SUAT DERVİŞ

KENDİNE TAPAN KADIN

Selim İleri'nin önsözü ve
Serdar Soydan'ın kronolojik biyografisiyle

BÜTÜN YAPITLARI - 12

ithaki

Suat Derviş İstanbul'da doğdu. Tıp profesörlerinden İsmail Derviş Bey'in kızı olan Suat Derviş, çocukluk yıllarında özel eğitim aldı. Daha sonra Kadıköy Numune Rüştiyesi'yle Bilgi Yurdu'nda eğitim hayatına devam etti. Konservatuvar eğitimi için ablasıyla birlikte Almanya'ya giderek piyano dersleri almaya başladı ve edebiyat fakültesine yazılarak felsefe derslerine yöneldi. Reşat Fuat Baraner ile birlikte Türkiye'de toplumsal gerçekçi akımın ilk yayın organlarından sayılan *Yeni Edebiyat Dergisi*'ni yayımladı. Bu dergide kısa öyküler, fıkra ve eleştiriler yazdı. 1944 tutuklamaları sırasında eşi Reşat Fuat Baraner'i sakladığı ve yasadışı Türkiye Komünist Partisi'ne katıldığı gerekçesiyle yargılanarak bir yıl hapse mahkûm oldu. Ardından Paris'e giderek 1953-1961 yılları arasında Fransa'da kaldı. Suat Derviş, yazı hayatına adım attığı *Alemdar* gazetesindeki "Hezeyan" şiiri başta olmak üzere, gerek farklı mahlaslarla gerek kendi ismiyle yazılmış birçok eseri geride bırakarak 1972'de Kasımpaşa Askeri Deniz Hastanesi'nde hayata gözlerini yumdu.

Kendine Tapan Kadın
Suat Derviş

İthaki Yayınları - 1409

Yayım Sorumlusu ve Editör: *Ayla Duru Karadağ*
Yayıma Hazırlayan: *Serdar Soydan*
Kapak Tasarımı: *Şükrü Karakoç*
Sayfa Düzeni ve Baskıya Hazırlık: *Şükrü Karakoç*
1. Baskı, Ekim 2018, İstanbul

ISBN: 978-605-375-864-8

Sertifika No: 11407

© İthaki, 2018

Yayıncının yazılı izni olmaksızın alıntı yapılamaz.

Bu eser ONK Ajans aracılığıyla satın alınmıştır.

İthaki™ Penguen Kitap - Kaset Bas. Yay. Paz. Tic. Ltd. Şti.'nin tescilli markasıdır.
Caferağa Mah. Neşe Sok. 1907 Apt. No: 31 Moda, Kadıköy - İstanbul
Tel: (0216) 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34
editor@ithaki.com.tr – www.ithaki.com.tr – www.ilknokta.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık
Gümüşsuyu Cad. Topkapı Center, Odin İş Merkezi No: 403/2 Topkapı - İstanbul
Tel: (0212) 613 30 06 - Faks: (0212) 613 51 97
Sertifika No: 40200

SUAT DERVİŞ

KENDİNE TAPAN KADIN

ithaki

Unutulmayacak Bir Roman!

Selim İleri

Kendine Tapan Kadın'ı -gerçekten soluk soluğa- okuyup bitirdiğimde, bu yaz, Ağustosta, kendi kendime "Unutulmayacak bir roman!" dedim. Anlatışıyla, ele aldığı sorunla, bazı benzersiz sahneleriyle, kurgusuyla, hele Etmeyezli Sârâ'sıyla.

İlk "okuyuş" olarak roman noktalanmıştı ama, Sârâ yanı başımdaydı. Besbelli, uzun süre iç dünyamda yaşayacak, canımı yakacaktı. Onu, son sahnesinde, bütün zümrüt ışıltılarıyla görür gibiydim. Zümrüt ışıltılarıyla, git git yoğunlaşacak kapkaranlıkta.

Küçük kız çocuğuna gelince, varlıklı Şişli evinden bana, size, hepimize haykırıyordu. Hâlâ haykırıyor...

Unutulmayacak bir roman! Fakat yetmişi aşkın yıl unutmuşlar!

1947'de Etem İzzet Benice'nin *Gece Postası* gazetesinde tefrika edilmiş, sonra kimseler anmamış. Dahası, *Gece Postası*'nda tefrika edilirken kaç kişi okumuş, kaç okurun ilgisini çekmiş, kaç okuru düşündürtmüş, saptamak artık imkânsız. Edebiyatına bağlı, saygılı bir ortamda elbette tam tersi yaşanır; *Kendine Tapan Kadın*, tefrikası biter bitmez kitaplaştırılırdı. Gelip geçmiş yetmiş yılda yeni basımlara ulaşacak, değeri, önemi çevresinde yazılar çiziler birbirini kovalayacaktı.

Oysa edebiyat tarihlerinde, ansiklopedilerde, sözlüklerde, roman sanatımız üzerinde yoğunlaşmış incelemelerde adı bile geçmiyor *Kendine Tapan Kadın*'ın. Ayrıca, bir göz atın, Suat Derviş de -çoğu kez- karşımıza çıkmıyor bu soy kitaplarda.

Ortalıkta pek öyle bir miras da yokken, mirasyedi savurganlığında, klişe, tekrarın tekrarı değerlendirmeler dünyasında unutulmuş bir romancı ve eserleri...

Benim için, okuyabildiğim eserleri arasında, Suat Derviş'in Çılgın Gibi romanı apayrı bir doruktur. *Kara Kitap*'ı, *Fosforlu Cevriye*'yi, *Aksaray'dan Bir Perihan*'ı göz ardı etmiyorum; ne var ki Çılgın *Gibi*'yi ille öne çıkarmak isterdim.

1945 yılında yayımlanmış *Çılgın Gibi*. Yeniyetmelik çağımda, Ankara Caddesi'ndeki Semih Lûtfi Kitabevi'nin tozlu rafları arasında bulmuştum, 1960'ların sonu olmalı.

Acı bir aşk romanı: O yıllarda öyle yorumlamıştım. Günün birinde bu esere geri dönecek ve Suat Derviş'in toplumun katmandan katmana değişen değer yargılarını, ahlak zihniyetini, kılı kırk yararak tahlil ettiğini ayırt edecektim.

Abdülhamid sarayından arta kalmış, beysoylu aileden gelen Celile'yle yeni zamanlar zengini, işadamı Muhsin'in evlilik dışı ilişkileri: Yıkılırken bile inceliğini, zarafetini görkemle koruyan Celile...

Bir "kadın romancı"nın kaleminden mi, yoksa, yeni sınıfın, para düzeninin çarpık, tuhaf ahlak anlayışını derin çözümlemeleriyle kaleme getirmiş "bambaşka" bir romancı mı?

Bambaşka diyorum, çünkü Suat Derviş, kendinden önceki romancılardan da, kendi kuşakdaşlarından da "öte" bir yaklaşım içindedir. Beylik, handiyse kemikleşmiş kaba gerçekliği eserinden uzak tutmuş; insanı insan kılacak değerlerden savrulup uzaklaşmamızı gözler önüne sermiş. Celile-Muhsin aşkı ne yazık ki bu açıdan irdelenmemiş...

Uzun yıllar *Çılgın Gibi*'nin çok sayıda okurla buluşabilmesi için didinip durdum. Farklı yayınevlerince birkaç kez yayımlandı *Çılgın Gibi*. Gelgelim çok hak ettiği ilgiyi tam göremedi.

Kendine Tapan Kadın'ın Sârâ'sı Celile'nin tam karşıtı. Hem geliş koşulları açısından, hem özlemleri, yükseliş hırsı açısından. Celile neyi reddetmişse, Sârâ –aslında– onlara tapıyor. Bu

karşıtlık, *Kendine Tapan Kadın*'ı –çok sevdiğim– *Çılgın Gibi*'nin ötesine alıp götürüyor.

Sârâ, Suat Derviş'in –'sarp', 'yalçın' demek isterdim– mesafeli anlatışıyla romanımızın en ayrıksı kişilerinden biri. *Kendine Tapan Kadın*'ın yan kişileri de iz bırakıyorlar, biraz da "tefrika roman" mimarisinin gerekleri, zorunlulukları çerçevesinde. Ama Sârâ korkunç yalnızlığını, irkiltici albenisini, her an yoğunlaşan kötülüğünü, hiçbir merhamete ihtiyaç duymayarak "açıkça" dışa vuruyor.

Suat Derviş, romancı, bu açıkça dışavurumu, Etyemezli Sârâ'nın anne ve babasını, Mahmure Hanım'la Mahmut Bey'i öylesine canlı kılarak gerçekleştiriyor ki, bir kez daha ürperiyorsunuz. Zaten onları artık "yan kişi"ler gibi göremiyorsunuz. Şimdi artık herkesin herkesi handiyse "yok etmeye" yazgılı olduğu cehennemlik toplumsal ortam bütünüyle çizilmiştir...

Hangi cehennemî ortam? Sârâ duraksamaksızın yanıtlıyor:

"Yalnız erkekle kadın arasında olan aşka değil, ben hiçbir sevgiye inanmam. Kimse kimseyi sevemez. İnsanlar sade ve sade kendi kendilerini severler, o kadar."

Peki ama, buraya nasıl gelindi? Buraya nasıl gelinir? İşte, *Kendine Tapan Kadın*, yürek daraltıcı bir serinkanlılıkla yansıtıyor.

Suat Derviş'ten alıntılıyorum:

"Saçlarının ön kısmı düz ve gergin olarak taranılmıştı. Ta tepesinde muazzam bir topuz halinde birleşmiş bukleler vardı. Ve saçının kenarında güzel bir pırlanta süs... Siyah bir gecede pırıldayan bir yıldız demeti gibiydi."

İşte Sârâ'nın dış görünümü. Ya iç görünümü? Yine Suat Derviş'ten alıntılıyorum:

"Başını yukarıya kaldırmıştı. Bir kraliçe gibi azametliydi. Bu baş ve dudaklarında acı bir çizgi var gibiydi. Gülmüyordu ve gözleri bütün hissiyatını saklayan taştan bir bakışla perdelenmiş gibiydi."

Taştan bakışın perdelediği her şey, bir bakıma, belki, şimdiki birçok hayat *Kendine Tapan Kadın*'ın ayazlı, buz gibi soğuk trajedisi: Okumak, ödeşmek cesaret istiyor!

KENDİNE TAPAN KADIN

1.

İçinde garip bir his vardı. Buna keder diyemezdi, hiddet diyemezdi; can sıkıntısı demek de doğru değildi. Bu hissi, tam manasıyla bir huzursuzluktu. Onu rahatsız eden, huzurunu kaçıran şeyin ne olduğunu tayin edemiyordu.

Bar çok sıcaktı. Caz gürültü ile çalıyor, parkeler üstünde dans etmeye çabalayan çiftler, kalabalık yüzünden bir adım bile atamadan birbirlerine yapışmış bir vaziyette duruyorlar ve reçel tabağına dolmuş sinekler gibi oldukları yerde çırpınıyorlardı.

Eğlendiklerini zannediyorlar, diye istihfafla [küçümsemeyle] düşünürken dudakları garip bir tebessümle büzüldü.

Kendisi de bu gece, birkaç saat evveline kadar eğlendiğini zannetmiyor muydu? Daha doğrusu eğlenmiyor muydu?

Şair Fahir'in sözlerine az mı gülmüşlerdi? Esasen o şairden daha fazla heccav, heccav da ne demek, basbayağı meddah, meddahtan da başka bir şeydi. İçkisi bol sofraların gönüllü dalkavuğu... Karakteri ne olursa olsun onun insanlara neşe vermekte, insanları kırasıya güldürmekte öyle bir mahareti vardı ki...

Pervin ve Şevkiye o konuştukça çocuk gibi ellerini çırparak gülüşüyorlardı. Şevkiye Fahir'i daha o gece tanımış olmasına rağmen kendini tutamıyor, "Aman ne şirin şey... Vallahi

1 *Gece Postası*, 14 Haziran-20 Kasım 1947, 148 tefrika.

insanın öpesi geliyor!" diye bağırmakta bir mahzur görmüyordu. Çünkü Fahir vakarıyla ne kadar az şairse o kadar az da erkekti. Tam manasıyla bir tufeyli değil fakat bir tıfıldı.

Şevkiye otuz yaşının üstünde bir kadındı. Yaşının çok genç olmasına rağmen saçları tamamıyla kırlaşmıştı. Ve bu kırçıl buklelerin onun gergin derili yüzüyle yaptığı tezat pek hoştu.

Bundan iki sene evvel evlenmişti. Sanat âleminde eserleri pek moda olan bir Güzel Sanatlar Akademisi profesörü ile gayet kısa süren bir aşk izdivacı yapmıştı. Bir buçuk seneye yakın bir zamandan beri duldu. Talakın sebebi meçhuldü. Her iki taraf da sade "anlaşamadık" diyorlardı. Ve bundan başka bir şey söylemiyorlardı.

Birbirlerine herhangi bir yerde tesadüf edecek olurlarsa pek dostane selamlaşıyorlardı. Hatta birbirlerinin hatırını dahi soruyorlardı.

Fakat bu anlaşamadık sözü İstanbul'un meraklı dedikoducularını tatmin etmiyordu. Herkes bu talaka bir sebep, ciddi, mühim, velhasıl iğneli nükteler sarf edilmesine elverişli bir sebep arıyordu. Fakat İstanbul'un bu merakı ve meraklıları akademi hocasını da, genç Şevkiye'yi de rahatsız edemiyorlardı. Her ikisi de talaktan sonra dünyaya yeni gelmişler gibi pür hayat ve pür neşeydiler.

Pervin de İstanbul'un en neşeli kadınlarında biriydi. Bundan on iki sene evvel zengin bir müteahhitle evlenmişti. Bu izdivacın da mesut bir izdivaç olduğunu kimse iddia edemezdi. Çünkü karı koca on senedir ayrı yaşıyorlardı. Kocasının Yahudi bir metresi vardı. Ondan da iki çocuğu olmuştu.

Pervin boşanmıyordu. Şişli'de ihtiyar büyükannesiyle birlikte yaşıyor ve kocası kendisine müreffeh bir hayat veriyordu. Pervin, belki İstanbul'un değil dünyanın en neşeli kadınıydı. Böyle bir vaziyeti onun kadar neşe ile ve kolaylıkla kabul edecek bir başka zevcenin dünyada mevcut olmayacağını iddia

edenler pek çoktu. Fakat bu iddia biraz mübalağalıydı. Bu vaziyette yaşayan ve bunu lakaydi ile kabul edenlerin sayısı dünyada hiç de az değildi.

Bu masada bulunan kadınların en sessizi ve en mahzun çehrelisi Nazan'dı. O da Fahir'in sözlerine gülmüştü. Fakat en fazla güldüğü anda bile kendisine çevrilmiş gözlerinin bebeklerinde bitmez tükenmez bir endişe ve hüzün yandığını Vahdet pekiyi fark etmişti. Onlar gidinceye kadar masa neşe ile çalkanmıştı. Şevkiye "Öleceğim gülmekten, gözlerim yaşardı, rimelim akacak," diye şikâyet ediyordu.

Sonra ne olmuştu? Bir başka masa, eski mebuslardan birinin masası onları nasıl olmuş da celp etmiş ve kendi yanlarından uzaklaşıp gitmişlerdi, bilmiyordu.

Nazan'la bir danstan döndükleri zaman masayı boş buldular. Şevkiye, Pervin, Fahir ve Pervin'in yanından biraz ayrılmaz arkadaşı, *cavalier servantı* uçak mühendisi Fehmi hep beraber o masadaydılar. Ve Fahir yeni cinfizlere, yeni votkalara hak kazanmak ister gibi nüktelerini ve tuhaf fıkralarını cömert bir şelale gibi akıtıyordu.

İki genç kadın ve yakışıklı uçak mühendisi uzaktan onlara el işareti yapıyorlardı. Yanlarına mı davet ediyorlardı? Yoksa bunlar veda işareti miydi? Pek anlaşılmıyordu.

Onlar masalarından uzaklaşıp gittikten sonra bu masaya neşe ancak onlar arada bir tekrar gelip uğradıkları zaman geliyor ve onlarla beraber kanatlanıp uçuyordu.

İyi terbiye görmüş bir çocuk büyüklerinin yanında nasıl otururşa Nazan da onun yanında öyle oturuyordu?

* * *

Yanındaki koltuğa şöyle bir bakmıştı. İşte Nazan yine aynı sakin oturuşla oradaydı. Fakat şimdi bütün yüzünde ve bütün vücudunun çizgilerinde bir yorgunluk manası vardı.

Saçları hafifçe dağılmıştı. Daha doğrusu bukleleri şöyle bir açılmış, şakaklarına kulaklarının üstüne ve ensesine doğru tabii bir dalgalanışla dökülüyordu.

Siyah, ince kaşları sanki şakaklarına doğru daha gerilmiş gibiydi. Sanki mahmurlaşan kara gözlerini, pembe göz kapakları büsbütün örtmesin diye onları biraz da zorla şöyle gergin ve kalkık tutuyor gibi geliyordu insana. Bakışları onunla bu akşam ilk buluştukları saatteki parlaklıklarını kaybetmişlerdi ve her zaman fildişi renginde olan dümdüz ve gergin derili yanakları, şimdi taze çilekler gibi pembe pembeydi.

Nazan'a biraz sokulsa koyu koyu pembe renkli olgun çileklerden süzülen tatlı ve bayıltıcı kokulara benzeyen bir rayihayı içine çekebileceğini zannetti.

Bol bol yeşil tüller içinde olan yuvarlak omuzları ve açık, incecik vücudunun gecenin bu geç ve sabahın bu erken saatinde kendisini iskemlesi üzerine öyle bir terk edişi vardı ki...

Artık dans etmek değil okşanmak istiyor, diye düşündü. *Bu saat sevgilileriyle bütün bir suareyi beraber geçirmiş, dans etmiş ve içki içmiş kadınların kendilerini tatlı bir teslimiyet içinde hissettikleri ve sevgilileriyle baş başa kalmak istedikleri saattir*, diye düşünmeye devam etti. Sonra müthiş bir can sıkıntısı ile *Hepsi ama hepsi de böyledir*, diye bir hüküm verirken, hepsinin böyle oluşuna müthiş içerledi.

Bir başka türlü kadın yok mudur?

İçinde müphem bir şekilde, *Böyle bir kadın vardır... Onu biliyordum. Ben onu gördüm*, gibi bir his uyandı. Fakat bu his benliğinin o kadar karanlık yerlerinde dolaştı ki, kendi bile bu hissini vazıh [açık] bir şekilde anlayamadı.

O hissî hayatı başladığından beri bir başka kadın, başka türlü bir kadın istemişti.

Bu kadın nasıl bir kadın olacaktı?

Bunu tariften ve hatta kendi kendine düşünmekten âcizdi.

Fakat o başka kadın, o bir başka türlü olan kadın hayatta karşısına çıkarsa ancak o zaman belki, bu hayat kendi nazarında bir mana kazanacaktı.

Şimdi ölesiye sıkılıyordu. Ve bu boğucu ruh sıkıntılar içinde Nazan'a bakıyordu.

Nazan!

Tanıdığı kadınların belki de yüzüncüsüydü. Ve şimdiye kadar tanıdıklarının en güzeli ve en iyisi...

Ona, bu kadar iyi olduğu için kızıyordu. Etrafına bakınıyordu. Ve kendi kendine *O sade benim yakın tanıdığım kadınların değil, bu salondaki kadınların da en güzeli...* Ve kim bilir belki de buradaki kadınlar içinde onun iyiliğini aşacak meziyetlerde kadın yoktu.

Fakat bundan ne çıkardı ki? Güzel, çok güzel ve harikulade güzel dahi olsa ne çıkardı? Düşüncelerinin burasına gelince gülümsemekten kendini alamadı ve yüksek sesle "Dünyanın en güzel kadını dahi malik [sahip] olduğundan fazlasını veremez!" diyen Fransız darbımeselini söyledi.

Nazan saçları ağır geliyormuş gibi ensesine doğru düşmüş olan başını hep o vaziyette tutarak ona çevirdi ve kaşlarını hafifçe çatarak "Ne söyledin?" diye sordu.

"Hiç!"

"Bana öyle geldi..."

"Yüksek sesle düşünmüşüm."

"Ne düşündün?"

"Sana baktım. Baktım da harikulade bir kadın olduğunu görünce..."

Birdenbire Nazan'ı üzen, o kendini yüksek ve başkalarını küçük gören gülümseyişiyle sustu.

Genç kadının göz bebeklerinde tuhaf bir endişe vardı. Kendisine yine kalbini kıracak bir şey söyleyeceğini hissediyordu. Niçin böyle konuşmaktan hazzederdi acaba?

"Bu kadar güzel ve harikulade güzel olduğun halde neden kendini bana sevdiremediğini, neden sana çılgınca âşık olamadığımı düşündüm."

Genç kadın cevap vermedi. Yanakları kıpkırmızı olmuştu. Siyah gözlerinin bebeklerinde acayip bir ışık yandı.

Beni üzmek için böyle konuşuyor, hiçbir erkek hakikaten böyle bir şey düşünse bile bunu böyle söyleyemez, diye kendini teselli etmeye çabaladı. Öteki, Nazan'ın yüzündeki şaşkın ve elemli manayı görmekten sıkıldı. *Ne pasif bir insan*, diye düşündü. *Ben kadın olsam bana böyle söz söyleyen erkeği tokatlardım!* Ve onu bu pasifliğinden dolayı tecziye etmek [cezalandırmak] istiyormuş gibi, "Canım sıkılıyor," dedi. "Ölesiye sıkılıyorum bu gece."

Nazan onun gözleri içine yalvaran bir bakışla bakarak "İstersen odama çıkayım," dedi.

Ve gözyaşlarını zapt etmeye çabaladığı sesinin titreyişinden ve boğukluğundan anlaşılıyordu.

"Yalnızlıktan daha memnun olduğumu mu zannediyorsun?" diye sordu. "Hiç olmazsa sen..."

Bu sözleri söylerken onun kendisine manasını deşifre edemediği bir bakışla baktığını gören Nazan korku ile sözünü keserek "İstersen bir başka yere gidelim," dedi. "Sen ne istersen olsun, sade yalvarırım sana, bu akşam bana karşı kaba davranma. Bu akşam çok yorgunum, bilsen ne kadar yorgunum..."

Bütün silahlarını terk ederek, boynu bükük bir halde kendisine mazlum mazlum bakan ve küçük bir çocuk gibi gözlerini kırpıştırarak "Olur mu? Bana karşı fena olma, olur mu?" diye yalvaran bir sesle soran kadına bakarken kendinden utandı.

"Haydi Nazan, kalk," dedi, "dans edelim."

Nazan bu gece artık dans etmek istemiyordu. Bu kalaba-

lığı, bu sıcak ve dumanlı salonu, kadınlardan etrafa yayılan bu pahalı parfümlerin ve pudraların kokusunu da duymak istemiyordu.

Şişli son duraktaki küçük ve yeni apartmanlardan birinin en üst katındaki küçük dairesini, o dairenin en geniş odası olan kendi yatak odasını ve yatağını düşündü. Misk gibi lavanta çiçeği ve sabun kokan yatak çarşaflarını hasretle hatırladı. Şimdi o serin yatak çarşaflarının içine şöyle bir uzanmak, başını kendi yastıkları arasına gömmek, ağlamak ve ağlayarak uyumak istedi. Belki ağlamayacaktı bile. İçinde öyle bir rehavet vardı ki... Bu rehavet âdeta bütün hislerini uyuşturuyordu. Elini kolunu kıpırdatacak hali yoktu.

O ne kadar geç yatsa, hiçbir zaman böyle yorulmazdı. Bu gece onu bu kadar yoran Vahdet'ti.

Onun bu yorgunluğu sade dans etmekten ve sade gecenin bu saatine kadar uyumamış olmaktan ileri gelmiyordu.

Onu yoran Vahdet'ti. Bunu iyi biliyordu.

Zaten onunla tanıştığı günden beri o yorgundu. Dünyada Vahdet'i sevmekten, bütün dikkatiyle onun gözlerine ve dudaklarına takılı kalmaktan daha yorucu ne vardı ki?

Bana şimdi ne fena baktı. Acaba şimdi bana ne söyleyecek? Beni nasıl üzecek? diye beklemekten daha yorucu ne vardı? Her gün kendi kendine *Onu niçin seviyorum?* diye sorup duruyordu.

Onu bir sevmeyebilseydi ne kadar bahtiyar olacaktı.

Onun manevî şahsiyetini hiç sevmiyordu. Onun ruhunun ve karakterinin kendisinin başlıca düşmanı olduğunu hissediyordu. Günün birinde onun felaketini yaratacak olan şey Vahdet'in bu ruhî, bu manevi tarafı, bu karakteri olacağından da emindi.

Onu niçin seviyordu? Onu yalnız görünüşü için mi, yakışıklı, güzel olduğu için mi seviyordu?

Nazan için sarışın erkekler güzeldi. Onun "Benim tipim!" diyeceği erkek ancak sarı saçlı ve mavi veya yeşil gözlü, açıkça sarışın tipli bir erkek olabilirdi. Vahdet kumraldı. Hatta kumral bile değil, saçları kestane rengiydi ve gözleri ela.

Ve şimdi Nazan utanmasa *Benim asıl tipim o!* diyebilirdi. Çünkü onu tanıyıncaya kadar ne tipte erkekten hoşlandığını bile anlamamış olduğunu görüyordu. Ondan fevkalade haz ediyordu. Onun zahiri görünüşünden, kaşlarındaki, gözlerindeki renkler ve manalardan hoşlanıyordu.

Ona bakmayı, onu görmeyi, onun sesini işitmeyi seviyordu. Fakat hiç şüphesiz ki, ona karşı olan bu müthiş bağlılığı ve artık tam bir iptila [bağımlılık] halini almış olan sevgisi yalnız bundan ileri gelmiyordu.

Vahdet onun için bir muammaydı. O çocukken Çamlıca'daki köşklerinin bahçesinde rüzgârlı günlerde uçan yaprakların peşinden koşar, onlara yetişmeye, onları tutmaya çabalardı. Rüzgârın çılgın savuruşları içinde şuraya buraya koşup tekrar havalanan bu yaprakları bir türlü tutamaz ve akşamlara kadar tatlı üzüntü ve inat içinde onların peşinden koşmaktan vazgeçmez ve akşam yorgun argın yatağına düşerdi.

Şimdi Vahdet'in aşkını kazanmak için gösterdiği gayret ona bu eski kovalamacayı hatırlatıyordu. Vahdet'in aşkı arkasından aynı üzüntülü inatla koşuyordu ve onun aşkı uçuşan altın rengi sonbahar yaprakları gibi bir türlü avuçlarına düşmüyordu.

Onunla altı aya yakın bir zamandan beri tanışıyorlardı. Ve bu altı ay içinde o hiçbir gün ve hiçbir dakika Vahdet'i tam manasıyla kendisine ait hissetmemişti. Ve bir kere kalbini sevinçle doldurabilecek bir kanaatle, içinden ona "Benim Vahdetim!" diye hitap edememişti.

Onunla en yakın ve en samimi oldukları dakikalarda bile

Vahdet'in kendisinden çok uzak olduğunu hissetmenin verdiği bir dehşetle ürpermişti.

Hatta Vahdet'in en çılgın âşıklardan daha ateşli ve daha sokulgan olduğu zamanlarda bile, Nazan yüzde yüz bir kanaatle "Şimdiye kadar beni sevmiyor diye sade vehmetmişim, yanılmışım," tesellisini kendisine veremezdi. Daha münasebetlerinin ilk başlangıcından itibaren onun kimseye benzemediğini anlamıştı. Mütelevvin [kararsız] tabiatlı, hırçın ve hodkâm [bencil] olduğunu hemen anlamıştı.

Bu kaprisli ve hırçın tabiatı ve hodkâmlığı ile zaman zaman Nazan'ı ağlatacak kadar kabalaşabiliyordu. Onun saçlarına parmaklarını dolayıp âdeta yolmak ister gibi bu saçları çekiştirerek başını arkaya eğip ve hırçın, hoyrat bir hırsla dudaklarını öptükten sonra birdenbire kaba bir hareketle onu kendisinden uzaklaştırdığı ve tıpkı bu gece gibi.

"Sıkılıyorum... Müthiş sıkılıyorum," dediği çok kere vaki olmuştu.

Bu hakaretleri, bu kaprisleri bu kabalıkları karşısında Nazan şaşkın kalıyordu. Böyle bir hakaretine ilk maruz kaldığı zaman, Nazan iki eliyle yüzünü kapamış ve dayak yemiş bir çocuk gibi yüksek sesle ağlamaya başlamıştı.

O gece Nazan'ın evinde idiler. Küçük otomobiliyle Nazan'ı Boğaz'da, sahilde tenha bir lokantaya götürmüştü. Orada içmişler ve geri dönmüşlerdi.

Nazan'ı apartmanın kapısında bırakacağı zaman birdenbire viski içmek için, daha doğrusu viski içmek bahanesiyle Nazan'ın katına çıkmışlardı.

Nazan'ın dairesinde Nazan'dan başka kimse yoktu. Hizmetçi kadın gündüzleri iş görmeye gelir ve gece giderdi.

Bunun için Nazan'ın apartmanı aşağıda da kapıcı olmadığı için onların en rahat baş başa kalabildikleri yerdi.

Nazan viski getirmişti. Birer viski içtikten sonra o Nazan'ı

birdenbire kolları arasına almıştı. Ve kollarıyla sımsıkı sardığı bu güzel vücudunu göğsü üzerinde uzun bir müddet sıktıktan sonra birdenbire kadının ensesinde kollarını çaprazlamış ve bu suretle parmaklarını kadının saçları içine geçirmişti. Onları acıtarak aşağıya doğru çekerken sanki hiddetliymiş gibi bir hırsla onun dudaklarını haşin haşin öpmüş ve sonra birdenbire kollarını gevşeterek, avuçlarını açarak ondan ayrılmış, bir eliyle onu kendinden uzaklaştırarak "Çok sıkılıyorum," demişti. "Müthiş sıkılıyorum!"

Tiksinişe benzeyen kaçışın ifade ettiği hakaret manasından müthiş keder duyan Nazan ağlamaya başlamıştı.

Başka hiçbir şey konuşmamışlar, söz söylememişlerdi. Ve Nazan böyle ağlarken o veda dahi etmeden çıkıp gitmişti.

O gece, Nazan'ın hayatının sayılı gecelerinden biriydi. Şimdi üstünden beş ay geçtiği halde Nazan hâlâ o gecenin azap ve ıstırabını unutamamıştı. O geceyi hatırladığı zaman hâlâ gözleri cayır cayır yanıyor ve yaşlanıyordu. O gece kalbi müthiş bir acı ile burularak ve izzeti nefsi kanayarak gözünü kırpmadan sabahı etmişti. Fakat o gece ona o kadar azap veren şey kırılmış izzeti nefsinin acısı değildi. Onu üzen şeyin en başında onun kendisini sevmeyişinden, kendisini ona sevdiremeyişinden duyduğu inkisarın [gücenmenin] zehri vardı. Kendi kendine "Her şey bitti! Onu bir daha göremeyeceğim!" dediği zaman, kalabalık bir caddede birdenbire annesini kaybetmiş olduğunu fark eden küçük bir çocuğun korku ve dehşetiyle bağırarak ağlamak ihtiyacı duyuyordu.

Halbuki o gece kat'i bir ayrılışın başlangıcı olmamıştı. Ve o gece kendisini gözyaşları içinde bırakıp giden adamın sesini, ertesi sabah telefondan duyunca kalbi saadetle dolmuştu.

"Bugün kaçta buluşuyoruz Nazan?"

Dudakları titreyerek onu dinlerken kırılan izzeti nefsinin isyanı ile ona "Vaktim yok benim, ben seni görmek istemi-

yorum. Seni hiç, hiç görmek istemiyorum," diyerek telefonu kapatmak istemişti. Fakat gözleri sevinçten yaşararak "Kaçta serbestsin?" diye bir sualle onun sualine cevap vererek her şeyi unuttuğunu ve affettiğini ona anlatmak istemişti.

"Benim her zaman vaktim var. Hava çok güzel... Gelip seni alabilir miyim? Şimdi, hemen!"

"Hemen gel, bekliyorum..." diye muti [boyun eğen] bir sesle kekelemişti. Gözleri uykusuzluktan ve ağlamaktan şişmiş, benzi solgundu.

Fakat Nazan henüz yirmi dört yaşındaydı. Kadınların bu nevi kederlerin ve uykusuz ıstırap gecelerinin tahribatını âşıklarına göstermekten çekinmeyecek kadar genç oldukları o mesut ve mutlu yaştaydı.

"Hemen geliyorum."

"Peki!"

Peki! Belki de Nazan'ın bütün kabahati ondan gelen bütün hakaretleri mukabele, hatta şikâyet dahi etmeden boynu bükük olarak kabul edişindeydi. Bu müdafaasız, sözsüz teslimiyetinde...

O, Vahdet'i Pervin'in evinde tanımıştı. Pervin, kocasının ölümünden beri münzevi bir hayat geçiren bu genç kadını Nazan'ın bir mektep arkadaşının evinde görmüştü. Onun hayatına alaka göstermişti. Yalnızlığın acısını tanır mıydı? Herhalde! Çünkü onu bu kimsesiz hayatından biraz kurtarmak istemişti. Onu ziyaret etmiş ve onu kendi evine davet etmişti. Ve Nazan da kendisini yalnızlığının yorucu devamlılığından kurtaran bu genç kadına muhabbet bağlamıştı. Onun evinde ve arkadaşları arasında yavaş yavaş avunmaya başlamıştı. İşte onu ziyaret ettiği günlerin birinde Vahdet'i orada tanımıştı.

Pervin tecrübeli bir kadındı. Daha o akşam Nazan'ın birdenbire Vahdet'e ne kadar alakalandığını görmüştü ve daha o akşam bu tehlikeli alakanın önüne geçmek için arkadaşlığını

göstermiş ve ona şaka eder gibi "Aman dikkat et!" demişti. "Sakın ona tutulma. Çok kadını bedbaht etti. O Allah'ın bir belasıdır. İstanbul'un en tehlikeli erkeği!"

* * *

Bu tehlikeli erkekle şimdi dans ediyorlardı. Dans etmek de değildi ya... Diğerleri gibi dans pistinin üstünde, oldukları yerde müziğin ritmine uymuşlar, hafif hafif kımıldanıyorlardı. Bir ara Vahdet başını sağa doğru çevirdi ve bir şey dinler gibi yaparak, "Otelin hususi salonundaki düğün çok neşeli geçiyor," dedi.

Bu sözü yüksek sesle söylerken birdenbire birkaç saatten beri duyduğu sıkıntının menşeini bularak içinde bir ferahlama hissetti. Onun canını müthiş surette bu düğün sıkıyordu.

Hayret!

Neşesi bundan kaçmış ve deminden beri de Nazan'ın canını bundan sıkmış ve kendi canı da bundan sıkılmıştı.

Düğünün neşesinden bana ne, diye düşündü. Bu neşe niçin onu bu kadar sinirlendirmişti.

Tanımadığı bir erkekle tanımadığı bir kadın evleniyorlar ve tanımadığı birtakım insanlar da bu yüzden çılgınca eğleniyorlar diye onun neşesinin kaçmasına lüzum var mıydı?

Yakışıksız şeyler asabımı bozuyor, diye düşündü.

Damadı ve gelini bir arada görmüştü ve onları görünceye kadar da bu düğünün bütün neşe ve gürültüsüne lakayt kalmıştı. Sofrada Şevkiye ile Pervin ve şair Fahir hep bu düğünden bahsediyorlardı.

"Yeni zengin düğünü," diyorlardı. "Damat genç kıza yüz bin liralık düğün hediyesi vermiş."

"Damat büyük bir celepmiş... Türkiye'nin et kralı diyorlarmış."

Şair Fahir de "Kız da Etyemez'denmiş," diyordu. "Bu hafta

büyük perhizden çıkıyor!" diye ilave ediyordu ve Pervin "Kız hakikaten çok fakirmiş diyorlar. Fakat sinemalarda ne görduyse, sinema mecmualarında ne okumuşsa onların hepsinin düğününde yapılmasını istemiş."

"Harikulade güzel bir kız."

"Ya damadı görseniz..."

Şevkiye "King Kong gibi herif," diyordu.

Ve Fahir, havludan yaptığı bir bebeği gelin, kendisini de King Kong damat farz ediyor, havludan bebeği avucunda tutuyor ve bebeği korkudan bağırtıyor, kendisi de âşık maymun oluyordu. Bu taklit, kadınları kahkaha ile güldürüyordu.

Fakat gelinle damadı bir arada görünceye kadar bu taklitleri ve tarifleri bir fantezi telakki etmişti.

Hakikatte bütün hayat için birleşen bir çiftin arasında bu kadar esaslı bir tezat bulunabileceğini hiç zannetmemişti.

Fakat gelinle damadı bir arada görünce... Şimdi *Ne damat! Ne damat,* diye düşünüyordu.

O, en aşağı elli, elli beşlik bir adamdı.

Şişman bir gövdesi, cavlak bir başı, dört köse iri bir suratı vardı. Kafasının arka kısmı hiçbir yuvarlaklık göstermeden kıvrımsız düz bir ense ile birleşip omuzlara yapışıyordu. Ve bunun için başı bir pehlivan başına benziyordu. İri dudakları sarkık, gözler patlaktı ve bu patlak gözlerin akları kıpkırmızı kanlıydı. Çok yumruk yemiş bir boksör yüzü gibi yamuk olan burnu iri ve pürtüklüydü.

Onu gördükleri zaman Şair Fahir "Damat değil cellat," diye fısıldamıştı.

Hakikaten de filmlerdeki cellat, kürek mahkûmu veya gangster rollerine çıkan figüran ve aktörlere benziyordu.

Buna mukabil gelin ne kadar güzeldi. Yirmi beş yaşında ya var, ya yoktu. Gençti, körpeydi ve beyaz gelin elbiseleri içinde uzun boyu ve dik ve azametli başı ile ne harikulade bir kız-

dı. Kusursuz bir profili, gayet muntazam bir şekilde çizilmiş ince ve uçları şakaklara doğru çekik kaşları vardı. Duvağının önünden çıkan saçları simsiyahtı. Gözlerinin rengini ise uzaktan pek seçememişti. Yalnız bu gözlerin badem şeklinde, iri ve uzun oldukları uzaktan fark edilebiliyordu.

Yüzünde hiçbir ifade yoktu. Vahdet bütün hayatında hissiyatını ve şahsiyetini bu kadar gizleyebilen yüz çizgileri ve bakışlar görmemişti. Yüz taştanmış kadar gergin ve hatsızdı. Ve esas çizgiler ise hiç kıpırdamıyordu.

Onu, yeni kocasıyla beraber görmüşlerdi. İkisi beraber barın kapısına kadar gelmişler ve içeri bakmışlar, onların gelişi büyük bir kaynaşmaya sebebiyet vermişti. Bütün bar esasen bu düğünle meşguldü. Bu gece otelde verilen bu düğün sade otel sakinlerinin ve otelin barının müdavimlerinin ve Suadiye, Bostancı semtinin değil bütün İstanbul'un alakasını celbeden ve meşgul olduğu bir düğündü.

Büyük terziler haftalardır, gelinin tuvaletlerini, büyük modistler şapkalarını hazırlamakla meşguldüler.

Kuyumcular düğün hediyesini beğendirmek için et kralının peşinde koşuyorlar, Türkiye'nin en büyük dekoratörü, Nişantaşı'nda Amerikan Hastanesi'ne yakın bir arsada yaptırılmış olan bir köşkün dâhilî tezyinatını [iç süslemesini] hazırlıyordu.

Genç kıza Etyemezli diyorlardı. Ama o her şeyin "Rüya gibi" olmasını istemişti ve şimdi Fahir "Rüya çeşit çeşit olur," diyordu. "Kızınki korkulu rüya, tam manasıyla bir kâbus... Allah sonunu hayır eylesin," diyordu ve Şevkiye hep gülüyordu.

"Vallahi bu adama âşık olacağım. Hayatımda kimse beni bu kadar güldürmedi."

Vahdet onları beraber görünce *Bu nasıl bir izdivaç*, diye düşünmüştü. Ne uygunsuz bir izdivaçtı!

Genç gelinin bir asma filizi gibi ince ve kıvrak endamının yanında damadın dört köşe bir gövdesi, goril kolları gibi uzun kolları ucunda kullanmakta ve saklamakta zahmet duyarak sallanan çarpık parmaklı, balyozlara benzeyen kocaman elleri vardı.

Ne sersem adam, diye düşündü. *Bu kızla niçin evleniyor? Kendini bir kere bile olsun bir aynada görmemiş mi?*

Ya bu kız bu adamla niçin evleniyor? Böyle bir adama eş olmak felaketinden insanı teselli edebilecek ne vardı?

Böyle bir izdivaca razı olan bir genç kız nasıl bir kadın olmalı? diye düşünürken bayağı içi ürperdi. Bu kadar genç bir kızın, bu adamın kucaklayışına razı olarak onun karısı olmaya kalkışması müthiş bir şeydi.

Korkunç bir hissizlik... Bu kadın, yüzünün ifadesi gibi taştan bir kalbe sahip olmalı.

Ve sonra da bana ne diyen bir ifade ile dolu gözlerini bir başka tarafa çevirerek artık onlarla meşgul olmamaya başladı. Ve bütün gece bir daha ne gelini, ne damadı ne de düğünü düşündü. Ne de tahteşşuurunun onlarla meşgul olduğunun farkına vardı. Fakat o ne kadar da fark etmese, zihninin bir kenarıyla mütemadiyen bu düğünle meşgul olmamasına imkân yoktu. Çünkü bu gece her şey ve her şey düğünü birinci planda tutuyordu.

Düğünün havası otele tamamıyla hâkimdi. Düğün için kapatılmış olan salonlarda çalan iki cazın gürültüsü, bardaki cazın sesini boğuyor, mebzul içkilerle gitgide neşelenen davetlilerin yüksek kahkahaları cazların bile gürültüsüne hâkim olarak salonlardan koridorlara, oradan da bir kat yukarıda bulunan bara kadar ulaşıyordu.

Bu bina vaktiyle otel olsun, bar ve eğlence salonlarına ayrılsın diye yapılmadığı için duvarları bu kadar büyük gürültüleri boğacak mahiyette değildi. Bu bina Suadiye ile Bostancı arasında eski vükelâdan birine ait olan ve *Elli Odalı Köşk* is-

miyle anılan büyük köşktü. Şimdi onu satın alanlar bir otel haline getirmiş bulunuyorlardı. Otelin kendi plajı, korusu, deniz kenarında gazinosu, alt katında dans salonları, büyük taraçaları ve ikinci katında geniş bir terasa müteaddit kapılarla açılan büyük bir barı vardı.

Mevsimin henüz başlangıcında bulunuluyordu. Havalar da bu sene biraz geç ısınmaktaydı. Bunun için denize nazır olan bu teraslarda henüz oturulamıyordu. Gündüz sahildeki gazino açıktı. Fakat gece henüz otel müşterileri ve civardan gelenler barın içinde oturuyorlardı.

Mamafih birinci defa olarak bu gece hava ısınmıştı. Ve otel de bu hafta birdenbire kalabalıklaşmış bulunuyordu. Civar köşklere taşınanlardan birçoğu biraz da haftalardan beri dedikodusu bütün İstanbul'u saran bu düğünü merak ederek geldikleri için bar doluydu ve barın içi pek sıcak olmuştu.

Bundan dolayı terasa açılan kapılardan birçokları açıktı.

* * *

Dans pistinde bir müddet kaldıktan sonra dans etmekten ümitlerini kesmiş olan Vahdet, Nazan'ı elinden tutarak "Burası çok sıcak... Gel terasa çıkalım," dedi.

Şimdi terastaydılar. Terastan bahçeye inen geniş taş merdivenin ta yanında duruyorlardı. Nazan başını mermer sütuna dayamıştı. Dışarıda hava o kadar sıcak olmamakla beraber, bu soğuk mermerin alnına teması ona hoş geliyordu. Çünkü başı adamakıllı yanıyordu. Ve başı hummalı gibi sıcaktı.

Gece çok karanlıktı. Serin denilemezdi. Ilık bir geceydi. İnce bir nefes gibi hafif, çok hafif bir rüzgâr esiyor ve bahçedeki çakıl taşlarını tatlı tatlı karıştırıyor, korudaki çamların dallarını hışırdatıyor ve onlara fulya, leylak, salkım ve sümbül, çam ve deniz kokusu getiriyordu.

Deniz seyrek ve muntazam fasılalarla rıhtıma çarpıyor, ağaçların, çakılların sesine karışarak tabiatın bu tatlı ve ılık musikisine güzel notlar katıyordu.

Denizi görmüyorlardı. Sade genizlerine dolan yosun kokusundan ve bu tatlı sesten onun yakınlığına hissediyorlardı. Nazan, *Onu bu kadar seviyorum... Bu kadar güzel bir gecede onun bu kadar yanındayım ve yine mesut değilim*, diye kendi kendine acıyordu.

Hiç mesut değilim, diye düşünürken gözlerinin yandığını hissetti.

Saadet!

Kalbi büyük bir hasretle yanıyordu. Saadetin, onun saadetinin bütün unsurları şimdi burada mevcutken o, bunlardan fersah fersah uzaklardaymış gibi kendisini bîçare hissediyordu.

Beni sevmediği muhakkak mı? Bunun katiyetine inanmak istemiyordu. Bir ümit parçası bulmak, ona sarılmak istiyordu.

Dünyadaki saadetlerden benim nasibim yok mudur?

Vahdet hiç konuşmuyordu. Pazulu ve sıcak kolunu onun beline dolamıştı. Nazan, *Belki gören olur*, diye düşünüyordu. Bundan fevkalade rahatsız oluyor, fakat bu koldan kaçamıyordu.

Kaçmayışının sebebi, buna muktedir olamayacağını hissedişi, ikinci ve en kuvvetlisi ise böyle hareketle onu kırmaktan ürküşüydü. Vahdet ayakta, onun yanındaydı ve beline doladığı kolu, herhangi bir eşya üzerinde unutulmuş cansız bir şeymiş gibi ifadesizdi. Genç kadını kendisine doğru çekmiyor, hiçbir his göstermiyor, unutulmuş cansız bir eşya gibi lakayt ve sakin duruyordu.

Üstelik konuşmuyor ve susuyordu. O sustu mu Nazan korkudan titrerdi. Çünkü o sustuğu zaman Nazan bir tehlikenin yaklaşmakta olduğunu hissederdi.

Ve en büyük düşmanı işte onun bu susuşlarıydı. Çünkü bu sükûtu daima, evet, bilaistisna her zaman nahoş bir hamle veya ona ıstırap veren bir hareket sıyırıp yırtardı.

Ve Nazan şimdi bu sessizliği öldürmesi, gelip onun kalbini kırması mukadder olan cümleyi bekliyordu. Ve bunu kendi kabahatiyle ve beceriksiz bir hareketiyle bir an evvel celp ve davet etmesin diye konuşmuyor, susuyor ve hatta kıpırdamıyordu bile.

* * *

Uzun müddet böyle sessiz kaldılar. Şimdi Nazan'ın karanlığa alışmış gözleri uzakta ağaçların dalları arasında ve gecenin siyahlığı ortasında mücella [parlak] beneklere benzeyen denizi seçmeye başlamıştı.

Terasta kendileri gibi ya barın sıcağından veyahut insanlarından kaçmış olan bir iki çift daha vardı.

Çiftler mümkün olduğu kadar birbirlerinden de uzak kalacak şekilde yer intihap etmişler [seçmişler], büyük terasın genişliğinde birbirlerinden bir hayli mesafede yer almışlardı. Fakat içlerinde Vahdet'le Nazan gibi susan yoktu. Konuşuşları bir fısıltı halinde işitiliyordu.

Birden Nazan, Vahdet'in koluna dokunarak "Bak," diye fısıldadı. "Bahçeye bak, gelinle damat değil mi?"

Vahdet baktı ve terasın altından doğru giden çifti seçti. Bahçe yolunda beyaz elbisesinin etekleri ve kucak kucak duvağını sürüye sürüye gelen ve karanlığın içinde ancak beyaz bir hayalet gibi seçilen şu şekil genç geline ait olmalıydı. Onun yanında geceden daha siyah bir gölge vardı. Dört köşe bir şey...

Ve siyah gölgenin kolu karanlıktan örülmüş bir kuşak gibi beyaz gelin hayalinin beline dolanmıştı.

Çimlerin üzerinde yürüdükleri için ayak sesleri işitilmiyor

ve hakikaten onlar böyle süzülüp giderlerken muhayyerülukûl birtakım mahlûkatı andırıyorlardı. Gelinin sadece etekleri bir ipek hışıltısı çıkarıyordu galiba. Çünkü onlar böyle ilerlerlerken çakıl taşlarının birbirine vuruşundan ve denizin ürperişlerinin sesinden hâsıl olan musikiye bir hafif ses de ilave olur gibi geldi Nazan'a.

Şimdi onlar koru tarafına gidiyorlar ve korunun ilk ağaçları arkasında birdenbire gözden kayboluveriyorlardı. Gecenin kalın duvarları açılmış da birdenbire hayaller gibi gözden yok olmuşlar gibi karanlığa tamamıyla gömülmüşlerdi.

Vahdet sebebini tahlil edemediği bir hiddetle "Mesut bir çift!" diye homurdandı.

"Niçin olmasın!"

"Herif milyonermiş değil mi? Belki de milyarder..."

Nazan omuzlarını kaldırdı, dudaklarını büktü.

"Paranın ne kıymeti var?" dedi.

Vahdet can sıkıntısıyla, "Kıymeti olmasa bu güzel kıza bu canavar nasıl sahip olurdu?" dedi.

"Bir kadına sahip olmak... Bu ne kadar güç bir şeydir. Bunun para ile kabil olabileceğini zannediyor musun? İnsan para ile satın aldığı bir mevcudun varlığına sahip olabilir mi? Bu tıpkı bir beyaz tilkinin derisini tilkinin rızasıyla satın almaya benzer ve bundan başka da hiçbir kıymeti yoktur."

"Bu kadınların şahsına izafe edilen kıymete bağıldır. Kadın da bir şahsiyet ve bir varlık olduğuna hükmeder ve bunu kabul edersek o zaman mesele değişir! Fakat hakikatte kadının etrafımızdaki diğer cansız eşyalardan başka ne farkı var! İsteriz... Elimizi uzatır alırız. Paramızın yettiğine göre ve fiyatını verdik mi en güzelini bile..."

Nazan yüzünün ta saçlarının dibine kadar kızardığını hissetti ve "Vahdet yine neler söylüyorsun?" demekten nefsini menedemedi. Vahdet devam ediyordu.

"Senin kocan en aşağı senden otuz yaş büyükmüş diyorlar."

"Fakat..."

Nazan birdenbire sustu. Çünkü *Fakat ben onu severdim*, diyecekti. Bu cümle onun dudaklarını yakıyordu ama Vahdet'i gücendirebilir korkusuyla dudaklarında hapsetti ve sözünü şöyle bitirdi.

"... O şimdi ölmüştür. O bîçareyi rahat bırakalım."

O Vahdet'i bilirdi, o mukaddesatı olmayan, ölüye ve diriye ve hiçbir şeye kıymet vermeyen kötü bir adamdı.

"Ona bir rahatsızlık vermedik," dedi. "Sade bütün kadınların zengin erkeklere karşı zaafları olduğunu tespit ettik o kadar."

Nazan kendisinin onun böyle umuma teşmil ettiği [yaydığı] bu telakkisine kurban gidişine isyan etmek ihtiyacıyla kıvrandı, fakat sadece "Benim kocam zengin bir adam değildi," dedi. "Mütevazı bir edebiyat hocası idi. Benim kocam... Hepsi bu kadar..."

"Halbuki ondan tevarüs ettiğin [mirasa konduğun] servetle hâlâ hiçbir kimseye muhtaç olmadan müreffeh bir hayat geçiriyorsun diyorlar."

Genç kadın bu defa açık bir isyanla "Yalan!" diye âdeta bağırdı. "Kocamın ölümünden sonra çok müşkül bir vaziyetteydim. Bugünkü hayatımı, beni anasız, babasız bir çocuk olduğum halde büyük bir şefkatle sararak büyütmüş olan amcamın mirasına medyunum [borçlu]."

"Bana öyle söylemişlerdi."

"Herkesin söylediğine sen ne bakıyorsun?"

"Peki, mademki bu izdivaç bir menfaat hesabı üzerine kurulmamıştı, o halde söyle bana, onunla niçin evlendin?"

"Sevdiğim için!" diye bağırmak ihtiyacını duydu.

Onu ne kadar çok sevmişti... Bir lise kızının hocasını se-

vebileceği gibi taabbüte [tapmaya] yaklaşan derin ve romantik ve heyecanlı bir aşkla sevmişti.

O mütevazı edebiyat hocası onun nazarında dünyanın en müthiş edebiyat üstadı olmuştu ve elan da o mevziiyi muhafaza ediyordu. Ona inanır, onu sayar, onu sever ve âdeta ona tapardı.

Fakat işte şimdi Vahdet'in kıskanmaya hiçbir hakkı olmadığı halde ona bu aşkı itiraf edemiyor, onu darıltırım korkusuyla "Kısmet," diye fısıldıyordu. "Hem sana bir şey söyleyeyim eğer bu akşam muhakkak surette beni ölesiye kırmak istemiyorsan bu bahsi kapatalım!"

Vahdet, Nazan'ın gözlerinin içine bakmak ve yaptığı tesiri bu gözlerden okumak istedi.

"Seni benden ayrılman ve beni artık rahat bırakman için az mı kırdım? Fakat sen bir türlü beni anlamak ve bana darılmak istemiyorsun!"

Nazan yüzüne bir tokat yemiş gibi başını geri çekti. Bu şimdiye kadar işittiği hakaretlerin en acısıydı. Ona fena bir söz söylemek istedi... Fena sözleri söylemek değil zihninde bulmaktan aciz bir kadındı. Hayatta hiçbir zaman bu neviden bir mücadele görmemişti. En nefret ettiği şey buydu. Ve en istidadı olmadığı şey de bu.

Münasebetlerinin başlangıcında onu kazanmak ve onu kaybetmemek için onunla mücadele etmişti. Fakat karşısındaki hasımla boy ölçüşemeyecek kadar zayıf olduğunu hissettiği, daha doğrusu anladığı için açıkça hilesiz olarak ve hiçbir şart da koşmadan silahlarını terk edivermişti ve büyük bir teslimiyetle mağlübiyeti kabul etmişti.

O kadar kati bir şekilde silahlarını terk edişi, o kadar pasif bir duruşu ve kendini öyle bir müdafaa etmeyişi vardı ki hasmının bütün hamle kabiliyetini hazmediyor, hasmında bu derecede aciz bir zavallıya karşı savaşmak zevki bırakmıyordu.

Ve bu kadar silahsız ve bîçare bir zavallıya karşı Vahdet daha kötü olmamak için nefsine cebrediyordu.

"Seni mademki bu kadar usandırdım," dedi, "hayatından çekilmeye elbet katlanırım. Çünkü asıl kötü olan şey hayatından uzaklaşmak değil, kalbinden kovulmak veya ona hiçbir zaman girememiş olmaktır."

Çok karanlık olduğu için Nazan'ın dudaklarının titreyişi görünmüyordu ama sesinden anlaşılıyordu. Sanki söylediği sözü düşünemiyormuş gibi "Hayatından uzaklaşırım... Hayatından uzaklaşırım..."

Mihaniki [kendiliğinden] bir ahenkle birkaç kere tekrar etti ve sonra bu nakaratı "Hatta hayattan bile uzaklaşırım!" sözüyle bitirdi.

Ve böyle bir cümle sarf etmekten utanarak birdenbire sustu.

"Sen hakikaten beni sever misin Nazan?"

"Elbette seni severim Vahdet!"

Saklamaya dahi ihtiyacı yoktu. Bu iş onun için his âleminde bir erkekle bir kadının yaptığı cambazlık gibi bir hüner değildi.

"Benim gibi kötü bir herifi nasıl seviyorsun? Sana acıyorum."

Ve Nazan belinde duran lakayt kolun birdenbire hayat ve mana kazandığını hissetti. Kendisini göğsüne doğru çekiyordu ve göğsü üzerime hafifçe bastırarak saçlarından öptü.

"Ne güzel bir kokun var Nazan!"

"Senin hediye ettiğin parfümü sürdüm bu akşam."

"Benim hediyelerim yüz bin lira değerinde değil," dedi.

"Benim için onların değerine paha yoktur Vahdet."

"Senin baban olsaydım bu gece seni müthiş döverdim."

"Niçin?"

Onun saçlarından tekrar hafifçe öperken "Benim kadar rezil bir herifi sevdiğin için."

"Sen bana acıma... Ben seni sevmekten müşteki değilim ve mesudum."

"Sen çok müsamahalı ve âşık bir kadınsın."

"Bir kere sevmek nedir onu tatsan beni çok iyi anlardın... Hayatta en büyük saadet sevmektir."

Vahdet güldü.

"Sevmek," dedi, "fakat benim gibi lalettayin bir adamı değil... Mesela et kralının milyonlarını sevmek... Ancak böyle bir sevgi saadet getirebilir."

"Hayır," dedi, "öyle bir sevgi, ona sevgi demek doğru değil, öyle bir hırsı ancak insana milyon getirebilir, saadet değil."

"Gelin hanım bu umacı ile evlenirken ne arıyordu zannedersin?"

"Bilinmez ama herhalde saadet değil. Yahut da saadet... Herkesin gönlünde bir aslan yatarmış... Baksana ne kadar romantik bir gezinti yaptılar. Bu saatte tek başlarına ormanlara gittiler. Bilinmez ki, belki o güzel kız bu korkunç adamı seviyor."

Vahdet güldü.

"Onu görmedin mi? Nasıl bir çehresi var. Taş gibi kadın. O kimseyi sevemez!"

"Eğer seni tanısaydı değişirdi... Ve benim gibi sana âşık olur erirdi," diye şaka ederken bu şakasıyla inandığı bir şeyi ifade ediyordu.

"Beni severdi ha! O beni değil karşısına Adonis çıksa onu da sevmez. Çünkü sevemez. Eğer onda sevmeye en ufak bir kabiliyet olsaydı, imkânı yok, böyle bir herifle evlenmeye razı olmazdı."

Tam bu sırada arkalarında bir ayak sesi işittikleri için birdenbire sustular ve başlarını çevirerek o tarafa baktılar. Arkalarında, birkaç adım öteye kadar gelmiş olan açık renk kostümlü bir erkek durmaktaydı.

Onların birbirlerinden hafifçe uzaklaşarak başlarını kendisine doğru çevirdiklerini görünce "Affedersiniz efendim," diye söze başladı. "Size bir şey sormak istiyordum."

Sesi heyecanlıydı.

Vahdet "Buyurunuz!" dedi.

O "Affedersiniz," diye tekrarladı. "Acaba bir ân evvel, burada bir erkekle bir kadın gördünüz mü?"

"Nasıl erkek? Nasıl kadın!"

"Gelini soracaktım efendim. Gelinle damadı..."

Delikanlı nazik bir tavırla konuşuyordu. Terbiyeli bir sesi vardı fakat bu ses o kadar heyecanlıydı ki... İkisinin de nazarı dikkatini celp etmişti. âdeta kekeleyerek tutuk tutuk konuşuyordu. Nazan'la Vahdet bu sesteki gayri tabiiliği sezdikleri için sanki evvelinden sözleşmişler gibi "Hayır!" diye ve beraber cevap verdiler.

Ve gelinle damadı görmüş oldukları halde müştereken bunu saklamaya ihtiyaç duymuş olmalarından şaşıran Nazan onun koluna hafifçe dirseği ile dokunup onu ya daha dikkatli olması için ikaz etmek yahut da bu jestiyle *Bu çocuk da kim?* diye sormak istedi.

Delikanlı şimdi, onlara doğru bir iki adım daha atmış ve pek yanlarına gelmişti.

"Karanlıkta belki de gelin olduğunu pek fark etmemişsinizdir," diye soruyordu. "Beyazlı bir kadınla bir erkek görmediniz mi?"

Vahdet daha kati bir sesle "Hayır! Görmedik," diye cevap verdi.

Kendilerine bu kadar yakın geldiğinden beri onun sıtmalı gibi titrediğini fark ediyorlardı. Sakin görünmek için sarf ettiği büyük gayrete rağmen titremekte olduğu bu karanlıkta bile seziliyordu. Vahdet birdenbire cebinden bir sigara paketi çıkardı ve "Affedersiniz... Rahatsız ettim," diye yanlarından

uzaklaşmak isteyen delikanlıya doğru uzatarak "Bir tane almaz mısın Demir?" dedi.

Delikanlı kendisine ismiyle hitap edilince biraz durakladı.

Sonra muhatabının yüzüne dikkatle bakarak "Ah... Siz misiniz Vahdet Beyefendi?" diye mırıldandı.

"Evet ya benim!"

Bu sırada Vahdet paketi Nazan'a doğru uzatıyordu.

"Affedersiniz hanımefendi... Dalgınlık."

"Bir şey değil efendim."

"Buyurunuz!"

Onlar yabancılar önünde hep böyle çok resmi konuşurlardı. Ve bu cali resmiyet Nazan'ın sinirine dokunurdu. Sanki bu haliyle Vahdet kendisiyle arasında herhangi bir münasebetin mevcudiyetini âlem muvacehesinde [yüzleşmesinde] kabul etmemek istiyor, bunu âdeta bir küçüklük telakki ediyor gibi gelirdi ona.

"Teşekkür ederim beyefendi," diye sigarayı alırken *Deminden beri arkamızda olmadığı, belime sarılmış bulunduğu ve saçlarımı öptüğünü görmediği ne malûm?*

Vahdet ne yaparsa sinirine dokunurdu ve sinirine dokunduğu nispette Vahdet'i severdi. Bu hakikaten anlaşılmaz bir şeydi.

Delikanlının bir kibrit çakıp kendisine doğru uzatması düşüncelerini dağıttı, asabi ve heyecanlı bir tavırla gelinle damadı soran ve Vahdet'in tanıdığı bu delikanlı hakkında hissettiği tecessüsü [merakı] yeniden uyanmıştı. Kibritin küçük alevciğinin ışığında Nazan kendisine daha yakın gelmiş olan bu çehreye baktı.

"Buyurunuz efendim... Teşekkür ederim."

Ancak yirmi beş yaşlarında olmalıydı. Uzun boyu ve alnına düşmek istidadında olan asi kumral saçları vardı. Gözlerinin etrafını mor halkalar çevirmişti. Soluk bir rengi ve dudakların

iki kenarındaki mustarip çizgileri kapayamayan küçük, ince ve kumral bıyıkları vardı. Boyu uzundu. Vahdet'ten de uzun olmalıydı. Ve bir atlet vücudu gibi mükemmeldi. Onu ancak pek kısa bir zaman, bir an görmüştü. Fakat alnının üstünde birikmiş ter tanelerini fark etmiş ve nefesinden gelen kuvvetli bir alkol kokusunu -bu akşam kendileri de alkollü içki içtikleri halde- hissetmişti. Şimdi kibritin küçük alevi Vahdet'le onun arasındaydı. Vahdet sigarasını yakıp bir nefes çekerken o da kendi sigarasını yakıyordu. Ve kendi sigarasını yakarken alev yüzünü birdenbire tamamıyla aydınlatıyordu.

Ben bu yüzü daha evvel nerede gördüm, diye düşündü Aşağıdan gelen hafif bir ışıkla aydınlanmış olan bu çehreyi nerede gördüğünü zihninde araştırdı ve buldu.

Dame De Sion Mektebi'nin küçük kilisesinde, orada sol tarafta asılı duran yağlı boyadan yapılmış bir İsa tasviri vardı. Çarmıhta olan ve alnında dikenden bir taç taşıyan genç ve mustarip bir İsa'ydı bu.

Ne kadar o resme benziyor, diye düşünürken Vahdet genç adama "Düğün davetlilerindensiniz herhalde?" diye sordu.

Genç adam bir an durdu. Sonra da "Evet! Onun gibi bir şey," diye müphem bir cevap verdi.

Sigarasını sinirli sinirli çektiği, sigarasının ucundaki ateşin karanlıkta işaret veren bir fener gibi sık sık yanıp sönüşünden belliydi.

Ve yeni bir suale vakit bırakmamak için "Allahaısmarladık... Sizi de hanımefendiyi de rahatsız ettim... Affedersiniz," gibi bir şeyleri söyleyerek terasın taş merdivenlerinden aşağıya indi.

O uzaklaşır uzaklaşmaz Nazan "Kimdir bu?" diye sordu. "Tanıyor musun?"

"Evet tanıyorum. Bizim apartmanın kiracılarından Doktor Lütfi'nin oğlu..."

"Acaba niçin bu kadar heyecanla gelini arıyordu?"

"Herhalde âşık olduğu için."

"Hasta bir hali vardı," diye Nazan tasdik etti. "Gayri tabii bir hal... Galiba da sarhoştu."

Vahdet can sıkıntısıyla "Sarhoş değil, hasta değil, âşıktı," diye cevap verdi.

Her ikisi de gözleriyle gayri ihtiyarî olarak onun gölgesini takip ediyorlardı. Telaşlı adımlarla yürüyordu ve koru tarafına değil tam aksi istikamete, deniz kenarına doğru yürüyordu.

Nazan "Bende tuhaf bir his bıraktı," dedi. "İnsana onları iyi bir niyetle aramıyor gibi geliyor."

Ve Vahdet "Bütün âşıklar gibi... Bütün sevenler gibi müsterihim!" diye cevap verdi.

Nazan yeniden kanının başında toplandığını hissetti ve boğuk bir sesle "Hakkın var," dedi, "âşıklar hakikaten çok müziç [rahatsızlık veren] şeyler... Sevilmediğini anlayan bir insan hemen ortadan çekilmeli!"

Bunu düşünmeden söylemişti ve söyledikten sonra doğru olduğunu düşündü. Kendisine de düşen vazife buydu. Ortadan yok olmak...

"Seni bırakmamaklığım için şimdi beni intiharla mı tehdit ediyorsun?"

Nazan cevap vermedi. Ve Vahdet "Âşıklar müziçtir vesselam," diye kendi kendine söylendi.

Nazan, *Söylediklerini ciddi mi düşünüyor, yoksa benim canımı sıkmak için mi böyle konuşuyor,* diye onu tanıdığından beri belki birinci defa kendi kendine sordu. *Hakikaten onu izaç [rahatsız etme] mı ediyorum? Bunu anlamak için bir tek çare var, o da gözden kaybolmak bir daha ona hiç, hiç görünmemek... Eğer o mahsus yapıyorsa, yalansa ve eğer beni seviyorsa beni arar. Beni terk etmez,* diye düşündü fakat aynı zamanda kalbine *Ya aramazsa?* sualinin müthiş korkusu doldu. Buna cesaret edebilecek miydi?

Ondan ayrılmaktansa, hayattan ayrılmak daha kolay... Bir defada her şey biter!

"Ben onun çocukluğunu tanırım."

Nazan uykudan uyanır gibi başını kaldırdı ve Vahdet'e baktı. Vahdet, Demir dediği genç adamın arasında kaybolduğu karanlıklara gözlerini dikmiş bakıyordu. Kendi düşüncelerine o kadar dalmış ve buralardan birdenbire o kadar uzaklaşmıştı ki... Vahdet'in ne söylemek istediğini pek anlayamadı.

"Kimin?" diye sordu.

"Kimin olacak... Demir'in. Bizim apartmana taşındıkları zaman daha kısa pantolon giyen bir çocuktu.

Genç kadın "Yirmi beş yaşlarında görünüyor," dedi. Ona garip bir nazarla bakıyordu. Ve Vahdet bu karanlıkta, bu bakışı göremiyordu ama bu nazarları üstünde hissediyor ve taşıdıkları manayı görmeden seziyordu.

"Evet Nazan... O kadar da olmalı. Ben onun çocukluğunu tanırım... Ve sana itiraf edeyim, o kısa pantolon giyerken, ben en aşağı yirmi beş yaşında idim!"

"Bu düğünün davetlisi bile değil... Kıyafetini görmedin mi? Tıraş bile olmamış. Sonra da karanlıklarda damatla gelini harıl harıl arıyor."

Vahdet müstehzi bir sesle "Gönül bu!" dedi ve başını garip bir ifade ile sallayarak "İnsan nasıl olur da bu kadar sever? Ben buna şaşıyorum!" dedi. "Nasıl olur da böyle sevebilir!"

Nazan'ın kalbi *Yine başladı*, diye sızladı. Onu bu neviden sözlere yaklaştırmamak için nasıl saatlerce kendisini alakadar etmeyen mevzulardan bahsedebiliyordu ve buna rağmen bu sözlere mani olamıyordu.

İçinde bir hiddet kabardı ve o hiddetin verdiği bir cüretle "Sen hiç sevmedin mi? Sen hiç sevemez misin?" dedi.

"Doğrusunu istersen Nazan, hayır... Ben hayatımda âşık olmadım ve bundan sonra da sevemeyeceğimi zannediyorum. Ama nasıl? Şu çocuk gibi... Şu klasik âşıklık yok mu?"

Bu defa sesinde öyle bir ahenk vardı ki bu sözlerindeki samimiyetten şüphe bırakmıyordu.

O devam ediyordu.

"Birkaç kere ben de güzel kadınlara tutuldum. Mesela sana dahi tutuldum. Ama âşık olmak! Sevmek!"

Omuzlarını silkti.

Nazan "Zavallı! Zavallı Vahdet!" diye fısıldadı. Kalbinde ona karşı hiddet değil merhamet hissetmişti. Tıpkı görmekten, işitmekten, yürümekten mahrum olan sakatlara karşı duyacağı bir merhametti bu!

İçinden, *Ortadan yok olmak lazım*, diye tekrarladı.

Yok olmak!

Gece ne kadar siyahtı! Ilık hafif bir rüzgâr ve bir ürperiş...

Ölüm bu karanlık geceye benzemeli idi. Vahdet kendi böyle sözleri karşısında birçok kadınların üzüldüğünü, ağladığını kendisiyle kavga ettiğini görmüştü. Ve bütün âşıkane münasebetleri ancak bir iki hafta, en fazlası bir iki ay devam etmişti. Hiçbir kadında Nazan da gördüğü sabrı görmemişti. Bu kadın bu uysallığı ve sabrı ile kendini aciz vaziyette bırakıyordu. Ve şimdi söylediği sözlerden dolayı ona kızıp çatacağına, hasta imiş gibi, merhamete layıkmış gibi ona acıyordu ve "Zavallı! Zavallı Vahdet!" diyordu.

Vahdet ona fena halde kızdı. Onu isyan ettirmek için acaba ne yapmalıydı? Bir şey daha söylemek isterken birdenbire karanlıklardan sıyrılıp terasın merdivenlerine doğru yaklaşan Demir'i seçti.

"Galiba buralarını bilmiyor. Koru hiç aklına gelmedi," dedi. Bu ara genç adam taş merdivenlerden çıkmıştı. Yanlarından geçtiği halde kendi taraflarına bakmadı.

Ya onların orada olduklarını unutmuştu yahut da onları görmek istemiyordu. Şimdi süratle terastan geçiyor ve bara giriyordu.

2.

Nazan çifte merdivenlerden yukarıya çıkarken üstleri kırmızı kadife örtülü tırabzanları tutuyor ve bir çocuk veya bir ihtiyarmış gibi tutuna tutuna yürüyordu.

Bu akşam hissettiği rehavet çok acayipti. Bu rehavete müthiş bir bezginlik, bir yorgunluk karışmıştı. İnsan tahammülünün bittiği müntehalardan [sonlardan] birine gelmiş ve çatmış gibiydi.

Fakat pasif ve uysal karakteri onu ciddi ve katî bir jest yapmaktan menediyordu. Sonra da galiba artık ondan fena muamele görmeye, fena söz işitmeye alışmıştı.

İnsanların en kötü tarafı buydu; bir şeyi itiyat [âdet edinme] edivermeleri... İnsanları kötü şeye alıştırmak, onların nelere tahammül etmek kabiliyetinde olduklarını kendilerine öğretmek kadar kötü hiçbir şey olamazdı. İnsanlar birçok şeyleri *Ben yapamam! Ben buna tahammül edemem. Bu benim için imkânsızdır,* diye tanımalıydı. Aksi takdirde imkânsız görünen şeylere alışan, yapılmaz addettiği şeyleri yapan tahammül edilmez, işkence ve azaplara tahammül edilebildiğini öğrenen insanları, haysiyetsizlik ve felaketlerin insan küçülten şeylerin ta ka'rına [seviyesine] inmesine mani olacak hiçbir kayıt ve korku mevcut olamazdı.

Nazan onun yanında haysiyetsizliği kabul ediyor ve kendisine böyle hakaret ve eziyet edilmesini tabii gören bir uysallık gösteriyordu. Ve ona karşı hissettiği isyanlar ancak ondan ayrılıp uzaklaştıktan sonra başlıyordu.

Halbuki bu akşam şayanı hayret bir şey olmuştu ve birdenbire onun yanında ve onu her günden daha fazla sevdiğini hissettiği bir dakikada, ölümün, ondan uzak yaşamaktan daha tatlı olacağını düşündüğü bir anda kalbinde bir isyan duymuştu. İsyan da değil... Bir bezginlik duymuştu! İnsanların *Artık yapamayacağım,* dedikleri ruh haletini hissetmişti.

Buradan öteye gidemem, diye ayak direyen bir mukavemetin gönlünde peyda olduğunu hissetmişti.

Sabrının hududuna mı gelmişti? Yoksa bu gece içtiği için, sarhoşluğun verdiği rehavet içinde sabır ve müsamahasının tükendiğini mi zannetmiş ve kendisini ondan dolayı mı manen ve maddeten bu kadar kuvvetsiz, yorgun hissediyordu?

* * *

Merdivenlerden ağır ağır ve yalnız çıkıyordu. İstanbul'da ayyuka çıkmış olan dedikodulara akılları sıra bu şekilde bu nevi ihtiyat tedbirleriyle mani olmak istiyorlardı. Mesela bütün geceyi beraber ve baş başa geçirdikten sonra yukarı kata, odalarına çıkarlarken kapıcıdan anahtarlarını ayrı ayrı alıyorlar ve yukarıya teker teker çıkıyorlardı. Halbuki Şişli'de oldukları sırada, Nazan'ı her gün onun küçük spor otomobilinde görüyorlardı.

Kışın en soğuk günlerinde Boğaz sahillerdeki bütün gazino ve restoranlarda rastlanan bir çifttiler. Ve otel açılır açılmaz buraya ilk müşteri olarak gelmişlerdi.

Evvela ayrı ayrı günlerde gelmeye karar vermişlerdi. Fakat kendisinden üç gün sonra gelecek olan Vahdet birdenbire "Ben de beraber geleceğim," demişti ve o gün beraber taşınmışlardı.

Odaları aynı kattaydı. Geniş bir sofa üzerinde bulunuyordu. Fakat aralarında dört beş oda bulunuyordu. Köşkün üst katındaki bütün odalar köşkün etrafını çepçevre saran dar bir

balkonla birbirine bağlıydı. Fakat köşk otel haline sokulurken her odanın balkonunu sivri demir parmaklıklarla diğerinden ayrılmıştı. Ve Nazan'a gelmek için bu parmaklıkları aşmak Vahdet'e pek eğlenceli geliyordu. Odalarına çıktıktan beş on dakika sonra beraberdiler. Ve sabaha kadar beraber kalıyorlar, ortalık aydınlanmadan evvel bütün otel uykuda olduğu için Vahdet ekseriya kapıdan çıkıp gidiyordu.

Vahdet'le Nazan yalnız üst kata ayrı ayrı çıkmakla bütün İstanbul'un baş dedikodusu olan münasebetlerini mütecessis [meraklı] gözlerden saklayabildiklerini vehmediyorlardı. Fakat bütün İstanbul onlardan bahsediyordu. Vahdet'in altı ay süren hiçbir münasebeti görülmediği için bu şey hayreti celp ediyor, kötü gönüllüler artık nerede ise ayrılacaklar diye düşünüyorlardı.

İşte bu gece de aynı ihtiyat tedbirini almışlar. Bardan çıkınca birbirleriyle vedalaşmışlar, Vahdet rastladığı bir ahbabı ile konuşmaya başlamış ve Nazan kapıya inerek anahtarını almıştı. Ve o merdivenlerden çıkmaya başladığı zaman Vahdet'le karşılaşmıştı. O anahtarını almaya yukarı çıkıyordu. Herhalde bu akşam Nazan'ın odasına gelemeyecekti. Çünkü kendi odalarını ayıran odalardan üçü yine gelin ve damat tarafından tutulmuştu. Vahdet'in odasının bitişiğindeki odayı ise bir ecnebi diplomatın karısı işgal ediyordu.

Nazan eski köşkün ikinci katının sofasına ayağını atarken başını arkaya çevirerek aşağıya baktı. Döne döne inen bu merdivenlerin son basamağından aşağıya bakıldığı zamankapıcının yeri ve hol görünüyordu.

İşte Vahdet şimdi kapıcıdan anahtarını ve akşam gazetelerini almıştı. Şimdi bir sigara yakıyordu. Ve kapıya doğru yürüdü.

Yine hava almaya çıkıyor galiba, diye düşündü. Ayrılırlarken "Bu düğün gürültüsünden bu akşam göz kırpamayacağız!" demişti.

Hakikaten aşağıdaki iç içe açılan bu dört muazzam salonun içinde düğün büyük bir neşe ile devam ediyordu. Caz sesleri, kahkahalar, dans edenlerin ayak gürültüsü... Geniş sofada ilerledi. Kendi odası sofanın ta nihayetine yakındı. Kapısına yaklaşırken, yeni evliler tarafından tutulmuş üç odanın ortasındaki oda kapısının zambaklarla örülmüş olduğunu gördü. Kapı şimdi iki kanadıyla çiçekten bir kapıydı. Kapının eşiği de çiçekten bir halı ile süslüydü.

Nazan, *Aşağıya inerken nasıl oldu da bunu fark etmedim*, diye düşündü. Bu sırada nereden çıktığını göremediği bir fam döşambr uykulu gözlerle ona bakarak gülümsedi.

"Ne güzel yapmışlar değil mi?" dedi. "Beyoğlu'ndan gelen meşhur Çiçekçi Panayot'un ustaları bu kapıyı böyle ördü. Altına tel filan koydular. Pek güzel oldu. Şu kapıda gördüğünüz çiçek halı da hasır... Hasırın üzerine çiçekleri geçirmişler. Bu yol halısı gibi kapıdan yatağa kadar gidiyor. Hepsini de burada ve gece yaptılar. Onlar odalarına çıkıncıya kadar solmasın diye. Bütün çiçekler de zambak... İstanbul'da bu kadar zambağı nereden buldular bilmem."

Nazan "Çok güzel olmuş!" dedi.

Hizmetçi kız "Güzel tabii," dedi. "Fakat ne para gidiyor, ne para! Bunca senedir İstanbul'un odalarında hizmet ederim. Hiçbir zaman böyle bir düğün görmedim."

Ve sonra sordu.

"Gelini gördünüz mü?"

"Evet!"

"Ben görmedim... Fakir bir ailenin kızıymış diyorlar. Güzel mi bari?"

"Evet!"

"Güzel olmasa adam da bu kadar masraf etmez ya!"

Nazan gülümsedi ve "Fakat damat pek çirkin," dedi. "Korkunç bir şey!"

Fam döşambr onun elinden anahtarını almış, kapısını açıyordu.

"Affedersiniz hanımefendi," diyordu. "Para her çirkinliği kapar. Bu kadar masraf yaptıktan sonra o adam İstanbul'un bir kızıyla değil bin kızıyla bir gecede evlenebilirdi. Adam paraya acımıyor, su gibi akıtıyor... Tam centilmen! Amour ne lazım. Onlar boş şey!"

Nazan hep gülümseyerek onun elinden anahtarı aldı ve aralanmış, kapıdan girerken sade "Teşekkür ederim," dedi.

"Bir şey lazım mı hanımefendi? Sizi soyayım mı?"

"Mersi!"

Oda kapısını arkasından kapadı. Ve eliyle elektrik düğmesini ararken odasının içinde bir pırtı duyar gibi oldu ve ürkerek elektriği daha çabuk yaktı ve oda ışıkla dolar dolmaz korku ile bağırdı.

"Aa!"

"Aman hanımefendi korkmayınız... Bağırmayınız rica ederim."

Genç kadın dehşetten büyümüş gözlerle karşısındaki adama baktı. Biraz evvel terasta karşılaşmış bulundukları çocuk olduğunu tanıdı. Ve korku ile "Odamda ne arıyorsunuz?" diye kekeledi.

"Bir yanlışlık oldu," diyordu, "Sizi rahatsız etmek istemedim. Girmek istediğim oda burası değildi."

Üstü başı toz içindeydi ve saçlarının çok dağınık, tıraşının birkaç günlük ve yüzünün müthiş perişan olduğu bu bol ışıkta daha iyi görünüyordu. Boyu uzundu ve geniş omuzlarının, güzel başının acıklı bir düşüklüğü vardı.

"Odama nereden girdiniz?" diye sordu.

Delikanlının rengi bir ölü rengi kadar sarıydı. Aralık balkon kapısını göstererek "Buradan," diye mırıldandı. "Fakat pencereleri yanlış hesaplamışım. Buraya girmek istemiyordum, emin olunuz," dedi.

Şimdi aşağıda olduğu gibi titremiyordu. Fakat aşağıdaki olduğundan daha sarhoş görülüyordu. Gözlerini müşkülatla açıp kapıyor, başı döndüğünden mi nedir, bir yere bakarken gözlerini kısıyor ve âdeta baktığını vazıh [açık] görebilmek için gayret sarf ediyordu.

"Sizi temin ederim ki maksadım hırsızlık değildi," derken balkon kapısının atlas perdelerini sıkı sıkı tutuyordu.

Genç kadın ona bakarken kalbinde garip bir hissin kıpırdadığını hissetti. Bu bombardıman edilmiş bir şehirden kaçıp bir yere barınanların birbirlerine karşı duyduğu yakınlık gibi bir şeydi. Garip bir dert ortaklığının, aynı dertle malûl iki hastanın birbirinin halinden anlayışı gibi bir şey.

Ve bunun için düşünmeden onu teskin etmek ihtiyacını duydu.

"Hırsız olmadığınızı biliyorum," dedi. "Hizmetçiler ve kapıcıyı çağırmayacağım. Kısacası sizi polise teslim etmeyeceğim."

"Teşekkür ederim hanımefendi."

Genç kadın güldü.

"Teşekküre lüzum yok," dedi. "Sizin neniz var bakayım? Ayakta duracak haliniz bile yok. Hasta mısınız?"

"Hayır!" dedi. "Hayır, hasta değilim."

"Olduğunuz yerde düşecek gibi sallanıyorsunuz."

Dik durmaya gayret etti.

"Yoksa fazla içki mi içtiniz Demir Bey?"

Delikanlı süzülen gözlerini açmaya çabalar gibi yaparak genç kadına baktı.

"Siz de beni tanıyorsunuz," dedi ve o zaman Nazan kendisinin aşağıdaki kadın olduğunu hatırlamadığını anladı.

"Tabii sizi tanıyorum," dedi. "Ben sizin apartman komşunuzum. Siz Doktor Lütfi Bey'in oğlu değil misiniz?"

"Evet!"

"Doktor Lütfi Bey gibi hürmete layık bir beyefendinin oğlu eğer normal bir halde olsa hiçbir otel odasına pencereden girmeye çabalamaz!" dedi. "Herhalde bu akşam anormal bir haldesiniz. Balkona nasıl çıktınız?"

"Karşı taraftaki tek boş odayı kiralamıştım. Balkonlardan balkonlara geçerek geldim."

"Ne külfet! Herhalde bir hayli yorulmuşsunuzdur. Bir an oturunuz da dinleniniz."

Bu söz ağzından çıkar çıkmaz pişman oldu ve kendi kendine *Niçin bu yabancıya bu teklifi yaptım?* diye düşündü.

Ne kadar bedbaht bir görünüşü vardı. *Başında dikenden çelenk taşıyan çarmıhtaki İsa'ya benziyor!*

Evet! Çok mustarip bir yüzü vardı.

Ona acıyor muydu?

Evet, ona acıyordu. İçinde bu akşam namütenahi [sonsuz] bir merhamet hissi uyanmıştı. Herkese acıyordu. Aşağıdaki geline para için kendisini satıyor diye, damada kendini sevmeyen ve sade satan bir kızı hayat arkadaşı olarak alıyor diye acıyordu. Bu gence seviyor, Vahdet'e sevemiyor diye ve kendisine de Vahdet'e karşı duyduğu çılgın iptiladan [arzudan] sıyrılıp kurtulamadığı için acıyordu.

Delikanlı sanki bütün kuvvetini tüketmiş de şimdi oturmak için bu daveti bekliyormuş gibi anî bir hareketle üstü gülkurusu dallı, ağır ipekli kaplı şezlongun üzerine oturdu. O kadar mecalsiz bir oturuştu ki buna, pekâlâ çökmek de denilebilirdi.

Nazan filizî organzeden üstü çok çıplak tuvaletiyle hâlâ kapının önünde ayakta duruyordu. Genç adama bir kız kardeş şefkatiyle bakan Nazan yumuşak bir sesle "Çok mu ıstırap çekiyorsunuz?" diye sordu.

O, bu suali sorduğu zaman delikanlının iki dirseğini dizine dayadığını, yüzünü avuçları içine sakladığını gördü ve

bir çocuk gibi ağlamaya başlayacak zannetti. Ağlıyor muydu? Anlayamadı. Yalnız yüzü avuçları içinde saklıydı. Omuzları da hafif hafif titriyordu galiba.

Anlayan ve hisseden bir sesle "Çok ıstırap çekiyorsunuz," diye ilave etti. "Görüyorum çok mustaripsiniz. Sizi ve acınızı o kadar iyi anlıyorum ki..."

Bu kadar bitkin bir halde oturan bu genç erkeğin karşısında artık bütün korkusunu unutmuştu.

Kapının önünden çekilerek ona doğru birkaç adım attı ve birden odanın ta ortasında koyu pembe ziyalar neşreden eflatun cam abajurun altında durdu.

"Istırap çekmek... Istırap çekebilmek de bir nimettir," dedi. "Bunu siz de hissetmiyor musunuz? Istırap çekmek göğsümüzün içinde bir insan kalbi taşıdığımızı gösterir. Ya göğüslerinin içi bomboş olanların hayatının dehşetini düşünüyor musunuz? Hissedemeyenler, bağlanamayanlar tek başlarına ve sade kendileri için ve kendileri içinde yaşayanlar... Bunlar nedir? Bunlar tek başlarına birer kulede yaşayan mahpuslardır. Ebediyen tek başlarına... Siz böyle bir hayatın ne kadar korkunç olduğunu düşünüyor musunuz? Istırap çekmek de nihayet hayatın unsurlarındandır. Istırap çekmek de nihayet yaşamaktır."

Delikanlı yüzünü avuçlarından çekmedi.

"Ben yaşamaktan nefret ediyorum," diye mırıldandı. "Yaşamaktan öyle nefret ediyorum ki..."

Büsbütün ortadan kalkmak ebediyen yok olmak, diye düşünen Nazan'ın bütün vücudu ürperdi. Ve çok samimî bir hamle ile "Yaşamak en güzel şey!" diye konuşmaya devam etti. "Yaşamak teneffüs ederek, temiz bir havayı ciğerlerine doldurarak, kokuları duyarak, sesleri işiterek, renkleri görerek yaşamak poz poz duygularının faaliyetiyle yaşamak... Her şeye alaka duyarak bağlanmak kabiliyetini, sevmek kabi-

liyetini diğer insanlarla anlaşmak, onlara zevk ve saadet vererek onlardan zevk ve saadet alarak yaşamak... Tek olmadığını hissederek bir başkasını düşünerek, bir başkasına varlığını hasretmeğe muktedir olarak yaşamak... Ve nihayet saadetin de olmasa hatta bedhah da olsan, saadetini öldüren amilleri [emeli] yok etmek, felaketin seni saran kollarından sıyrılıp kurtulmak için... Yeniden ışığa, yeniden havaya, yeniden iyi şeylere kavuşmak için yaşamak... Felaketten ve ıstıraptan kuvvetli olarak ve kuvvetli olduğunu ispat ederek yaşamak... Siz bunun ne kadar tatlı bu şey olduğunu anlayamayacak kadar bedbinliğe mi düştünüz?"

Ona bu sözleri söylerken şimdiye kadar hiçbir kere böyle şeyleri düşündüğünü hatırlayamıyordu. Halbuki onu teselli etmek için söylediği bu fikirler çoktandır hazırlanmış, başının içinde sıkışmıştı. Birdenbire lisanında yol bulunca birbirlerini mazbut cümleler halinde kovalıyorlardı.

Delikanlı "Ben yaşamaktan nefret ediyorum," diye tekrarladı.

Nazan onu teselli etmek isterken sanki kendi kendini teselli ediyordu.

"Dünyada en büyük nimet sevmektir. Sevmek kabiliyetinde olmak... Sevmeyenlerin hayatının ne kadar boş ve manasız olduğunu hiç tasavvur etmediniz mi?"

Genç adam hep kendi avuçları içine konuşuyordu.

"Ben nefret ediyorum," diye âdeta inledi.

Şimdi Nazan biraz daha ilerlemişti. Onun yanındaydı ve elini onun saçları üstünden şefkatle geçirerek bu saçları biraz arkaya doğru attı.

"Zavallı çocuk," dedi. Siz seviyorsunuz. Çılgın gibi seviyorsunuz ve çılgın gibi sevenler nasıl ıstırap çekerlerse öyle ıstırap çekiyorsunuz."

Bu söz sanki vücudunu yakmış gibi Demir acı acı "Hayır!"

diye bağırdı. "Ben sevmiyorum. Ben sadece nefret ediyorum. Nefret ediyorum, tiksiniyorum, iğreniyorum. İkisinden de nefret ediyorum. İçimde aşk denilen bir duygu kalmadı diyorum size... Bütün benliğim kin dolu..."

Ve sesi gitgide daha yavaşlamıştı ve tam sönerken "İkisini de geberteceğim," diye fısıldadı.

Bu cümleyi o kadar yavaş söylemişti ki Nazan değil sade kendisi işitebildi.

Şimdi onun saçlarından elini çekmiş olan genç kadın onun ta yanına oturdu. Ve bu hareketini fark edince kendi kendine *Allah Allah,* diye düşündü, *Niçin ona karşı bu yakınlığı gösteriyorum? Harekâtıma hâkim olmayacak ve aklımdan geçen her şeyi hemencecik yapacak kadar sarhoş muyum?*

Ona bakıyordu. Kendisine tamamıyla yabancı olan bu adam hakkında bildiği şey şundan ibaretti. Vahdet'in apartmanının kiracılarındandı. Babasının ismi Lütfi, kendi ismi de Demir'di.

Neden onun hakkında müspet olarak bildiği şey bundan ibaretti?

Onun hakkında sezdiği ve sezişinde yanılmadığını kuvvetle tahmin ettiği bir şey daha biliyordu. Bu da aşağıda düğünü yapılmakta olan genç kıza âşık oluşuydu. O kadar âşıktı ki... Bu çılgın aşk onu bu akşam meşum bir felakete sürükleyebilirdi.

Genç kadın kendi kendine *İsmi Demir'miş,* diye düşünüyordu. *Bir doktorun da oğluymuş... Bu, bir gece yarısı, benim onu odamda alıkoyup avutmaya kalkışmam için bir sebep mi? Bu kâfi bir sebep mi?*

Gecenin bu geç saatinde balkon penceresinden odasına girmiş olan ve kafasının içinde kim bilir ne korkunç fikirler besleyen bu yabancı gençle böyle iki eski aşina gibi konuşmaya onu sevk eden yakınlık duygusu sade bu yüzden mi kalbine doğmuştu?

Istırap çektiği için, ıstırabı yüzünün bütün çizgilerinde okunduğu için herhalde ona acıyorum, diye bir hükme varmak istedi. Fakat bu hükmünde de pek isabet olduğuna, kendince tam kanaat hâsıl olmadı. *Daha doğrusu ben de onun kadar sarhoşum,* diye düşündü.

Ve bu düşünce zihninden geçerken gülümsemekte olduğunu aynada gördü.

Bu rehavet de, bu fazla merhamet de hep o çok içtiğim viskilerden ileri geliyor.

Şimdi yan yana oturuyorlardı. Delikanlı ona bakmıyordu. Yüzünü tekrar avuçlarıyla kapamıştı. Sessizdi.

Birdenbire içine dolan bir endişe ile *O kadar sarhoş ki,* diye ürktü, *pekâlâ burada sızabilir!*

O zaman ne yapardı?

Ya sızarsa?

Hiç tanımadığı, bilmediği bir adamın böyle müthiş heyecanlı bir anında, bu kadar müthiş bir manevi kriz geçirirken ve bu kadar da sarhoş görünürken, neler yapabileceğini, tahmin edemediği için bir an sonra burada sızmasının daha ziyade şayanı tercih olacağını düşündü ve âdeta bunu temenni edecek kadar oldu. *Hemen zile basarım. Odama girdiğim zaman bu adamı burada uyuyor buldum derim,* dedi ve bu fikri de beğenmedi. O odasına gireli bir hayli zaman olmuştu. Odasında tanımadığı bir erkeğin uyuduğunu gören bir kadının yapacağı şey bunu hemen kapıdan içeri girer girmez geri dönüp haber vermekti.

Böyle bir manzara karsısında telaş ve korku göstermeyecek bir kadının mevcut olamayacağı aşikârdı.

O halde ya şimdi sızıp kalırsa ben onu bu odada nasıl muhafaza ederim?

İçinde büyüyen korku ile *Rezil olurum vallahi,* diyordu ve böyle düşünürken onu uyutmamak lazım geldiğini hissetti

ve birdenbire "Kendisini ne kadar zamandan beri tanıyordunuz?" diye sordu. Demir başını kaldırmadan "İki buçuk sene oldu!" diye cevap verdi.

"Demek ilk aşkınız."

Delikanlı âdeta homurdanır gibi "Hayır!" dedi. Ve sonra yüzü hep avuçları içinde ilave etti.

"Ondan evvel de bir kere daha sevdimdi."

"O zaman da böyle ıstırap çektiniz mi?"

"Evet."

"Sonra ne oldu?"

"..."

"Ne oldu sonra? Bunu sevdiğinize göre demek artık ötekini sevmiyorsunuz. Yani size ıstırap veren o aşkı unuttunuz. Unuttunuz değil mi?"

Onun uyuduğundan korktuğu için ısrarla soruyor, onun dalmasına imkân bırakmamak istiyordu.

Demir hep aynı vaziyette "Evet," diye cevap verdi.

"Bunu da unutacaksınız!"

Genç adama bu telkini yaparken hep Vahdet'i düşünüyordu ve kendi kendine *Vahdet'i unutmak,* diyordu. *Hayır! Bu mümkün değil!*

Bunu müthiş bir katiyetle söylüyordu. Şimdi şu anda birdenbire bir yabancı erkeğin odasındaki mevcudiyetini unutmuştu. Aşağıdaki düğünü ve bu gencin ıstırabını... Vahdet'i unutamayacağını hissetmekten duyduğu zevkli bir ıstırap onun bütün varlığını kaplamıştı.

Demir'in "O zaman çocuktum," diye verdiği cevap birdenbire onu ani olarak uzaklaştığı hakikate çekti aldı.

Ve uykudan uyanırmış gibi hâlâ dalgın bakan gözlerle Demir'e bakarken, genç adam "Tam iki buçuk sene oldu," diyordu. Ve bu sözü söylerken çok uzak bir maziden bahseden yetmişlik bir ihtiyar jestiyle başını sallıyordu.

Nazan bundan tam iki buçuk sene evvel kocası öldüğü zaman kendisinin de henüz bir genç olduğunu hatırladı.

Yirmi iki yaşındaydı. Ve kocasıyla ancak bir sene beraber yaşamışlardı ve bu ölüm kendisine o zaman ne müthiş bir ıstırap vermişti. Onun hasta döşeği başında beklerken arkasından kabil değil yaşamam hükmüne varmıştı ve onunla birlikte ölmeyi çok ciddi olarak düşünmüştü. Ve onun ölümü ile her şeyin tamamıyla bittiği hükmüne varmıştı. Kendisi için bundan sonra saadetin, sevincin, heyecanın bahis mevzuu olamayacağına bütün kalbiyle iman etmişti. Bir daha hiçbir ateşin kalbini ısıtamayacağını ve onu hiçbir zaman unutamayacağını zannetmişti.

Fakat şimdi...

Vaktiyle bütün hayatını doldurmuş, kendisine çiçeklerin rengini daha başka ve mehtabı daha parlak göstermiş olan o garip sarhoşluğu çoktan unutmuştu.

Şimdi onu hatırladığı zaman babasının, annesinin ölümünü hatırladıkça duymakta olduğu o bambaşka ıstırabı hissediyordu.

Onun matemi kalbindeydi. Fakat hissi artık bir matemdi.

Sevdiği erkekten dul kalan kadının tahassür [hasret] ve acısı değildi.

Bu acı ne onun dudaklarının öpüşüne iştiyak, ne onun ellerinin okşayışına duyulan ihtiyaçtı.

Böyle ve bu tarzda seviştiklerini bile şimdi unutmuş gibiydi. Nevazişlerle [iltifat] beline dolanmış kolların, alnında, kulaklarının arkasında hissettiği nefeslerin hatırasını artık hatırlamıyordu. Hatırlasa dahi bunlar ilk zamanlarda olduğu gibi cehennem rüzgârları gibi esen yakıcı kasırgaların hatırası olamıyordu.

Onu unutmuştu. Onu sevdiğini unutmuştu.

Kadın olarak ilk defa ona dudaklarını uzattığı, beline dola-

nan ilk erkek kolunun onun kolu olduğunu unutmuştu.

Acaba bir gün de Vahdet'i unutması mümkün olacak mıydı?

Hayır! Bu anda bu şey Nazan'a imkânsız görünüyordu. Fakat ne de olsa artık tecrübeliydi.

Ve kocası için de böyle düşündüğünü, onu unutabilmek ihtimalini aynı şiddetle reddetmiş olduğunu pekiyi hatırlıyordu.

* * *

Nazan'ın başında bu düşünceler birbirini kovalarken, Demir onun sözlerinin başında uyandırdığı hatıraları kısa ve kesik cümleler halinde anlatıp duruyordu.

"Bilmem ki," diyordu. "O zaman da bu kadar sevmiş veya sevebilmiş miydim? Hem o zamanki macera, o zamanki şartlar! Hayır... Ne bileyim ben. Bunu onunla mukayese etmeye imkân mı var? O şartlar başka bambaşkaydı. O zaman ben henüz girmiştim üniversiteye ve hayatımı onun hayatıyla bağlamayı bir kere bile aklıma getirmemiştim. Bunu imkânsız görüyordum. Daha doğrusu imkânlar içinde görmediğimden olacak, bir kere bile düşünmeye değer bir mesele olarak başımın birinci planında mütalaa etmemiştim. O da beni seviyordu. Onun sevgisinden o kadar emindim ki... Bu aşkın benim için bir üzüntü olmasına sebep yoktu. O bir bardak temiz su gibi bir şey... Bir altın parçası gibi saf... Onun o zaman bir tek yalanını, tutmadım, bir tek hilesini görmedim, ihanet bilmiyordu. Beni seviyordu... Sadece, açıkça erkekçe seviyordu."

Nazan şimdi yavaş yavaş ilerlemişti. Balkon kapısının önüne gelmişti. Dışarıya bakıyordu. Onu konuşturmak için "Sonra?" diye sordu. Onu pek dinlemiyor ve o konuşurken zihnen, *Sonra ne olacak?* diye soruyordu. *Onu odamdan nasıl çıkaracağım?*

Şu bahçenin ta nihayetinde yanan elektrik lambası önünden şimdi geçen insan Vahdet mi idi? Evet, ta kendisi... Pencereye bakmıyor... Bahçede dolaşıyor... Daha yukarıya çıkmamış! Çıkarsa acaba kendi odasına gelir mi?

Nazan zannetmiyordu. Böyle bir düğün kalabalığı içinde bu biraz fazla cesurane olurdu.

Demir onun kendisini dinlemediğinin farkında değildi.

Hep konuşmaya devam ediyordu.

"Bir gün bana babasının Ankara'ya yerleşeceğini ve tabii kendisini de beraber götüreceğini ve kendisinin orada üniversiteye devam edeceğini de söyledi. Ben kendisinin İstanbul'da kalmasını istemekle beraber ona burada kal demek cesaretini gösterecek vaziyette değildim ve nihayet bu ayrılışımızın her zaman için olacağını da aklımıza getirmiyorduk. Birbirimizle tekrar buluşacağımızı zannediyorduk. Fakat o gitti ve biz bir müddet mektuplaştık. Sonra mektuplarımızı seyrek yazmaya başladık. Sonra hiç mektuplaşmadık. Şimdi kendisinin ne olduğunu bilmiyorum. Hâlâ Ankara'da mı, evlendi mi, başka bir yere mi gitti? Kim bilir..."

Başını kaldırmış pencereden dışarıya bakan genç kadına bakarken sözünü, "O macera ile bunu birbirine benzetmeye imkân mı var?" diye bitirdi. "O bambaşka bir şeydi ve birbirimizi unutarak neticelendi."

Sustu. Yumruklarını sıkarak iki dizleri üstüne koydu.

"Fakat bu!" dedi... Dişleri âdeta gıcırdıyordu. "Bu öyle mi? Bunun tek bir meziyeti yoktur. Bu yalancıdır, entrikacıdır, hilebazdır."

Ve sonra inilti gibi "Ondan nefret ediyorum," dedi. "Ah bilseniz... Nasıl nefret ediyorum."

Nazan "O halde," dedi, "bu akşam buralarda işiniz ne?"

Genç adam "Onu o mülevves [kirli] herife eş yapmayacağım!" cevabını verdi.

"Maksadınız nedir?"

Delikanlının yüzünde bir ağlama veya bir gülme başlangıcı mı, ne olduğu belli olmayan bir işmizaz [yüzünü buruşturma] peyda oldu ve "Ona benimle eğlenilemeyeceğini göstereceğim. Düğün çiçekleri... O meşhur çiçekler tabutuna serpilecek."

"Ne kadar romantik bir çocuksunuz! Bu yaptığınız daha doğrusu yapmayı tasavvur ettiğiniz şeyi yaparsanız netice ne olacak?"

"Onun karısı olmayacak."

"Sizi sevecek mi? Ölünce sizi sevecek mi? Ölünce her şey bitecek, hatta günün birinde onun hatasını anlayıp size avdet etmek ihtimali bile kalmayacak... Siz ne istiyorsunuz? Söyleyiniz... Sizi böyle çıldırtan şey, onun sizi sevmemesidir. Siz onun tarafından sevilmenizi istiyorsunuz. Başka bir şey sizi tatmin edemez. Öldürmek! Gaye onun aşkına sahip olmak... O sevmedikten sonra!"

"Onun bir başkasına ait olmasına tahammülüm yok."

"Siz bir insanı seviyorsunuz diye onun üstünde cebir kullanmaya salahiyetiniz [yetkiniz] var mı?"

"Anlamıyor musunuz? Onun bir başkasına ait olmasına tahammülüm yok!"

"Bu kadar korkunç ve müstekreh bir adama karı olmaya razı olan genç bir kız kimseye ait olamaz. O kendini kimselere veremez."

Şimdi ona yaklaşmıştı. Ellerini genç adama uzattı ve dizleri üstündeki yumruğunu sımsıkı tuttu ve büyük bir samimiyetle "İnanınız bana," dedi "o sizden daha bedbahttır!"

Bunu söylerken Vahdet'i de düşünüyordu. O da kendini hiç kimseye veremeyecek olanlardan biri değil miydi? Ve bunun için de onun kendisinden daha bedbaht ve bîçare olduğuna inanmak istiyordu.

Delikanlı bu yumuşak derili sıcak ellerin temasını yumrukları üstünde hissedince başını ona doğru kaldırdı. Ve birinci defa olarak onun yüzüne baktı.

Kara gözleri kadife gibi yumuşak bir bakışla ona bakıyordu. Yanakları abajurdan dökülen bir ışıkla daha pembeleşmişti. Ve bu pembelik esvabının yeşilliği içinde daha tebarüz ediyor [görünme], ona çimenler ortasında yükselen bir erguvan ağacının güzelliğini veriyordu.

Demir "Siz ne kadar iyi bir insansınız!" dedi. "Bana karşı niçin bu kadar müşfik davranıyorsunuz?"

Genç kadın ellerini onun elleri üzerindeki çekerek "Vallahi bilmem," dedi. "Belki de ıstırap çektiğinizi, gördüğüm için..."

İnsan kendi zaaflarına hâkim olmalı, diye düşüncesinde ilave etti. *Kendi yapamadığım şeyi bir başkasında gördürdüğüm zaman belki o başarır diye ona bunu telkin etmek istiyorum galiba!*

Delikanlı ona dikkatle bakamadığı için gözlerini kısmıştı. Odasında kendisini gördüğü zaman bu kadar müsamahakâr davranmış olan, ona teselliler vermiş olan bu iyi kadın ne kadar genç ve ne kadar güzeldi. Fakat niçin bunu yapıyordu? Niçin kendisini avutmak ve yatıştırmak istiyordu.

Ama beni niçin avundurmak istiyor, niçin bir çocuk oyalar gibi, oyalıyor? Beni tanımıyor bile!

Gözlerine doğru düşen karışık saçlarını arkaya atmak için başını rehavetle, gevşek gevşek salladı. Nazan ona bakıyordu. Ve içinden, *Bu kadar sarhoş ve bitkin olduğu halde ne kadar güzel ve yakışıklı görünüyor,* diye düşünüyordu.

Onun sevgilisini elinden alan et kralının korkunç çehresi gözlerinin önüne gelerek *Bir kadın nasıl olur da bu kadar menfaatperest olur?* diye kızıyordu.

Demir ona bakmaya devam ederek *Anlamıyorum,* diye

tekrarlıyordu. *Beni niçin avutmak istiyor?*

Ve böyle düşünürken içinden bir isyanın kabarışını, onun uyuşturucu, yatıştırıcı tesirinden kurtulmak isteyen bir hamlenin uyanışını hissediyordu.

Nazan da kadın insiyakiyle [içgüdü] onun kendi uyuşturucu tesirine mukavemet etmek üzere olduğunu hisseti. Bu genç bu akşam kendi bütün hayatını ve istikbalini mahvedecek bir delilik yapmaya namzet görünüyordu. Ona acıyordu... Çünkü bu deliliği o tıpkı kendisi gibi sevdiği için yapacaktı.

Sevip ıstırap çektiği için...

Nazan bunu biliyordu! Bunu öğrenmişti. Ve bunun önüne geçmesi lazımdı. Onu teskin etmeli, ona anlatmalı ve kabul ettirmeli, uyuşturmalıydı. Bir şey yapmalıydı! Ve bir kadın insiyakiyle onu biraz daha uyuşturmak için yapılması lazım gelen şeyi buldu.

"Size biraz viski vereyim," dedi. "Çok yorgunsunuz!"

Bu kadar çok içmiş ve böyle sarhoş olan bir kimse yeni bir içki teklifini kolaylıkla reddedemezdi.

"Size zahmet olacak," diye yerinden kalkacak gibi bir hareket yaptı. "En iyisi ben çıkıp gideyim."

Onun balkon kapısına doğru baktığını görünce ve aşağıda dolaşan Vahdet'i hatırlayınca korku ile "Hayır! Bana zahmet olmaz," diye atıldı.

Ve şimdi kenardaki masadaki tepsinin üzerinde duran viski şişesiyle bardağı aldı.

Viski şişesini açtı. Bardağın içine boşaltırken, *Ben bugün neler yapıyorum?* diye düşündü. *Ona bir de şu viskiyi ikram etmek eksikti.*

Aşağıdan gelen caz sesini dinleyerek *Ben ne yaparsam yapayım,* dedi, *bu gürültü ona hiçbir zaman düğünü unuttur-mayacak ki!*

Bu ne bitmez, sonu gelmez bir eğlenceydi.

O böyle düşünürken birden Demir "Şu caz sesi," diye âdeta inledi. "O cazın gürültüsü... Onu işitmek istemiyorum!"

Ve iki yumruğu ile kulaklarının üstünü yumruklamaya başladı.

Genç kadın "Buyurunuz bakayım," dedi.

"Siz içmiyor musunuz?"

"Ben mi? Tabii ben de içiyorum!"

Bu kadın niçin bunları yapıyor? diye aklından şimşek gibi bir fikir geçti. *Yoksa bir macera mı arıyor?* Bu sarhoş başından geçen bir anlık bir düşünceydi. Böyle düşünürken viski bardağını eline almıştı ve dibine kadar bir yudumda içmişti.

Nazan kendi bardağını içer gibi yapıp oraya bıraktı.

Birdenbire bir yudumda içti... Eğer orada sızıp kalırsa hemen Vahdet'e telefon ederim. Buraya çağırırım... İşi anlatırım, ötesiyle o meşgul olur!

Bu pek mümkündü. Fakat yalnız o da bu çocuğa kendisi tarafından böyle viski ikramları yapılmış olmasını biraz acayip bulmayacak mıydı?

Acaba bahçeden içeriye girmiş miydi? Kendisini bu gibi kırdığı zamanlarda sonradan muhakkak gönlünü almak isterdi. Ya şimdi çıkagelirse... Ve onu bu yabancı çocukla böyle baş başa viski içerken görürse...

Ne olur? Belki de beni kıskanır! Ve böyle daha iyi olur!

Yahut da fena olurdu. O kadar acayip bir insandı ki... Böyle bir şey karşısında kaldığı zaman bunun kendisinde nasıl bir tesir bırakacağını anlamaya imkân yoktu.

Otel bu gece düğün yüzünden o kadar uyanık ve öyle ayakta ki... Bunu yapamaz!

Damat emretmiş, geniş sofanın Abdülhamit devrinden kalma kocaman avizeleri bütün yanıyordu.

Her akşamki gibi sofalar tek ampullü bir lambanın ışığında

tamamıyla loş, âdeta karanlık değildi. Sonra da müstahdemlerin hepsi ayaktaydılar. Damatla gelinin yukarıya çıkmasını bekliyorlardı. Ve bu şey de otele bir gündüz havası veriyordu. Onun için böyle bir hava içinde Vahdet pekâlâ sofalardan kollarını sallaya sallaya geçer ve kendi odasının kapısına herhangi bir bahane ile gelebilir ve bu vesile ile ona gönlünü alacak bir şey söyleyebilirdi.

Hayır! Hayır! Bunu yapmayacağı muhakkaktı. Ve belki de gelse daha iyi olacaktı.

Çünkü hakikaten bu akşam kendisinin büyük bir delilik yapmış olduğunu hissediyordu.

İçtiği viskilerin tesiriyle vaziyetin hakiki ehemmiyetini birden bir kavrayamamıştı.

Hiçbir ikinci hisse kapılmaya lüzum görmeden onun yapacağı şey doğrudan doğruya bağırarak dışarıya çıkmak ve onu haber vermek olacaktı. Ona acıyarak buna yapmamıştı.

Sarhoşluktan, diye kendi kendine kızıyordu. *Hiç böyle şey yapılır mı? Şimdi telefon etmeye kalkışsam kuşkulanır, mani olmak için bir şey yapar!*

Demir viski kadehini boşalttıktan sonra tekrar ellerini avuçları içine almaştı.

Uyumaya mı başlayacaktı?

Uyusa daha iyi olacak, Vahdet beni anlayacaktır. Sızarsa onu ben odama telefonla çağırırım. Bana inanır herhalde!

Birden dışardan sesler gelmeye başladı.

Ve üst katın sükûtu tamamıyla dağıldı. Geniş sofada hızlı hızlı yürüyenler vardı. Telaşlı koşuşmalardı bunlar.

Aşağıdan da kahkahalar geliyordu ve kahkahalar, el çırpmalar merdivenden yukarıya doğru yükseliyordu.

Nazan en mühim noktanın gelip çattığını anladı.

Ve sanki bakışları bile onu uyandırabilir ve ikaz edebilirmiş gibi sade yan gözle onu şöyle bir süzdü.

Demir hep aynı vaziyetteydi. Avuçları içindeki başının öyle kendini barakmış bir hali vardı ki muhakkak uyuyor gibiydi.

Kalbi endişe ile çarpan Nazan *Galiba güveyi ile gelin odalarına çıkıyorlar,* diye düşündü.

Evet, bu gece delice içine girdiği maceranın en tehlikeli dönümüne gelmişti. Bu akşam hiçbir şey düşünmeden nasıl da bu çılgınlığı yapmıştı? Niçin ona teselli etmek, onu yatırmak gibi saçma bir şey yapmak için böyle münasebetsiz bir maceranın bu kadar içine karışmış bulunuyordu.

Ben deliyim vallahi, derken gözlerine yaşlar gelecekti.

Çünkü şimdi Demir'in bu sesleri duyar duymaz odadan fırlaması ve onların üstüne atılması mümkündü.

Fırlarsa, kendi odasından fırlamış olacaktı.

Kendi odasından!

Ve herhangi bir hareket yaparsa ne olacaktı?

Kendisini şahit veya suç ortağı vaziyetinde mahkemede, hâkim karşısında gördü.

Romantizm eksikmiş bu akşam!

Başına ne gelirse bu akşam kendisini bu kadar sarhoş yapmış olan romantikliği yüzünden gelecekti!

Niçin onu odamda muhafaza ettim? Cinayetlere mani olmak bana düşen bir vazife mi? Evvela onun kaçmasına müsaade ederdim. Sonra da kapıcıya mevcudiyetini bildirdim. İşin en mantıkîsi buydu. Belki de o bir cinayet işleyecekse bu cinayet en kolay şekilde böyle önlenebilirdi.

Sonra içini çekerek *Beni o kadar sinirlendirdi ki, ne yaptığımı bilmiyorum,* diye düşündü. *Hayatta benim başıma ne gelirse bu romantikliğim yüzünden gelir ya! Hakikatleri görüp anlayan ve onların çıplak ve çiğ bile olsalar icaplarına uyan bir kadın olamayacağım vesselam.*

Merdivende müthiş bir kaynaşma olduğu ayak seslerinden anlaşılıyordu. Aşağıdaki caz da *Lohengrin Operası*'nın "Düğün Marşı"nı çalıyordu.

Nazan bu havayı dinlerken gelinin ince hayalinin yanında güveyin korkunç vücudunu gözlerinin önüne getirdi. Ve vaziyetin bütün vahametine rağmen gülmek iştiyakıyla tutuştu.

Bir 'Etyemez kız'la bir celep bu marşları filan da nereden duyup öğrenmişler!

Galiba aşağıda ona *Kız sinemalarda ne görmüşse ve sinema mecmualarında ne okumuşsa hepsinin tatbikini istemiş,* diyen Pervin'di. Sesler yaklaşırken onu kendi halinde bırakacağına şaşkınlıkla ona kendi kadehini uzatarak "Bir viski daha içmez misiniz?" dedi ve bu hareketi yapar yapmaz pişman oldu.

Elleri avuçları içinde dururken onun o kadar uyumuş bir hali vardı ki... Belki de sızmıştı. Belki de derin derin sızmıştı. Acaba onu böyle dalgınlıktan çekerek hata mı etmişti? Dışarının gürültüsüne mukabil odalarında hüküm süren sessizlik o kadar derindi ki ona birdenbire *Şimdi duyacak,* vehmini vermişti.

Delikanlı başını kaldırdı, sağ elini uzattı. Kendisine verilen ikinci viski kadehini de bir yudumda içti.

Sarhoşluktan yüzünün çizgileri gevşemişti. Bu çizgilerde hiçbir hissin ifadesi okunamıyordu.

Ayak seslerinin yakınlaştığını duymuyor muydu? O kadar çok içmişti de bir şeyin farkında mı değildi?

Gözlerinin bakışlarından şuurunu tamamıyla kaybetmiş gibi görünüyordu. Uyuşuk baygın bir hali vardı.

Nazan, *O galiba çıktıklarını fark etmiyor,* diye ümitle düşündü.

Fakat bu sonradan görmelerin düğünü de ne acayip oluyordu. Bu kahkahalar bu bağrışmalar, şu Lohengrin'in Düğün Marşı bütün bu çılgın nümayiş niçindi?

Bunu sersem gelin, öyle bir adamla evlenmek için kâfi bir saadet ve zevk mi zannediyordu? Bu sırada Demir boşalan viski bardağını çok müteredditbir hareketle âdeta yere düşür-

memek için, âdeta yoklayarak masanın üstüne bırakıyordu.

Sesler yaklaştıkça Nazan'ın kalbindeki üzüntü de o nispette artıyordu.

Ah bari şu sonradan görmeler nümayişi uzatmadan bir odalarına girseler, diye içi âdeta titriyordu. Ve kendi kendine, *Ben ne deli kadınım,* diyordu, *Bu akşam nasıl da böyle sarhoş olup bu kadar ihtiyatsız şeyler yaptım?*

Ve göğüs geçirerek, *Beni her üzdüğü gece hep böyle bir iki viski ile sarhoş oluyorum,* diye düşündü. Sonra büyük bir elemle, *Beni üzmediği gece var mı sanki?* diye ilave etti.

Lohengrin'in marşı şimdi o kadar yaklaşmıştı ki sanki kendi odasının kapısında çalınıyordu.

Demir'in artık bunu duymamasına ve cereyan etmekte olan sahneyi anlamamasına imkân yoktu.

Ve nitekim de öyle oldu. Nazan büyük bir korku içinde onun bu seslere bir an kulak kabarttığını ve sonra bir örtüyü üstünden söküp atar gibi, sarhoşluğunun rehavetinden birdenbire sıyrılıp vahşi bir kaplan çevikliği ile kapıya doğru atıldığını gördü. Biraz evvel hemen orada sızıverecekmiş hissi veren görünüşünden eser kalmamıştı. Korkunç derecede uyanık bir hali vardı. Nazan dehşet dolu gözlerle bir an ona baktı. Şimdi odasından dışarıya fırlayacaktı. Kapıdan çıkacak ve onların üstüne silahını boşaltacak olursa aman Yarabbi! Bu çirkin rezalete, böyle bir rezaletten doğmuş cinayete kendi ismi de mi karışacaktı? Tahkikat sırasında gecenin bu saatinde yabancı bir erkeğin kendi odasında bulunuşunu ne ile izah edecekti? Mahkemeleri, sorguları, şahitlikleri ve umumî rezaletleri düşündü.

Hayır! Hayır! Bu şey olamazdı. Bütün bu düşünceler beyninden bir yıldırım süratiyle geçerken Nazan kapıya doğru atılmıştı. Ve kapıya ondan daha yakın olduğu için, şimdi kapının önünde, arkası kapıya yüzü ona dönük duruyordu.

Dışarıdan duyulmaması için fazla bağırmadan "Nereye gidiyorsunuz?" diye inledi.

Bu kadar çılgın bir halde olan bir adamın karşısına dikilmekle hayatını nasıl bir tehlikeye koyduğunun farkında mısın? diyen şuurunu kaybetmiş değildi. Fakat bir sokak rezaletinin korkusu şu anda ona bir ölüm korkusundan da daha müthiş görünüyordu.

Sağ eli ceketinin cebindeydi. Sol eliyle onu kapıdan uzaklaştırmak isterken "Beni bırakınız, önümden çekiliniz... Benden ne istiyorsunuz? Bana neden mani olmak istiyorsunuz?" diye kükredi.

3.

İstikbalini mahvedecek çılgınlığın tam eşiğinde bulunan bu genç adam dünyaya gözlerini yeşil panjurlu, beyaz boyalı pencerelerinde bol beyaz tülden perdeler olan iki katlı bir köşkte açmıştı.

Duvarlarındaki açık renk kâğıtları beyaz, yeşil, pembe boyalı eşyalarıyla açık beyaz renkli bol çiçekli halılarıyla bu ev görene sade bir saadet ve ferahlık hissinden başka bir şey veremezdi. Onun doğduğu gün güzel bir Mayıs günüydü. Bahçede leylaklar, salkımlar, şebboylar açmıştı. Ve bahar gülleri fidanlarından pembe, sarı, kırmızı başlarını sarkıtmışlardı.

Sevişerek evlenmiş olan genç ve mesut bir çiftin ilk çocukları olarak dünyaya gelmişti.

Kendisinden sonra doğan bir kız kardeş daha altı aylık iken öldüğü için Demir bu evin tek çocuğu olarak kalmıştı.

Yalnız bu ölümün neticesi olarak annesi bu kalbe ferahlık veren köşkte kalmak istememişti. Ve onlar da Yeşilköy'deki bu köşkü satarak gelip şehre yerleşmişlerdi. Demir evin tek çocuğu olduğu için büyük bir sevgi ve şefkatle sarılarak büyütülmüştü.

Esasen kendi karakteri de yumuşak, tatlı ve sokulgan bir çocuktu. Derslerine iyi çalışır, hiçbir zaman ve hiçbir münasebetle serkeşlik göstermezdi. Kavgacı ve atılgan değildi, ihtimamla yetiştirilmekten dolayı çok sağlam ve normal bir bünyesi vardı.

Yaradılışı elverişli olduğu için iyi bir sporcu olmuştu. Daha lisede bulunduğu sıralarda İstanbul'un en iyi kulübünün birinci takımında futbol oynamaya başladı. Ve kısa bir zaman sonra Hukuk Fakültesi'ne ilk kaydedildiği sene birinci takımın parlak bir santrforuydu.

Neşeli, zeki, ateş gibi bir çocuktu. Hiçbir şey onun hayatının, günün birinde şu anda erişmiş olduğu noktaya erişeceğini işaret etmiyordu. Fakültenin iyi bir talebesiydi. Kendi yaşındaki bütün gençler gibi, genç bir kızla hissi bir macerası olmuştu. Fakat bu macera onu hiç de çılgınlığa ve ifrata sürüklememişti.

İyi bir sporcu olmak ve iyi bir sporcu kalmak ihtirası esasen onu kadınlardan ve eğlencelerden oldukça uzak tutuyordu. Sigara ve içki kullanmıyor, senede birkaç defadan maada [başka] katiyen gecelerini uykusuz geçirmiyordu.

Sıhhatine ve her zaman anform kalmaya büyük gayret ve itina gösteriyordu.

Kendisiyle ailesinin iftihar edebileceği kadar çalışkan, dürüst ve uslu bir delikanlıydı. Evet, hayatında tek jesti, tek hareketi, tek feveranı [öfkelenme] olmamıştı ki onun bugünkü bu duruma düşebileceğine bir işaret olsun.

Demir'i şimdi, kendini bilmez bir halde sarhoş ve eli tabancalı bir vaziyette bir gelinin üstüne kurşunlan boşaltmaya hazır bir hale sokmuş olan bu cinnetin sebep ve amili neydi?

O uslu, sıhhatli ve normal sporcu genç, nasıl olmuştu da şimdi böyle bir hale düşmüş bulunuyordu?

Nasıl bir aşk, nasıl bir ihtiras ve nasıl bir kıskançlık onu sakin hayatından çekerek bu kasırganın içine atmıştı?

Demir şüphesiz çok seviyordu.

Bu sevgi sanki birdenbire gelen hırsız bir zehirlenme, bir güneş çarpması gibi ani olarak hiç beklenilmediği bir zamanda hemen onu yere çarpmıştı.

Onu ilk gördüğü gün onu sevdiğini hissetmişti.

Onu ilk gördüğü dakika ve andan itibaren onun yanından bir daha ayrılmamak, onun dizleri dibinde kalmak ve onu kolları arasından hiç bırakmamak istemişti. Onu diğer kadınlardan ayıran hususiyet neydi?

Onu Demir'in nazarlarında birdenbire bu kadar harikulade kılan şey neydi?

Demir bunu tahlile dahi vakit bulmadan onu sevmeye başlamıştı. Ona ilk tesadüfünü hâlâ unutmamıştı. Üniversiteli ve sporcu arkadaşlarıyla bir piknik yapmışlar, Büyükada'ya gitmişlerdi. Ve işte o gün buluştukları vapurda, arkadaşlarından biriyle gelmiş olan bu kızı tanımıştı.

Kötü giyiniyordu. Bu kötü giyiniş sade parasızlığın değil, aynı zamanda müthiş bir zevksizliğin de işaretiydi.

Ses kenar mahallelerde işitilen biraz kısıkça ve biraz çatlakça bir sesti. Kulaklarında adi taştan küpeler, kollarında mavi tenekeden bilezikler vardı. Dallı dobralkodan ve önden ilikli bir elbise giyiyordu. Ve elinde bir sinema mecmuası tutuyordu.

Başında kırmızı bir mendil ve elbisesinde kırmızı çiçekler vardı. Ve dudakları ne kadar kırmızıydı...

Başındaki mendilden, esvabındaki güllerden ve kulağındaki küpelerden çok çok daha kırmızıydı.

Demir o gün ondaki kusurları görmemişti. Sade bu kızıl dudaklı ağzı ve bu inanılmaz derecede yeşil olan bu uzun kirpikli gözleri görmüştü.

Geniş dalgalar halinde omuzlarına doğru dökülen simsiyah saçların, bu kızıl mendil altından görünüşü ne kadar hoştu. O bütün bunların büyüsüne tutulmuş ve artık hiçbir şey fark etmemişti.

O gün vapura girer girmez onu fark etmiş ve kendi flörtünü ihmal ederek gidip onun yanına oturmak için fırsat arama-

ya başlamıştı. Ve kısa bir zaman geçtikten sonra arkadaşının kulağına eğilerek "Kim bu kız?" diye sormuştu. "Akraban mı, kız kardeşin mi, nişanlın mı? Sevgilin mi?"

Ve o da içini çekerek "Maalesef hiçbiri değil," cevabını vermişti. "Bir ahbap... Kendisiyle nasıl tanıştığımı sana sonra anlatırım."

"Çok güzel bir kız."

"Güzel ama... Kaç para eder? İnsana ümit vermiyor ki."

"Tutkun değil misin?"

"Bir ara tutuldum ama... Akıntıya kürek çekmekten usandım," diye fısıldamıştı.

Sonra dirseğiyle onu dürterek "Hoşuna gitti galiba!" demişti.

"Hoşa gitmeyecek gibi değil ki."

"Enfes oğlum! Enfes ama kimseye metelik vermiyor. Kaç arkadaş peşine düştü! İş yok. Mamafih istersen sen de bir şansını dene!"

Arkadaşının bu teklifi ona hiç de fena gelmemişti. Alayla "Kıskanmaz mısın?" diye sormuştu.

"Benim değil ki kıskanayım. Dünyanın bütün kızlarını kıskansam halim ne olur?"

"Senin değil de niye getirdin veya niye seninle geldi buralara?"

"Sırf arkadaşlık..."

Bu sırada başkaları yanlarına geldiği için sözü kesmişlerdi.

Ve bundan aldığı cesaretle Demir onun yanına sokulmuştu.

Bütün gününü onun yanında geçirmişti. Beraber denize girmişler, beraber güneşte yatmışlar, yemek yerken yan yana oturmuşlardı. Velhasıl bütün gün birbirlerinden ayrılmamışlardı. Daha doğrusu bütün gün Demir onun yanından bir santim öteye uzaklaşmamıştı.

Demir yakışıklı bir çocuktu. Üstelik Millî Futbol Takımı'nın santrforuydu. Yani bütün oradaki gençler içinde belki de genç kızlar tarafından en çok üstüne düşüleni, en çok süksesi olanı Demir'di.

Pikniğe gelen kızların belki de birçoğu sırf onu görmek, onunla beraber olmak veya onunla tanışmak için gelmişti. Bilhassa küçük Fahire için bugünün yegâne enteresan tarafı Demir'le birlikte olmaktı. Fahire buraya gelirken Demir'le hep baş başa olacağını düşünerek diğer kızların kıskançlıklarını tahrik edeceğini bildiği için âdeta gururunun zevkinden sarhoş olacağını zannetmişti.

Halbuki piknikte mesele büsbütün başka türlü tezahür etmişti.

Demir ne öteki kızlarla ne de kendisiyle konuşuyordu. Kendilerine tamamıyla yabancı olan birinci defa olarak aralarına karışmış bulunan yabancı bir kızla alakadardı.

O gün akşama kadar bu böyle devam etmişti. Demir, Fahire'yle bir defa bile meşgul olmamıştı. Hatta çamların ortasındaki bir kahvede gramofonlarını kurup dans etmeye başladıkları zaman bile yine Fahire'yi dansa çağırmamıştı.

Demir'in birdenbire bu kıza karşı duyduğu büyük alakanın sebebi neydi?

Üstünden aylar geçtiği halde, Demir bunun sebebini izah edememişti. Daha o günden itibaren bir başkası onu dansa kaldırsa, birisiyle fazla uzunca konuşsa kalbinin çatlayacakmış gibi çarptığını hissediyor, sanki onun kocasıymış ve sanki onu kıskanmaya ciddi bir sebep varmış gibi azap duyuyordu.

O akşam güneş battıktan sonra bütün grup iskelenin yanında, deniz kenarındaki gazinolara inmişlerdi.

Ve içlerinden bir genç kızdan -yüzme şampiyonu Faziletbir de kendisinden başka herkes içmeye başlamıştı.

Sârâ da -genç kızın ismi Sârâ'ydı- içiyordu. Bir ara gözleri-

ni kendisine kaldırarak "Siz içmez misiniz?" diye sormuştu.

"Sporcular içer mi hiç?" Genç kız yanlarındaki yüz metre şampiyonu Mithat'ı göstererek "Ama o içiyor," demişti. "O da atlet değil mi?"

"İçiyor ama gelecek defaki koşuda şampiyonluğu kaybedecek."

Genç kız dudaklarını büzerek omuzlarını silkmiş ve başını başka tarafa çevirerek kendisine hitap eden birine cevap vermişti.

Demir bu dudak büküşte içki içmeyenlere karşı bir küçümseme manası sezer gibi olduğu için kendi kendine, *Bir kadeh içersem kıyamet kopmaz ya,* diye düşünmüştü ve "Bana da bir kadeh getirsenize... Hepiniz öyle keyifli içiyorsunuz ki... İnsan bir de ben içeyim diyor."

Genç kız ona dönerek "Eğer alışık değilseniz hiç içmeyiniz, belki dokunur," demiş ve böyle söyledikten sonra da kendi rakı kadehini sonuna kadar boşaltmıştı.

Bunu bir tahrik mahiyetinde alan Demir'in içkiyi ağzına ilk aldığı akşam bu kadar sarhoş oluşundaki sebep buydu.

Alışık olmadığı için üçüncü kadehten sonra kendisini başka türlü hissetmeye başlamıştı. Ve Sârâ'yı kendisine terk etmiş olan arkadaşına yaklaşarak onun kulağına "Deli gibi tutuldum kıza," diye fısıldamıştı. "Vallahi âşığım!"

Öteki gülmüş, omuzlarını silkerek yavaşça "Onu tanıyanların hepsi, evvela ona öyle tutulur," demişti. "Fakat ümitlerini çabuk keserler. Çünkü onda erkekleri soğutan ve kendisinden uzaklaştıran bir şey vardır. Sen de yakında öğrenirsin."

Demir bu güzel kızda erkekleri soğutup uzaklaştıran şeyi ne ondan sonra ve ne de hâlâ öğrenmiş değildi. Sârâ'da bilâkis o erkekleri cezbeden, bağlayan, köle eden iradesiz ve çılgın yapan meşum bir kuvvet sezmişti.

O akşam mehtap ne kadar güzel deniz bir göl gibi durgun-

du ve sanki vapur makinesizdi, denizin üzerinde kendiliğinden kayıyordu.

Güvertede oturuyorlardı. İçkiden daha neşelenmiş olan genç insanlar gülüşüp cıvıldaşıyorlardı. İçkiden kaçınan yüzme şampiyonu Fazilet bu akşam tanıdığı bir gençle, İktisat Fakültesi'nin bir son sınıf talebesiyle öpüşüyordu. Öteden beri Fahire'ye tutkun olan Alişan -bir konservatuar mezunu idi- Fahire ile Chopin hakkında ciddi bir mübahaseye girmişti. Bu akşam sinirden dolayı erkek arkadaşlarından fazla içmiş olan Fahire, onun beline dolanan kollarına vücudunu rahatça bırakmış, başı biraz onun omuzlarına doğru kaymış, onun Chopin'in musikisi tahlilini dinlerken büyük bir nümayişle herkese Alişan'ın kollarına yaslandığını göstermek istiyordu.

Yüz metre şampiyonu Mithat gitar çalıyor, hukuk mezunlarından avukatlık yapmakta olan Jale ise çok derin bir alto sesiyle İspanyol ve Arjantin şarkıları söylüyordu. Diğerlerinden bazıları umumî bir muhavereye koyulmuşlardı. Bazıları da susuyorlar ve gitarla şarkı söyleyen Jale'yi dinliyorlardı.

Demir vapurun tam arkasında, onun tam yanında oturuyordu. Gümüş bir ufkun üstüne çizilmiş muntazam profilini hayranlıkla seyrediyor ve gitar ile söylenen şarkıyı fevkalade buluyordu. Bu akşam onun için her şey fevkaladeydi ya...

Kalbi sonsuz bir coşkunluk içindeydi. Kendi kendine, *Böyle mehtap hiç görmedim,* diye samimiyetle düşünüyordu.

Gece hakikaten İstanbul'un sayısız harikulade gecelerinden biri ve mehtap Marmara'nın sayısız, harikulade mehtaplarından biriydi. Hava ılıktı. Rüzgâr yoktu.

Bu gecenin mutlak güzelliği insanı mutlak bir saadete mutlak bir imanla inandırıyordu.

Demir de ona baktıkça artık dünyanın saadetine inanıyordu. Ona baktıkça kalbini dolduran heyecanlı zevkin devamlı

ve mutlak olacağına imanı vardı. Onun bütün heyecanına ve kendine karşı gösterdiği açık alakaya rağmen Sârâ ona karşı alelade bir tavır takınmaktan ayrılmamıştı. Onun düşünmeden hususi bir renk ve mana verdiği sözleri alelade sözlermiş gibi kabul etmişti. Yani konuşmaları bir türlü şayanı alaka bir sahaya dökülememişti. Cevapları basitti, amiyane idi. Demir bunu anlamamış, sadece bu cevapları kendisiyle arasında bir hususiyet yaratmak istemediği için vermekte olduğunu zannetmişti.

Demir onun görünen taraflarını beğenmiş ve görünmeyen taraflarını kendi izafe ettiği manevi kıymetlerle süslemişti.

O gece onun parmaklarına parmaklarını değdirdiği zaman bu parmakları çekmeyişini, hatta bir merhamet zannedecek kadar kendini onun karşısında kendi gözleriyle küçük telakki etmeye başlamıştı.

Ona o kadar büyük bir kıymet vermişti ki... Değil Türkiye'nin, dünyanın en güzel kızı Demir için o olmuştu.

Vapurdan çıktıkları zaman herkes bir veya iki kız arkadaşını evine götürmek için ayrılırken, o da Sârâ'yı evine götürmek için onunla kalmıştı.

O zaman genç kız kendisine "Beni Şişli'ye götürünüz," demişti.

"Şişli'de mi oturuyorsunuz?"

"Hayır, apartmanımız Laleli'dedir. Ama bu saatte eve gidersem babam kızar. Ablam Şişli'de oturuyor. Babam bu gece oradayım diye biliyor."

"O halde aşağı yukarı komşuyuz!" diyerek köprünün üstünden bir taksi tutmuşlardı.

Taksiye girdikleri anda, Demir çılgın bir cüretle ona birdenbire sarılıvermişti. Ve bütün gün çıldırarak seyrettiği dudaklarından öpmeye başlamıştı. Genç kız sanki ona dudaklarının verebileceği sarhoşluğun lezzetini kasten tattırmak ister

gibi evvela mukavemet etmemişti. Fakat birkaç dakika sonra birdenbire geri çekilerek "Rica ederim Demir Bey," demişti, "Beni rahat bırakınız."

Sözü kati, soğuk ve resmî olduğu için Demir özür dileyerek çekilmişti. Ve daima alay ettiği bir romantiklikle "Ne yapayım," demişti, "çılgın gibiyim. Sizi ilk gördüğüm andan beri seviyorum."

Genç kız aynı soğuk, ahenkli sesle "Bu akşam birinci defa içtiğiniz için mazursunuz," demişti.

"Sizi sevdiğime inanmıyor musunuz? Hakkınız var. Ben de daha düne kadar böyle bir sevgiye inanmıyordum. Hani romanlarda yazarlar Sârâ... Benim idealim sizsiniz filan derler, gülünç ve bayağı olmaktan korkmasam size bu sözleri söyleyeceğim."

Şimdi birbirlerinden biraz uzak oturuyorlardı. Sârâ "Bütün erkekler böyle söylerler," dedi. "Hepsi aynı şeyi söyler!"

Onu diğerleriyle bir tuttuğu için bir an fevkalade müteessir olan Demir kendine hâkim olamadı ve "Demek," dedi, "erkekler hakkında bir hayli tecrübeniz var!"

"Tabii! Bu asırda bunun aksini söyleyecek genç kızlar yalancıdır."

"Dünyadaki bütün erkekler size bunu söyleseler de bu sözler samimiyetinden hiçbir şey kaybetmez. Çünkü herkes sizi sever," dedi. "Ve her sevenin de aynı şeyi hissedip anlatmaya uğraşması kadar tabii ne olabilir?"

Sârâ kemali ciddiyetle "Size ben bir şey söyleyeyim mi?" dedi. "Ben aşka filan inanmam."

"Aşka inanmaz mısınız?"

"Yalnız erkekle kadın arasında olan aşka değil, ben hiçbir sevgiye inanmam. Kimse kimseyi sevemez. İnsanlar sade ve sade kendi kendilerini severler, o kadar."

"Siz kimseyi sevmez misiniz?"

"Kimi seveyim? Annemle babamı mı? Niçin? Beni dünyaya getirdikleri için mi? Dünyaya gelmeden evvel ben onları anamla babam olsunlar diye intihap etmedim ya! Ve eminim, onlar da beni hiç an düşünmeden -çünkü tanımazlardı- beni hiç özlemeden dünyaya getirdiler. Bunun için onları sevmek için en ufak bir sebep bulamıyorum."

Demir kendisininkilere tamamıyla aykırı gelen bu düşünceleri yadırgamakla beraber onları fevkalade orijinal buluyordu.

"Kardeşlerinizi sevmez misiniz?"

"Bir tek ablam vardır. Ahlakı ahlakıma hiç uymaz."

"Demek onu da sevmiyorsunuz!"

Omuzlarını silkti.

"Hayır," dedi.

"Arkadaşlarınız... Kendi intihap ettiğiniz arkadaşlarınız yok mudur?"

"Nasıl arkadaş?" diye kaşlarını çatarak sordu.

"Kız veya erkek... Fakat hakiki arkadaş, dost..."

"Ben kimseyi sevmem!" cevabını verdi.

Demir "Peki," diye sordu. "Akraba, dost, arkadaş, kardeş... Bunları sevmiyorsunuz. Hayatınızda bir kere dahi olsun âşık olmadınız mı?"

Güldü.

"Hayatımda hiçbir erkek sevmedim," dedi. "Aşkı sinemada görüyor, romanlarda okuyorum o kadar..."

"Peki, siz kimi seversiniz!"

Sârâ hiç tereddüt etmeden "Sade kendimi severim!"

Demir o gece bu söze karşı gülmüş ve şaka ile "O halde size şu ismi takmalı demişti. 'Kendine Tapan Kız'... 'Kendine Tapan Kız' ahenkli bir cümle olmadı... 'Kendine Tapan Kadın' diyelim. Ne güzel bir roman ismi veyahut bir film ismi değil mi?" dedi.

Onun bu sözünü o gece böyle bir şaka ile karşılamıştı. Fakat münasebetlerinin onu takip eden safhalarında o gece otomobilin içinde bulduğu bu ismi, 'Kendine Tapan Kadın' ismini ona birçok kere yakıştırmamış mıydı?

O gece onu Şişli'de caddeye çıkan küçük sokaklardan birinde bir apartmanın kapısı önünde bıraktığı zaman genç kız "Siz hemen gidiniz ben kapıyı çalmadan evvel," demişti. "Yalnız bir erkek arkadaşla gelecek olursam kızarlar. Ben kız arkadaşlarımla beraberdim diyeceğim."

"Siz nasıl isterseniz," dedi. "Fakat sizden bir ricam var. Sizi bir defa daha hiç göremeyecek miyim?"

Buna gayet güçlükle muvafakat edeceğini sanmıştı. Halbuki o "Görüşürüz, elbette," dedi.

"Beni görmek istiyorsunuz demek."

"Niçin istemeyeyim? Terbiyeli bir çocuksunuz... Söz dinliyorsunuz. Yapma denilen şeyi yapmıyorsunuz. Sizden bir şikâyetim yok. Ötekiler gibi sırnaşık değilsiniz. Bu gece otomobile biner binmez yaptığınız şeyi bir daha yapmamaya söz verirseniz sizi her zaman görebilirim."

Ve ertesi gün için bir sinemada söz vermişlerdi.

Ve sinemadan çıktıkları zaman da Sârâ "Çok susadım. Bir bahçeye gidip bira içsek!" diye teklif ekmişti.

Milli Takım'ın futbol maçlarının Sârâ'nın bu teklifi yanında ne kıymeti vardı.

İkisi birlikte Haliç'e bakan bir bahçede bira değil, rakı içmişlerdi.

Fazla konuşmuyordu. Etrafı seyrediyor, diğer insanlarla alakadar görünüyor, Demir'i dinler gibi yapıyordu.

Saat dokuz buçuğa doğru "Ben kaçıyorum," diye yanından ayrıldı. "Beni eve götüremezsiniz."

"Sizi yarın görebilecek miyim?"

"Yarın mı?"

"Tabii sabahtan. Beraber plaja gideriz."

"Fena fikir değil... Gelirim," dedi ve ertesi sabah Köprü üstünde buluştular.

Fener'e gittiler. Hafta içi olduğu için plaj tenhaydı. Sârâ'yı bir mayo ile gördüğü zaman onu mayoyla ilk gördüğü gün kalbinin içinde duyduğu ılık çarpıntıyı duymuştu. İnce ve uzun bacakları vardı. Hafifçe yuvarlak kalçalarının üstündeki beli bir körpe filiz gibi ince ve yumuşaktı. Omuzları geniş, mayonun altından görülen göğüsleri, küçük ve sertti.

Locasından gerinerek dışarıya çıkmıştı. Kollarını açmıştı ve bütün deniz havasını ciğerlerine çekmek isteyen bir iştihayla nefes almıştı.

Orada öyle duruşunda ve kendisini öyle teşhir edişinde, *Bu kadar güzel bir genç kız gördünüz mü, bana bakınız ve bana tapınız,* demek isteyen mağrur ve kendinden emin, hodbin bir ifade vardı.

Kumların üstünde yatan Demir kısık gözleri arasından onu süzerken, *Ne kadar harikulade güzel ve kendinden ne korkunç derecede, ne kadar da haklı olarak emin,* diye düşündü.

Bu baş başa gezintiler devam ediyordu.

Sârâ ona ilk gün gösterdiği yakınlıktan daha fazla bir yakınlık göstermiyordu. Arkadaşının akıntıya kürek çekmek dediği zaman ne kast ettiğini şimdi pekiyi anlıyordu.

Fakat Sârâ ile yapılacak bir arkadaşlığı alelade bir kızla yapılan bir münasebet gibi telakki etmenin âdeta bir günah olduğunu zannediyordu. Bu âdeta mukaddesatı inkâr etmek gibi bir şeydi.

Sârâ acaba hiçbir zaman onun nazarında büyüttüğü kadar kıymetli bir varlık olmuş muydu? Bunu bilmiyordu.

O Sârâ'yı hiçbir zaman tahlil ve tenkit edici bir bakışla görmemişti. Onun bütün amiyaneliklerini ve bütün kusurlarını bir meziyet olarak telakki etmişti.

Kendisine, hususî hayatı hakkında evvelleri hiçbir şey söylememişti. Lise mezunu olduğunu biliyordu.

Babasının mütekait hâkim olduğunu söylemişti. Laleli'de bir apartmanda oturuyorlardı. Şişli'de bir tüccarla evli ablası vardı. Annesi hayattaydı fakat kendisiyle beraber hiçbir yere çıkmazdı. Çünkü pokere düşkündü. Her gün evlerinde kare vardı.

Günün birinde Demir "Sârâ," dedi, "beni annenle babana tanıt!"

"Niçin?"

"Senin en yakın arkadaşın değil miyim? Bir gün ikimizi bir arada görürlerse..."

"Onlar açık fikirli değillerdir ki... Ben seni onlara götürürsem bana ne derler?"

"Onlara seninle evlenmek istediğimi söylersin."

"Benimle evlenmek mi istiyorsun?"

Sârâ'nın yüzü birdenbire kulaklarına, ta saçlarının dibine ve mayonun açık bıraktığı gerdanına kadar kızarmıştı.

"Benimle evlenmek mi istiyorsun?" diye tekrarladı.

"Buna kızdın mı?"

Hayretini çabucak yenmişti.

"Hayır!" dedi Sârâ, "Şaştım... Çünkü henüz mektebini bitirmemiş bir gençsin. Buna nasıl cesaret edersin diye düşündüm."

"Tahsilimi bir sene sonra bitireceğim. Fakat bunun ehemmiyeti yok. Çünkü annemin babamın vaziyetleri iyidir. Sen bizim eve gelirsin... Ben bütün bunları hep düşündüm. İcap ederse, ben de o bir sene içinde bir iş bulur, ikimize lazım olan cep harçlığımızı temin ederim."

Bahis mevzuu olan sade bu cihetlermiş [sebep] gibi "Ya askerliğin," dedi. "Sen yedek subaylığını yaparken ben ne olurum."

"Kabul ediyor musun?"

"Hayır! Fakat her şeyi anlamak istiyorum. Evvelinden anlamak!"

"Bu kadar zamandan beri beni tanımadın mı Sârâ?"

Sârâ gözlerini ona kaldırdı.

"Evet, seni tanıdım şekerim," dedi "Sen çok iyi bir çocuksun. Fakat sen... Şimdi arkadaşlıktan değil evlenmekten bahsediyorsun. Evlenmek ciddi bir şeydir."

"Elbette," diye cevap verdi. "Birbirini seven iki insanın nihayet..."

Sözünü kesti.

"Tıraşı bırak yavrum," dedi. "Bunlar malûm. Sen beni seviyorsun. Fakat ben sana şimdiye kadar seni sevip sevmediğimi söylemedim."

"Sen bana kendinden başka kimseyi sevmeyeceğini söylemiştin."

"Eğer seninle evlenmeye razı olursam seni de sevdiğimi ispat edeceğim."

Akşamın geç bir saatiydi. Güneş batmıştı. Ufukta kızıl bir pembelik vardı. Ve tirşe sular, ufka yaklaştıkça perde perde değişerek ufkun rengini alıyorlardı.

Sârâ'nın yanakları ufuk gibi koyu pembe ve gözleri tirşe suların rengindeydi.

Karşı karşıya diz çökmüş oturuyorlardı. Akşam'ın bu geç saatinde kumsal pek tenhaydı. Demir ellerini uzatarak onun ellerini tuttuğu zaman o ilk defa olarak, ellerini onun ellerinden çekmedi.

"Beni sevdiğini öğrendiğim gün hayatımın en mesut günü olacak," diye fısıldadı, Sârâ gözlerinin içine bakıyor ve gülümsüyordu. Birden sordu.

"Beni annenle babana tanıtacak mısın?"

Genç kızın gülen çehresi birdenbire durgun bir mana aldı.

"Bunu daha düşünürüz," dedi.

Ve uzun müddet bu isteğe bir cevap vermedi. Onu ret dahi etmiyordu.

"Yoksa başka biriyle mi evlenmek istiyorsun?"

"Deli misin? Hayır..."

"Niçin beni istemiyorsun?"

"Sana seni istemiyorum dedim mi?"

"O halde niçin nişanlanmıyoruz?"

"Dur biraz."

Yaz geçmişti. Sonbahardı. Bir gün Tünel'in başında buluştular. Küçük bir birahaneye girdiler. Artık hemen hemen her akşam biraz içiyorlardı. Demir sigaraya da alışmıştı. O akşam biraz fazla içtiler. Sonra Sârâ onun masanın üstündeki elini tutarak "Demir!" dedi, "Yarın seni babam ve annem evde bekliyorlar."

Demir sevincinden ne söyleyeceğini şaşırdı. Kulaklarına inanamıyordu.

"Sârâ," diye fısıldadı. "Sahih mi? Nihayet benimle evlenmeye razı oluyor musun?"

"Evet!"

"Sârâ... Sârâ," diye ismini birkaç defa tekrarladı. "Fakat bir akşam plajda bana söylediğin sözü hatırlıyor musun? Sen bana ne demiştin."

"Eğer seninle evlenmeye razı olursam seni de seviyorum demektir gibi bir şey söylemiştim."

"O halde..."

Sârâ güldü.

"Aptal!" dedi. "Niçin seni sevdiğimi şimdiye kadar anlamadın. Seni sevmeseydim her gün seninle böyle gezer dolaşır mıydım? Bütün bir yazı sade sana hasreder miydim?"

"Öyle ise niçin bana bu kadar ıstırap verdin? Bu kadar beklettin beni!"

Sârâ gülerek "Evvela senin sevginin ciddiyetine ve devam edeceğine emin olmak istedim."

"Benden nasıl şüphe edebilirdin? Seni köpekler gibi sevdiğimi görmüyor muydun?"

"İkinci sebep... Macera istemiyordum. Sen bana ne kadar geç evlenmekten bahsettin."

"Evlenmekten bahsettiğim günün üstünden aylar geçti."

"O zaman da seni bizimkilerle tanıştırmamak için bir başka sebebim vardı."

"Bu da nedir? Bir başka adam mı?"

Yüzü birdenbire hem masum, hem sokulgan hem ciddi bir mana aldı.

"Hayır canım... Başka, düşünemeyeceğin bambaşka bir şey..."

"Nedir, söyle..."

"Belki söylersem benimle evlenmekten vazgeçersin!"

"Bu kadar mühim bir şey mi?"

"Evet."

"Sır yeter artık... Söyle bana, bu sebep nedir?"

Bir başka erkeğin ismini duymaktan... Bir kandırma vakasının, bir nişanlının ve yahut gayri meşru bir çocuğun; velhasıl akla gelecek ve gelemeyecek bin türlü şeyin pek muhtemel olarak önüne serilmesinden korkuyordu.

"Ben sana yalan söyledim! Ben sana çok büyük yalanlar söyledim."

"Nasıl yalan Sârâ!"

Genç kızın yüzünde şimdiye kadar görmediği bir küçüklük, bir aciz ve biçarelik ifadesi vardı.

"Benim babam bir mütekait hâkim değildir."

Genç adam sevincinden sıçrayıp onun boynuna atılmak istedi. Kalbinin üstünden ağır bir taş kaldırılmış gibi rahat nefes almaya başlamıştı. Gülerek "Ey, sonra?" dedi, "Bundan ne çıkar?"

"Benim babam icra dairesinde küçük bir kâtiptir."

"Bana ne?"

"Biz de Laleli'de apartmanda oturmuyoruz."

"Sus... Bunları ne anlatıyorsun? Bunların ne kıymeti var?"

"Hayır, dinle... Biz Etyemez'de küçük bir evin alt katında kiracıyız."

Sonra ilave etti.

"Hem benim Şişli'de bir ablam da yok!"

"Bütün bunların hiçbir kıymeti yok Sârâ," dedi. "Ben senin hâkim babanı, Şişli'de oturan kız kardeşini, poker oynayan anneni sevmedim. Seni sevdim... Ben seninle evlenmek istiyorum."

Sârâ "Sahi mi?" dedi, "Halbuki ben sen bütün bunları öğrenecek olursan benimle evlenmeyeceksin diye düşünmüştüm. Ne kadar mesudum şimdi."

Yüzünden ferahlandığı görülüyordu. Gözlerine samimi bir sevinç dolmuştu. Onun masanın üzerindeki ellerini tutuyordu. Gözlerinin içine bakıyordu.

"Bu kadar saçma şeyler için mi beni o kadar üzdün?" dedi. "Hem çocuk musun sen, bu yalanlara ne lüzum vardı?"

Gözlerini yere indirdi. Dudaklarında garip bir takallüs [kasılma] peyda olmuştu. İki dudağının yanında derin iki çizgi idi bu.

"Utandım," dedi.

"Neden utandın?"

"Seni tanıdığım gün yanınızda olan küçük hanımefendiler..."

Küçük hanımefendiler derken sesi kin ve istihza ve tezyif [alay etme] dolu...

"...Ya bir sefir kızı, ya bir vekil akrabası ya bir mebus yeğeni, ya büyük bir fabrikatörün yavrusu idi. İçlerinde bir ben..."

Sanki söylemek ona pek ağır geliyormuş gibi sustu. Ve Demir eğilip onun ellerini öperken "İçlerinde en ziyade sevgiye, saygıya layık olan bir sendin," dedi.

"Onlar öyle düşünmezler. Belki sen de o gece seni Etyemez'e götürseydim hakkımda daha başka türlü düşünürdün."

"Sen çılgın bir kızsın," dedi. "Ben seni sen olduğun için sevdim ve icra memurunun bütün diğer insanlardan daha az şayanı hürmet ve Etyemez'in İstanbul'un bütün semtlerinden daha kötü olduğunu da zannetmiyorum. Benim ailem de vekil, sefir, mebus soyu değil ya! Benim de babam bir doktor işte, hepsi o kadar."

Eğer Demir onun muvafakatiyle o kadar kendinden geçmiş olmasaydı ve yahut daima onun lehinde düşünmeye meyyal bulunmasaydı, onun "Ama sen pek halleri vakitleri yerindedir demiştin?" diye soruşunda belki de bir telaş sezer veya bir telaş oluğundan şüphelenebilirdi.

Fakat o sadece mesuttu.

"Sana tapıyorum Sârâ," dedi. "Sen benim için bütün o diğer kızlardan nasıl bambaşka bir şeysin bir bilsen!"

Sârâ gözlerini yine ona kaldırmıştı.

"Bana bir kadeh daha ısmarla," dedi. "Bu akşam beni öpmene müsaade edeceğim."

Ve gözlerini kırparak "Artık nişanlandık, değil mi?" dedi. "Ben de seni öpeceğim."

Fakat sonra birdenbire yüzü ciddi bir mana alarak "Peki ama," dedi, "sen annen ve babanla benim hakkımda görüştün mü? Onlar benim Etyemezli bir kız olduğumu düşünürlerse ne derler?"

"Onlar seni beni sevdiklerinden daha çok seveceklerdir," cevabını verdi.

* * *

Ertesi gün Etyemez'de dar bir sokağın siyah tahtadan bir evinin alt katında Sârâ'nın annesi ve babasıyla tanıştı.

Babası altmış beş yaşlarında görünen bir ihtiyardı. Ufak tefek, kocaman burunlu çürük dişli, burnunun üstünde iri gözlükler olan bir adam...

Damadı kabul etmek için dikkatle tıraş olmuş, seyrekleşmiş ak saçlarını da o gün kestirmişti.

Üzerinde beyaz çizgili bej bir kumaştan bir kostüm vardı. Damadı kabul etmek için o gün elbisesi benzinle silinmiş olacaktı ki, kayınpederin her hareketinde etrafa benzin kokusu yayılıyordu.

Kayınpeder mütevazı bir adama benziyordu. Fakat ne de olsa erkek gururu; onun damadı önünde çok eğilmesine müsaade etmediği için bir kayınpedere yakışacağını zannettiği vakur bir eda ile konuşuyor ve bu yüksek tahsil gencine eski rüştiye bilgisine dayanarak ukalalık ve malumatfuruşluk ediyordu. Kayınvalide, kayınpederin yanında daha gençti. Ellisinden fazla olmamalıydı. Ve elli senelik hayatını da omuzlarında ve çehresinde iyi taşıyordu.

Yüzü kızına benziyordu. Fakat onun şişmanıydı.

Belki de Demir'in onu fazla sempatik bulmasına bu müşabehet [benzeme] amil olmuştu. Kayınvalidenin sade elleri Sârâ'nın ellerine benzemiyordu. Sârâ'nın elleri küçük, ince uzun parmaklı ve harikulade güzel ciltli bir eldi.

Halbuki annesinin elleri ağır ev işlerinden harap olmuş, parmakları yamru yumru ve derisi acayip bir hayvan derisi gibi sert ve kırış kırış bir eldi.

Evin alt katında iki odada yerleşmişlerdi. Bir odanın kapısı kapalıydı, görülmüyordu.

İkinci yani oturdukları oda da dört köşe küçük bir odaydı. Odanın bir tarafında eskicilerden alınmış alçak bir masa, masanın iki yanında hasır sandalyeler vardı. Pencerenin önünde

odanın bütün o kısmını baştan aşağı kaplayan bir minder ve minderin üstünde Kapalıçarşı'nın Nuruosmaniye Kapısı'nda satılan kadife üstüne boya ile resim yapılmış yastıklardan bir iki tane vardı. Bir sigara sehpası, kenardaki sehpaların daha küçüğü minderin önünde duruyordu.

Sigara tablası yeşil bir incir yaprağıydı. Kibrit ve bir kutu Yeni Harman sigarası burada duruyordu.

Minderin tam karşısındaki duvara yapıştırılmış bir masa vardı. Masanın üstünde cacık, patlıcan salatası, patlıcan biber ve domates kızartması, sardalye çiroz ve ilâh gibi birçok mezeler vardı. Ortada büyük bir şişe rakı duruyordu.

Odanın zemini yol halısı gibi konulmuş tek kanatlı kilimlerle kısmen örtülmüştü.

Demir bu havayı, kendini yüksek göstermeye çabalayan bu kayınpederi, güç işlerden elleri korkunç bir hal almış ve hâlâ damadına ikram etmek için mutfaktan çıkmayan bu mükrim [ikramcı] kayınvalideyi, bu temiz sofrayı, mükrim kabulü her şeyi seviyordu. Gördüğü her şeye karşı içinde müsamahalı bir anlayış ve bir sevgi duyuyordu.

Fakat bu mütevazı evi gördüğü andan beri Sârâ'nın bir an evvel buradan çıkıp kendi evlerine yerleşmesinin lazım olduğu kanaati uyanmıştı.

Bu kadar müstesna bir mahlûka bu yer çerçeve olamazdı.

İçi iyi niyetlerle dolu ve bahtiyardı. İlerde kendi hayatını kendi kazanıp evini kurduğu zaman, bu ihtiyar kayınpederle hayatının çilesi bu yorgun ellerinde okunan kayınvalidesini de bu eve alacak ve onlara ömürlerinin son kısmını refah içinde olmasa bile rahat içinde geçirtecekti.

Kayınpeder içkiye alışık görünüyordu. Ve içtikçe biraz daha samimileşerek ukalalığından sıyrılıyordu.

İçki birçok insanda yaptığı tesiri yaparak onu aslanlaştırmıyor, bilâkis küçültüyor, ona kendi hiçliğini hatırlatıyordu.

Dördüncü, beşinci kadehten sonra "Hayat benim için çok güç oldu," diye itirafa başlamıştı. "Birinci Seferberlik'ten döner dönmez, harp patlamadan evvel tanıdığım bir kızla, yani refika cariyenizle evlendim. Mahmure ile üç ay beraber kaldık, kalmadık, Kut'ül Amare'den tanıdığım bir arkadaş karşıma çıkageldi. Gençlik vardı daha serde, hemen Anadolu'ya geçtik. Birinci, İkinci İnönü'nde ben de bulundum. Sonra her şey bitti. Herkes akıllılık etti, Ankara'da kaldı. Biz aptallık ettik İstanbul'a geldik. Sonra bir de çocuğumuz dünyaya geldi, Sârâmız..."

Ve Sârâ'nın ismini söyleyince onu bir mal satmak isteyen bir tüccar açıkgözlülüğü ile methetmeye başlamıştı.

"Sârâ bizim gözümüzün bebeğiydi. Biz fakiriz fakat kendisini sultanlar gibi yetiştirdik, annesi onun elini sıcak sudan soğuk suya sokmamak için ahdetti. *Ben çektim kızım çekmesin,* dedi. *Ben rahat yaşayamadım, o rahat yaşasın,* dedi. Biz onun bir dediğini iki etmedik, gözü ve gönlü hiçbir şeyde kalmasın diye biz elimizden gelen her şeyi yaptık. Fazlasını bile yaptık. Fakat nihayet tabiî ki namuslu ve fakir insanlarız... Elimizden geleni yaptık. Sârâ'yı bahtiyar görmek bizim için hayatın yegâne gayesidir," diyordu.

"Sârâ melek gibidir," diye ilave ediyordu. "Lise tahsili yaptı. Enstitüye de bir iki sene gitti. Lisan da bilir. Pırlanta gibi bir yüreği vardır. Namus, fazilet hep ondadır."

Demir bu konuşuşu da sevimli buluyordu. Çünkü böyle konuşan babası Sârâ'yı methediyordu.

O gece genç kız pembe ipekli bir elbise giymişti. İpekli elbisenin yakası pul işlemeliydi. Çıplak ayaklarında beyaz sandallar vardı. Elbisesinin ucuz bir kumaştan ve birçok kere yıkanmış olduğunu seçtiği ve pul işlemenin de ona hiç yakışmadığını gördüğü halde, bunu da çirkin bulmuyor, tenkide layık telakki etmiyordu.

Bütün bu kusurlar sevgilisinin, nişanlısının meziyetleriydi.

Çünkü onun ne kadar kontrolsüz yaşadığını, nasıl serbest gezip tozduğunu ve İstanbul gibi bir şehirde bu kadar hür olan bir genç kıza daha güzel ve pahalı giyinmek için ne kadar çok fırsat çıkacağını bildiğinden ona karşı olan sevgisine hayranlık ve hürmet de karışıyordu.

* * *

Annesiyle babası bu nişandan memnun olmamışlardı. Bu şüphesizdi. Fakat çok sevdikleri biricik oğullarının saadetine engel olmak ve onu bedbaht etmek istemedikleri için ses de çıkarmamışlardı.

Demir çılgın bir saadetin sarhoşluğu içerisinde yaşıyordu. Elinden geldiği kadar Sârâ'yı memnun etmeye çabalıyordu. Annesinden aldığı paralarla Sârâ'ya elbiseler yaptırmıştı. İskarpinler, çantalar almıştı. Sârâ'yı her akşam gezdiriyor, anneye hediyeler götürmeye, babaya içki ziyafetleri çekmeye çabalıyordu.

Demir'in babası Doktor Adil zengin bir adam değildi. Fakat iyi kazanan, kazandığını harç eden, cömert bir insandı.

Oğlunun, tek oğlunun bu nişanını tasvip etmemekle beraber, pek fakir olduğu üstünden okunan genç gelinini süslemek ve onu oğluna layık bir kılığa sokabilmek için kesesinden yapacağı fedakârlıklardan çekinmiyordu.

Demir bütün vaktini ona hasretmiş bulunuyordu.

Gecesi, gündüzü onunla doluydu.

Saadeti ve felaketi, zevki, eğlencesi ve üzüntüsü oydu.

Sömestr başında geri kalan tek imtihanını verdikten sonra sonuncu sınıfa giriyordu. Ve o zaman -annesiyle babasının rızasını almıştı- hemen, hemen evlenecekti.

Evde yeni evliler için oda hazırlanıyordu. Annesi gelinine kendi çeyiz yapacaktı.

Bütün bunlar o kadar basit ve fakir bir alenin kızı için büyük bir saadet olmalıydı. Demir böyle düşünüyordu ve onu mesut görmek, onu mesut etmek için elinden ne gelirse, aklından ne geçerse hep yapıyordu. Fakat bütün bu saadet sanki tek taraflı gibiydi.

Bütün bu hazırlıklarda Sârâ'nın coşkun bir heyecan ve sevince kapıldığı görülmüyordu.

Onu ilk gördüğü zamanlarda olduğu gibi taştan bir heyecansızlık içinde Demir'in bu manevî bayramına iştirak etmiyordu.

Kendisi için yapılan fedakârlıkları pek tabii gören bir hali vardı. Nişanlısından gelen her şeyi, hediyeleri, hürmetleri, hayranlıkları, çılgın aşkı kendi güzelliğinin öz hakkı gibi kabul ediyordu.

Kendini çok beğenen ve bilhassa çok seven Sârâ belki de bütün bunları kendi değerinin çok dununda [bir kelime okunamadı] buluyordu. Kültürü, bilgisi, düşünme kabiliyeti daha kuvvetli olsaydı, belki de erkeklerin kendisine düpedüz tapmalarını istediğini anlayacaktı.

Kendisini herkesten bir acayip kıskanışı ve esirgeyişi var gibiydi.

Demir genç ve âşıktı. Hiçbir şey görmüyor ve herhangi bir şeyi görürse tahlile kalkışmıyordu.

Sârâ'nın kendisine eş olacağı düşüncesi ondan bütün kötümser ve tenkitçi hisleri söküp götürmüştü. Tam manasıyla dünyayı pembe görmekteydi.

İmtihan bittikten ve sınıfı geçtiği belli olduktan sonra Sârâ'ya koşarak gitti ve "Sârâ," diye ellerini tuttu. "Sârâ artık sınıfı geçmiş bulunuyorum; kararlaştıralım ve nikâhımız kıyılsın."

Sârâ o gün her zamandan daha uzak ve yabancı görünüyordu.

"Ne acele ediyorsun?" dedi. "İkimiz de birer tarafa kaçmıyoruz ya!"

"Benim yanıma gelmek için sabırsızlık duymuyor musun?"

"Ben temkinli ve sabırlı bir kızım, hiç aceleci değilim."

"Sen beni sevmiyor musun?"

"Bırak şimdi şu sevgi sözünü," diye Sârâ ona çıkıştı.

"İki nişanlı sevgiden başka neden konuşur?"

"Her şeyden... Bilhassa ileride kendi hayatlarını ilgilendirecek olan tafsilâttan bahseder."

"Ne gibi?"

"Bizim istikbalimiz ne olacak?"

"Endişe mi ediyorsun?"

"Hakkım yok mu? Evlenmek bütün hayatını bir adamın hayatına bağlamak değil mi?"

"Sen ne olursan hayatta ben de o olacağım, senin kadar, ne senden fazla ne de senden eksik bir şey."

"Yani sen tramvayın ön arabası ben römork... Fakat cansız bir tramvay römorku olmadığına göre hareketten evvel peşine takıldığım arabanın hangi istikamete gittiğini tayin etmek istiyorum."

"Seni herhalde sefalete götürmeyeceğim."

"Henüz hiçbir şey belli değil!"

"Ne demek istiyorsun? Seni anlamıyorum."

Bir Teşrinievvel [Ekim ayı] akşamıydı. Hava birdenbire serinleşti. Yağmur yağıyor, taneleri pencereleri sert sert dövüyordu.

"Öyle ya!" dedi, "Henüz bir talebesin, daha bir sene okuyacaksın. Sonra askerlik, sonra avukatlık veya hâkimlik stajı sonra..."

"Beni müteessir etmek için mi böyle konuşuyorsun?" diye acı bir tebessümle ona sordu.

"Seni müteessir etmeyi hiç aklımdan geçirmedim. Bu şeyi her zaman düşündüm. Beni ilk istediğini söylediğin gece de ben sana aynı şeyi sormuştum... Askerliğini ve ailenin o zaman ne yapacağını..."

"Ben de sana senin bizim evde evin kızı olarak kalacağını ve sevileceğini söylemiştim."

"Evin gelini!" diye tashih [düzeltti] etti.

"Sârâ, annem sana evin gelini gibi mi muamele ediyor?"

Genç kız yerinden fırladı.

"Keşke öyle muamele etseydi. Annen bana bir yabancı gibi muamele ediyor. Bir yabancı bile değil, hatta bir düşman!"

Demir şaşkın kalmıştı. Acaba bir hadise mi olmuştu?

"Eğer annem seni kırdıysa ve sana fena muamele ettiyse, kendisini sana tarziye vermeye [özür dilemeye] mecbur ederim!" diye anî bir cevap verdi ve sonra bu cevap kendi yüzünü kızarttı.

"Annen bana fena muamele etmiyor. Fakat onun bütün hal ve tavrı..."

"Sana öyle gelmiştir."

"Bana hiç de öyle gelmedi; bu bir hakikat."

"Sârâ ne düşünüyorsan, ne istiyorsan bir defa da söyle!" diye ona yalvardı. "Seni delice sevdiğimi biliyorsun, her istediğini yapmağa hazırım."

Annesi arka odada ütü ütülüyordu. Mutfakta kötü yağla bir yemek pişmekte ve kokusu etrafı sarmaktaydı. Sârâ'nın üstünde İngiliz kumaşından kareli bir eteklik ve gri bir süveter vardı. İkisi de kaynanasının hediyesiydi. Süveterin göğsünde asılı duran küçük saati de doktor ona vermişti.

"Sana ne istediğimi söyleyecek olursam belki bana darılırsın."

Kalbi korku ile çırpınan Demir "Ben sana darılabilir miyim hiç?" diye mırıldandı. "Ne istiyorsan söyle..."

"Bak söyleyeyim o halde ne istediğimi... Evlenirsek, annen ve babanla oturmak istemiyorum."

Bu söz onun başına indirilmiş bir yumruk tesiri yaptı. Kendisini âdeta sersemletmişti.

"Fakat yavrum," dedi; "benim henüz bir talebe olduğumu biliyorsun. Yalnız ev tutmaklığıma imkân yok. Söyle annem sana ne yaptı?"

"Anneni bir aydır bir tek defa bile görmedim."

"O halde şimdiye kadar razı olduğun bir şeyden niçin birdenbire vazgeçiyorsun?"

"Çünkü düşünüyorum, taşınıyorum ve bu şeyin mümkün olamayacağını görüyorum. Beni kendilerine ilk tanıştırdığın gün onlar bana nasıl bir gözle baktılar biliyor musun?"

Demir hiç beklemediği bu çıkış karşısında ne söyleyeceğini şaşırmıştı.

"Bilmiyorum," dedi. "Fakat bana senin hakkında her zaman iyi konuştular."

"İnanırım... Seni üzmemek için seninle öyle konuşmuşlardır. İyiliklerinden!"

Bir kahkaha attı, omuzlarını kaldırdı. Pencereye doğru yaklaşarak "Beni kabul ediverişlerini bir iyilik telâkki ediyorlar," dedi. "Ve bunu göstermemek isteyişlerindeki titizlikle öyle bir ortaya vuruyorlardı ki..."

"Şimdiye kadar bana bundan hiç bahsetmemiştin," dedi. "Şimdi böyle bu gece bu imtihanı geçirdikten sonra birdenbire bundan bahsetmene ne mana vermeli?"

"Sana bundan bahsetmedim tabii. Çünkü bu imtihanı verebileceğini ümit etmiyordum. Mektebi bitirmene iki sene kalınca belki bu nikâhlanma meselesi ön plana alınmaz diye düşündüm. Beyhude münakaşaya girmemek için söylemedim. Fakat şimdi sen nikâhlanmamızı ve seninkilerin yanlarına gitmemi benden isterken tabii her şeyi açıkça konuşmam lazım. İş şaka değil ki! Bütün bir istikbal meselesi..."

İkisi de sustular. Demir onun arkasından gitti.

"Sözün kısası," dedi, "demek ben sana bir ev açıncaya kadar, o iktidara gelinciye kadar benimle nikâhlanmak istemiyorsun."

"Evet, aşağı yukarı öyle!"

"Neler söylüyorsun Sârâ? Bu başka yollardan düpedüz 'Artık seninle evlenmekten vazgeçtim, seni istemiyorum,' demek oluyor."

"Hayır, bu açıkça seninle evlendiğim zaman -ve mademki nişanlıyız, elbette evleneceğiz- ayrı bir evde oturmak istiyorum ve sen ayrı bir ev tutabilecek hale gelinciye kadar da seninle nikâhlanmamıza lüzum görmüyorum demek oluyor."

"Demek bizim eve gelmeyi kat'i surette reddediyorsun, öyle mi?"

Arkadan onun omuzlarını tutmuştu. Ve biraz sinirli olduğu için parmakları onun omuzunu acıtmıştı.

"Evet... Fakat rica ederim kollarımı öyle sıkma... Canım acıyor, onları çürüteceksin."

Demir "Affedersin!" diyerek parmaklarını gevşetti.

"Fakat şekerim," dedi. "Ortada hiçbir şey yokken ve bizimkiler öyle hazırlanırken ben onlara sade sizleri istemiyor diyecek olursam... Ben sizinle oturmayacağız, oturmamak için de evlenmiyoruz dersem ne kadar müteessir olacaklar."

"Müteessir mi olacaklar? Sen çok toysun oğlum. Memnun olacaklar, bayram yapacaklardır. Çünkü onlar beni sevmiyorlar."

"Bunu birdenbire nereden çıkardın?"

"Bunu onlarla ilk konuştuğum zaman ve her konuştuğum zaman hissettim."

"Onların kabahatli olduklarını ve seni kırmış bulunduklarını hissediyorum. Ama beni seviyorsan senin bu şeylere fazla kıymet vermemen lazım."

Bu anda genç Sârâ ona döndü. Yüzü gayet sert bir mana almıştı.

"Ben her şeyden ve herkesten evvel kendimi severim," dedi. Sonra "Onlar seni bu kadar seviyorlar," dedi. "Senin saadetin için bir fedakârlık yapsınlar. Bize ayrı bir apartman tutup döşesinler. Bir evin bir hanımı olmak isterim."

"O gün de gelecek Sârâ... Fakat şimdi henüz buna imkân yok. Nihayet iki apartman tutacak kadar zengin değiller."

"O halde kendileri sizin Kartal'daki küçük evinize taşınsınlar. Bize apartmanı bıraksınlar."

"Olmayacak şeyler söylüyorsun yavrum... Bizimkiler iki eve nasıl bakabilirler?"

Önüne bakıyordu. Sârâ'nın bütün istediklerini yapmak iştiyakıyla [hasretle] kalbi dolu dolu ve verdiği cevaptan utanarak "Tasavvur et bir kere," diyordu. "Biz evleneceğiz diye onlardan hayatla bütün alakalarını kesmelerini nasıl teklif ederim. Hem babam doktordur. Ve çalışarak geçinir. Kartal'a gittikleri takdirde hangi hasta gidip kendisini bulur. Kartal'da bir muayenehane açıp da onunla hem bize, hem kendilerine nasıl bakarlar?"

Sârâ susuyor, kaşları çatık orada oturuyordu. Ve o gün genç adam gitgide artan bir sıkıntı ile ona "Ben sana zenginim diye hiçbir zaman övünmedim," diye ilave etmişti. "İlk teklifimde sen bizimkilerle oturmayı yadırgamamış ve çok münasip bulmuş ve kabul etmiştin."

"Hiç de münasip bulmamıştım. Sade kabul etmiştim," diye askın bir çehre ile ilave etti.

Şimdi odanın içinde aşağı yukarı dolaşıyordu.

"Fakat zamanla... Ve uzun uzun düşündükten sonra, seninkilerle temas edip onları tanıdıktan sonra bu şeyin imkânsızlığına karar verdim."

Şimdi onun karşısında ayakta duruyordu. Ve hiddetten pı-

rıl pırıl yanan yeşil gözleriyle "Ben de sana hiçbir zaman yalan söylememiştim," dedi. "Hayatta her şeyden çok kendimi sevdiğimi ve hiçbir zaman bir başka insanı kendimi sıkıntıya koyacak kadar sevmeyeceğimi söylemiştim. Hem bunu birçok kere tekrarlamıştım," dedi.

Demir birinci defa olarak o gece, onun o yeşil ve güzel gözlerine bakarken, çocukken okuduğu bir masalın ismini hatırladı.

Yeşil gözlü yılan!

Ve bunu hatırladığı için utanarak onun ellerini tutmak istedi.

Fakat o ellerini kendisine vermemek için geri çekerek kapıdan çıkıp gitmişti. Ve o gün birinci defa olarak Sârâ'dan dargın ayrılmıştı.

* * *

İşte o gün Demir'in felaket günlerinin başlangıcı olmuştu. Evden çıktığı zaman oldukça serin bir hava onun yanan başını ve şakaklarını okşadığı zaman kâbuslu bir uykudan uyanmış gibi silkinmek istemişti.

Onun bu ani değişikliğine hiçbir mana veremiyordu.

Bunda ailesinin bir suç payı olduğunu zannediyordu.

Herhalde kendisine lâzım gelen sıcaklığı ve yakınlığı göstermemiş olacaklardı. Kendi annesi ile elbette ki onun annesi, kendi babasıyla elbette ki onun babası arasında çok fark vardı.

Bu farkı istemeseler bile ona ihsas etmiş [sezdirmiş], onu kendi aralarına sokacaklarına veya onun seviyesine inmeye gayret edeceklerine herhalde genç kıza daima yukardan bakmışlardı.

Yoksa onun birdenbire bu izdivacı böyle geciktirmek isteyişinde hiçbir mana olamazdı. O gece Etyemez'den Şişli'ye kadar yaya gelmiş ve arada da Beyoğlu'nda bir bara uğrayarak

hayatında birinci defa tek başına içki içmişti. Gönlü tereddut ve üzüntü içinde yanıyordu.

Ertesi gün evvela ona bir mektup yazarak niçin böyle değiştiğini sormak istedi. Fakat mektubu lüzumsuz, manasız ve gülünç buldu.

Nihayet dargın olan oydu. Herhangi bir sebepten dolayı haysiyeti kırılan ve akrabasının evine gelmek istemeyen oydu. O halde Demir'e düşen vazife yine ona koşmak, onu bulmak, onunla anlaşmaktı.

Ondan ailesi namına özür dileyecekti.

Eğer onlar seni kırdılarsa bana açıkça söyle... Ben onların ağzının payını veririm. Sonra da çalışırım. Kendimize göre şimdilik bir oda tutarız. Hemen evleniriz. Ben hem mektebe giderim hem sana bakarım. Ve onlarla da tamamıyla alakayı keserim, diyecekti.

Hiç beklemeden ve derse gitmeden yola çıktı.

Etyemez'de geldiği zaman evin kapısını kapalı buldu. Evde ne annesi, ne de babası vardı. Kendisi de meydanda yoktu.

Evvela bitişik cumbada oturan kadına bir şey sormak istedi.

Belki bir komşudadırlar, diye düşündü. Sonra kendisine de henüz açık olmayan bir şüphenin tahtı tesirinde böyle bir suali sormaktan utandı.

Ve oradan sık adımlarla uzaklaşacağı sırada, ziyaretine geldiği akşamlar kayınpederine rakı aldığı köşedeki bakkalın çırağı ile karşılaştı.

Bu küçük çırak onu görünce "Mahmure Hanımları mı arıyorsunuz?" diye sordu. "Sabahleyin bir hususî araba geldi. Bayan Sârâ ile beraber çıkıp gittiler."

"Ne arabası!"

"Hususî otomobil!"

Şaka ediyor zannıyla gülümsedi. Öteki bu gülümseyişin

manasını anlamış olacaktı ki, sözünü "Vallahi! Vallahi!" diye tekit ederek [tekrarlayarak] oradan uzaklaştı.

Genç adam ona inanıp inanmayacağını tayin edemiyordu.

Hususi otomobil!

Kimin otomobili?

Bu inanılacak bir şey değildi.

Ve buna inanamıyordu.

O gün üniversiteye dönemedi.

Beyazıt'ta bir kahveye oturdu ve karşısına gelen Macit'le tavla oynamaya başladı ve mütemadiyen de mars oldu.

Akşam altı buçuğa doğru yemek yememiş olduğunu hatırladı. Önündeki sigara tablası tepeleme doluydu. İki paket sigara içmişti.

Hatta tavla oynadığı arkadaşın Macit değil, Fethi olduğunu o sırada fark etti. Saat ikide Macit oradan ayrılmıştı ve o zamandan beri karşısına geçip tavla oynayan üçüncü arkadaştı Fethi.

"Sıkıldım," diyerek yerinden kalkmıştı.

Dışarıya çıktığı zaman, yanaklarına ufak iğneler gibi batan soğuk bir yağmurun yağmakta olduğunu gördü. Pardösüsünün yakasını kaldırdı. Bir tramvaya atlamanın müşkülatını görerek bir taksi çağırdı.

Fakat taksiden onların sokağından epeyce ötede inerek tekrar eve geldi. Pencerede ışık vardı.

Cama vurdu. İçerden öksürüklü bir ses bir erkek sesi "Kim o?" diye seslendi.

"Benim Demir!"

Aba terlikleri sürüyen bir ayak sesi kapıya yaklaşıyordu. Kapı açıldı.

İcra memurunun eski bir parşömene benzeyen sapsarı yüzü göründü.

"O merhaba... Merhaba. Safa geldin oğlum."

Boş ellerine bakan gözlerindeki ifadeyi anlayan Demir ona "Evdeler mi?" diye sordu.

"Gelirler, gelirler... Buyur oğlum sen..."

Sonra ilave etti.

"Biz bir iki tane atıncaya kadar gelirler herhalde onlar."

"O halde müsaade ediniz de gidip rakı alıp öyle geleyim," dedi.

"Bilmem bizim Köroğlu aldırmış mı? Evde var mı?"

"Herhalde yoktu. Onlar sabahleyin pek erkenden yola çıktılar," diye Demir sert bir cevap verdi.

"O halde mezelik bir şeyler de getir, olur mu? Herhalde bir şey hazırlamamışlardır."

* * *

Rakı sofrasını acele hazırladılar. Bay Mahmut gözlerinin üstündeki gözlükleri titreterek, gevşek camlarını birbirine çarpan bir telaşla ve karısıyla kızından daha mükemmel bir şekilde lahzada rakı sofrasını hazırlamıştı. Mezeler küçük tabaklara yerleştirilmiş, kötü madenden kararmış çatalları sofranın üzerindeki kâğıt yaygının üstüne bıraktıktan sonra çok damarlı, zayıf ve titrek elleriyle kadehlere rakı koymuştu.

Demir ancak ilk kadehini boş midesine yuvarladıktan sonra birdenbire "Neredeler?" diye sordu. "Sabahleyin de geldim. Onları bulamadım."

"Vallahi ben de öyle... Akşam geldim, evde yoklardı. Bu saat oldu hâlâ yoklar. Komşulara sordum, hususî bir otomobil gelmiş, onları almış, götürmüş dediler.

"Ne hususî otomobili?" diye Demir sordu. "Onları hususî otomobille kim gelip almış?"

Bay Mahmut gayet ihmalkâr bir eda ile "Kim bilir," dedi. "Herhalde ahbaplar olacak!"

Onları küçümsediğini hissettirmemek için Sizin hususî

otomobilli ahbaplarınız olur mu? diye soramadı. Bir nevi mahcubiyet, endişe, şüphe ve hiddetine rağmen bu sözleri boğazında düğümledi. Bay Mahmut, sanki ondan böyle bir sualin gelebileceğini hissetmiş de bunu sanki önlemek, istermiş gibi "Sen bizim Mahmure'ye bakma," dedi. "Onun zengin akrabaları vardır. Herhalde onlardan biri kendilerini çağırmıştır, davet etmiştir."

"Şimdiye kadar akrabalarınız olduğunu hiç işitmemiştim de!" dedi.

"Ne diye söyleyelim, a Demir Bey oğlum... Ne diye söyleyelim? Biz onların parasıyla mı övüneceğiz? Onlar bizim istikametimizle, namusumuzla öğünsünler. Bizimle iftihar etsinler."

"Size haber vermeden bu kadar geç kaldıkları olur muydu?"

"Olur elbette. Gittikleri bir akraba evi! Akraba evinde olduktan sonra... İsterlerse bir hafta kalsınlar."

Yarım kiloluk şişe bittiği zaman saat on buçuk olmuştu. Onlar henüz gelmemişlerdi. Demir'in başı adamakıllı dönüyordu. Bu kadar zaman hiç, hemen hemen hiç konuşmadan sanki bir vazife yapar gibi içmişlerdi.

Son kadehi masanın üstünde bıraktığı zaman Demir "Galiba gelmeyecekler," dedi.

İhtiyar adam tam keyifli bir haldeydi.

"İnşallah gelmezler," dedi. "Kadın dırdırı olmadan vakit ne kadar da güzel geçti! Şimdi onlar burada olsaydılar bir giriş çıkış, bir gürültü, bir fuzulî işler olurdu, değil mi?"

Gülümsüyordu.

"Şükür oğlum," diyordu. "Şikâyete bakma... Mahmure ile aşağı yukarı yirmi küsur yıllık bir hayatımız var. Ben onu çocukken aldım. Kendim feleğin çemberinden geçmiş bir mihnetzedeydim. Bunca sene beni çekti. Ben onu mesut edemedim. Ona layık bir hayat veremedim."

Boş rakı şişesine tuhaf tuhaf bakıyordu.

"Bu akşam şöyle seninle baş başa tam içtiğimi anladım," dedi. "Bakma sen Mahmut babaya... Mahmut baba kasavetsiz [gamsız kedersiz] görünür ama içi onun kan ağlar. Bütün hayatınca didin dur... İşte sevdiğin karına, bayıldığın kızma verdiğin hayat."

İçini çekti. Rakı şişesine bakmaya devam ediyordu.

"Bu saatte de açık yer bulunmaz ki gidip alıvereyim."

Demir, *Ben gideyim,* diyecek oldu. Fakat sustu. İçinde müthiş bir tiksinti vardı. Karşısında gözleri iştiyakla boş şişeye bakan bu adamdan ve bu adamın Sârâ'nın babası olmasından birinci defa olarak iğreniyordu.

"Oğlum," dedi. "Dünyada en büyük azap sevdiğin karına ona layık olan hayatı verememektir. Herkesin karısı giyinip süslenirken, onun palaspareler içinde dolaştığını seyretmektir. Ona güzel bir ev, güzel bir yuva verememek... Hiçbir kolaylığı olmayan bir evin ağır işleriyle onu yıpratmak kırk yaşında acuzelere döndürmektir. Ben bunun azabını tattım. Karım da tattı. Bak görüyorsun Sârâ'yı... Onu bir tek ev işine sokuyor muyuz? Elleri pamuk gibi... Ne bulaşık, ne çamaşır, ne tahta... Hanımefendi olacak Sârâ! Elmaslara, mücevherlere, kürklere layık bir kızdır o."

Bu sözlerle belki Demir'i darıltıp içki aldıramayacağını düşündü ve birdenbire "Hoş," dedi. "Ben ona evlendirinceye kadar karışırım. Ben babalık vazifemi o zamana kadar görürüm ya! Ondan sonrası artık onun kendi bileceği iş. Ya babasının evinde yaşadığı rahat hayata devam eder yahut da Mahmure'm gibi kendini işe teslim eder, harap eder."

Birdenbire ağlamaya başladı.

"Ben evlendiğim zaman Mahmure'min elleri, Sârâ'nın ellerinden güzeldi. Onları o yamru, yumru hale benim eziyetlerim soktu. Tahta, bulaşık, çamaşır... Derileri timsah de-

risine döndü. Eğer bir cehennem varsa, öteki dünyada da bir başka cehennem varsa buna ben layığım."

Ceplerinde mendilini aradı bulamayınca yakasından sarkan soluk yağlı kravatın ucuyla gözlerini sildi ve "Ah biraz daha içki olsaydı... Bu akşam dertliyim dertli," dedi.

Demir yerinden kalktı. Onların bu meçhul akrabalarda kalışı kendisini fena halde sinirlendiriyordu. Böyle fakir insanların öyle akrabaları olabileceğine inanamıyor, buna inanmadığı için de bin türlü şüphe gönlünü kemiriyordu.

Sârâ'nın kendisine karşı bir akşam evvel göstermiş olduğu muamele ile bugün birdenbire böyle hususî bir otomobile binerek ortadan kayboluşu hakkında bir münasebet olacağını zannediyor, kendisince henüz meçhul olan bin türlü şeyden, isim veremediği ihtimallerden korkuyordu.

Ve beklemek istiyordu. Onların dönüşüne kadar beklemek istiyordu. Bunun için "Ben gidip rakı arayayım," dedi. "Beni bekleyiniz!"

"Hay Allah senden razı olsun Demir Bey oğlum... İhtiyarlık var ne de olsa serde... Sonra da ciğerimizde hâlâ bir kurşun duruyor. Serin havaya çıktık mı, böyle rakı ile de kızışıp terledikten sonra..."

O kapıya doğru giderken "Ha, sen belki de bilmezsin, bakkalın kepengine dört kere vurursan bir delik aralar, sana verir istediğini, çünkü içinde yatar."

"Biliyorum bana öğretmiştiniz," diyerek dışarı çıktı.

* * *

O gece geç vakte kadar beyhude yere onları beklemişti ve sabahın üçüne doğru karşı karşıya içtikleri iki kilo rakının verdiği rehavet içinde evden dışarıya fırlamıştı.

Ertesi sabah kendisini yatağında bulduğu zaman buraya kadar nasıl geldiğini hatırlayamamıştı.

O, Sârâ'nın evinden çıktığını bile hayal meyal hatırlıyordu. O sabah kafası ağır, midesi berbattı. Öğleye kadar sızlayan başını yastıktan kaldıramamıştı.

Annesi endişe ile onun yatağına yaklaşacağı sırada, Sârâ'nın kendisine küsmesine onun sebep olduğunu zannederek gayet kaba bir sesle onu yanından uzaklaştırmıştı.

"Beni rahat bırak anne! Seni istemiyorum. Beni sıkıyorsun!" demişti.

Annesinin bu sözü işittiği zaman yüzünün aldığı teessür ifadesi ise sonradan günlerce onun kalbini acıtmıştı.

Buna rağmen annesini felaketinin müsebbibi olarak telakki etmekten de günlerce geri kalmamıştı.

Ertesi gün yine üniversiteye uğramamıştı. Ve akşamüstü onlara gittiği zaman bu defa Mahmura Hanım'ı da Sârâ'yı da evde bulmuştu.

Sârâ o güne kadar üstünde hiç görmediği bal rengi bir elbise giyiyordu. Elbise Beyoğlu'nda hazır kadın elbisesi satan dükkânların vitrininde görülen elbiselerdendi. Saçları bir gün evvel kuaföre yaptırılmıştı. Fakat hâlâ ondülasyonunu muhafaza ediyordu. Bayan Mahmure'nin de üstünde lacivert yünlüden yine o hazır elbiselerden bir tane vardı. Onun saçları da taratılmış ve yüzünde hâlâ boya izleri vardı.

Kendisini daima güler yüzle kabul eden Mahmure Hanım'da bugün tutuk bir hal vardı.

Ve kendisi eve gelir gelmez de Sârâ "Ben bir arkadaşa gideceğim," diye yerinden kalkmıştı.

Eğer Demir izahat istemek için onu tutup da ısrar etmeseydi hemen dışarı çıkacaktı.

Demir o kapıya doğru giderken birdenbire onun iki elini tutmuştu. Sonra "Rica ederim Sârâ," demişti. "Vaziyetindeki bu değişiklik nedir? Neden bana kafa tutuyorsun? Seni nasıl kırdım? Niçin bana dargınsın, ne oluyor? Hiçbir şey anlamıyorum. Bana izah et ve açık konuş!" diye sormuştu.

Sârâ ellerini onun ellerinden çekerek soğuk bir tavırla "Neden bahsediyorsun kuzum?" demişti. "Sana dargın değilim. Ortada da değişen hiçbir şey yok. Sen beni kırmadın... Açıkça ne konuşayım?"

"Evvelki gün ayrılırken doğru dürüst elimi bile sıkmadın. Sana nikâhlanmamızı teklif ettiğim zaman, eskiden kararlaştırdığımız şekli kabul etmedin. Dün bana hiçbir şey söylemeden, bilmediğim birtakım akrabalarına hususi otomobillerle gittin. Ve gece eve dönmedin. Şimdi seni görmeye geldim, hemen kapıdan dışarı çıkıp gidiyor ve beni istiskal[2] ediyorsun... Bütün bunların cevabını senden isterim."

Gülmüştü.

"O kadar çok suali öyle arka arkaya dizdin ki," demişti. "Bunların hangisine daha evvel cevap vereceğimi kestiremiyorum. Evvela nikâhlanmamızın niçin olmayacağını sana söyledim. Sen daha bir sene çalışacaksın. O müddet içinde de aklın sıra ben seninkilerle oturacağım."

"Evvelce de böyle konuşmamış mıydık? Seni..."

"Sözümü kesme," diye kaşlarını çatmıştı. "Ben... Ben... Ben nihayet tecrübesiz bir kızım. Bir düşüncemde yanılmış olabilirim. Şimdi daha uzun bir zaman düşünüp taşındıktan sonra bunun olamayacağına karar verdim. Ben onların yanında yaşayamam. Hem bizim evlenmemiz delilik!"

"Ne söylüyorsun kuzum?"

"Öyle ya... Mektebin bitecek, asker olacaksın. Askerliğin bitecek, iş tutacaksın ve ondan sonra da benim istikbalimi temin edeceksin. O zamana kadar kim bilir karşına kaç bin tane kız çıkar, onlarla dalga geçer, beni terk edersin."

En ciddi meseleleri konuşurken bile onun kullandığı dalga geçmek tabiri gibi kelimelerin onun tabii lisanı oluşunu birinci defa olarak irkilerek fark etti.

---

2 Soğuk muamele ederek sevmediğini bildirmek.

"Bütün bunlar bugün mü aklına geliyor?"

"İnsan nihayet düşündüğü herhangi bir mesele hakkında bir gün bir karar verir.

"Sen bizim için bir karar verdin demek."

"Doğrusunu istersen Demir, henüz bir karar vermedim. Bizim... Fakat sana nasıl söyleyeyim bilmem ki... Bizim nişanlanmış oluşumuzu ben hatalı buluyorum. Ve kendi kendime keşke nişanlanmasaydık diyorum."

"Seni böyle düşündürecek yeni sebepler olmalı, öyle değil mi? Biz nişanlanalı bir hayli zaman oldu. Sen böyle düşünmüyordun."

"İnsan günden güne yaşlanıp büyüyor."

"İki günden beri demek birdenbire büyüdün?"

"Rica ederim kinayeli konuşma! Bir akrabamızın hususî otomobiline bindik diye burnumuzu büyütecek kadar bayağı kimselerden değiliz. Mesele o değil! Mesele bambaşka!"

"Mesele nedir?"

"Sen mesela dün benim nereye gittiğimi soruyorsun. Ve dün ben bir gece evde yoktum diye bana sert sualler soruyorsun. Ben dün gece nereye gidersem gideyim... Annemle beraber gittim. Sonra da beni pek çok hakir görüyorsun ki hususî otomobilin bir akrabamızın arabası olduğuna da inanmaz görünüyor ve bize hususî otomobili değil, hususî otomobilli bir akrabayı dahi layık görmüyorsun."

"Bunu nereden çıkardın?"

"Evet, biliyorum... Halbuki senin beni tanıman lazım... Biz seninle nişanlanmadan evvel ne kadar uzun zaman arkadaştık. Benim ciddi bir kız olduğumu herhalde bilirsin."

"Ona ne şüphe!" dedi. "Eğer seni öyle bilmeseydim, seninle evlenmeye kalkmazdım ya!"

"O halde beni rahat bırak. Bana kinayeler yapma! Hem ben hilebaz bir kız da değilim. Hile yapacak kadar kimseye kıymet vermem."

"Bana hakaret ediyorsun."

"Bu sözü istediğin gibi say... Hakaret değil hakikat benim söylediğim. Ben hiçbir kimse için yalan söylemem. Seninle nişanlanırken nasıl yüzüne karşı kabul ettimse, nişanımızı bozarken de öylece yüzüne karşı söyleyebilirim."

"Nişanımızı bozuyor musun?"

"Henüz tamamıyla karar vermedim Demir, fakat bunu yapacağım galiba!"

"Sârâ neler söylüyorsun?" diye bağırdı. Yüzü kıpkırmızı olmuştu. Boğazı düğümlenmişti. Denize düşen bir adamın eline rastgelen herhangi sabit bir şeye sarılmasına benzeyen bir atılışla onun ellerini kavramıştı. Mücadele etmeye mecali kalmadığını görüyordu. Ve eğer Sârâ kendisini reddederse yaşayamayacağını hissediyordu.

Aylardır kurduğu saadet hayali birdenbire çökerse, muvazenesiz, istikbalsiz bir serseriden başka hiçbir şey olamayacağını hayat içinde kaybolacağını anlıyordu.

"Sârâ," dedi. "bu sözü yalvarırım bir daha söyleme. Seni bilmediğim bir hareketimle kırmış olduğumu hissediyorum. Yahut benim ailem seni kırdı. Yahut bilmediğim meçhul ve meşum bir kuvvet seni benden çekip alıyor. Sana yalvarırım Sârâ, beni bırakma! Beni bırakırsan ölürüm... Ölürüm, anlıyor musun?"

Sârâ ellerini sımsıkı tutan bu buz gibi ellerden sıyırdı.

"Deli!" dedi, "Ayrılırsak hiçbir şey olmazsın. Sen de hayatını yeniden ve bal gibi yaparsın. Fakat sana söylüyorum ya, istikbalimi bir hayale bağlamak ve senelerce belki de günün birinde beni terk edecek bir insana bağlamak istemiyorum.

* * *

Bu hadise üzerinden bir hafta geçmemişti. Bir gün Sârâ'yı evde bulamadı. Bu defa cumbada oturan komşuya sordu.

"Hususî otomobille gelip kendisini aldılar," dedi.

"Annesiyle beraber mi gitti?"

"Hayır, annesi daha sonra çanta alıp pazara gitti. Bir saat kalmaz bile."

Bir saat sokaklarda çılgın gibi dolaştıktan sonra tekrar kapıya geldi.

Ev kapısı açıktı. Dar sofada sebze dolu bir sepet duruyordu. Avucundaki gazete kâğıdı içindeki akciğer parçalarını mutfak kapısı önüne topladığı mahalle kedilerine dağıtan Mahmure Hanım kendisini arkasında görünce bir irkildi. Sonra hiç de memnun olmayan bir sesle "Safalar geldiniz şeker oğlum!" dedi. "Siz buyuruveriniz içeriye, ben şimdi gelirim. Şu mantoyu sıyırayım üstümden. Gel, gel, pamuk gel. Gel yavrum... Tekir, tekir... Pembe, kız nerelerdesin? Sen de gel bakayım sarman."

Tahta perdelerden atlayan sayısız kedi mutfağın önüne dolmuştu.

"Vallahi şeker oğlum," dedi, "dünyada en sevdiğim şey şu kedilerdir. Hani insan acımasa paraya," dedi, "mahallenin kedisini ciğerle doyururum. Kedilere nankör derler ya! Vallahi inanma. Kediler insanlardan çok daha iyidir. Bir insanı yedir içir, uğrunda hayatını feda et, saçını süpürge et... Günü geldi mi nankörlüğünü yapacaktır. Ama şu kediler yok mu şu kediler... Beni bir tek gece yalnız bırakmazlar, hepsi bana koşarlar. Bir hafta onlara ciğer dağıtmasam bile kapımın önünden çekilip ayrılmazlar. Ama Mahmut Bey'e bak... Bir gün sabah kahvaltısını eline vermeyeyim; başlar dırdıra. Ha şeker oğlum... Buyur işte yıkadım ellerimi. Sen odaya geç, ben de bir kahvecik yapayım da karşı karşıya içelim."

"Burada da içerim Mahmure Hanım."

"A! olur mu hiç... Yağ pas içinde... Beş dakika iş, geç şekerim içeri."

"Kahveyi şimdi bırakınız," dedi. "Sârâ yine evde yok mu?"

"Yok."

"Nereye gitti?"

"Nurullah ağabeysi kendisini çağırtmış."

"Kim bu Nurullah Ağabeyi? Bunu da yeni işitiyoruz."

"Aman oğlum senin okuyup yazman var, Nurullah Ağabeyi nasıl olur da yeni işitirsin? Nurullah Yurdakul... Hani ismini gazeteler yazdı ya! Hep de yazar. Celeplerin başı. Türkiye'nin *Et Kralı* diyorlar ona!"

"Ben tanımıyorum," dedi. "Hem beni krallığı padişahlığı alakadar etmiyor. Sârâ'nın nasıl ağabeyi oluyor? Bana ondan hiç de bahsetmedi."

"A! Hata etmiş... Doğrusu Nurullah Ağabey benim en yakın akrabamdır. Sârâ'yı kendi kızı gibi sever. Hep yalıya davet ediyor. Geçen akşam da onun şerefine ziyafet verdi. Sabaha kadar yenildi, içildi."

"Çok yakın akrabanız mı bu?"

"Elbette... Çok yakın. Hem şeker oğlum, yorgunum! Bana ahiret suali sorma."

"Ne zaman gelecek?"

"Bu akşam yediye doğru otomobil tekrar gelip beni alacak. Gece ben de yalıya gidiyorum."

"Bu yalı nerede?"

"Yalı nerede olur? Boğazda."

"Boğazın hangi köyünde?"

"Aman şeker oğlum, bana ahiret suali sorma dedim. Yorgunum, zaten sabah Mahmut papazı ile atıştım. Ne bileyim hangi köyde? Al işte kahveni, hem sinirli olma. Bu sinirle mektebi de bitiremeyeceksin. Yazık sana! Al şu sigarayı; bak kendim yaptım. Gel otur şuraya. Aa, sen hiç elde yapılmış sigara içmedin mi? Islat şuracığını..."

Artık tahammülü bitiyordu.

"Anne," dedi. "Üzüldüğümü görüyorsunuz, bana eziyet ediyorsunuz."

"Estağfurullah şeker oğlum... Vallahi ben seni Sârâ'dan ayırmam. Ama isterseniz aranızda anlaşıp evleniniz, isterseniz bozuşup ayrılınız. Ben o işe karışmam. Yine sen benim dünya ve ahiret oğlum sayılırsın.

"Ayrılmayı niçin ikide bir öne sürüyorsunuz?"

"Ne bileyim ben oğlum... Sârâ onu öne sürüyor ve böyle olmaz bu iş, galiba biz ayrılacağız diyor."

"Sârâ beni sevmiyor mu?"

"Aman şeker oğlum... Sârâ seni niçin sevmesin? Nihayet nişanınız bozulsa bile sen onun bir ağabeyi sayılırsın."

"Ben bu vaziyete bir nihayet vermek istiyorum anne," dedi. "Gülünç olmak istemiyorum. Sârâ benim nişanlımdır. Onun hayatı hakkında daha fazla malûmat sahibi olmak isterim. Bu Nurullah Ağabey dediğiniz adam..."

Mahmure Hanım sözünü kesti.

"Aman, aman artık söyleme. Sinirle ne söylediğini bilemiyorsun o Nurullah dediğimiz adam, benim kızımın babası yaşında bir akrabası... Hem de bak akşama bir sürü yemek yapacağım. Anlaşmadığınız noktalar varsa onu siz Sârâ ile halledersiniz. Ha hem söylemeyi unuttum. Sârâ sen gelirsen sana şöyle söyleyeyim diyordu. Nasıl söyleyeyim... Kuzum bana darılma... Elçiye zeval yok."

Demir ne işiteceğini bilemediği için büyük bir endişe ile bütün kanının beynine hücum ettiğini hissetti. Boğuk bir sesle "Ne diyor bakalım?" diye sordu.

"Diyor ki... Hani henüz seninle nikâhlanmaya karar vermemiş de... Onun için sık sık gidip gelmesin, bende evlenecek bir kızım, istikbalime mani olmasın diyor."

Demir artık karşısındaki bu kadına anne diye hitap etmedi.

"Mahmure Hanım," dedi, "Bütün bunlara sebep ne? Ne oluyor? Sârâ niçin beni terk ediyor? Niçin benimle evlenmek istemiyor? Bu fikirden niçin vazgeçti?" diye inledi.

Mahmure Hanım üstündeki pazen elbisesi ve kulaklarının arkasından geçirdiği siyah başörtüsü ile dışarıya çıkarken "Aman onun orasını bana hiç sorma şeker oğlum," dedi. "Siz birbirinizi bana danışarak bulmadınız ki şimdi de yine bana danışarak ayrılacaksınız. Şimdi hayat moderen! Gençler yaşlıların sözünü dinler mi? Akıllarına ne gelirse yapıyorlar. Şöyle bir fikir almak için bile danışmıyorlar. Nihayet şeker oğlum, nikâhlı değilsiniz. Tabii sen de ayağını biraz seyrek al, kız bilirsin, namusludur, iffetlidir. Kendine laf getirmesinden de ürkmeye hakkı var. Eh sen inşallah mektebini bitir, askerliğini bitir, bir iş tut kısmetse o, o zamana kadar evlenmemişse elbette yine evlenirsiniz. Haydi, güle güle çocuğum, beni affet, ikindiyi geçti, akşam ezan oldu. Ben daha ateş yakmadım. Hey gidinin kedileri... Nasıl da bitirmişler ciğeri. Sarman, amanın da sarman oğlum sana kalmadı mı ciğer?"

Demir kadının mutfağın bahçe kapısında kaybolan sesini duymamaya başlayıncaya kadar orada odanın ortasında kaldı.

Kulakları uğulduyordu. Başı dönüyordu. Kendisini tutmasa hüngür hüngür ağlayacaktı. Ne yapacağını bilmiyordu.

Bu nasıl olurdu? Niçin? Neden bir sebep söylemeye lüzum görmeden Sârâ bunu yapıyordu?

Odanın ortasındaki bu duruşunu duvara asılmış küçük bir aynada görünce bunun manasızlığını anladı. Ve ne yapacağını bilmez bir halde kapıya doğru ilerledi. Onun sofadaki ayak seslerini duyan Mahmure Hanım birdenbire "Şeker oğlum dur... Az kaldı unutuyordum."

Ve mutfağa girdi. Rafların üzerinde bir kırık kahve fincanının altından bir şey aldı. Ve ona yaklaşarak "Sârâ senin yüzüğünü bırakmıştı," dedi. "Geldiği zaman bu yüzüğü kendisine verirsin demişti. Affedersin az kaldı..."

Kadın sözünü bitiremedi. Yüzüğü kadının elinden kapan delikanlı "Alçaklar!" diye gürleyerek evin kapısından dışarı çıktı.

* * *

Fakat hayır, bu hakarete tahammül edemiyordu. Fakat ona en fazla ıstırap veren şey Sârâ'nın kendisini istihkar etmesi [hor görmesi] değil, Sârâ'nın kendisini sevmemesi ve kendine ait olmaktan böyle sebepsiz yere vazgeçmesiydi.

Bunu niçin yapıyordu?

Saadet ve aşkı başka yer de mi bulmuştu?

Bu Nurullah Ağabey kim oluyordu? Hakikaten sadece bir zengin akraba olmasına imkân mı vardı?

Aylardır bir kere bile ismi bahis mevzuu olmayan bu akraba birdenbire nereden meydana çıkmıştı. Ve nişan yüzüğünün onun ortaya çıkışından sonra hemencecik iade edilmesinde sade bir tesadüfün cilvesini aramak gülünç olurdu.

Sârâ kendisini bırakıyordu. Buna şüphe etmeye imkân yoktu.

Fakat nihayet Sârâ biraz daha merhametli davranabilirdi. Aralarındaki bütün hususiyetleri inkâr eder mahiyette bir ayrılığa sebebiyet vermezdi. Kendisi eğer Demir'le konuşmuş olsaydı ve ona kendisinden soğuyup ayrılışının sebeplerini izah etmiş bulunsaydı Demir bu ayrılığı belki daha kolaylıkla kabul edecek ve onunla şahsen konuştuktan sonra bu şeyin başka türlü olamayacağına kanaat getirirse bu vaziyeti belki de daha mütevekkilâne [boyun eğerek] kabul edecekti.

Onunla bir defa konuşmaya, bir defa onun ağzından bu şeyin izahını dinlemeye şiddetle ihtiyacı vardı.

Onu bir kere daha görmek istiyordu. Bir kere daha onun ağzından... Felaketli karar ne kadar ağır da olsa bunu sebepleriyle onun ağzından işitmek istiyordu.

Sonra... Sonra ne olacaktı bilmiyordu.

Fakat Sârâ'yı görmeye ihtiyacı vardı.

Onu görüp ona yalvarmaya ve onu bir kere de ikna etmeye uğraşmaya ve beklemeye, razı etmeye...

Nihayet her şeyi bırakır bir iş bulurdu.

Bu kadar tahsille de ona iyi bir hayat verebilecek bir vazife bulabileceğini ümit ediyordu. Yedek Subay Mektebi ancak altı aydı. Sonra alacağı subay maaşıyla pekâlâ geçinebilirlerdi.

Fakat bir kere de kibrini yenerek bunu teklif etmesi lazımdı.

Belki de Sârâ bunu istemişti ve teklif edemediği için işi kesip atmıştı.

Her ne olursa olsun Sârâ'yı büsbütün kaybetmemek için her şeye başvurmak istiyordu.

Onunla geçireceği müşterek bir hayatın hayaline o kadar alışmıştı ki, şimdi ebediyen onlardan mahrum olacağını düşünmek kendisini harap ediyordu.

İzzeti nefsiyle aşkının mücadelesi ancak bir hafta sürdü ve aşkı izzeti nefsine galebe ederek bir hafta sonra bir akşam Sârâlara gitti. Alt katta ışık yanıyordu.

Kapıyı çaldığı zaman içerde fısıltı oldu. Hafif ayak sesleri merdivenlerden yukarıya doğru kaçar gibi oldu. Sonra kapının önünde bir ses, Mahmut Bey'in sesi "Kim o?" diye sordu.

"Ben Demir."

"Oo... Safa geldin Demir Bey oğlum!"

Kapı açıldı. Ufak sofada yanan on mumluk ampulün yerinde şimdi bir altmış mumluk ampul yanıyordu. Bay Mahmut mavi filafilden bir pijama giyiyordu. Ayağında rugan terlikler, omuzlarında bej abadan güzel bir robdöşambr vardı.

Burundan takma gözlüklerinin demir çerçevesi değişmişti. Şimdi bunlar altındandı.

Demir gözlerine inanamıyordu. Tahta sofaya güzel bir halı atılmıştı.

"Buyur Demir Bey oğlum... Safa geldin. Nerelerdesin yahu?"

Demir müterediddit, kapının önünde duruyordu.

"Buyur Allah aşkına," diye öteki ısrar etti. "Yalnız başıma kafa çekiyordum. İyi ki geldin. Ne de olsa eski dost düşman olmaz değil mi? Seninle birer kadeh içeriz."

Odaya girdikleri zaman Demir daha büyük bir hayrete düştü. Kenarda bir kontrplak büfe, pikaplı bir radyo, ortada üstü beyaz örtülü bir yemek masası vardı. Kenarda koltuklar...

"Buyur şekerim, buyur."

Hem Demir'e hem de yan gözle eşyalara bakıyor, eşyaların Demir üstünde yaptığı tesiri sanki ölçmek istiyordu. Demir hiçbir şeyi görmemezlikten gelerek orada ayakta durdu ve "Mahmut Bey," dedi. "Bugün misafirliğe gelmedim. Sârâ'yı görmeye geldim."

"Maalesef onlar evde değil."

"Mahmut Bey..." dedi.

Öteki sözünü keserek "Otur evladım, otur," dedi. "Mahmut Bey seni ne kadar sever bilirsin. Hayatta insanın başından bin türlü şey gelir geçer. Böyle şeyler dostluğa ahbaplığa tesir yapmamalı, değil mi yavrum? Yirminci medeniyet asrında yaşıyoruz. Yirminci asır teceddüt [yenilenme] asrı değil midir? Kafalarımızdaki o ruhî düşünceleri bir tarafa bırakalım. Neden sen benim soframda yemek yemeyecek, bir kadeh rakı içmeyecekmişsin? Bütün bu dargınlıklara bu hırçınlıklara ne lüzum var? Mazi, mazi!"

Genç adam "Hangi maziden bahsediyorsunuz Mahmut Bey?" diye bağırdı. "Sârâ daha bir hafta evvel benim nişanlımdı ve ben kendisinden ayrıldığımı hâlâ aileme ve arkadaşlarıma söyleyemedim. Çünkü kendisiyle bu ayrılığın sebebini konuşmadan bunu yapamam. Ben sizin evinize bir uşak ola-

rak gelmiyordum. Bir nişanlı olarak geliyordum. Nihayet bu nişan bozulurken nişanlımın bana izahat vermek vazifesiydi. Annem hizmetçi kovacağı zaman yüzü tutmaz da herhangi bir başka insana bunu söyletir. Sârâ beni evinden ve hayatından öyle kovdu. Bana böyle bir hakaret yapmaya hakkı yoktu. Hakkımda hayatımın felaketini mucip olacak bir hüküm vermiş, fakat kendisi bunun mucip sebeplerini söylemiyor... Mahmut Bey, ben felakete mahkûm olmuş bir gencim. Fakat neden böyle oldu bunu açıkça bilemiyorum."

Mahmut Bey onu kolundan tutarak sofranın önüne oturtmaya gayret etti.

"Bırakınız beni Mahmut Bey... Bir çocuk teskin eder gibi beni teskin etmeye çabalamayınız. Ben Sârâ'yı görmek istiyorum. Kendisiyle bir kere daha konuşmak istiyorum. O bu evdedir. Onların biraz evvel buradaki mevcudiyetlerini gösteren bütün izleri sofradan istediğiniz kadar kaldırınız. Ben onların biraz evvel sizin yanınızda olduğunu biliyorum. Sârâ'nın ayak seslerinin merdivende yukarıya doğru kaçtığını duydum. Sârâ'nın ayak seslerini bin ayak sesi içinde tanırım ben. Ben Sârâ'yı görmek istiyorum."

Sesi yüksek çıkıyordu. İhtiyar adam Demir'in bu defa kolaylıkla atlatılamayacağını hissetmekten duyduğu bir can sıkıntısı ile "Evimde gürültü çıkarmaya gelmediniz inşallah!" dedi.

"Bir de öyle olsa ne lazım gelir?"

Demir'in bakışlarından ürken ihtiyar sesini yumuşatarak "Bunu esasen, sizin nezaketinizden, münevverliğinizden beklemem," dedi. "Asaleti vicdaniyeniz necaheti [iyileşen] ahlakiyeniz genç ve afif [iffetli] ve pâkidamen [namuslu] bir kızın şöhretine nakise [bayağılık] verecek bu gibi nâlayık hareketlere girişmekten sizi men eder."

İhtiyar adamın kendisine tesir yapmak için söylediği

bu tumturaklı sözleri duymadan ve daha kuvvetli bir sesle "Onun evde ve yukarı katta olduğunu biliyorum," dedi. "Yukarıya çıkıp onu göreceğim. Onunla konuşacağım. Kendisi gelsin ve yüzüme karşı beni niçin istemediğini söylesin!"

"Yukarıda başka kiracılar olduğunu biliyorsunuz."

"Ben onun yukarıya kaçtığını duydum. Yukarı çıkacağım."

Oda kapısına doğru yürüyordu.

"Onunla konuşmadan şuradan şuraya gitmeyeceğim," diyordu. "Gelsin, yüzüme karşı bana seni istemiyorum desin."

Birdenbire merdivende sesler oldu. Mahmure Hanım'ın boğuk sesi "İnme... İnme," diye fısıldıyordu. Fakat Sârâ'nın çatlak sesi "Hayır, ineceğim," cevabını verdi. "İnip onun yüzüne karşı onu istemediğimi söyleyeceğim."

Onun sesini duyar duymaz, Demir olduğu yerde mıhlanmış gibi durdu. Bir haftadır onu görmek iştiyakıyla çıldırmıştı. Şimdi bir an sonra o karşısında olacaktı. Onun siyah dalgalı saçlarını ve hiçbir pürtüğü olmayan kadife tenini ve o gözlerini, o zehir, o yeşil gözlerini görecekti.

Dar sofada karşı karşıya geldiler. Uzun boyu, geniş omuzları ve mevzun boyunu üzerinde tuttuğu mağrur başıyla gazaba gelmiş, şımarık bir kraliçeyi hatırlatıyordu.

Üzerinde güzel vücudunu saran, siyah, ağır ve parlak bir kumaştan bir sabahlık vardı. Sabahlığın yanından ve kuşağının içinden ateş al renkte bir dublüz görünüyordu. Ve siyah saçları muntazam bukleler halinde arkaya dökülmüştü. Rengi soluk, boyalı dudakları lal rengindeydi. Ve siyah, uzun, kıvırcık kirpikleri arasından yeşil gözleri hiddetle bakıyordu. Onu görür görmez, *Ne kadar güzel ve ne çok seviyorum,* diye düşünmekten kendini alamadı. Çok güzeldi. Onu ölesiye sevdiğini, ondan ayrılamayacağını ve eğer kendine yaklaşırsa ve eğer onu kolları arasına alırsa hiçbir kin hissetmeden her şeyi affedeceğini hissetti. Bu siyah, pahalı sabahlığı, bu sofra masasını, bu eşyaları her şeyi...

Çünkü Demir, onu kendisinden ayıran amelin ne olduğunu anlamıştı.

Fakat o kendi sevgisiyle eriyerek karşısında duran gencin ıstırabına zerre kadar kıymet vermeden "İşte," dedi. "Geldim. Benden ne istiyorsun? Bütün bu külhanbeyliklere sebep ne?"

Genç adam yanağına bir tokat yemiş gibi geri çekildi.

"Neler söylüyorsun?" dedi.

"Senin duymak istediğin şeyleri söylüyorum.

"Ben senden ne işitmek istedim."

"Seni istemediğimi kendi ağzımdan işitmek istedin, değil mi?"

Birdenbire annesiyle babasına döndü ve amirane bir sesle "Çıkınız buradan!" dedi. "Bizi onunla yalnız bırakınız."

Onların tereddüdünü görünce "Bunaklığa lüzum yok," dedi. "Çıkınız diyorum size!"

Ve Mahmure Hanım'la kocası mutfağa doğru çekildiler.

Sârâ ona döndü.

"Niçin mi senden ayrılıyorum?" dedi. "Anlamıyor musun niçin senden ayrıldığımı. Seni istemediğim, seni sevmediğim, seni kendime layık görmediğim için senden ayrılıyorum."

"Nişanlılığımızdan bu kadar geç bir zaman sonra mı bunu fark ettin?"

"Evet, bu kadar geç gözlerim açıldı ve senin hakkındaki fikirlerimi değiştirdim. Sen istikbali meçhul bir çocuksun. Halbuki ben güzel bir kızım. Ben iyi yaşamak istiyorum. Ben lüks bir hayat, mücevherler, konaklar, köşkler, otomobiller, villalar, Avrupa seyahatleri, kürkler... Ne bileyim, ben her kadının çıldırarak isteyeceği şeyleri istiyorum... Sen bana bütün bunları vermekten acizsin."

"Bunları fahişelikte mi kazanmak istiyorsun?"

"Sus it!" diye bağırdı. "Ben bunları bana verebilecek bir adamla evlenecek kadar güzelim."

"Zengin bir adamla mı evleniyorsun?"

"Evet, zengin bir adamla evleniyorum."

Demir'in bütün vücudu titriyordu.

"Demek benden zenginini buldun diye benden vazgeçtin!" dedi.

"Evet... Bana istediğim hayattan hatta daha fazlasını bile verebilecek bir adamla evlenmek için senden ayrıldım. Şimdi anlıyor musun? İstikbalime mani olma. Başıma bela kesilme. Sen de gençsin, sen de kendine başka sevgiler ve başka istikballer hazırlayabilirsin. Beni rahat yoluma bırak... Beni saadet yoluma bırak!"

"Bunu nasıl yapabilirsin Sârâ!" diye inledi. "Bana, aşkıma acımadan bunu nasıl yapabilirsin?"

"Ben sana hiç yalan söylemedim Demir. Öteden beri kendimi herkesten ve her şeyden üstün sevdiğimi sana söyledim. Bunu şaka diye anladınsa şimdiye kadar kabahat senin."

Demir şimdi cansız bir vücut gibi yere çökeceğini hissediyordu. Bir kere futbolda böğrüne bir tekme yediği zaman aynı hissi duymuştu. Oraya yıkılacağını ve hemen orada kıvrılıp ölüvereceğini zannetmekten büyük bir korku duyuyordu.

Cevap veremiyordu. Sesi boğazında düğümlenmiş kalmıştı.

Bir müddet ikisi de susarak karşı karşıya durdular. Sonra Sârâ "Ağzımdan daha duymak istediğin başka bir söz yok mu?" dedi.

Ötekinin cevap vermediğini görerek ilave etti.

"O halde şimdi ben sana senin duymak istemediğin bir şeyi söyleyeyim... Çık, git ve bir daha yoluma çıkma!"

Demir o gece ilk rakıyı köşe başındaki bakkaldan aldı. Küçük bir şişeydi bu. Şişe ile hemen hemen sonuna kadar bakkalın orada içti. Kırklık, güngörmüş, babacan bir adam

olan bakkal Demir'in omzunu okşayarak "Aldırma beyim!" dedi. "Gençlikte insanın başına her şey gelir. Onlar şimdi pek havalandılar. Et Kralı aşağı, Et Kralı yukarı... Ayıplanmaz. Biz mahalleliyiz, biliriz... O Sârâ, kursağına et lokması düşmeden büyüdü. Şimdi Et Kralı, çıkınca ne oldum delisi oldular. Allah sana bir helal süt emmişini nasip etsin, vallahi bütün mahalle sana acıyoruz. Söylediklerine bakılırsa da herif hem yaşlı, hem de korkunç derecede çirkinmiş! Ama ne yapacaksın, böylelerinin indinde para her şeyden üstün!"

İkinci rakı şişesini Beyoğlu'nda, Balıkpazarı'nda, karanlık ve küçük bir meyhanede açtırdı. Kendisinden başka meyhanede üç sarhoş ve bir de Çingene kemancı vardı. Keman çalıyordu.

Uyandığı zaman kendisini kirli bir yatakta buldu. Yanında esmer bir kadın vücudu vardı. Buraya nasıl, ne zaman kiminle geldiğini bilmiyordu. Bu yabancı kadının da kim olduğundan haberi yoktu. Ve aralarındaki münasebetin derecesini de bilmiyordu. Bu umumî evin kapısından dışarı çıkarken ölümü düşünüyordu.

* * *

Fakat kendini öldürmedi. Onu hayata bağlayan gençliği miydi, yoksa hâlâ Sârâ'yı elde edebileceğini mi ümit ediyordu, bilinemez.

Fakat o günden sonra bu düğün gününe kadar olan zamanı hakikî bir sarhoşluk ve sersemlik içinde geçirdi. Her gün sanki meşum eller onu biraz daha bir bataklığa çekiyor gibiydi. Onun resmen nişanlandığını gazetede okuduğu günün akşamı sabaha kadar içki içti.

Günün birinde et meselesi gazetelerde birinci planda bahis mevzuu olurken bir akşam gazetesi Türkiye Et Kralı'nın bir mülakatını resmiyle birlikte neşretti. Bu resmi orada gören

Demir hiddetinden aklını kaçıracaktı. Bu korkunç derecede çirkin olan adama Sârâ'nın eş olmasına, para ve refah için Sârâ'nın kendisini satmasına tahammül edemiyordu.

O gün sabahtan akşama kadar içtikten sonra akşamüstü zil zurna sarhoş bir halde onlara gitti. Ev boştu. Komşulara adres bırakmadan çıkmış, bir yerde, bir apartmana taşınmışlardı. Ertesi gün dairesine, Mahmut Bey'i görmeye uğradı.

Arkadaşları alayla "Mahmut Bey çoktan istifa etti," dediler. "O bir Tunus gediği bulduktan sonra burada çalışır mıydı hiç?"

Onları bulmanın yegâne çaresi Et Kralı'na müracaattı. Kimse onların nerede olduğunu bilemiyordu.

Demir aylarca azap ve ıstırap içinde bocalayarak onu düşündü. Bir gün ona Sârâ'yı tanıştırmış olan arkadaşı Yümni'ye rastladı. Yümni ona, "Senin Sârâ'yı gördüm," dedi. "Dün akşam Kızılay Balosu'ndaydı. Üzerinde sedef rengi bir tuvalet vardı. Ne kadar da şıklaşmış ve güzelleşmiş! Vallahi afet olmuş."

Demir'in kaşlarını çattığını fark etmeden "Yanında da hipopotam gibi bir herif vardı. Nişanlısı dediler. Ne korkunç adam... Hem de kaba saba bir şey. Fakat söylenildiğine bakılırsa milyonermiş! Öyle diyorlar. Siz de bir zaman nişanlıydınız, değil mi? Kızın şansını sen açtın."

Daha birçok şeyler de söyleyecekti galiba. Fakat Demir onun kolunu tuttu ve boğuk bir sesle "Yümni," dedi, "eğer ona bir daha böyle bir yerde rastlarsan kendisine söyle... Güzelliğine, gençliğine, kadınlık haysiyetine ve insanlığına yazıktır. Kendisini para için satmasın! Para hırsı gözünü bürümüş, ne yaptığını bilmiyor. Bıraksın adamı, her zaman onu almaya hazırım ve her zaman için ona mütevazı bir hayat vermeye ve daha ilerisi için de zengin olmasa bile oldukça müreffeh bir hayat vaat etmeye kendimde cesaret buluyorum."

Bir an sustu. Geniş bir soluk aldı.

"Onu bul ve onunla konuş olur mu?" dedi. "Son defa olarak ondan bir cevap istiyorum."

Yümni arkadaşının ricasını yerine getirdi. Yine bir akşam Moda'da gazinoda onunla konuşmak fırsatını buldu. Ve bu tesadüften sonra Demir'e gelen haber buydu:

"Beni rahat bıraksın. Nişanlımı seviyorum. Gayet bahtiyarım."

Bu cevap genç adamı büsbütün çileden çıkardı.

Demir artık üniversitenin semtine bile uğramıyordu. Eve de nadir geliyordu. Müthiş içiyordu. Barlarda geç vakitlere kadar kalıyor, gecelerini en pis yerlerde ve kendisini bilmez bir halde geçiriyordu.

Bir akşam kitaralı bir Rum meyhanesinde Mahmut Bey'le karşılaştı. Mahmut Bey mükellef bir masanın başında oturmuştu. Üzerinde iyi bir İngiliz kumaşından koyu kurşunî bir kostüm vardı. Altın gözlüklerine bir de altın zincir ilave etmişti.

Kış mevsiminde bulunulmasına rağmen göğsünde güzel bir karanfil taşıyordu. Tek başına içki içiyordu.

Öteki masada oturan Demir'i görünce adamakıllı keyfi kaçmıştı. Bir an evvel buradan uzaklaşmak istiyordu.

Fakat o kadar da keyifli olarak içiyordu ki, ona kalkmak çok ağır geliyordu.

Onun bu altın zincirli altın gözlüğünü ve masasının zenginliğini ve kıyafetinin değişikliğini görünce Demir içinden büyük bir hiddetin kabardığını duydu. Zaten alkol onun kanına günden güne hiddet veriyordu. Ve içtiği zaman birisine çatmak, koparmak, paralamak ihtiyacı duyuyordu.

Yerinden kalktı, onun masasına yaklaştı. Onun yaklaştığını gören eski icra memuru dayak yemekten korkarak yerinden doğruldu.

"Emir buyurunuz beyefendi oğlumuz... Safa geldiniz. Nasıl; buralarda mısınız?" diye onu karşılamaya kalkıştı.

O zaman bütün meyhanede bulunanların işitebileceği yüksek bir seste "Bir kız satıp onun parasıyla kurulan masalara oturmaya haysiyetim manidir," cevabını verdi.

İhtiyar adam "Efendi, efendi!" diye bağırdı. "Bana hakaret edemezsin. Bir kızı bin kişi ister, bir adama nasip olur. Kızımı karşıma çıkan her serseriye vermek mecburiyetinde değilim."

Demir kendini bilmez bir halde bir şişe yakaladı.

"Seni de, kızını da, karını da, damadını da geberteceğim!" diye bağırarak havaya kaldırdı.

Etraftan yetişenler Demir'in kolunu tuttular.

Mahmut Bey onun kollarından tutulmasından aldığı bir cesaretle "Bir daha karşıma çıkarsan seni ayaklarımın altına alır pestilini çıkarıncaya kadar döverim!" diye bağırıyordu. "Ve eğer bizi taciz edecek olursan gözünün yaşına acımam, seni polise teslim ederim."

Yerinden kalktı. Şef garsona "Yorgo, yarın görüşürüz," diyerek hesap vermeden kapıya seğirtirken "Oğlanı yatıştır... Mesele olmasın," diye fısıldadı.

Yorgo "Sen merak etme paşam," cevabını verdi.

* * *

Demir'in sarhoş kafası içinde kendi sesinin gümbür gümbür ötüşü saatlerce devam etti.

"Seni de, kızını da, karını da, damadını da geberteceğim!"

Hiç düşünmeden bu sözü sarf etmişti. Bu sözü sarf ettiği andan beri ısrarla bunu düşünüyordu.

"Hayır, ben Sârâ'yı ona bırakmayacağım!"

Böyle düşünüş ona bayağı bir teselli oluyordu. Kendisine ait olmayan bu saadeti o pis ve murdar herife sırf zengin olduğu için, sırf paralı olduğu için bırakmayacaktı.

Sârâ'nın bu tercihinde aşk bahis mevzuu olamazdı.

Onun "Ben kürk, mücevher, konak, lüks istiyorum!" diyen haris [hırslı] sesini unutamıyordu. Bütün bu şeylere ulaşmak için kendi güzelliğini ve Demir'in aşkını kurban etmişti. Ve o bütün bu kalpsizlikleri yaptırmayacak, yapmak istediği şeyleri ona bırakmayacaktı.

Nişanlarını gazeteden öğrenmişti. Nikâhlarını da gazeteden öğrendi. Aynı günün akşamı bu yazlık otelde düğün olacağını da gazeteden öğrenmişti.

Ve işte böyle olduğu için de buraya, hatta barın dans kısmına giremeyecek kadar kılıksız bir halde gelmişti. Tıraşı uzamış, üstünde açık renk elbisesi vardı.

Fakat haftalardan beri bu gaye için hazırladığı revolveri, hem de dolu bir halde cebindeydi. Düğün salonuna girememişti. Bir ara gelinle güveyi bahçeye çıkarken görmüş, fakat onları kaybetmişti. Nihayet otel etrafında ve içinde yaptığı tahkikat neticesinde gelinin odasını tespit etmişti.

O akşam kendisi için kiraladığı oda, otelin diğer cephesinde bulunduğu için binayı çepçevre çeviren balkonu şimdi yüksekte olan demirleri atlarken gireceği odayı şaşırmış ve Nazan'ın odasına girivermişti.

* * *

İşte şimdi orada, eli sağ cebindeki revolverin tetiğinde duruyordu. Aylardan beri yapmak istediği işe mani olmak isteyerek kapının önünde duran kadın, sol eliyle kenara itmeye çabalayarak "Size çekiliniz oradan diyorum!" diye gürledi.

Nazan kendinden geçmiş olan ve her şeyi gözüne almış bulunan bu çılgın erkeği hâlâ "Rica ederim, rica ederim... Gecenin bu saatinde benim odamdan çıkmayınız," diyerek tutmak ve onu bu mantıkla kandırmak istiyordu:

"Benim odamdasınız... Yalvarırım size, benim namusum,

haysiyetim, şerefim mevzuu bahis..."

Genç adam ne yaptığını bilmez bir halde cebinden tabancasını çıkardı. Ve Nazan'a doğru tutarak "Bana niçin mani olmak istiyorsunuz. Çekilin önümden... Kadın, çekil önümden yoksa..." diye bağırdı.

4.

Revolver patladığı zaman Vahdet bahçedeydi. Tabanca sesi onu birdenbire içine gömülü bulunduğu dalgınlıktan kurtardı. Ve bu silah sesinin sebebini anlamak için telaşlı adımlarla otele doğru yürüdü.

Ses pek şiddetli olmuştu. Bütün otel halkı bu sesle telaşlanmıştı.

Düğün kalabalığı birbirine karışmış, genç gelin dudaklarından daha solgun bir renkle silah sesi gelen tarafa gözlerini dikmiş bakıyordu. Bu ses kendi odalarının kapısından iki kapı ötedeki odadan gelmişti.

Vahdet üst kata çıktığı zaman müzik birdenbire susmuş, davetliler kenarlara dağılmışlardı. Ve bir iki erkek silah sesi duyulan odanın kapısına vuruyorlardı,

Vahdet bu odanın Nazan'ın odası olduğunu görünce adımlarını sıklaştırarak oraya doğru yürüdü. Ve kapıyı vurdu.

"Ne var?"

"İçerden bir silah sesi geldi."

Kapıyı açmak için vuranlardan biri "Ne var? Ne oldu?" diyordu. "Açsanıza kapıyı."

Vahdet onun yanına geldi ve şimdi o telaşla kapıya vurmaya başladı.

"Nazan Hanım... Nazan Hanımefendi!"

İçerde hafif bir pıtırtı oldu. Sanki ayaklarının ucuna basarak ses çıkarmamak ister gibi birisi yürüdü.

"Açsanıza kapıyı. Ne oldu?"

Hafif bir ses, Nazan'ın sesi, "Bir şey yok efendim... Şimdi açıyorum!" dedi.

Fakat yine biraz zaman geçti. Bu zaman belki de bir dakikaydı. Fakat Vahdet'e pek uzun geldi.

"Nazan Hanım açınız... Rica ederim."

"Şimdi efendim..." Ve telaşlı bir yürüyüşten sonra bir ipek hışıltısı duyuldu. Kapının kilidi çevrildi.

Ve ışıklı kapı önünde Nazan'ın mevzun vücudu bütün güzelliği ve can alıcılığı ile belirdi. Üzerinde uzun etekli pembe bir sabahlık vardı. Saçları dağılarak sabahlığın üzerine dökülüyordu. Kapının kilidini açan tunç eli bu işi bitirir bitirmez hemen insiyaki bir hareketle sabahlığın tamamıyla çıplak bıraktığı sol omuz başını tuttu.

"Ne var? Bir silah sesi olmuştu."

Meraklılar kapının önünde duruyorlardı. Genç kadın "Bir şey değil," diye kesik kesik konuştu. "Tabanca ile oynuyordum. Karıştırırken patladı. Sol omuzumu sıyırmış galiba!"

Dudakları bembeyazdı. Ve gittikçe soluyordu. Sol omuzunu tutan sağ parmakları arasından kan sızmaya başlamıştı. Vahdet onun merdivenden çıkarken mırıldandığı sözleri hatırladı. Büsbütün yok olmaktan bahsetmişti. Merhamet ve can sıkıntısı duydu, onu âdeta tokatlamak istedi. Romantik kadınlardan nefret ederdi.

Bütün hiddetine rağmen "Fakat yavrum," dedi. "Bu bir sıyrık değil. Epey kan var!"

"Aksi bir tesadüf... Revolverin dolu olduğunu bilmiyordum, ruhum..."

Birdenbire elini yarasından kaldırarak bir yere tutunmak istermiş gibi havada salladı ve sonra olduğu yere yıkılıverdi.

Bayılmıştı.

Vahdet, onu yerden kucaklayarak kaldırdı.

"Acaba burada bir doktor yok mu?" diye bağırdı.

Doktor vardı. Davetliler içinde genç bir adamdı. Hemen içeri geldi.

"Yara ehemmiyetli değil oldukça sathî [yüzeysel] bir şey... Kan da fazla değil... Ürkmüş olacak," diyerek hem yarayı sarmaya hem genç kadını ayıltmaya çabaladı.

"Mamafih bir imdat otomobili getirip onu hastaneye götürmek icap eder."

* * *

Vahdet bütün bu formaliteleri can sıkıntısı içinde tamamladı. Hastanede de onun yarasının fazla ehemmiyetli olmadığını fakat bir iki gün istirahate muhtaç bulunduğunu söylediler.

Otele döndüğü saatte şafak atmış bulunuyordu.

Dans ederek, düğün gürültüsü dinleyerek geçirdiği gece onu hayli yormuş bulunuyordu. Karar vermişti. Artık bu hadiseden sonra Nazan ile bu münasebete devam etmek bir çılgınlık olurdu. O kendisini pekiyi tanıyordu.

Hiçbir zaman, hiçbir kadının saadetini yapacak bir erkek değildi. Ve şimdiye kadar hiçbir kadın onun tarafından mesut edilmemişti.

Yaşı çılgın maceraların hududuna yaklaşmış bulunuyordu.

O bir kadını yalnız yaşamamak için tanır ve onunla yalnız olmamak için vakit geçirirdi. Kadınlarla kendi arasında yarattığı bağın kıymeti onun için bundan ibaretti.

Onlar kendisi için yalnızlık sıkıntısını geçirecek birer vasıtaydı. İhtiraslı bir tabiatın tatminini de onlardan beklediği için onlardan vazgeçemezdi.

Yoksa hiçbir zaman o hiçbir kadını o kadın için sevmemişti. Bazı insanlar nasıl görmekten, işitmekten veya konuşmaktan mahrum olarak sakat doğarlarsa, Vahdet de öyle bir ruhî alillik içinde dünyaya gelmişti. Onun da ruhî bir sakatlığı

vardı. Sevmek kabiliyetinden mahrumdu. Hiç koku almayan insanlar kokunun ne demek olduğunu nasıl bilip takdir edemezlerse o da sevmenin ne demek olduğunu hiç hissetmediği için bu kusurunun ne demek olduğunu takdirden acizdi.

Neden mahrum olduğunu anlayamıyor ve sevgiyi başkalarında ona çirkinlik veren bir kambur gibi seyrediyordu. Hayatından mütemadiyen bizar oluşunun [rahatsız] sebebi belki de onun hiçbir şeye bağlı olamayışından ileri geliyor. Bu ruhî gayrı tabiilik onun mizacını böyle haşin ve kendi kendinden gayrı memnun yapıyordu.

Ta çocukluğundan beri hiçbir kimseye hiçbir eşyaya ve hiçbir hayvana bağlanmamıştı. Tek sevgisi ve tek merbutiyeti olmamıştı. Üvey bir annenin haşin ve hamiyetsiz terbiyesiyle büyümüş olmanın acaba bunun üstünde bir tesiri olabilir miydi?

Bilmiyordu.

Babası lakayt bir adamdı. Belki de kendisi gibi o da sevmek kabiliyetinden mahrumdu ve onun için oğlunu bir kere bile dizlerine alıp okşamamıştı. Yahut da kim bilir, belki de bunun bir başka sebebi vardı.

Bazı insanlar kendilerini göstermekten korkmazlar mı?

Çocuklara sevgiyi öğreten kadınlar değil midir?

"Okşa yavrum bakayım anneni... Oh cici anne de bakayım," diyen anneler bebeklerinin ellerini tutup kendi yüzlerini okşatarak kalbine sevgi telkin etmez ve onlara sevme dersi verip kendini sevdirme talimleri yaptırmazlar mı?

Vahdet'in bebek elini hiçbir müşfik el, tutmamış, hiçbir kimse ona sevmeyi ve ruhî formasyonu filiz halinde iken telkin etmemişti. Üvey annenin bayağı küçük bebeğe bir husumeti var gibiydi.

Erkek çocuğudur kimse şımartmasın, tembihiyle evi kasar kavurur, kendi vermeye muktedir olmadığı şefkat ve muhab-

beti başkasının da ona göstermemesi için evin içinde bütün tertibatı alırdı.

Sevmesini bilmeyen insan, nefret etmesini de bilmez.

Bu nevi duygular Vahdet'in kalbine hiç uğramamıştı. Onun duygularının ne sivri volkanları ne de uçurumları vardı. Ruh âlemi düz bir ova gibi yeknesak ve sıkıntılıydı ve varlığı tıpkı bir kutup ovası kimsesizliği ve soğukluğu içinde yaşardı.

Ona zaman zaman gelen can sıkıntısı buhranlarını, kutup yolcularının zaman zaman tutuldukları kimsesizlik buhranlarına benzetmek hiç de yanlış olmazdı. İç âleminin insan ayağı değmemiş, lekesiz karlarla örtülü namütenahiliği içinde insan ayağı değmemiş karlı steplerde buzların çözülmesini ve bir imdat gelmesini bekleyerek kışlayan bir kutup kâşifi hayatı geçiriyordu. Ve kendisi o kutup yolcusundan da daha bedbahttı. Çünkü o yolcu kendisini bu buzlu diyarlardan alıp güneşli denizlere götürecek bir gemi bekler, o geminin geleceğini ümit ederdi.

İç âleminin ebedi kışı içinde Vahdet ne bir gemi bekliyor, ne de kendini ısıtacak bir güneş ümit ediyordu. Böyle bir isteği yoktu da. Hayatı olduğu gibi alıyor ve bu hayat da esasen onunla mücadele edilmeye değer bir çehre göstermiyordu. Zengin bir ailenin daha doğrusu oldukça müreffeh bir ailenin çocuğuydu. Babası vaktiyle hükümet memuriyetlerinde çalışmıştı ve yüksek mevkilere yükselmişti. Fakat ayrıca da babadan müntekil bir hayli emlakin sahibiydi.

Sorbonne Darülfünunu'nda edebiyat ve felsefe tahsil edip yirmi yedi yaşında memlekete döndüğü vakit babasının ölümüyle karşılaşmış ve hiçbir iş tutmaya lüzum görmeden babadan müntekil [miras kalmış] emlakin iradıyla geçinmeye başlamıştı. Kumar oynamazdı, içki içmezdi, kadınlara karşı duyguları onlar için servetini israf edecek bir seviyeye hiçbir zaman ulaşmamıştı. Nişantaşı'ndaki apartmanın en üst katındaki üç odalı bir dairede otururdu.

Hizmetlerini apartman kapıcısının karısı görürdü. Yemeklerini de o hazırlardı. O bütün bekârlar gibi ekseri yemeklerini dışarıda yemezdi. Hemen her gün öğleye kadar uzanır ve kitap okurdu.

Yazılarını neşretmeye ihtiyacı olmadığını bilen edebî mecmualar onun yazılarını seve seve alırlar ve buna mukabil muhtaç muharrirlerden kıstıktan ücreti ona verirlerdi. Felsefî makaleleri çok revaçtaydı.

Fakat pek seyrek yazardı. Öğleüstü basit bir yemek yerdi.

Ekseriya akşama doğru evden çıkardı ve bütün gün yalnız geçen hayatını biraz değiştirmek için kendine arkadaş arardı. Hodbin ve hodpesent tabiatı kendisine erkek dostlar temin edememişti. Kendi kendine oturup insanları, apartmanın en üst katından seyretmek ona insanlar hakkında kuşbakışı bir noktainazar vermişti. Esasen bütün hayatı hakiki nispetleri ve ebatları görmeden geçmişti.

Hayattan o kadar yükseklerde ve tepelerde oturuyordu ki baktığı yerlerden daima şekilleri buutları [uzunluk] ve nispetleri [oran] yanlış görüyordu.

Bütün yazılarının içinde en ziyade muvaffakiyet, kazanan bu yanlış görüş ve yanlış tahlil edişti. "Ne kadar orijinal," diye onun yazılarını salonlarda pek seviyorlardı. Halbuki o bir münzevi olduğu için salonları da sevmiyor ve orada olanları da tenkit ediyordu.

Ve salonlar onu sevmeyi bir tolerans olarak kabul ediyorlar ve Vahdet Ceykent'in yazılarını beğenerek büyük bir entelektüel cömertlik gösterdiklerini ispat ediyorlardı.

* * *

Vahdet'in iç âlemi bir düzlüktür demiştik. İşte kıvrıntısını, girintisini, çıkıntısı olmayan, ne bir tepe arkasında, ne bir dağ yamacında tekrar meydana çıkmak imkânı bulamayan

kadınlar, manevî müthiş bir aydınlık içinde ortada kalarak, diğer ruhların onlara izafe ettiği [mâl ettiği] kıymetlerden soyunuyorlar ve hemencecik enteresan olmak kıymetlerini dahi kaybediyorlardı.

Vahdet her yeni tanıdığı kadında öteki kadınlardan başka bir şey bulacağını ümit mi ediyordu? Bunu kendisine sorarsanız inkâr ederdi. Fakat herhalde bu böyleydi. Yanına yaklaştığı her kadından kısa bir zaman sonra hayal sükûtuna uğruyor ve o zaman işte onlara düşman kesiliyordu. Ve kendisini onlara düşman kılan bu hâleti ruhiye içinde onlara karşı kaba, haşin, merhametsiz ve terbiyesiz oluyordu. Şimdiye kadar tanıdığı kadınların çoğu onun bu kaba ve haşin muamelelerinden çabuk bizar olmuşlardı.

Bazıları -bunlar bilhassa onu tanıyıncaya kadar hayatta birçok erkek kalplerini kolaylıkla fethetmiş olanlardı- onun kendilerine karşı gösterdiği bu küçümsemeden fevkalade şaşırıyorlar, ne yapacaklarını tayin edememekten doğan bir hayret içinde kalıyor ve ona daha fazla ve marazî bir ruh hâleti içinde bağlanıyorlardı.

Nazan bunlardan biri değildi. Ve Vahdet bunun böyle olduğundan yüzde yüz emindi.

Nazan pek kısa süren bir evlilik hayatı yaşamıştı. Ve henüz bir mektep kızı iken ihtiyar kocasına âşık olarak evlenmişti. Daha kızların hocalarından başka erkek tanımayıp sevilecek erkeği hocaları zannettikleri yaşta evlenmiş ve yine o yaşlarda dul kalmıştı.

İlk kadın aşkını yaşayabileceği erkeğin Vahdet gibi bir hayat bıkkını oluşu Nazan'ın baş talihsizliğiydi.

O, şimdiye kadar tanıdığı kadınların ne tecrübelerine, ne de koketriyi [şıklığı] aşkın fevkine çıkaran gururuna sahipti.

O tasannusuz [içten], edebiyatsız, felsefesiz seviyordu.

Sadece seviyor ve sevdiği adamı anlamamaktan duyduğu bir şaşkınlık içinde bocalıyordu.

Bedbahttı.

Vahdet onu çok bedbaht yaptığını hissediyordu.

Bunu yapmaya hakkı olmadığını da takdir ediyordu. Ona karşı onun her kötülüğünü kabul edişinden duyduğu hiddetle, her gün biraz daha iğrenç oluyordu. Ve onun bu her gün dozunu arttıran zulüm karşısında boyun eğişini gördükçe, kendinden utanıyor ve onu tokatlamak istiyordu.

Nazan'ın her şeyi kabul eden kalbi, ona kendi ruhunun ve egoizminin çirkinliğini gösteren bir ayna gibi onu rahatsız ediyordu. Bunu hiçbir zaman ve açıkça kendi kendine itiraf etmemişti. Fakat onu Nazan'a karşı o kadar kötü yapan şey bu duyguydu.

Nazan'la didişmek istiyordu.

Onun tarafından kendisine kötü bir muamelenin yapılmasını, hakaret edilmesini, onu küçültecek ve ikisini bir seviye üzerine tespit edecek bir jestin ortaya gelmesini bekliyordu.

Halbuki Nazan, tahammülün fevkinde pasifti.

Duruyordu. Mukabele etmiyor ve sonra...

Sonra...

Vahdet'i kendisinden kurtarmak için intihara kalkışıyordu:

Bu pasif jestiyle ömrümün sonuna kadar onu düşünmeye ve vicdan azabı duymaya beni mecbur etmek istiyor.

Otele döndüğü zaman ve güneşin ilk ışıkları odasının penceresinden içeri dolarken bunu düşünüyordu.

Hayatımda hiçbir zaman kadının bu kadar can sıkıcısını görmedim.

Halbuki teni ne güzel, gözleri ne harikulade, saçları ne yumuşaktı.

Onu kolları arasında tuttuğu, kızıl dudaklarını haris bir iştiha ile öptüğü dakikaları düşündü. Kendisini onun kollarına bir mektep kızı tecrübesizliği ve sıkılganlığı ile öyle bir bırakışı vardı ki...

Vücudu onun vücudunun hatırasıyla ürperdi.

Ya ölseydi melun? diye düşündü.

Doktor tehlikeli bir şey olmadığını söylüyordu. Peki, ama niçin kalbine değil de omuz başına kurşunu sıkmış? Yoksa bana bir numara mı?

İntihar numarası.

Nazan'ı böyle bir şey yapmakla itham etmek istedi.

Fakat onun numara olsun diye böyle bir şey yapmayacağını bilecek kadar onu tanıyordu. Bunu bir başka kadın yapabilirdi.

Fakat kalbine kurşun sıkmak isteyen insan omuz başını mı yaralar?

Ne de olsa bütün gece uyku uyumamıştı. Bütün vücuduna hafif hafif iğneler batıyor gibi garip bir his içindeydi. Çok yorgundu.

Bayağı korktum, dedi ve ölümü düşündü.

Ölüyor zannettim!

Birdenbire hayatında en çok korktuğu şeyin ölüm olduğunu anladı.

O, ölümü hiç yakından görmemişti.

İnsan nasıl olur da ölüme isteyerek gider? diye düşündü. Uyku gözlerini kapıyordu.

Kalkar kalkmaz telefonla onu sorarım, diye düşünürken birdenbire artık hiçbir şey düşünmemeye başladı.

* * *

Ne kadar uyumuştu bilmiyordu. Telefonun sesi onu dehşetle uyandırdı.

Nazan'a bir şey mi olmuştu?

Telefonu kaptı.

"Alo... Alo, kimsiniz?" diye seslendi.

Telefonun içinden boğuk bir ses "Ben... Benim," diye ce-

vap verdi. "Demir! Kiracınız Doktor Adil'in oğlu Demir!"

"Oo... Demir, sen misin? Haydola böyle sabah sabah ne var?"

"Hiç. Yani şey... Dün akşam yanınızda olan hanımefendinin dün gece yaralanmış olduğunu işittim. Geçmiş olsun demek istedim size. Üzülmüşsünüzdür. Yarası nasıl? Sonra... Şey... Hangi hastaneye kaldırıldı?

Onun sesini dinlerken yavaş yavaş uyanan Vahdet "Hım... Hım..." diyordu. "Evet... Onu merak ettin öyle mi? Çok şükür iyidir. Yarası sol omuzundan... Hayır, doktor tehlikeli değil dedi. Kendisini Erenköyü'ndeki bir hususi kliniğe götürdük. Evet... Evet oraya. Birkaç gün orada kalacak. Alakanızı kendisine bildiririm. İsmi mi? İsmi Nazan... Ne o Demir yoksa gazeteci mi oldun? Evet... Evet, şaka ettim. Teşekkür ederim. Allahaısmarladık."

Telefonu içinden küfür ederek kapatırken bir türlü bunu nasıl manalandıracağını kendi kendine bulamadı.

Demir'in bir akşam evvelki halini düşündü. Ne kadar heyecanlıydı.

Kötü bir şey yapmaya niyet etmiş bir adam haliyle yanlarına yaklaşmıştı.

Vahdet onun gelinle güveyi soruşundan ve arayışından şüphelenmiş olduğunu ve onların gittiği istikameti kasten Demir'e bildirmemiş ve hatta onu oyalamak için lakırdıya tutmuş bulunduğunu hatırladı.

Tuhaf şey, diyordu. *Yoksa o heyecan bir başka sebepten ileri mi geliyordu? Nazan'ı benim yanımda görmekten!*

Dün Demir'in halinde muhakkak gayri tabii bir hal vardı. Ve bugün, sabah sabah yaptığı bu telefonda da tabii bir nezaket eseri aramaya çabalamak manasız olurdu.

Aklına gelen ihtimale kıymet vermek istemedi.

Gülümsedi.

Benimle yoksa alay mı ettiler? diye gülmeye gayret etti. Gülemedi.

Egoist bir insandı, gülünç bir duruma düşmek istemiyordu. Sonra Nazan'ın onun nazarında ne kıymeti vardı ki... Uyumaya gayret etti. Uyuyamadı.

Birdenbire kendisini uykusunu almış hissetti.

Masanın üzerindeki saati eline alarak baktı.

Daha pek erkendi. Sekiz buçuk! Tekrar gözlerini yumdu. Yorganı başına çekti.

Uzun bir müddet öyle kaldı. Uyumadan. Tekrar saate baktığı zaman saat yine sekiz buçuktu. Demek saati durmuştu. Ne kadar zaman yatakta böyle uykusuz uykusuz döndüğünü bilmiyordu.

Yerinden kalktı. Zile bastı. Gazeteleri istedi ve saati sordu.

On bir buçuk...

Telefonu açtı. Erenköyü'ndeki kliniği aradı. Nazan'ı istedi. Telefonun öteki ucundan gelen ses Nazan'ın sesiydi.

"Nasılsın Nazan?"

"İyiyim canım. Çok iyiyim. Gönderdiğin çiçeklere bin teşekkürler. Onlar beni daha iyileştirdi.

Birdenbire yaralı kadına karşı kaba olmak ihtiyacını içinde yenemedi.

"Ben sana çiçek yollamayı düşünmedim," diye cevap verdi. "Şimdi uyandım. Çiçekleri bir başka..."

'Âşığın' diyecekti, kendisini tuttu.

"... Ahbabın yollamıştır," diye sözünü bitirdi. Telefonun öteki ucundaki ses donuklaştı.

"Ben senden zannetmiştim," diye cevap verdi.

Vahdet, Genç âşığından, diye düşünürken içindeki hissin âdeta kıskançlığa benzer bir his olduğunu anlayarak canı sıkıldı.

"Bugün seni görmeye geleceğim."

"Çok sevinirim."

"Saat beşe doğru gelirim," dedi. "Benden acele davranmış olanların çiçeklerini unutturacak kadar büyük bir buketle gelirim," diye telefonu kapadı.

5.

Telefonun öteki başında Nazan aynı hareketi yaparken, *Yine sinir harbi başladı*, diye düşündü. Ve hafifçe gülümseyerek başını kuş tüyü yastıklara gömdü.

Büyük bir heyecan geçirmiş, bir an ölümle karşılaştığını zannetmiş, bir hayli kan kaybetmiş, nihayet tedavi görmüş, sabahtan beri polise ifade vermiş, Vahdet'in çiçek yollamasına sevinmişti. Velhasıl, çok dolu ve gergin saatler geçirdiği için kendisini fevkalade yorgun hissediyordu.

Onun bu hareketlerini şimdi birdenbire pek çocukça bulduğunu hissetti. Kendisi bir gece içinde sanki birçok yaş birden atlayarak olgunlaşmış gibiydi. Onun acı sözlerinin kendisine hiçbir tesir yapmadığını fark etmişti. Her zaman müthiş ve trajik telakki etmek istidadında olduğu bu sözleri bugün sadece çocukça buluyor ve onunla, *Yine sinir harbi başladı*, diye içinden alay edebiliyordu.

Vahdet'e karşı içinde acayip bir his belirmişti.

Daha bir gece evveline kadar kendisine karmakarışık bir muamma gibi görünen bu adam, şimdi nazarlarında birdenbire basitleşmişti.

Onun olduğu gibi yaratılmış bulunmasının bir yükseklik değil, bir nakise olduğunu düşünüyordu.

* * *

Hiç şüphesiz ki dün gece geçirdiği macera onun üzerinde

büyük bir tesir bırakmıştı. Kendisine doğru çevrilmiş bir tabanca namlusuna baktığı ve ölümü bu kadar muhakkak ve bu kadar yakın olarak görüp hissettiği anda herhalde onda büyük bir tahavvül [değişim] vuku bulmuş olacaktı. Ölümle karşılaşmış bütün insanlar gibi şimdi şu dakikada hayatın kıymetini anlıyordu. Bu ölüm hayaleti müphem bir şekilde de olsa ona yaşamanın manasını öğretivermişti.

Düne nazaran bugün hayatı daha çok seviyordu.

Ona büsbütün bir başka kıymet izafe etmişti. Onun pek kıymetli ve pek ciddi bir şey olduğunu anlayıvermişti. Onu ziyan etmek, onu manasız bir şekilde harç etmek günahtı. Sonu ölümle neticelenen hayat vakur bir şeydi ve ona vakarla yanaşmak, onun kısa süren devamı içinde daha ciddi olmak icap ediyordu. Ö kadar kolay kırılabilir ve o kadar kıymetli olan bu hayattan bu kısa ve güzel hayattan istifade etmek, onun her dakikasından faydalanmak ve her dakikasını faydalı kılmak lazımdı!

Hayatta bir insan ömrüne sığamayacak kadar çok olan ne kadar mütenevvi ve ne kadar mebzul iyi ve şayanı alaka şeyler vardı. Vahdet'e şimdi biraz da hayretle bakıyordu. Hayatın delikanlılık çağında değildi. Ve buna rağmen hiçbir ciddi şey onu alakadar etmiyordu. Daimi bir iç sıkıntısını arkasında sürüklüyor ve belki de sadece insanları şaşırtmak için onlara karşı kaba ve hain davranıyordu Halbuki âdemi tenezzülle bakar göründüğü insanların birçoğu hatta en basitleri bile ondan daha değerliydiler.

Faydasız bir adamdı. Ve hiçbir şeyden istifade etmesini bilmeyen bir adam... Kurak bir toprak gibi sıkıntıdan bunalıp çatlayan bir ruhu vardı.

Çirkin, kuru bir ruh!

Hayır, onun bugünkü sözü ona eskisi gibi hayattan usançlık veren bir hüzün getirmemişti.

Birinci defa olarak içindeki benlik onun bu kabalığına omuz silkmişti.

Kadınlara enteresan görünmek için onların canını sıkmaktan başka bir şey yapmayan adam!

Bu Vahdet'i ona tanıtan Pervin'in Vahdet hakkındaki teşhisiydi.

Nazan uzun müddet bu teşhise kızmış olduğunu hatırlayarak gülümsedi.

* * *

Hayatı birdenbire çılgın bir sevgi ile sevmeye başladığı muhakkaktı.

Yaşamasını seviyordu. Ve ölümden kurtulan varlığı, onda hayattan evca [sancı] veren her şeye karşı bir korunma insiyakıyla şahlanıyordu. Bu insiyakın şekil şekil silahları vardı. Bunlardan bir tanesini ve en acısını istihza, ikincisi, daha sert ve kaba olanı istihkardı [hor görmeydi].

O şimdiki halde âşığına, hiçbir âşığın ve hiçbir aşkın kendisini karşısında müdafaa edemeyeceği o müthiş silahla yaklaşıyordu.

İstihza ile!

Bu sabah kendi kendine *Sinir harbi başladı*, diye gülümseyişinde işte bu silaha ilk el atışın işareti vardı. Yaşadığı için saçma bir sebepten atılan, manasız bir kurşunla hayatın dalından kopup topraklara düşmediği için bahtiyardı.

Gülmek istiyordu.

Kendisini mütemadiyen ağlatmak isteyen ve hem de ortada bir sebep yokken ona bunu yapan bir adamı ciddiye almak ona abes geliyordu.

Başı yastıkların arasında, gözleri kapalı... Tuhaf ve âdeta hoş bir yorgunluk içinde hayatın güzel olduğunu ve onu mesut yapmanın, böyle karışık ve üzüntülü yapmaktan daha ziyade akıl kârı bulunduğunu düşünüyordu.

* * *

Saat beş olmuş muydu?

Uyumuşum galiba, diyerek gözlerini açtı, çok iyiyim!

Vahdet karşısındaydı. Güzel, yakışıklıydı. Bir kadının saadetini yapabilecek bir erkekti. Onu tekrar iliklerine kadar yayılan bir meraretle beğendi.

"Oo... Çiçekler hakikaten enfesmiş," diye gülümsüyordu. "Söyle bakalım bunu hangi perestişkârın [hayranın] gönderdi?"

"Zannederim bunlar artık seninkiler... Çünkü getiren insan açıkça senin ismini vermiş!"

"Benimkiler mi? Evet, meçhul sevgilinden daha aşağı kalmamak için acele ile çiçekçiye telefon ettim ve beşe kadar sana güzel bir demet getirmelerini söyledim."

"Onlar da işte getirdiler."

"Ya ötekiler... Sabah gelenler?"

Gözleriyle çiçek demetini arayarak etrafına bakınıyordu.

"Ötekiler işte!"

"Amma nefis şeyler."

"Çiçekçiler tarafından yapılmamış... Bir el kendi toplamış bunları. Vahşi, iptidaî bir demet!"

Bu demet, gelincik ve papatyalardan bir demetti. Karışıktı. Dağınıktı.

"Bunu sana yollayanın, sana âşık olduğu muhakkak!" dedi. "Senin vurulduğunu duyunca bütün gece uyumamış ve iyi olduğunu öğrenince kendi eliyle kırlarda rastladığı çiçekleri yolup sana getirmiş olan romantik bir âşık! Aşk olsun Nazan... Hayatında bir kere bile olsa beni bu kadar gülünç tasavvur edebildiğin için sana hakikaten küstüm. Böyle kırlarda çiçek demetleyecek erkek herhalde ben değilim!"

Nazan kızmadan, kızamadan onu dinliyordu.

"Şimdi çiçekleri bırak da," dedi, "gel şöyle karşıma otur. Dün akşam ölseydim, bugün seni göremeyecektim. Ne tuhaf değil mi?"

Vahdet onun karşısına oturdu.

"Bunun ne kadar tuhaf olduğunu sen de takdir ediyorsun değil mi?" dedi.

"Ölümden korkmak çok fena bir şey... Bundan kötü bir korku ben tanımıyorum."

Onun yatak üzerindeki ellerini tuttu. Dudaklarına götürerek öptü.

"Bir daha tabanca karıştırmamaya söz veriyorsun, değil mi?" dedi.

"Bu hususta istersen yemin dahi ederim!"

"Teşekkür ederim... Fakat benim tuhafıma giden şey sende bir tabancanın bulunması... Bu tabanca niçin senin yanındaydı?"

Nazan sıkıldı. Başını öteki tarafa çevirdi.

Yalan söylemekten nefret ederdi. Yalan söylemekten korkuyordu. Bu sualin onun canını sıktığını anlayan Vahdet yerinden doğrularak pencereye doğru yaklaştı.

"Fakat burası hastane değil, cennet," diye sözü değiştirdi. "Eğer dün akşam sana bir hal olsaydı, böyle bir cennete gideceğin muhakkak değildi."

"Ben günahsız bir kadınım," dedi. "Ölürsem muhakkak cennete giderim."

Vahdet gülerek "O her zaman belli olmaz," dedi. "İnsan kendini günahsız farz eder ve sonra birdenbire... Bana bak kız!"

Ona döndü. Neşeli yapmaya gayret ettiği bir sesle "Ben hayatta muğlak, girift şeylerden, karışıklıklardan hiç haz etmem," dedi. "Bir daha tabancaya el sürmeyeceksin, değil mi?"

"Demin sana söz verdim ya!"

Niçin bunu yaptın? Hakikaten bir kaza mıydı? suali dudaklarını yakıyordu. Fakat sormadı.

Yine pencereye döndü.

"Kaç gün kalacaksın burada? Doktor ne diyor?"

"Dört beş gün sonra çıkabileceğimi doktor söyledi. Yara hafif fakat aksi bir yere tesadüf etmiş biraz büyücek bir damarın yakınına. Fazla kan kaybedişim beni biraz yormuş."

"Sensiz otelde tek başıma ne yapacağım?"

Nazan kalbinde tatlı bir çarpıntı hissetti. Onun bu sözünden heyecanlanacak kadar onu seviyordu.

"Beni arayacak mısın?" diye sordu. "Buna hiç inanmam. Otel kalabalık, eğlenceli... Pervin ve arkadaşları grubu seni oyalar. Üç dört güne kadar döndüğüm zaman da seni bir başka kadına âşık... Pardon, alakalı bulabilirim. Seni hiçbir zaman âşık göreceğimi zannetmiyorum. Buna muktedir olabilsen, hayatın ne kadar güzel olduğunu anlardın."

Bunu söylerken âdeta bir istihza, bir küçümseme ifadesi veya bir meydan okuyuşa benzeyen garip bir mana sesinde titriyordu.

Kendisiyle hiçbir zaman, böyle konuşmamış olan Nazan'a döndü.

Yüzü bembeyazdı. Yeşil gözleri etrafında kahverengi ile yeşile yakın bir halka vardı. Dudakları solgun, elleri birer beyaz zambak gibi beyaz örtülerin üzerinde duruyordu.

"Seni sevmez miyim zannediyorsun Nazan?"

O sevgiden bahsederken hiçbir zaman ciddi bir yüz takınmaz, hep alaylı alaylı gülümserdi.

"Hiç düşünmedim... Zaten mesele senin beni sevmende değil ki."

"Ya nerede?"

"Benim seni sevebilmemde. Ben seni sevmedikten sonra, sen beni istersen sev, istersen sevme. Bunun ne değeri olur?

Senin değerin, benim sana izafe ettiğim değer, öyle değil mi?"

"Gelincik demeti seni benden çalıyor galiba!"

Nazan kalbinin çok hızlı vurmakta olduğunu duydu.

"Ben hiçbir zaman senin olmadım ki," dedi.

"Ya..."

"Tabii... Ben kendimi sana vermek istedim. Hepsi o kadar. Sen bana hiç sahip çıktın mı? Hayır!"

Onda değişen bir şey var, diye düşünmekten kendini alamadı. *Benim için kendini öldürmek istediği için benden nefret ediyor.*

Yoksa?

Yoksa?

Bilmediği bir şey mi vardı?

Papatyalarla gelincikler yan yana ne kadar güzeldiler.

"Bu sabah genç bir hayranın telefonla bana senin hatırını sordu," derken çiçeklerin kendisine Demir'i hatırlatmış olmasına şaştı.

Belki, diye düşündü, *belki odur.*

Nazan alakasız görünüyordu.

"Kim diye merak etmiyor musun?"

Nazan "Hiçbir hayranım yok ki," dedi.

"Bir tane... Belki de birkaç tane var. Bu sabah Demir telefon etti."

"Demir mi?"

Nazan kalbinin duracak gibi olduğuna hissetti. Sonra bu kalp yeniden ve çok hızlı vurmaya başladı. Bütün kanı bir anda başına hücum etmişti.

Yüzünün kızarmasına mani olamıyordu. Acaba Vahdet her şeyi biliyor muydu?

Vahdet içinden *Yüzü kızardı,* diye düşündü, fakat bu müşahedesini açıklamak kibrine dokundu.

"Onu daha evvelden tanıyor muydun?"

Nazan "Kimi?" dedi. "Kimden bahsediyorsun?"

"Demir'den. Bizim kiracı doktorun oğlu Demir. Hani dün gece damatla gelini arıyordu."

"Ha! Evet," dedi. "Hatırladım. Onu daha evvelden tanımıyordum."

Niçin ondan hakikati gizledim? diye canı sıkılıyordu. Ve bir kere sakladığı hakikati şimdi ortaya sermekten büyük bir utanç duyuyordu.

"Onu tanımıyordun ama neden ismini söyler söylemez kızardın?" diye sormak istedi. Sormadı ve başka bir şey sormasına da vakit kalmadan hastabakıcı odaya yeni ziyaretçiler soktu. Bu Pervin ve şürekâsıydı.

Hepsi hadiseye uygun birer çehre takınmışlardı.

"Ah şekerim," diyordu Pervin. "Dün gece duymadım. Bu sabah öğrendim. Doktor beşten sonra müsaade etmiş. Nasılsın? Ama mühim bir şey değilmiş, değil mi?"

Hiddetli gözlerle Vahdet'e bakıyordu.

"Ne münasebet... Senin yanında bir tabanca bulunsun. Çocukluğumdan beri duyarım, onunla oynamaya hiç gelmez. Mamafih mesele geçti. Bundan bahsetmeyelim. Oo, ne güzel çiçekler... Hele bu gelincikler, papatyalar... Bizim gül demetlerimiz onun yanında pek sönük kalacak diye korkuyorum."

Vahdet bir kere daha canının sıkıldığını hissetti. Bundan sonra odanın içini birçok havaî sözler, kuş cıvıltılarını hatırlatan gevezelikler ve kahkahalar doldurdu.

Nazan yorulduğunu hissediyordu. Yalnız kalmak istiyordu.

Ufak bir yara... Biraz kan kaybetmek onu âdeta hasta yapmıştı. Onların gidişini, hatta onlarla beraber Vahdet'in gidişini bile memnuniyetle karşıladı.

Odası boşalınca, renkler, sesler uzaklaşınca o beyaz du-

varlı, beyaz kapılı, beyaz tavanlı odada ve beyaz karyolanın beyaz çarşaflarının beyaz sessizliği içinde kalınca, sonsuz bir huzur hissetti. Her şey o kadar düz çizgili, o kadar dinlendirici ve o kadar renksizdi ki... Yavaş yavaş kendisini rüyasız ve üzüntüsüz bir uyku kapladı.

6.

O gece Vahdet yalnız kalmak istiyordu. Bunun için Pervin ve grubu ile dışarıya çıktığı zaman daha Moda'ya kadar bir iş için gitmek mecburiyetinde olduğunu söyleyerek onlardan ayrıldı.

Sonra yaya olarak oldukça uzun bir gezinti yaptı. Bir müddet deniz kenarında küçük bir kahvede oturdu.

Akşam otelin teraslara açılan yemek salonuna girdiği zaman caz başlamıştı. Çiftler dans ediyorlardı. Pervin ve şürekâsı da kenarda bir masadaydılar. Dedikodu yapmak ihtiyarıyla olacak ondan bir şeyler öğrenmek istedikleri muhakkaktı.

Ona işaretler yaptılar, masalarına çağırdılar. Fakat o uzaktan dostane bir el selamıyla mukabele edip kenardaki iki kişilik küçük bir masaya gitti oturdu. Evvela can sıkıntısıyla yemek listesine baktı.

Bir şeyler ısmarladı.

Evet, sıkılıyordu. Bu sıkıntı Nazan'ın eksikliğinden geliyordu. Bu muhakkaktı.

Ona alışmıştı. Kaprislerini, hırçınlıklarını, kendisinde bile olmayan bir sabırla ve müsamaha ile öyle bir kabul edişi vardı ki...

Yemeğini ısmarladıktan sonra birinci defa olarak etrafına bakındı. Ve ta yanındaki masada oturan ve yüzü kendisine dönük olan harikulade güzel bir kadın nazarı dikkatini celp etti.

Saçlarının ön kısmı düz ve gergin olarak taranılmıştı. Ta tepesinde muazzam bir topuz halinde birleşmiş bukleler vardı. Ve saçının kenarında güzel bir pırlanta süs... Siyah bir gecede pırıldayan bir yıldız demeti gibiydi. Uzun bir boynu, kıpkırmızı tuvaleti içinde harikulade mevzun görünen bir vücudu vardı.

Başını yukarıya kaldırmıştı. Bir kraliçe gibi azametliydi. Bu baş ve dudaklarında acı bir çizgi var gibiydi.

Gülmüyordu ve gözleri bütün hissiyatını saklayan taştan bir bakışla perdelenmiş gibiydi.

Vahdet'e tam arkasını çeviren adamın üstünde bir smokin vardı. Ensesi kalın ve düz bu başı o güzel kadın yüzünün yanında görünce Vahdet onları birdenbire tanıdı.

Yeni evliler! Dün geceki düğünün kahramanları, diye düşündü.

Genç kadın kendisine mi bakıyordu, karşısındaki erkeğe mi, yoksa aynı hizada olan başka noktalara mı hiç belli değildi. Yemeğini bitirmişti. Ufak yudumlarla şampanya içiyordu.

Konuşmuyordu. Kocasının anlattıklarını başını tasdik makamında hafif hafif sallayarak dinliyordu. Fakat bu sözlere hiçbir alaka göstermediği belliydi.

Lakayt ve uzak bir hali vardı. *Ne kadar çok cansız bir resme benziyor,* diye düşündü. *Etrafını görmeyen bir hali var. Görmek değil, kendisini göstermek isteyen bir hal... Sanki herhangi bir sergide teşhir edilen ve birinciliği kazanmak iddiasında olan bir portre... Ama ne güzel bir portre...*

Derisinde el ile dokunulması büyük bir zevk olacağına şüphe edilemeyen bir yumuşaklık bir kadifeliğin ifadesi vardı. Gergin ve tazeydi. Nazan'ın "Kim bilir belki de döndüğüm zaman seni bir başka kadına âşık bulurum. Âşık değil, kapılmış. Sen âşık olamazsın ki!" deyişini hatırladı.

Ona inat buna âşık oluversem, dedi.

Dün akşam da ilk gördüğü zaman bu kadına âşık olmanın müthiş bir şey olacağını düşünmemiş miydi?

Sen bütün ömrünce sevmek nedir öğrenemeyeceksin Vahdet. Sen aşkı tanımadan hayatın en güzel, en kuvvetli saadet ve heyecanını tatmadan öleceksin! diyen bir sarışın metresini hatırladı. Ona, *Seninle yaşamaktansa, sevmesini senden iyi bilen ve sevmesini bildiği için mesut etmesinden de zevk alan kapıcınla yaşamayı bin kere tercih ederim,* demişti ve günün birinde kendisini bırakarak kapıcıya değil fakat küçük bir banka memurunun mütevazı apartmanına kaçmıştı.

Ve sanki onun nikâhlı karısıymış gibi gayet dürüst olarak onunla yaşamıştı. Yemeğini bile kendi pişirip pazardan alışverişi de kendi yaparak...

Bir gün sokakta Vahdet'e rastlamıştı.

"Bu halin ne?" sualine gülmüş, "Mesudum" demişti. "Seviyorum, seviliyorum. Halbuki senin yanında seni sıkıyor ve kendim sıkılıyordum. Sen canlı bir insan değil, bir insan mumyasısın!"

Bu sözlere karşılıklı gülmüşlerdi.

Evet, hiçbir kadın onunla uzun müddet yaşamaya tahammül edememişti. Nazan bunların içinde en sabırlısı ve en sebatlısı çıkmıştı.

Ama ne pahasına?

Dün akşamki hadiseyi tekrar hatırladı. Merdivene doğru giderken şimdi müphem bir şekilde hatırladığı bazı sözler sarf etmişti. Yoksa onları terasta mı söylemişti? "Büsbütün yok olmak!" filan gibi şeylerdi bunlar.

Böyle şeyler söylemiş ve böyle şeyler düşünmüştü.

Ve sonra...

Bir nümayiş mi yapmak istedi?

Hayır! Bu bir nümayiş değildi. Çünkü birkaç ay içinde bu genç kadının bütün karakterini öğrenmiş bulunuyordu. En

ufak bir koketri, bir tasannu [yapmacıklık] ve yalan bulmamıştı onda. Fevkalade dürüst, namuskâr ve iyi bir insandı.

Gençti. Kendisini tecrübesiz bir sevgi ile kendi gibi bir erkeğin layık olmadığı bir ateşle ve bir romantizmle sevmişti.

Onda en ziyade kızdığı şey de buydu. Kendisini bu kadar silahsız olarak, bu kadar müdafaasız olarak teslim etmek, kendi gibi kötü ahlaklı, hırçın, imansız bir erkeğe terk etmek olur muydu?

Kendini olduğu gibi vermişti. Hiçbir gizli tarafı, kendini oyalayacak bir ruh sırrı, bir varlık ve yaradılış entrikası olmadığını görüyordu.

Böyle bir kadın bir erkek tarafından, hem de kendi gibi bir erkek tarafından nasıl olur da sevilmesini isterdi?

Ve sevilmediği için de kendini öldürmeye kalkışırdı. Öldürmeye kalkıştığı muhakkaktı. Fakat kurşun, niçin kalbine değil de sol omuzuna isabet etmişti?

Kendini öldürmek isteyen adam namluyu doğrudan doğruya ya şakağına ya kalbinin üstüne dayamaz mıydı?

Eli titremiş miydi?

Yoksa hayatında hiç kullanmadığı revolverin mekanizmasının tetkik ederken, kendisi henüz bir harekete kalkışmadan evvel silah kendiliğinden mi ateş almıştı?

En kuvvetle muhtemel olanı buydu. Tabii o da yaralandıktan sonra bir ikinci defa olarak silahı kalbine boşaltmak cesaretini kendinde bulmamıştı. Şimdiye kadar kaç müntehirde iki yara görülmüştür?

Karşıdaki kadın şampanya kadehini masaya bırakmıştı.

İşte, diye düşündü. *Bu kız aşk için kendisini öldürecek lerden değildir!*

Bu kadar korkunç bir adamla para ve menfaat için bu kadar genç yaşında evlenmeye razı olmuş bulunan bu kadar güzel ve genç bir kızın hassas ve romantik olduğunu iddia etmek biraz güç olurdu.

Bu adama tahammül eden kadın!

Sanki çirkin bir erkeğin eşi olan yegâne güzel kadın oymuş gibi dün akşamdan beri Vahdet bu kızdan ürküyordu.

Onu sevmek bir felaket olurdu.

Evet, onu sevmek... Hakikaten bir felaket olabilirmiş gibi geliyordu insana.

Sevince böyle bir bela sevmeli!

Kararla âşık olmak imkânı olsaydı Vahdet bu kadını sevmeye karar verecekti.

İşte bu da benim sevmeye iktidarım olmadığını gösterir! Âşık olanlar evvelden böyle soğukkanlı soğukkanlı karar verip de âşık olmaya vakit bulabilirler mi?

Vahdet birdenbire genç kadının da kendisine bakmakta olduğunu fark etti. Herhalde mütemadiyen onu düşünürken ona çok dikkatle bakmış olacaktı ki kadının nazarı dikkatini celp etmiş bulunuyordu.

Evet, şüpheye mahal yoktu. Genç gelin, evlendiğinin ertesi günü akşam yemeğinde, kendisine dikkatli dikkatli bakan bir erkeğin bakışlarına alaka duymuş ve onu fark etmişti.

İstesem galiba bunu da baştan çıkaracağım, diye düşündü. O her kadın için böyle düşünürdü.

Kadın muvaffakiyetleri çok olan her erkek gibiydi.

Ben dönünceye kadar...

Evet, Nazan, diye düşündü. *Sen dönünceye kadar... Ben âşık olmayacağım ama belki de bir başka kadın, bir yeni gelin bana âşık olacak!*

Bu aptallığına kendi de güldü. O yemeğini bitirmeden, yeni evliler kalkıp odalarına gittiler. Ve giderken genç gelin kafasını bir kere bile çevirip Vahdet'e bakmadı.

Vahdet gecenin sonunu Pervinlerin şen masasında geçirdi. Sabaha kadar dans ettiler.

O akşam viskiyi biraz kaçırmış olan Pervin son danslara

doğru onun kulağına eğilerek "Katil!" diye fısıldadı. "Eğer bu kadar hain olacağınızı bilseydim, o yasemin gibi nazlı kadını size tanıtmazdım."

Bu söz Vahdet'in canını sıktı. Böyle santimantal bir hikâyenin kahramanı olmak ona pek çirkin göründü.

Hiddetini ve can sıkıntısını göstermemek için nefsine bir hayli cebretti.

Ve gecenin sonunu onların yanında geçirmeye devam etti.

* * *

Ertesi sabah saat on bire doğru gelinle damada tekrar rastladı. Et Kralı beyaz flanelet bir pantolon ve ipek bir gömlek giyiyordu. Göğsünde insiyali işlenmiş bir gömlek... Genç kadın üstünde çıma yelkenli, simit desenleri bulunan paçaları bol bir plaj pijaması giyiyordu. Pijamanın üstü açık, omuzlarda iki kalın atkı vardı. Ve hepsi bu kadardı.

Otelin önündeki rıhtıma konulmuş açılır kapanır şezlongların birinde yatıyordu. Et Kralı kendi şezlongunu ilerideki çam ağacının altına çekmiş, hayvan bakışlarına benzeyen akılsız bir bakışla karısına ve arada bir karısının etrafındaki kalabalığa bakıyordu. Hava kâfi derecede ısınmadığı için henüz denize girmeye teşebbüs edenler pek azdı. Bir iki genç çocuk ve genç kız ileride otelin plajında deniz kıyafetiyle kumlarda koşuşuyorlar, arada bir denize atlıyorlar, fakat sık sık sahile çıkarak kumlara gömülüp güneşin ateşinde ısınıyorlardı. Hava sıcaktı. Fakat denizin suyu henüz ısınmamıştı.

Vahdet elindeki sabah gazeteleriyle gelerek Et Kralı'nın gölgesine barındığı çam ağacının altındaki uzun sandalyelerden birine oturdu.

Bir taraftan gazetelerini okurken, arada bir de gözlerinin ucuyla omuzlarını güneşte yakan genç kadına bakıyordu.

Onun gözlerinde siyah iri gözlükler vardı ve bunun için

kendi tarafına bakıp bakmadığını bir türlü anlayamıyordu. Kadın hareketsiz yatıyordu. Ve hareketsiz yatan bu vücudun bile sanki şehevî bir raks yapan bir ifadesi vardı. Genç kadına bakarken birdenbire onu bu kadar alakaya şayan yapan şeyin ne olduğunu keşfetti.

Onda birbiriyle tezat halinde görünen iki bariz hususiyet vardı. Bunlardan biri en ufak bir hareketi, yürüyüşü, oturuşu, kalkışı hatta bu camit [donuk] duruşuyla bile insanda arzu uyandıran vücudunun çok şey vaat eden ifadesi ve ikincisi bunun tamamıyla aksi olan şeydi.

Gözlerinin soğuk, katı, uzak, hissiz bakışları ve yüzünün hiçbir duygu anlatmayan lakayt, âdeta ölü çizgilerinin hareketsizliğiydi.

Bu yüz ve bu gözler, insanî ve hatta hayvanî en ufak bir duyguya sahip olamayan bir taş kadının yüzü ve gözleriydi ve bu vücut en çılgın aşkları saklayan kuvvetli bir vaadin altına basılmış bir mühürdü.

Gözlerini gayri ihtiyari Et Kralı'na çevirdi.

Ve onun yüzüne baktığı zaman tiksinti ile merhameti, istihza ile hayreti aynı zamanda hissetti.

Mezbahaya sokulurken kafasına bir topuz yiyerek sersemlemiş bir öküzün şayanı merhamet ifadesiyle donmuş, yarı baygın, yarı hırslı gözlerle oradaki güzel kadına bakıyordu.

Ve kobra gözleri karşısında meshur kalmış [büyülenmiş] bir canavar gibi aciz olduğu bakışlarından belliydi.

Şu hissiz bir et ve yağ yığınına benzeyen dev cüsseli adamın, bu kadının karşısında dize gelebileceğini, ellerini, eteklerini öperek ondan bir parça aşk dilenmek için yerlere sürünebileceğini ve belki de yerlerde süründüğünü ve onun tarafından reddedilirse ağlayabileceğini katiyetle anladığı zaman hem gülmek, hem acımak, hem şaşmak ve hem de tiksinmek duyguları arasında bocalayıp kaldı.

Ve gözlerini, yeni kalbine doğru tekrar çevirdiği zaman *Hakikaten böyle bir kadın sevmeli,* diye düşündü. *Hayatımda böyle bir kadına tesadüf etseydim, belki ben de severdim.*

* * *

Öğle yemeğinde onların sofraları yakınındaki masada oturuşu artık bir tesadüf eseri değildi. Bilhassa yerini böyle intihap etmişti [seçmişti].

Genç kadın öğle yemeğinde yeşilli beyazlı bir elbise giyiyordu. Saçları, bir gün evvel olduğu gibi başının ta tepesinde toplanmıştı.

Elbisesinin omuzunda ve sağ elinin dördüncü parmağında zümrüt bir iğne ile zümrüt bir yüzük vardı. Ve açık kalan kulakları da yine zümrüt küpelerle bezenmişti.

Sonradan görme oldukları nereden belli olacak? dedi. *Sabah karanlığında bu kadar mücevher!* İster kibar, ister adi olsun, hatta ister fakir, ister zengin olsun, bu genç kadın harikulade güzeldi.

Kocasıyla sofrada gayet az konuşuyorlar. Erkek bazen bir şeyler anlatıyor. O hafif hafif başını sallayarak tasdik ediyordu. Kocasına nadiren hitap ettiğini görüyordu. Ve iki günlük gelin, kocasına, herkese ve her eşyaya baktığı zaman gözlerini dolduran o dilsiz bakışla bakıyordu. Ona karşı hususî hiçbir alaka göstermiyordu. Sofrada bir iki kere kendisine de aynı bakışla baktığını ve bu bakışlarından bir tanesini şayanı dikkat derecede uzattığını Vahdet kaydetti.

Nazarı dikkatini celp etmeye başladığım muhakkak, diye içinden gururlandı.

* * *

Öğleden sonra yine Erenköyü'ne hastaneye gittiği vakit Nazan'ı çok daha iyi buldu. Yüzü bir gün evvelki kadar sol-

gun değildi. Her zaman donuk bakan gözlerinde pırıltılı bir bakış vardı.

Vahdet'i neşe ile karşıladı. Başının altına bir yastık daha konulmuştu. Rahat konuşuyordu.

"Omzum gece bir hayli ağrıdı," diye şikâyet etti.

"Fakat yorulmuşa benzemiyorsun."

"Ağrıdan şikâyet ettim. Bir uyku ilacı verdiler. İyi uyudum. Sen ne yaptın?"

"Ben senin kadar iyi uyuyamadım," dedi.

Ve sonra ona geceyi nasıl geçirdiğini anlattı. Genç kadın hafif bir tebessümle onu dinliyordu. Bu bembeyaz ve sessiz odanın içinde o renkler ve o caz gürültüleri ne kadar yabancıydı.

"Yeni evliler de otelin en büyük *atraction*'u," diye ilave ediyordu. "Gelin hanım tuvaletleriyle elmaslarıyla kadınları ve harikulade güzelliğiyle erkekleri deli ediyor. Fahir dün akşam onun için bir şiir yazdı. Bir şiir değil bir kaside hazırlıyormuş."

"Hakikaten güzel bir kadın gelin," dedi. "O para ile giyinince de güzelliği kat kat artar insanın. Güzel giyiniyor mu?"

"Bilmem... Ben anlamam. Fakat ne giyiyorsa yakıştırıyor. Sade Pervin pahalı ama sonradan görme diyor. Hiçbir elbisesinde hususiyet yok. İnsan o vücutla o para ile manken gibi olur. Halbuki o... Et Kralı'nın Etyemezli karısı! Gündüzleri bile fazla mücevher takıyor."

Nazan gülümsedi.

"Alışır."

"Hele geceleri- Bir kuyumcu camekânı gibi... Pervin onun bir gecede taktığı taşları ben bir senede, her gece ayrı ayrı birkaçını takabilirim ve bütün İstanbul'u yine hasetten çatlatırım diyor."

"Yeni gelini sen nasıl buluyorsun?" diye sordu. "Hoşuna gidiyor mu?"

"Çok güzel bir kadın... Öyle bir kadın sevmek müthiş bir şey olacak. Et Kralı'nı görme; âşık bir denizaygırı... Tıpkı öyle."

"Ben denizaygırı hiç görmedim. Yalnız resimlerde gördüm. Hele âşığına hiç rast gelmedim."

Vahdet gülüyordu.

Fahir "Bu güzel kadın bütün hayvanat bahçesini arkasında gezdiriyor," diyordu. Çünkü Et Kralı onun için sekiz fil, yedi ayı, dokuz denizaygırı hulâsasıymış. Ayrıca da böyle bir kızı yakalayabildiği için beyni tilki, iştihası kurt servetiyle aslanmış.

Nazan gülüyordu.

"Hakikaten bu çiftin bütün oteli fazla meşgul ettiğini görüyorum," dedi.

Vahdet gülümseyerek "Ben Et Kralı'nın yerinde olmak istemezdim," dedi. "O güzel kadının yanında o kadar çirkin, kaba, sakil kalıyor ki... Öyle gülünç ve zavallı bir hali var. Zavallı hipopotam kendisi hiç de bunun farkında değil... Âşık ve mesut. Karısına dalan gözleri insana merhamet ve tiksintiyi aynı zamanda veriyor. Aşk acayip bir şey vesselam!"

Birden bu sözlerle bir şey hatırlamış gibi etrafına bakındı ve sonra "Kuzum Nazan," dedi, "âşığının çiçekleri nerede?"

"Dün gece odamdan çıkardılar. Onu unutmuş olacaklar."

Niçin yalan söylüyordu? Bu gece onların odasından çıkarılmasını kendisi istemişti. Evvela çiçekleri odasına aldığı zaman, onların Vahdet tarafından gönderildiğini zannediyordu. Sonra ondan gelmediğini öğrenince de onların odadan çıkartmasını istememişti. Onları bırakmıştı. Vahdet kendisine yalan söylediğini veyahut çiçekler ondan olmayınca hırsından kaldırıp atmış olduğunu zannetmesin diye.

Vahdet ona "Sabahleyin seni Demir telefonda aradı!" deyince meseleyi anlamıştı. Ve ondan sonra bu günahsız kır

çiçeklerin manzarası kendisine tahammül edilmez bir eza olmuştu. Mütemadiyen bir gece evveli, o ani, kendisine ait olmayan bir maceranın kurbanı olduğu ve bu yüzden hayatını kaybetmek tehlikesine düştüğü dakikayı ve Demir'i ona hatırlatan bu çiçeklerin bir daha odaya konulmamasını o istemişti.

Şimdi baştan beri içine girdiği yalanların ortasında çabalıyor, bir yalanı ayakta tutmak için ona yalandan bir destek daha ilave ediyordu.

"Âşığından yeni bir haber çıkmadı mı?"

"Âşık!" diye dudaklarını büktü. "Âşık... Fakat kime?"

"Kime olacak... Sana."

"Kim bilir..."

Vahdet akşam odadan ayrılırken onun renkleri biraz avdet eden dudaklarından uzun uzun öptü. Ve bir defacık ona iyi bir söz söyledi.

"Sana o kadar alışmışım ki... Dün gece ne yapacağımı bilemedim."

Bu söz Nazan'ın kalbine büyük bir sevinç verdi.

Gece rahat bir uyku uyudu. Öyle rahat, rüyasız ve derin bir uyku.

7.

Ertesi sabah öğleden evvel ona kalın bir mektup getirdiler.

"Bir genç bey kapıdan bırakmış."

Nazan şimdi iki yastıkla yatıyordu. Başını bir hayli doğrultmuşlardı. Omuzunun acısını dün geceden beri duymuyordu.

Zarfın üstünde sadece;

Nazan Hanımefendi'ye, diye yazılı idi. İri, okunaklı bir yazı.

Zarfı açtı. Zarfın içindeki mektup yine aynı iri ve okunaklı harflerle başlıyor, fakat gitgide, gitgide harfler titrekleşmeye başlıyor vuzuh [açıklığını] ve şekillerini kaybediyordu.

Nazan merakla mektubu okudu.

Hanımefendi,

Size nasıl teşekkür edeceğimi, minnetimi nasıl size anlatabileceğimi bilemiyorum. Büyüklüğünüz, yüksekliğiniz karşısında ne kadar üzülmüş, ne kadar harap olmuş bir haldeyim.

Ben hayvan menzilesine inmiş iptidaî ve iğrenç bir mahlûkatım.

Siz mükemmel bir insansınız. Ben en vahşi insiyaklarıma şevki tabiilerime fren vuramadan hayatımı altüst edecek ve hiçbir medeni insana yakışamayacak bir hareketin eşiğindeydim. Siz karşıma dikildiniz, bana mani olmak için kendi hayatınızı ve şerefinizi o hareketin tahakkukuna mani olacak bir siper ettiniz.

Eğer kurşun yine patladıysa ve eğer siz bunun yüzünden bir ölüm tehlikesi atlattınızsa... Biliyorsunuz bu benim ihtiyarım haricinde oldu. Size karşı en ufak bir kinim, bir husumetim, bir kızgınlığım yoktu. Olamazdı da. Revolverimle sadece sizi ürkütmek istedim. Sizin üzerinize namluyu çevirmek cinnetinde bulundum. Ve siz korku ile birdenbire elime atıldınız; namluyu başka tarafa çevirmek istiyordunuz. Ve işte o sadme [çarpma] ile tetikteki parmağım titredi. Ve kurşun bütün arzum hilâfına ve hiç istemediğim bir anda namludan fırladı.

Renginizin sarardığını, sallandığınızı ve elinizi güzel omuzunuza götürdüğünüzü görür gibi oluyorum.

Yine aynı şekilde parmaklarınızın ucunun birdenbire kıpkırmızı kesildiği ve yere kızıl boncuklar gibi damlaların düştüğünü görüyor gibiyim.

Nazan Hanım... Yaptığım felaketi görür görmez içimde duyduğum sarsıntıyı size hiç anlatamam ve yine size o kanı görür görmez, o kanı, sizin kanınızı... Nasıl sarhoşluğumdan ne korkunç derecede ayıldığımı anlatamam. Bütün bunlar o kadar ani ve o kadar kuvvetli olmuştu ki...

Sizin ne yapacağınızı bilmiyordum. Sizin ne olacağınızı bilmiyordum. Kurşun nerenize isabet etmişti. Bayılacak mıydınız? Ölüyor muydunuz? Ölüm!

Bu ne müthiş bir şeydi.

Ben çılgın bir kin içinde kudurmuş bir hayvandan farksızdım.

Tabiatın bu kadar güzel bir eseri olan genç, körpe bir kadını ben mi öldürüyordum?

Size bakan gözlerim, sizin o anda bütün harikuladeliğinizi seçti. Ne kadar müstesna, ne kadar ince ve ne kadar güzel olduğunuzu seçtim. Yeşil elbiseleriniz içinde, yüzünüzün yeşil dallar arasında bir yasemin gibi bembeyaz oluşuna hayran oldum.

'Onu öldürüyor muyum?' korkusu müthiş bir işkence halinde kalbimi parçaladı.

Nazan Hanım... Size bakıyordum. Siz sallanmıştınız. Fakat kapının yanındaki ufak geridona ellerinizi attınız ve onun kenarına dayanarak yere düşmediniz.

Sade hafif bir sesle "Ne yaptınız?" dediniz. O anda yere diz çökebilir, eteklerinizi ayaklarınızı gözyaşlarımla ıslata ıslata öperek sizden af dileyebilirdim. Fakat olduğum yerde taşlaşmış gibi duruyordum. Ve kendime ait olduğuna şaştığım bir sesle "Yaralandınız mı? Yaralandınız mı?" diye soruyordum. Siz soğukkanlı, kendine hâkim ve kahramandınız. Bağırmıyordunuz, çağırmıyordunuz, imdat istemiyordunuz. Halimden birdenbire ne kadar değişmiş olduğumu fark etmiştiniz.

"Bir şey değil zannederim," dediniz. "Omzum biraz yaralanmış olacak."

"Hanımefendi," diye galiba söze başlayacaktım. Beni sinirli bir emirle susturdunuz. "Şimdi silah sesine gelirler. O tabancayı bana veriniz ve haydi bir an evvel geldiğiniz yollardan ve çabuk, çabuk gidiniz. Ben kapıyı geç açarım."

Metanetinizle, beni ele vermek istemeyen büyüklüğünüzle ne harikuladeydiniz.

İnsan ne olsa tehlike zamanlarında, küçük oluyor. Yaptığım hareketin herkes ve bilhassa kanun karşısındaki mesuliyetinden beni azat eden bu hareketinizden istifade etmemek için itiraz dahi etmedim. Hemen revolveri size uzattım ve o şaşkınlığım içinde yaranızın vahametini bile tahkik etmeyi düşünmeden balkona atladım. Ve geldiğim yollardan kendi odama kadar geldim. Odama girdiğim zaman bütün vücudum titriyordu. Aylardır gergin bir halde olan asabım tamamıyla boşanmış gibiydi.

Sofadan ayak sesleri, gürültüler duyuyordum. Fakat kapımı açmaya, dışarı çıkmaya cesaret edemiyordum. Sanki dışarıya çıkarsam binlerce el yakama yapışacak, binlerce ses birden 'Katil! Katil!' diye yüzüme bağıracaktı. 'O güzel kadını öldürmeye kalkan yabani işte bu!'

Artık ne beni aylarca kıvrandırmış olan ıstırabım, ne yarım kalmış olan intikamım bahis mevzuuydu. Hiçbir şey hayatımın ön planında değildi.

Size saplanan kurşun bütün alakalarımın hedefini siz yapmıştı. Nazan Hanım, çılgınlar gibi sizi düşünüyorum. Size hiçbir şey olmaması için canımı vermeye hazırdım.

Sizin hayatınız benim için dünyadaki şeylerin mühimiydi.

Siz bana annemden de kardeşimden de karımdan da nişanlımdan da sevgilimden de evladımdan da her şeyimden de daha kıymetli olmuştunuz.

Sizi, herkesten çok sizi düşünüyorum.

Çünkü siz benim imha etmeye kalkışmış olduğum hayattınız.

Tab'an [yaratılıştan] kan dökücü olmayan, daha fazla sevmeye, hayran olmaya, uyuşmaya, anlaşmaya, bağlanmaya meyyal olan tabiatlar için birdenbire bir insanın hayatına kast etmiş bir vaziyete gelmek ne kadar acı bir şey bunu bilemezsiniz.

Sârâ'nın beni deli ettiği muhakkaktı. O beni bu kanlı cinnete sürüklemişti. O benim kalbime bu kadar kin ve isyan aşılayabilmişti. O beni hiç de muktedir olamayacağım hareketleri yapmaya kalkışacak kadar benliğimi unutturacak bir dalalete sürüklemişti. Ve artık onu da düşünmüyordum. O anda onun bir başka adamın kolunda gelin duvağını sürükleyerek odaya girmesi benim için bir mesele olmaktan çıkmıştı. Kinimi ve aşkımı, sükûtu haya-

limi, kırılmış gururumun intikam hırsını unutmuştum. Ve sade tek şey düşünüyordum...

Ölmeyecek mi? ve sade tek tahminim vardı. Aman yaşasın! Her şey sizdiniz benim için Nazan Hanım. Siz ölseydiniz ben mahvolmuş bir adamdım.

Ani bir cinnet buhranı içinde bir hayatı kırıp parçalamaktan daha fazla insanı bütün bir ömür boyunca bedbaht edecek nasıl bir felaket olabilir?

Tabiatın o kadar güzel yarattığı sizi öldürmek... Mevcut iken yok etmek...

Tabiat sizden sonra da binlerce güzel kadın, iyi yürekli kadın yaratabilirdi. Fakat sizi bir daha aynı olduğunuz gibi ve farksız olarak yaratabilir miydi? Siz birdiniz. Sizin bir eşinizi tabiat dahi bir daha meydana getirmeyecekti. Ve ben tabiatın bile bir daha yaratamayacağı bir eseri, güzel bir eseri mahvediyordum öyle mi? Dışardaki seslerden her şeyi öğrendim. Sizin hastaneye kaldırıldığınızı ve her şeyi... Halbuki siz "Mühim bir şey yok," diyordunuz, "omuzumda ufak bir yara..."

Bir iki saat sonra Sârâ ile kocasının karşımdaki odaların birinde seviştiklerini düşünmeye vakit bulamayacak kadar sizinle meşgul bir halde yerimden fırladım. Kapıyı açtım. Aşağıya indiğim zaman temizleyiciler ortalığı toplamaktaydılar. Açık salonların parkelerinde serpantin ve konfetiler toz toprağa karışmış duruyordu.

Bunlar Sârâ'nın düğününün süprüntüleriydi. Kapıyı açtırarak dışarıya fırladım. Şafak sökmek üzereydi. Deniz kenarına giderek iki elimi yüzüme örterek oturdum.

Sonra yanan başımı, sulara daldırarak serinlemeğe çalıştım. Sonra yerimden kalktım. Saatlerce kırlarda, korularda dolaştım.

Ya öldüyse?

Korkuyordum. Bu ihtimalden bunalıyor ve titriyordum. Nihayet güneş bir hayli yükseldikten sonra otele geldim ve lakayt yapmaya gayret ettiğim bir sesle kapıcıdan dün akşamki hadiseyi sordum.

"Evet, hakkınız var," dedi. "Dün akşam otelde ateş edildi. Müşterilerimizden genç bir hanım revolverini karıştırırken silah ateş almış! Kurşun omuzundan yaralamış. Epey bir yaraydı. Çok kan zayi etmiş. Baygın bir halde hastaneye götürdüler!"

Ondan sonra endişe ve azabımın ne dereceye yükselmiş olduğunu tahmin edersiniz.

Kendimi tutamadım, arkadaşınız Vahdet Bey'i telefonla aradım ve ondan sıhhatinizi sordum, isminizi öğrendim.

Ve sizi çiçeklerimle rahatsız ederken kendimi açıklayamadım. Her gün hastaneye telefon ediyor, her gün sıhhat haberinizi alıyorum ve iyileştiğinizi duydukça, ne kadar seviniyor, ne kadar bahtiyar oluyordum.

Nazan Hanım... Şimdi tamamıyla iyileşmiş olduğunuzu doktor bana söyledi. Biraz fazla kan zayi etmiş olmaktan zayıf ve yorgun düşen kalbinizin şimdi tamamıyla normalleşmiş olduğunu biliyorum.

Sizin sıhhate ve hayata avdetiniz benim hayatımın en büyük bayramıdır.

Size geçirtmiş olduğum korkulu, üzüntülü dakikalar ve saatler için beni affediniz.

Beni affediniz Nazan, o vakit ne yaptığımı bilmiyordum. Hastaydım. Bir tek fikre zihni saplanmış, kafası bir tek isteğe saplanmış ve kalbi bir tek kin ile şahlanmış bir adamdım!

Benim için Sârâ'nın ihaneti, Sârâ'nın bir başkasına ait olmaya kalkması, Sârâ'nın artık benim olmaması dünyanın mahvıydı.

Bir örümcek gibi beynimde ağını örmüş olan kinimin arkasında muhakemem mahsur kalmıştı. Ve zincirden de kavi zannettiğim bu ağın bir örümcek ağı kadar dayanıksız olduğunu şimdi görüyorum.

Gerilmiş olan asabımın böyle bir darbe ile gevşemeye ihtiyacı vardı.

Siz karşıma bir kurtarıcı melek gibi çıktınız. Sız karşıma çıktınız, önümde durdunuz, felaketle benim aramda bir siper oldunuz.

Size ne kadar minnettarım.

Siz ne kadar büyük bir kadınsınız. Ve o kadar genç olduğunuz halde ne kadar anlayışlı, ne kadar derin ve iyi bir ruhunuz var.

Siz de onun kadar gençsiniz. Siz de onun kadar hodbin olacak kadar güzelsiniz. Hatta ondan daha güzelsiniz. Ve bu güzelliğiniz de onun güzelliğinin ve mütehakkim [hâkimiyet kuran] çiğliği yok.

Bu kadar güzel ve bu kadar iyi! Sizi seven ve sizin sevdiğiniz erkeğe bütün erkekler gıpta etmeli.

Sizi kadınların birçoğundan bu kadar başka yapan şey, bu güzel görünüşünüz altında saklanan harikulade ince ve insan şahsiyetinizdir.

Sarhoşluğumun arasında o gece pek anlayamadığım sözlerinizi, sonradan hatırlamaya ve tahlil etmeye çalıştım.

Ve o zaman bu kadar genç ve bu kadar güzel olan sizin de bedbaht olduğunuz kanaatine vardım.

Beni affediniz, hususiyetinize ait şeylere alakam küstahlıktır. Sizin bedbaht olduğunuzu anladım.

Ve sizin bedbahtlığınız, benim bedbahtlığıma benzemiyordu. Felaket sizi başkalarını anlamaya sevk ediyor, sizi daha insanlaştırıyordu. Benim ıstırabımı, benim ıstırabı-

ma benzer bir acınız olduğu için, öyle bir acı geçirdiğiniz için veya geçirmekte olduğunuz için anlıyordunuz.

Nazan Hanım, bu neviden acıları geçiştirmek için kimse, kimseye yardım edemez... Fakat size şunu söyleyeyim, şimdiden sonra hayatta bana güvenebilirsiniz. Bir köleniz, bir hizmetkârınız eğer layık görürseniz bir dostunuz, bir erkek kardeşiniz olarak beni daima yanınızda bulabilirsiniz. Size ne kadar çok şey medyun olduğumu bilmiyorsunuz. Siz bir hayatın meleğiydiniz. Siz beni sonu bütün gençliğimin bütün hayatımın mahvı olan bir yolun başında ve kendi hayatınızı tehlikeye atarak durdurdunuz.

Eğer, siz olmasaydınız!

Allahım şimdi şu dakikada neler olabileceğini, neler başıma gelmiş olabileceğini düşünüyordum.

Siz çıldırmış, kudurmuş bir halde başı öne eğik gözleri dumanlı, şuuru atıl bütün insanlara lazım olan o bir dakikayı, o bir dakikadan daha kıymetli olan bir anı bana verdiniz. Ve bütün hırsların en yüksek zirvesine yükseldiği, insanın insanlıktan çıkarak sade vahşi sevkı tabiilerine düşkün bir yabani hayvan olduğu o anda, bir tek kısa ve devamsız anda karşımda durdunuz.

Hayatımı, gençliğimi, istikbalimi her şeyimi size medyunum.

Şimdi, ta yanına kadar yaklaşmış olduğum, içine düşmeme ramak kalmış olan uçuruma, korkudan başım dönmeden, gözlerim kararmadan bakamıyorum.

Siz beni mezarın, mezardan daha korkunç olan felaketlerin eşiğinden geri çevirerek hayata iade ettiniz. Siz beni affetseniz de ben kendimi nasıl affedeyim? Ben az kalsın sizi öldürüyordum.

Size bu mektubu kendimi izah etmek için mi yazıyorum? Bilmiyorum.

Size teşekkür etmek minnetlerimi söylemek için mi? Onu da anladığım yok.

Beni herkesten iyi sizin anlayacağınızı hissettiğim için belki size yazıyorum. Belki de sizi hayatta hissetmenin saadetini daha uzun ve fiil halinde yani sizinle konuşarak tatmak için bu mektubu karaladım.

Bilmiyorum. Yalnız kendimi size çok yakın hissediyorum. Sanki sizi yıllardır tanırmışım gibi ve sizin hayatınız benim hayatımı idare etmiş gibi. Anlatamam Nazan, sizi nasıl düşünüyorum.

Tab'an kan dökücü olmayanlara, bir insanı ölümün kapısına kadar götürmüş olmanın verdiği azabı ve onun üzerinde, bu fiilin yaptığı değişikliği, aynı ıstırabı yaşamamış olanlar bilmem ki tahmin edebilirler mi?

Ellerinizi hürmetle, minnetle öperim hanımefendi
DEMİR

Nazan mektubu acayip bir hisle okuyordu. Onu hatırladıkça içinden yükselen hoşa gitmeyen bir his bütün vücudunu sarıyor. Sanki derilerine bir soğuk dalgasıymış gibi yayılarak onu üşütüyordu.

Evet! Muhakkak ki Demir onu öldürmek istememişti.

Sonra Nazan da bunu düşündü. Fakat revolverin namlusunu karşısında görünce şuuruna, soğukkanlılığına hâkim olamadı. Kapıda hareketsiz dursaydı şüphesiz ki Demir onun üstüne ateş etmeyecekti.

Demir'in kendisiyle ne alakası vardı. Onu asıl hedefine kurşun atmaktan menedecek bu ilk ateşi yapmayacaktı.

Fakat Nazan birdenbire ölümü karşısına dikilmiş olarak gördü.

Öldürmek isteyen insanların diğerlerine benzer hiçbir tarafı kalmıyordu.

Genç adamın yüzü ne korkunç bir surette takallüs [kasılmıştı] etmişti.

Nazan ne yaptığını bilmez bir halde tabanca namlusunu güya başka tarafa çevirmek için onun eline atıldı. Sonra kurşunun patlayışı, sonra...

Onun eğer odadan kaçmasına müsaade ettiyse, bu kendisine karşı duyduğu merhametten ileri gelmiyordu.

Gecenin bu saatinde odasında olan sarhoş bir erkek tarafından vurulmuş olmanın rezaletinden korktuğu için onun kaçmasına müsaade etti. Sonunda hakikat meydana çıksaydı dahi ilk günlerde böyle bir rezaletin gazete sütunlarını nasıl işgal edeceğini tahmin ediyordu.

Bir başka kadın onun yerinde olsa ne yapardı?

Belki odasına ilk girdiği zaman onu içerde bulunca bağırarak dışarıya fırlardı.

Ve bu suretle o ele geçmiş olurdu. Belki de bütün başına gelenleri önlemek için bunu yapması icap etmişti. Ve o bunu yapmamıştı.

Hayır! Sonunda evet, hadise vuku bulduktan sonra, onun Demir'i ele vermeyişi sırf kendini korumak, şerefini korumak içindi. Fakat sade ilk önce onu odada bulduğu zaman hemen ortalığı velveleye vermeyişi ona karşı duyduğu bir merhametten ileri gelmişti.

Onun sevdiğini, severek bedbaht olduğunu görüyor ve bundan dolayı ona acıyordu.

Onun ıstırabını kendisininkine yakın bulmuştu.

Ve şimdi yatağının içinde ölümü bu kadar yakın görüp ondan kurtulduktan sonra, ufak aşk üzüntülerini hayatın birinci planına geçirmek ve sadece aşkı bir ömrün mihveri yapmak ona çocukça bir şey geliyordu.

Ne istiyordu?

Bilmiyordu.

Hayatın kıymetli bir şey olduğunu idrak ettiği andan beri onu kıymetine layık bir seviyeye yükseltmek ve onu kısalığı içinde şayanı alaka yapmak için birtakım şeylere ihtiyaç olduğunu hissediyordu.

Bunlar ne idi?

Bilemiyordu.

Sadece şimdiye kadar geçirdiği hayatın pek manasız ve pek boş olduğunu hissediyordu.

O bu hayattan gözleri bağlı, kulakları tıkalı olarak geçmiş gibiydi.

O tabanca sesi birdenbire büyük bir tarakka [gümbürtü] ile kulaklarının tıkanıklığını geçirmiş gibiydi.

Kendisiyle alakası olmayan hiçbir şeye şimdiye kadar kıymet vermemiş bulunan Nazan birdenbire bütün bir kâinatın gürültülerini işitmeye, kendi haricinde olan hayat dediğimiz her şeye iştiyak ve merak duymaya başlamıştı.

Kendisini ve kalbini ve sevdiği erkeği hayatına mihver yapmanın çocukça bir şey olduğunu hissediyordu.

Böyle insanların yaşamış olmalarıyla yaşamamış olmaları arasında ne fark vardı?

Kendisini muazzam bir kaynaşma olan, bir akıp gidiş olan hayatın, bizzat hayatın bir unsuru olarak hissediyordu ve ondan ayrıldığı zaman tıpkı dalından kopmuş bir çiçek gibi manasız ve ömürsüz olacağını anlıyordu.

Birkaç günden beri içinde olduğu hisleri kendi kendine dahi izahtan acizdi.

Hele bir hastaneden çıkayım, diyordu.

Ne yapacaktı?

Bilemiyordu.

Fakat hayata yeni yepyeni alakalarla döneceği muhakkaktı.

* * *

Demir'in ikinci mektubunu iki gün sonra aldı. Esasen bir gün sonra da hastaneyi terk ediyordu. Demir bu mektubunda da aşağı yukarı aynı şeyleri yazıyordu. Sârâ'yı severek çektiği azabın onu böyle insanlıktan çıkartmış olduğunu anlatmaya gayret ediyor ve ısrarla "Bunun manasını, bu ıstırabın genişliğini siz anlarsınız eminim. Siz beni mazur göreceksiniz," diyordu ve yine ona dostluktan kardeşlikten bahsediyordu.

Nazan bu mektupları evvela hiddetle, sonra müsamaha ile okuyordu. Zaman zaman Demir'e acımak istidadında olduğunu görüyordu.

Şüphesiz Denir bedbaht bir çocuktu.

Ve şüphesiz ki o geceki hadise onu da değiştirmişti. Nazan hiçbir kimseye böyle bir iyiliği bu kadar yüksek bir pahaya, hayatı pahasına yapmak isteyecek kadar diğerkâm olmadığını biliyordu. Fakat hadise geçtikten sonra şimdi hayretle onu kurtarabilmiş olmaktan için için memnuniyet hissettiğini kendi kendine itiraf ediyordu.

Bu garip bir histi. Ve bu histen dolayı, böyle hissedebileceğini anladığından dolayı Demir ona "Siz yüksek bir insansınız," diyordu.

8.

"Yarın çıkıyorsun değil mi Nazan?"

Nazan terasta bir uzun iskemlede yatıyordu.

"Evet Vahdet!"

"Otele geleceksin değil mi?"

"Hayır şekerim. Eve gitmek istiyorum!"

"Bu sıcakta, şehir!"

"Benim apartmanım İstanbul'un en havadar yerinde değil mi?"

"Niçin otele dönmek istemiyorsun?"

Nazan âşığına baktı.

"Niçin otele dönmekliğim için ısrar ediyorsun?"

Vahdet ona düşüncelerini açıkça söyleyip söylememek hususunda tereddüt etti.

"Niçin cevap vermiyorsun?"

"Düşüncemi açıkça anlamak mı istiyorsun?"

"Evet."

"O halde sana söyleyeceğim şeylere üzülmeyeceğini bana vaat eder misin?"

"Elbette."

"Esasen ortada üzülecek de bir şey yok ya... Fakat insanların kötü olduğunu bilirsin. Bu hadise... Bu kaza hadisesi..."

"Ee, ne olmuş? Devana etsene."

"Otelde başka türlü telakki ediliyor- diyorlar ki..."

"Yine sustun... Ne diyorlar?"

"Nazan, benim seni bedbaht ettiğimi, senin beni sevdiğini ve benim yüzümden kendini öldürmeye kalkıştığını söylüyorlar."

Nazan sinirlenmemek istiyordu. Fakat sinirlendiğini hayretle hissetti.

"Lakırdının yanlışı var," dedi. "Seni sevdiğim muhakkak fakat beni bedbaht ettiğin yalan! Büyük yalan... Hele intihar meselesi... O büsbütün saçma."

"Seni mesut edemediğim muhakkak Nazan. Ben hayatımda şimdiye kadar kimseyi mesut edemedim! Ben benden istenilen şeyleri yapmaya muktedir olmadığımı biliyorum. Yaradılışım..."

Nazan gülümseyerek "Bırak," dedi. "Bana mazeret vermeye kalkışma. Ben bedbaht değilim! Hem şimdi bunları bırak da anlat ben otele gelince ne olacak?"

"Sen eve gidince ne olacak? Evvela sana onu söyleyeyim."

"Seni dinliyorum."

"Dedikoducular için mühim bir sermaye... Biz seninle bozuştuk... Ben seni bedbaht ediyorum... Sen zavallı masum bir kadın... Bir kurt ağzında kuzu... Benim kötülüklerime tahammül edemiyorsun ve..."

"Ve kendimi öldürmeye teşebbüs ediyorum."

"Tabiî ben nezaketen senin yanına geliyorum. Hastanede seni ziyaret ediyorum. Fakat bütün bunlar gösteriş... Artık seninle aramız açılmıştır. Dargın olduğumuz için sen hastaneden çıkınca evine dönüyorsun. Benim ne yapmam lazım?"

"Bilmem."

"Nasıl bilmezsin? Senin affını kazanmam için senin arkandan koşmam... Yani birkaç hafta evveli bütün yazı geçirmek için geldiğimi söylediğim otelden bilasebep, yani senin artık orada olmaman sebebiyle ayrılmam."

"Böyle bir şeye niçin kendini mecbur hissediyorsun?"

"Hayır, böyle bir şeye kendimi hiçbir vakit mecbur hissetmiyorum. Fakat bu suretle oteli terk edersem senin peşinden gitmiş bir adam olacağım. Oteli terk etmezsem hain, kaba, vicdansız, merhametsiz bir erkek... Bir cellat!"

"Böyle erkekleri kadınlar severler. Sen de böyle bir şöhreti sevmez misin?"

"Ben gülünç olan, beni gülünç yapacak hiçbir şeyi sevmem. Ah şu menhus tabanca!"

"Neden sinirleniyorsun kuzum?" dedi. "Bilirsin... Ben yalan söylemeyen bir kadınım. Ben kendimi senin için vurmadım. Herkes ne söylerse söylesin. Anladın mı?"

Sözlerinde bir hakikatin ifadesi vardı. Fakat Vahdet bunu anlamadı.

Çünkü o, Nazan'ın kendisini öldürmeye kalkışmış olduğundan emindi. Nazan'ı o kadar iyi tanıdığı halde yarasının omuzdan oluşu, onun bu hareketi biraz da kendisini daha yumuşatmak ve daha ürkütmek için yapılmış olan bir nümayiş gibi telakki ediyordu.

Nazan'a kızdığı muhakkaktı. Nazan hastanede olduğundan beri Pervin ve arkadaşlarının imaları ve ortadaki umumi hava onu sinirlendiriyordu. O hiçbir zaman hususi hayatını bir umumi rezalet halinde görmek istememişti.

Nazan'a sinirlenip kızışının başında bu geliyordu.

Ona kızmasında amil olan ikinci sebep de hiç şikâyet etmeden böyle bir harekete teşebbüs edişinin ona yaptığı manevi ezgiydi.

Romantik bir sevgiye iktidarım yoksa bunun için suçluyum! Nihayet onu kollarımın arasına aldığım zaman her erkek kadar veya bir çoklarından daha iyi onu sevmesini bilmiyor muyum?

Ve sonra ilave ediyordu.

Bir kadının dudaklarını öptünüz, teninden hoşlandınız diye onun bütün hayatınız müddetince size balta olması mı icap eder?

Halbuki böyle bir şikâyete de hakkı yoktu. Bunu bildiği için ve kendisini her bakımdan hatalı, kabahatli, suçlu ve haksız gördüğü için Nazan'a içerliyordu.

Nazan şimdiye kadar tanıdığı kadınların en pasifiydi. Aranıldığı zaman oradaydı. Sevildiği zaman okşandığı zaman mukabele ediyor, kendiliğinden hiçbir şeye teşebbüs etmiyordu. Ne kendiliğinden kavga ediyor, ne kendiliğinden okşuyordu. Sadece ona uyuyor, ona iştirak ediyor ve ona yaklaştığı zaman ne kadar dolgun bir aşk hamulesiyle [yüküyle] bir heyecan ve ihtiras kasırgasıyla ona gelişine ve kendiliğinden nasıl oluyor da bunu göstermemeye tahammül edişine Vahdet şaşıyordu. Ve o zaman onda hislerin hâkim oluşundaki kudrete hayret etmemek elinden gelmeyen Vahdet onun karşısında kendisini küçük hissediyordu.

Ve ona karşı duyduğu bu küçüklük hissini örtmek için ona karşı kaba oluyor, onu küçümsediğini, sevmediğini ona izhar etmek [göstermek] istiyordu.

Nazan bütün bunlara da tahammül ediyordu. Pasif bir sükûnet içinde bütün bu kapris sağanaklarının üstünde akıp gitmesine sabrediyordu.

Ve hiçbir isyan göstermeyişinin bütün bunlara karşı hissiz olduğuna delalet etmediğini Vahdet biliyordu.

Ne yapayım, sevemiyorum. Kadın olsunlar bana kendilerini sevdirsinler, diyordu.

Evet, sevemiyordu. Bu yıllardan beri anladığı bir şeydi.

Sevemiyordu. Sevemiyordu ve sevemediği için kimsenin kendisine darılmaya hakkı olmadığını biliyordu.

Gözleri iyi görmeyen bir insana kulakları ses almayan bir insana darılınamayacağı gibi âşık olamayan Vahdet'e hiçbir kadının küsmeye hakkı yoktu.

Hele darılıp da kendisini öldürmeye kalkmaya...

Fakat işte Nazan yüzünü kızartan bir hiddetle başını ona

kaldırmış ve "Ben kendimi senin için vurmadım," diyordu.

Onun yüzünde hiçbir zaman bir hiddet ifadesi görememiş olan Vahdet hayretle genç kadına bakıyordu.

"Ben kendimi senin için vurmadım!" diye tekrarlıyordu. "Bunu iyice aklına koy. Ve herkesin karşısında suçlu suçlu dolaşma."

"Sen bir polis memuru musun ki üzerinde tabanca taşıyorsun ve akşam odana girdiğin zaman tabancanı ihtiyaten boşaltıyorsun? Ve boşaltırken..."

"Ben üzerimde tabanca taşımam."

"Sen istediğin kadar tevil et, bu deliliği benim için yaptın. Beni üzmek, bana ezgi olmak için. Fakat görüyorsun ben gayet hissiz bir erkeğim. Böyle şeyler bana tesir yapmaz. Eskiden seninle nasıldıysam yine öyleyim.

Nazan "Fakat Vahdet," dedi. "Ben kendimi senin için vurmadım."

"O tabancayı niçin karıştırdın?"

"Ben tabancayı karıştırmadım!"

"Tabancayı kim karıştırdı?"

Neden böyle konuştuğuna hayret ediyordu.

"Sana ne?" dedi.

"Nasıl bana ne?"

"O tabanca benim değildi. Ben kendimi öldürmek istemedim. İşte o kadar."

"Seni bir başkası mı öldürmek istedi?"

"Öldürmek istedi mi bilmiyorum."

"Bir başkası!"

"Evet!"

"Bir başka erkek... Öyle mi?"

"Evet! Şimdi hakikati anlıyor musun?"

"Ve sen onu ele vermek istemedin. Söylesene... Demek beni değil, onu seviyordun."

Nazan tam cevap verecekti, ona hakikati söyleyecekti. Fakat bu sırada terasa gelen bir hastabakıcı "Bir misafiriniz geldi hanımefendi," dedi. "Demir Bey, kabul edecek misiniz?"

Nazan birdenbire sapsarı kesildi.

"Demir Bey mi?" diye kekeledi. Kalbi kuvvetli kuvvetli çarpmaya başladı.

Vahdet genç kadına baktı. Bu ne demekti? Demir Bey geliyor. Demir...

Nazan bir erkekten bahsetmişti. Üstüne tabanca sıkan bir erkek...

Vahdet, Demir'i düşündü. O gece sigarasını yakarken kibrit ışığında gördüğü perişan yüzünü.

O, gelini kıskanan biri zannetmişti onu.

Demek kendi yanlarına yaklaşmakta bir sebep varmış. Ve bu sebep...

Nazan daha cevap vermeden yerinden kalkan Vahdet "Sizi daha fazla rahatsız etmeyeyim hanımefendi," dedi. "Yarın sabah gelir sizi otele götürürüm."

"Durunuz Vahdet Bey," diye gülümsemeye gayret etti.

Vahdet hastabakıcıya dönerek "Misafiri getiriniz," dedi. "Bekletmeyiniz... Allahaısmarladık Nazan Hanımefendi."

"Güle güle efendim," diyen genç kadın, hastabakıcı uzaklaşır uzaklaşmaz "Biraz daha kalsaydın," dedi.

Fakat Vahdet büyük bir hiddetle terastan ayrılmıştı.

Misafire rast gelmemek için hastanenin nöbetçi hekimini aramak bahanesiyle dışarıya değil koridorlara saptı.

Bütün bunlar ne demekti?

Kendisine bu kadar âşık görünen Nazan böyle bir oyun mu yapmıştı?

Kendisiyle küçük Demir'i aynı zamanda mı kandırmaya teşebbüs etmişti?

Kalbinde duyduğu bu nahoş his kıskançlıktan daha fazla aptal bir gururun azabıydı.

O kendisini daima herkesten yüksek görmüştü. Ve münasebette bulunduğu kadınların hepsi evvela onu körü körüne sevmişler ve sonra ona tahammül edemeyerek açık bir bozuşma ile ondan ayrılmışlardı.

Şu Nazan nasıl bir kadındı? Hep âşık, hep sessiz, hep uysal görünürken bir taraftan da bir başka erkekle, Demir'le münasebet tesis etmişti.

Münasebet tesis mi etmişti? Yoksa kendisiyle tanışıp anlaşmadan evvel teessüs etmiş olan bir münasebeti mi idame ettirmişti?

Kendisiyle otele geldikten sonra Demir'in gece çılgınlar gibi oralarda dolaşması ve sonra bu yaralama veya yaralanma vakası...

Bütün bunlar Demir'in terk edilmiş, kıskanç bir sevgili olduğunu göstermiyor muydu? Demir demek sonradan pişman olmuştu ve sonra çiçekler yollamış belki de her gün Nazan'ı ziyaret etmişti.

Yeniden barışmış olacaklar... Kadın değil mi? Bu kaba hareket onun hoşuna gitti. Bu vahşet ona Demir'in erkekliğini ve yabaniliğini hatırlattı. O kadar dişi bir kadın böyle erkekten haz eder!

O kadar dişi bir kadın dediği zaman hakaret olsun diye bunu söylüyordu. Fakat onun nasıl bir kadın olduğunu hatırladığı zaman bütün vücudunda iştiyak ve hasrete benzeyen bir acı dolaştı.

Kıskanıyor muyum?

Sevemeyen adam kıskanabilir miydi ki?

Yarın yine gelecekti. Hiçbir şey olmamış gibi gelecek, onu alarak otele götürecekti.

Herkesin bizi beraber görmesi ve neşeli görmesi lazım! Bu trajedi atmosferinden kurtulmamız lazım!

Ya Demir? Demir yine silaha sarılırsa... Belki de Nazan

ondan korkuyor. Onun için otele dönmek istemiyordu. Hastanenin arkasını gören yolda giderken gayri ihtiyarî evvela başını çevirdi ve terasta, uzaktan ikisini seçti.

Nazan koltukta uzanmıştı. O da karşısında oturuyordu.

Adamakıllı barışmışlar, dedi. *Belki de yarın benim gelip onu aramamaklığım daha doğru olur. Boşu boşuna kendimi üzüyorum. Nihayet bir aptal kadın benim için kendisini öldürmüş, derlerse bana bunun ne ziyanı var?*

* * *

Otele girerken Sârâ'yı gördü. Yalnızdı. Üzerinde kırmızı ve mavi renklerde emprimeden güzel bir elbise vardı.

Onu daha uzun ve daha ince gösteren, vücudunun kıvraklığını daha ziyade tebarüz ettiren [meydana çıkaran] bir emprimeydi.

Kara saçları tepesinde değildi. Omuzlarına doğru dökülüyordu. Dudakları gayet iyi boyanmıştı. Tıpkı emprimesindeki güllerin rengindeydi.

Ne harikulade güzel kadın, diye düşünürken onun da kendisine baktığını gördü. Hatta yüzünde gülümsemeyi hatırlatan bir şey vardı.

Vahdet de gülümsemek istedi. Fakat cesaret edemedi.

Bari biz de intikam alalım, diye alayla düşünüyordu. *Mademki şu dakikada bizi aldatıyorlar!* Aldatılmış olmak onun asabını bozuyordu. Nihayet Nazan kendisine açıkça bütün hakikati söyleyebilirdi.

Onun kendisini deli gibi sevmediğini biliyordu. Ve bu hakikatin Vahdet'i hiçbir zaman müteessir etmeyeceğini tahmin edebilirdi.

Sârâ, Vahdet'e bakmakta devam ediyordu. Ve yüzündeki gülümseme de daha bariz bir çizgi olmuştu. Ondan cesaretlenen Vahdet de ona gülümsedi.

Ve hafif bir baş selamıyla birbirlerinin yanından geçtiler.

Bu selam şüphesiz ki günlerce aynı otelde oturan iki müşterinin birbirine göstermeye mecbur olduğu aşinalıktan doğan bir nezaket selamıydı. Fakat bu selam onların tanışmasına bir başlangıç oldu.

9.

Eğer o Vahdet'in nazarı dikkatini kendisini dünyanın en iğrenç, en müstekreh [tiksinilen] görünüşünde olan bir erkeğin kolları arasına servet için bila tereddüt ve tiksintisiz atan bir kadın olduğu için, bu yaşta ve bu kadar menfaatperest olacak kadar uyanık bir insan bulunduğu için celp ettiyse, Vahdet de onun dikkat nazarını üstüne kendisi için bir kadın intihar etmiş bir adam olarak çekmiş bulunuyordu.

Sârâ'nın düğün gecesi olan bu hadisenin dedikodusu devam ediyor, Vahdet ve Nazan otelin bütün dedikodularının mihveri halinde bulunuyordu.

Eğer mevsimin en şayanı alaka iki dedikodusu varsa biri Sârâ ile kocası, diğeri Nazan'la Vahdet...

Sârâ hayatında şimdiye kadar hiçbir erkek için intihar etmeyi düşünmemişti.

Bir kadının bir erkek için kendisini ölüme kadar sürükleyecek bir aşk hissetmesi ona inanılmaz ve umulmaz bir çılgınlık gibi geliyordu.

Sârâ hayatında şimdiye kadar uğrunda her şeyi yapmaya kadir olacak kadar bir kuvvetle sade kendisini sevmişti.

Dünyanın mihveri kendisini görmüş, her şeyin esasını kendi menfaatinde telakki etmişti.

Dünya onun için onun etrafında başlayan ve onunla alakası, ona temin ettiği fayda ve menfaat seviyesinde kıymet

kazanan ve onun alakası ve menfaatlerinin bittiği yerde biten bir şeydi.

Hayatında bir kere bile kalbinin bir başkasına karşı en ufak bir sevgi hissiyle çırpındığını duymamıştı.

Sevmediği insanlar arasında annesiyle babası baş planda gelmekteydiler.

Onlara karşı kalbinde sevgisizlik pasif bir alakasızlık ve lakaytlık şeklinde kalmamıştı.

Onlardan nefret etmişti. Hayatında en fazla nefret ettiği iki insan bu anne ile bu babaydı.

Halbuki annesiyle babası onu çok severlerdi. Onun kendilerine karşı duyduğu bu nefret ve tiksintiyi mazur görecek kadar kendilerini ona layık hissetmeyişleri hem acıklı, hem dokunaklı bir şeydi.

Mahmure Hanım kızının nefretini onu annesinin eskiden hizmetçilik ettiği bir eve götürdüğü gün kazanmıştı.

O zaman Sârâ dört yaşındaydı ve dört yaşına kadar hayatı sur dışındaki teneke mahallesinin içinde geçmişti. Etyemez'deki bu eve babasının odacı gibi çalıştığı işinden ayrılıp İcra Dairesi'ne ufak bir memur olarak girdiği zaman taşınmışlardı. Ve bu ev onların hayatının muayyen bir refahını işaretliyordu.

Dört yaşına kadar hiçbir zaman bu teneke mahallesi hududunu aşmamış olan Sârâ birinci defa olarak Şişli'deki mükellef bir apartmanın ikinci katında çok lüks eşya ile döşeli olan bir daireye girdiği zaman kendisini cennette zannetmişti. Gözleri hayranlıkla açılmış olarak ipek elbiseli, ipek kurdeleli, boyalı, şık patikli iki küçük kızın kendileri gibi süslü ve güzel bir kadına 'Anne!' diye hitap edişleri onu âdeta hipnotize etmişti.

Annesinin rengi atmış siyah mantosu, çenesinin altından bağladığı yıkana yıkana elekleşmiş, siyah krepdamur başörtüsü ona dünyanın en büyük ayıbı gibi gelmişti.

Evin küçük hanımları kendilerine akran olan bu küçük kızla oynamak istemişlerdi ama Sârâ onlara da yanaşmamıştı. Vahşi ve küçük bir hayvan gibi bir kenara büzülmüş, dudaklarını yiye yiye kendi soluk basma elbisesine, kırmızı sandallarına, iki örgü halinde yanından sallanan saçlarına bakıp durmuştu.

Çocuğun bu sessizliği ve bu sükûtu onlar bu evden çıkıncıya kadar devam etmişti. Evin kapısından çıkar çıkmaz, Sârâ ağlamaya başlamıştı.

Caddenin üstünde yürümüyor ağlıyordu. Mahmure Hanım *O kadar usluydu, herkes uslu, uslu dedi, kıza nazar değdirdiler,* diye düşünüyordu.

Sârâ hakikaten kendisine nazar değmiş, büyü yapılmış, cinlere, perilere uğramış gibi ve uğramış kadar gayri tabiiydi.

Sebepsiz yere bağıra bağıra ağlıyor ve annesi onun elinden tutmak, tramvaya doğru götürmek istedikçe küçücük yumruklarını sıkarak ona hücum ediyor, onun ellerini tırmalıyor, onun dizlerini ısırıyordu. Çocuğu bir hayli hırpaladıktan sonra onu tramvayın içine atabilen Mahmure Hanım tramvayda halkı izaç [rahatsız] ede ede istediği yere kadar gelebildi.

Çocuk ağlamasını bitirmemişti.

O günden sonra küçük kız annesine sokulmuyordu. Sokakta yetişen çocukların, arsız küstahlığı ile "Ben senin gibi eski esvap, çamaşır yıkayan anne istemem!" diyordu.

Mahmure Hanım kızıyor, "Hele şuna bakınız, sümüklüböcek kabuğundan çıkmış, kabuğunu beğenmemiş!" diye söyleniyordu.

Evet, sümüklüböcek kabuğundan henüz çıkamamış olduğu halde, kabuğunu beğenmiyordu. Bu önüne geçilebilecek bir şey değildi.

Sârâ ilk zengin evi, ilk süslü kadını ve ilk süslü çocukları gördüğünden beri evini, annesini, babasını ve hayatını beğen-

miyordu. Güzel, iri elektrik lambaları, kadife perdeler, vitrinlerinde antika biblolar olan salonlar, renk, renk halılar...

O bunları istiyordu. Sade bunları istiyor, gördüğü iki küçük kızın esvaplarını, patiklerini, bebeklerini istiyordu.

Niçin onlarda var da bende yok? diye düşünüyordu. *Benden daha güzel oldukları için mi?*

Evlerinde yatak odasında pencere içinde bir kenarı kırık bir ayna dururdu. Ve annesi Mahmure Hanım bazı akşamları onu kucağına alarak yüzüne pudra, yanaklarına şokola kâğıdını yalayarak allık sürerdi. Ve gözlerinin içine sürme çekerek süslenirdi.

Sârâ işte bu aynayı zaman zaman kucağına alıyor, dizlerini dikerek kerevetin üstüne oturuyor ve dizleriyle bedeninin arasına koyduğu aynada kıpırdamadan kendi yüzüne bakıyordu.

Ben hepsinden güzelim, diye düşünüyordu. *Hepsinden güzel benim!*

Ve kendisini temaşa etmekte o küçücük yaşına rağmen, büyük bir zevk hissediyordu.

Bu iki his, lükse, güzel giyinmeye, güzel yaşamaya, iyi gezmeye karşı olan iştiyakıyla kendi kendisine karşı olan meclûbiyetin [tutkunluğun] yaşı ile birlikte büyüyor ve kalbinde korkunç vüsat [genişlik] kazanıyordu.

Mektebe gitmeye başladıktan sonra ıstırabı daha artmıştı. Fakir bir çocuk olmanın kendisine verdiği küçüklük duygusunu, güzelliğine ve herkesten üstün olduğuna dair içinde doğan bu hissi taassup [bağlılık] şeklindeki imanı ile yenebiliyordu. Ve o zaman, tacı gasp edilmiş bir hükümdar, hakları elinden alınmış bir mağdur gibi diğer insanların karşısına alacaklı gibi dikiliyor ve hayatta kendisini mahrum ettiği her şeyi istiyordu.

Ve alamadığı için içinde biriken kinleri ruhunu bütün

sevgilere karşı bir zırh gibi koruyordu. Ve bu zırhın arkasında kendisiyle baş başa kalan ruhunu sade kendi aşkı ile besliyordu. Kendisine karşı duyduğu bu takdir ve hayranlık gitgide bir perestişe kadar varmıştı.

Kendi isteklerinin husul bulması kendi menfaatlerinin korunması, kendi idealinin tahakkuku için başkalarının felaketini değil, ölümünü dahi gözlerini kırpmadan görebilirdi.

Fakat maddi vaziyetlerinin kendi hiçbir isteğini yerine getirmeyecek kadar kötü olduğunu idrak etmekten duyduğu acı müthişti.

Sârâ için kimse zeki bir kız diyemezdi.

O zekâsıyla değil sabit fikirleri ile hareket eden kimselerdendi. Daha üç dört yaşında bir çocukken ona ufak bir levhası gösterilmiş olan öteki hayata, sefaletin dışındaki müreffeh hayata kavuşmak istemiş, daha o zaman bile kendisini o hayat içinde yaşayanlardan daha güzel ve daha üstün telakki etmişti.

Çocukluğu ve gençliği hep bir haset ateşi içinde geçmişti. Sefaletten nefret ediyor ve bu sefil kulübede sanki onların çocuğu değilmiş gibi yaşıyordu. Mahmure Hanım kızını pek seviyor ve onun kendilerine benzememekteki inadını memnuniyetle kabul ediyordu.

O inşallah benim gibi olmayacak, akıllı olacak, büyüyünce zengin birini baştan çıkarıp bu sıkıntıdan kurtulacak!

Nereden bu zengine rastlayacak? Mahmure Hanım bunu hiç düşünmüyordu. Kendisi kocasına körü körüne sadık bir kadın değildi. Ve hiçbir zaman, ölünceye kadar da böyle zengin bir adama rastlayabileceğini hiç zannetmemişti. Eğer kendisi rastlamış olsaydı ve onu baştan çıkarabilmiş bulunsaydı o zengin adamı takip etmek için bila tereddüt kocasını terk ederek onun arkasından giderdi.

Böyle bir adama rastlayamadığı ve rastlayamayacağını da

iyice anladığı için günün birinde kendisine iltifat eden bir avukata kocasına iltimas edip İcra Dairesi'nde bu işi bulması için yalvarmıştı. Ve buna da muvaffak olarak Etyemez'e taşınmışlardı.

Sârâ küçük yaşına rağmen annesinin avukatla geçen küçük macerasını fark etmiş ve bütün kalbiyle bu adamın annesini almasını temenni etmişti. O zaman o da annesiyle birlikte bu Etyemez'den kurtularak daha yüksek bir hayatın dekoru içine girebilecekti.

Annesinden nefreti muhakkaktı. Fakat Mahmut Efendi'ye karşı duyduğu kin, Mahmure Hanım'a karşı hissettiği nefretten de daha çoktu. Çünkü seneler geçtikçe ve çocukça etrafını muhakeme edebilir bir hale geldikçe annesinin sadece fakir bir kadın olduğunu fakat babasının bu sefalet içinde ayrıca da süflî [bayağı] bir insan bulunduğunu, sefilliği ve gülünçlüğü ile kendisini herkese eğlence yaptığını görerek utanıyordu.

Hele bir kadeh rakı içebilmek için sağa sola yaltaklanışları Sârâ'nın en zıddına giden şeydi. Mahmut Efendi'nin kızı olmamak için hayatının yarısını verebilirdi.

Halbuki gerek babası, gerek annesi onu sade sevmekle iktifa etmiyorlar, âdeta sayıyorlardı.

Sanki o başka bir ailenin, başka bir tabakanın çocuğuymuş da iltifat olsun diye kendi evlerine gelmiş gibi ona âdeta bir misafir muamelesi yapıyorlar, kendi tâbi oldukları şartları mümkün mertebe ondan uzaklaştırmak, onu daha fena şartlar içinde yaşatmamak istiyorlardı.

Mahmure Hanım için çamaşır, tahta, bulaşık ve para çıkışmadığı günler yemek pişirmek için arsalarda ot toplamak her günkü işlerdendi. Fakat pişen yemekleri seçmek, ev işlerinde annesine hiçbir yardımda bulunmamak, aile aç otururken nispeten iyi giyinmek hep Sârâ'nın hakkıydı. Anne ile baba Sârâ'ya hizmet ediyorlardı. Daha o küçük bir çocukken bile evin bir hâkimi mutlağıydı.

Anne ve babanın ona bu kadar iltifatları körü körüne bir ana baba muhabbetinden ileri gelmiyordu.

Bunun içinde gizli bir emel de saklıydı.

Kız evlattı o! *Ve eğer bir de şansı olursa*, diye düşünüyorlardı. Evet, bir de şansı olursa aile onun sayesinde refaha ve rahata pekâlâ kavuşabilirdi ve böyle de olacaktı.

Ne anne, ne de baba kızlarının bu refahı meşru bir izdivaç şeklinde getireceğini de düşünmüyorlardı.

Nihayet güzel bir kız, bir servetti. Ve Sârâ hakikaten güzel bir kız olarak serpiliyordu.

Mahmure Hanım "Aman ev işi yaparak elleri bozulmasın!" diyordu Ve komşu oğullarının onun arkasından nasıl koştuklarını fark ediyordu.

"Bir serseriye, bir ite kapılmasa... Kopuğun biri kızı baştan çıkarmasa!" diye içi titriyordu. Babasına gelince, o köşedeki bakkalın kendisine birkaç kere "Maşallah Sârâ hanım kızımız da bir hayli serpildi. O Sârâ değil, biraz daha büyüsün, yüreklere yara olacak," diye zarafet şeklinde kalbinin içindekini söyleyişinden gururlanıyordu. Mahmut Efendi hayatta hiçbir zaman büyük iddialar ve emeller peşinde koşmuş bir insan değildi.

Onun için en büyük saadet akşam rakısını kâfi dozda bulabilmek ve bunun için kimseye de yüzsuyu dökmeye ve dalkavukluk etmeye ihtiyaç hissetmemekti.

Buna muvaffak olursa, o kendisini dünyanın en bahtiyar adamı farz eder ve esasen hayattaki bütün arzuları da tahakkuk etmiş olurdu. Bir bakkal damat ise bunun için tam biçilmiş kaftandı. Hemen damat olmaya da ne lüzum vardı? Sârâ birkaç kere uzaktan uzağa onun yüzüne gülse, bakkal kendisine o ümitle bir hayli ikramda bulunurdu. Ufak kuytu mahallelerin bakkallarında ekseriya tezgâh başı yapılırdı.

Ve bakkal, hani Sârâ hakkında sade konuşmak için de olsa

babasına birkaç rakı ikram etmekten çekinmiyordu.

Bakkal şişko bir adamdı. Kırk beşini aşmıştı. Kalın bir ensesi, yuvarlak gözleri, kalın ve haris dudakları vardı.

Sârâ'dan bahsederken sanki önüne pek sevdiği bir yemek konmuş açgözlü gibi yutkunuyordu. "On beşine geldi mi?" diye soruyordu. "Daha on dördünde ama çabuk büyüdü köftehor!"

"Allah bağışlasın!" diyen bakkal sureti haktan görünmek istiyordu. "Daha parmak kadarken hani, biliyordum. Buraya gelir, benden karamela alırdı. Yanağını sıkıştırmak isteyince de elime vurur kaçardı. On bir yaşında yoktu bile o zaman ha!" diye âdeta soluyordu.

Evet, gerek anne gerek baba kızlarının erkekler üzerinde bıraktığı bu derin tesirden âdeta iftihar doyuyorlardı.

Bu tesirin daha kuvvetli olacağı günleri bekliyorlardı.

Fakat Sârâ büyüdükçe onlara daha asi oluyor, onları anne baba olarak değil, hatta kendinden yaşlı iki insan olarak da saymıyor onlara hiçbir kıymet vermiyordu.

Mahmure Hanım için için "İleride sivrilsin bizi tanımayacak bile!" diyordu.

Sârâ onları sivrilmeden evvel de tanımıyordu.

Mektebi dokuzda bırakmıştı. Ve mektebi bırakır bırakmaz da süslenmeye başlamıştı.

Kavga dövüş annesinden para koparıyor, sinemaya gidiyordu. Sinemada görmek istediği filmler hep lüks dekor içinde geçenlerdi. Onları hayran hayran seyrediyor, sinema gazeteleri okuyor ve vardan yok olan, milyonlara kavuşan yıldızların muhayyerülukûl [şaşkınlık veren] maceralarını yaşamak istiyordu.

Kendisini Etyemez'den bir hakikatin kurtaramayacağını pekiyi biliyordu. Onun için hayatta yegâne ümit bir masal kahramanı olabilmekti.

Holivut'tan gelecek bir film rejisörü İstanbul'da gezerken Sârâ'yı görecekti. Onun güzelliğine hayran olacak, onu milyonlarca dolara angaje ederek Amerika'ya götürecek, orada saray gibi villalarda yaşayacak, çift çift otomobillere sahip olacak, Miami'de banyolara gidecek, Avrupa seyahatine çıktığı zaman istasyonlarda halk ve gazeteciler fotoğrafçılar onu karşılayacaklar, poz poz resimleri çekilecekti.

Geceleri yatağına yattığı zaman hep bu hülyaları kurar, hep bunu ister ve hep böyle şeyler olur zannederdi.

On beş yaşıyla on altı yaşının arası hep bu hülyalarla geçti ve hep bu hülyaların hakikat olacağına, günün birinde kendi güzelliğine layık bir hayata kavuşacağına dair kati bir kanaatle içinde bulunduğu hayata bir geçit kıymeti verdiği için âdeta müteselli [avunarak] olarak yaşadı.

Fakat bütün halk çocukları gibi o da daha on yedi yaşında iken hayatı daha realist bir gözle görmeyi öğrendi.

Holivut film rejisörleri İstanbul kaldırımlarında sık sık görünen mahlûkattan değildi.

Hayatı bugünkü imkânlar içinde daha iyileştirmek icap ediyordu.

Etyemez kendisini sıkıyordu. Köprü'nün bütün bu tarafı esasen onu üzüyordu. Karşı tarafta oturmak istiyordu. Karşı taraf ona Holivut değilse bile ona yakın bir güzellik ve ihtişam saklıyor vehmini veriyordu.

Annesinden aldığı paraları hep giyinmeye, hep gezmeye sarf ediyordu. Etyemez'den çıkarak köprüyü geçmek ve Yüksekkaldırım'ı yaya tırmanmak, şartıyla yaptığı uzun gezintilere kimsenin mani olduğu yoktu. Annesiyle babasının onun üzerinde en ufak bir otoritesi yoktu. Sârâ, Beyoğlu Caddesi'nde vitrinlere bakarak dolaşıyor ve o güzel ipeklilere, o çanta, şapka ve parfümlere içi titreye titreye bakıyordu.

Bütün bunların kendi güzelliğine ne kadar yakışacağını,

herkesten fazla kendisinin bunlara layık olduğunu düşünüyordu.

Etrafından geçen, bu dükkânların vitrininde durmaya bile ihtiyaç hissetmeden kapısını açarak içine giriveren kadınlara haset ve gıptayla bakıyordu. Çiçekli şapkaları, güzel eldivenleri, sanki ayaklarına birinci defa giyilmiş gibi duran hiç bozulmamış kunduralarıyla bu kadınlar kendisinden ne kadar başka, nasıl bambaşkaydılar.

Onlar gibi giyinmeye gayret ediyor, ucuz kumaşlarla modern elbiseler yapmaya çabalıyor, kendi esvapları bunların arasında sırıtıp kalıyor, bir türlü şık olamıyordu.

Esasen babasının bu hususlaki imkânları pek kıttı. Bütün bunları başka yerlerden bulmak lazımdı. Başka türlü...

Sârâ gayet soğuk bir kızdı. Kendi etrafında pervaneler gibi dönen mahalle delikanlılarının hiçbirine tenezzül edip de bakmıyordu.

Bu ahlakının sertliğinden ve ciddiyetinden değildi. Kalbinde bu gibi şeylere karşı hiçbir alaka duymayışı onu erkeklerin karşısında ciddi ve soğuk yapıyordu.

Fakat onun erkeklere karşı böyle sert ve haşin davranışı onu beğenenlerin üzerinde müthiş bir tesir bırakıyordu.

Ve onları kendisine daha ziyade bağlıyordu. Sârâ bunun da farkındaydı. Fakat kendisine istedikleri kadar bağlansınlar, kendilerinden hiçbir menfaat beklemediği bu insanlara ne kıymet verebilirdi?

İnsanların kıymeti onun nazarında kendisine temin ettikleri menfaat ve fayda derecesinde büyüyüp küçüldüğüne göre mahallesinin delikanlıları ona hiçbir menfaat temin etmedikleri için onlar Sârâ için ölebilirlerdi. Sârâ onların hiçbirisine kafasını çevirip de bakmıyordu.

Kendi muhitinden olan bu insanlardan, sefaletten tiksindiği kadar tiksiniyordu.

Sârâ on sekiz yaşına yaklaştığı sıralarda mektep arkadaşlarından birine rastladı. Bu Pakize isminde bir kızdı. Yanında erkek kardeşi vardı. İkisi de iyi giyiniyorlar ve refahlı bir ailenin çocuğu gibi görünüyorlardı.

Pakize ilk mektepte Sârâ'nın sıra arkadaşıydı. Birinci sınıftan beşinci sınıfa kadar hep yan yana oturmuşlar ve çok sevişiyorlardı. Tesadüf köprü üstünde olmuştu. İki kardeş telaşlı adımlarla vapura giderlerken Pakize birdenbire sınıf arkadaşını tanımış ve duraklayarak ona bir el işareti yapmış ve ismini çağırmıştı.

"Sârâ!"

"Pakize!"

İki genç kız birbirlerinin karşısında duruyorlardı ve sualler birbiri arkası sıra geliyorlardı.

"Nasılsın?"

"İyiyim!"

"Ne kadar büyümüşsün."

"Ya sen?"

"Ama hiç değişmemişsin."

"Sen değişmişsin. Eskiden daha güzelleşmişsin. Benim ismimi çağırmasaydın belki seni tanıyamazdım.

"Nerelerdesin?"

Yalan atıvermişti.

"Şişli'de oturuyoruz. Ya sen?"

"Biz Moda'dayız bu yaz. Biliyorsun babam hep Ankara'da kalıyor."

Bilmiyordu. Fakat nezaketsizlik olmasın diye bilir göründü.

"Ankara'da ha... Ya siz?"

"Biz kâh Ankara'da, kâh burada... Ha, sana erkek kardeşimi tanıtayım! Erkek kardeşim Bülent... Arkadaşım Sârâ."

Genç çocuk onun elini sıktı.

Vapur dûdûğünü çalmaya başlamıştı.

Gençler telâş ettiler. Pakize ona "Bizi telefonla ara," dedi, "bir gün Moda'ya gel. Kotra ile gezeriz, yüzeriz. Olur mu? Muhakkak gel."

"Telefonla sizi nasıl arayayım? Babanın ismini unuttum," dedi.

Ve Pakize ona "Memduh Yurtsever," diye bağırarak uzaklaştı.

Sârâ günlerce onlara gidip gitmemek arasında kendi kendine tereddütler geçirdi. Oraya giderse iyi insanlarla karşılaşacağını zannediyordu. Fakat kılık ve kıyafeti böyle bir ziyareti yapmaya müsait değildi. Bilhassa ayakkabıları... Şimdi yazdı; kendi bir genç kızdı. Basma bir elbise de pekâlâ plaj ve kotraya gitmeye kâfiydi. Fakat bu siyah podüsüet ayakkabılarıyla basma elbiseyi giymek ve böylece kibar bir eve gitmek nasıl olurdu? Günler, ayaklarına ucuz bir karyoka ayakkabı almak için geçti. Annesinin kimonosunu bozarak önden ilikli bir etek yaptı. Omuzları askılı bir *ban de soleil* ile açık bıraktığı omuzlarını örtecek kadar küçük bir *bolerobu* da basmanın kırmızı dallarına uygun olan kırmızı renkli bir bluzu bozarak yaptı.

Ondan sonra da bir gün Memduh Yurtsever ismini telefon kitabında arayarak Büyük Postane'den onlara telefon etti.

"Alo, alo... Neresi efendim? Evet... Ben Pakize Hanım'ı istiyorum. Pakize sen misin?"

"Evet, ne istiyorsunuz?"

"Ben Sârâ... Ne zaman evdesin? Sana gelmek istiyorum."

"Yarın şekerim... Yarın beklerim," diye başlayan muhavere [karşılıklı konuşma] bir çeyrek saat kadar uzadı ve nihayet evin adresi sarahatle [açıkça] verildi. Ertesi gün Pakize onu evinde bekliyordu.

* * *

Pakize, Moda Çayırı'na çıkan sokakların birinde, büyük ve güzel bir köşkte oturuyordu. Köşk güzel eşyalar, kıymetli halılar ve büyük bir zevkle döşenmişti.

Öğle yemeğinde Pakize'nin annesi ona itibarlı bir misafire yapılan itibarı gösteriyordu.

Güzel bir sofrada güzel bir yemek, sonra terasta uzun sandalyelerde biraz uzanıp yatmak! Bu hiç yapılmamış ve güzel şeyler onun fevkalade hoşuna gidiyordu.

Bütün bu şeyler kendi tahayyül ettiği lüks değildi. Fakat yine de kendi hakiki hayatı yanında hakikaten arzu edilecek kadar güzel bir rahatlıktı.

Yemekten sonra kotrayla çıkmadan evvel bir düzelmek için Pakize'nin odasına girdikleri zaman Sârâ birinci defa olarak büyük bir endam aynasında kendisini baştan aşağı görerek süslenmenin ne kadar zevkli bir şey olduğunu hissetti. Meğer bir aynada görünen bir yüz fevkalade güzel olabilir ve elbisenin üst kısmına pekâlâ da uyabilirmiş. Fakat bir insan kendisini yukardan aşağıya gördüğü zaman birtakım eksiklikleri olduğunu, daha doğrusu üzerinde mevcut olan birtakım fazlalıklar bulunduğunu daha iyi fark edebiliyordu.

İşte kendisini böyle görünce de Sârâ eteğinin belini biraz daha yukarı çekti ve beline yaptığı kuşağın kemerinin bol bol bağlanışının bütün elbiseye yakışmadığını anlayarak onu çözdü ve kemerin sarkan iki ucunu da kaybedecek bir şekilde bağladı. Ve Pakize bir iş için biraz dışarı çıkınca onun pudralığını alarak hayatında birinci defa olarak büyük tüyden bir hopu yüzüne sürmenin zevkini tattı. Arkadaşı odaya girerken o çantasından çıkardığı bir rujla dudaklarını boyamaktaydı.

O günkü kotra gezintisi Sârâ için hayatının ilk güzel eğlencesi olmuştu. Deniz tirşe rengindeydi o gün. Kotranın seyrini güzelleştirecek kadar kuvvetli fakat onu yalpalandırmayacak kadar hafif bir rüzgâr esiyordu. Beyaz kotra martı gibi dalga-

lardan dalgalara sekiyor, hafif yana yatışta Sârâ'nın gönlünü heyecana düşüren bir zevk veriyordu ona. Bülent yelkenleri idare ediyordu. Pakize dümende oturuyor, biri lacivert pantolonlu diğeri kısa şortlu iki genç kız ve üç delikanlı ve Sârâ eğlenip duruyorlardı.

Kızların ikisi de güzel ve şıktı ama delikanlıların üçü hatta dördü de Sârâ'ya daha fazla alaka gösteriyorlardı.

Sârâ onların arasında yabancı ve çiğ kalmamak için gayret sarf ediyordu.

Sert bir deniz kokusu... Ve yüzüne sıçrayan sular ve bu rüzgâr, dönüşlerdeki bu fazla yan yatışlar, rüzgârlarla şişen bu yelkenlere uyup süratli kayışlar onun nefesini kesen tatlı bir heyecana sebep oluyordu.

Fakat ötekilerin heyecanlanmadığını gördükçe o da kendisini tutuyor ve heyecanını saklıyordu.

Bir buçuk saat kadar böyle dolaştıktan sonra Ada'da Yorgolu'da durdular. Ve hepsi soyunup denize atladı. Sârâ, yüzmesini Yenikapı'da öğrenmişti. Mahmure Hanım'ın vaktiyle orada bir kız kardeşi otururdu. O küçücük bir çocukken yazları hep oraya giderlerdi ve Sârâ Yenikapı'nın çocuklarıyla -onlar balık gibi yüzmesini bilirler- birlikte denize atılırdı. Ve işte orada bu hocalardan yüzmesini öğrenmişti.

Denizi ve kotrayı, fakat bilhassa denizi çok sevmişti. Çünkü nihayet bu çıplaklık herkesi bir yapıyor, aralarındaki farkı o kadar tebarüz ettirmiyordu.

Böyle soyunulduğu zaman tabiat tarafından en cömertçe süslenilmiş olanın kendi olduğunu biliyordu. Akşama kadar orada dolaştıktan sonra, gece kotrada kalmaya karar verdiler. Sârâ buna cesaret edemedi. Anasından babasından korktuğu için değil, onlardan hiç korkmazdı... Fakat annesinin bu gecikmeden üzülüp telaşlanıp bir kaza var mı yok mu diye polise müracaat etmesinden ürküyordu. Ve onun için, evinin

haberi olmadığı için eve dönmek mecburiyetinde olduğunu söyledi. Onu kotra ile iskeleye kadar getirdiler. İskeleye çıktı. Onlarla selamlaşırken kotra uzaklaştı. Ve işte o zaman Sârâ birdenbire müşkül bir durumda olduğunu hatırladı. Az para ile yola çıkmış ve biletini Kadıköyü'ne gidip gelme almıştı. Yanında beş kuruşu vardı. Bu beş kuruşla hiçbir iş göremeyeceğini ve Büyükada'dan İstanbul'a kadar gidemeyeceğini anlıyordu.

Ne yapacağını şaşırmış bir halde telaşla kotraya işaretler yapmaya başladı. Kotranın içindekiler kendilerini selamlıyor zannediyorlar ve ona aynı el işaretlerini yaparak daha uzaklara, daha uzaklara gidiyorlardı. Sârâ Ada İskelesi'nin şık kalabalığı içinde tek başına ve on parasız kalınca, ne yapacağını bilmez bir halde durdu. Ve müteredditadımlarla ilerlemeye başladı. Güzel gün bir üzüntü ile neticelenmeye namzetti.

Fukaralık maskaralık, diye içinden hiddetle söylendi. Şimdi şu iskelenin üstünde tıpkı çocukluğunda Şişli'deki apartmandan çıktığı gün ağladığı gibi ağlayabilirdi.

Bir rahat hayatı şöyle tattıktan sonra kendini yine kendi şartları içinde hissetmek ona acıların en fenası geliyordu. Tatlı bir rüyadan uyanmış bulunuyordu. *Bizim böyle insanlarla arkadaşlık etmek bile haddimiz değil,* derken bunun artık böyle olmamasını istiyordu.

Böyle düşünceli ve müteredditadımlarla iskelede yürürken etrafını çeviren kalabalığın içinden bütün gözlerin kendisine çevrilmiş olduğunu gördü. Başındaki kırmızı bir bezle kara saçları bağlanmış, üzerindeki basma entarinin kızıl gülleri kadar kızıl dudaklı ve güneşten yanmış yüzüyle bu ince ve uzun ve mevzun vücutlu genç kız... Bu muhitin görmeye alışık olmadığı bu yabancı kız herkesin nazarı dikkatini celp etmiş bulunuyordu. Erkekler ve kadınlar bilaistisna hep ona bakıyorlardı. Kadınlar âdeta hasetle bakıyorlar ve erkekler de

hayranlıkla bakışlarını ondan çeviremiyorlardı. Vapur boşalmak üzereydi. Bütün bu takdirkâr bakışları fark eden ve bu bakışların taşıdığı manaları anlayan Sârâ, *Bütün bu hayranlıklar ve böyle güzel yaratılmış olmak neye yarıyor ki?* diyordu. *Hayatta tek kıymet paradır.*

Şimdi birkaç kuruş yüzünden rezil olacaktı.

Onlar acaba tekrar Yorgolu'ya dönecekler miydi? Hayır, Kotra Heybeliada'ya doğru açılıyordu.

Eğer onları tekrar Yorgolu'da bulacağını bilseydi, sora sora oraya kadar giderdi. Ve onlara çantasını kaybettiğini söylerdi.

Fakat şimdi ne yapacaktı? Şimdi yapacak tek çare vardı. Hemen şu vapura girmek ve parasını kaybettiğini söyleyerek hadisenin sonuna kadar intizar etmekti. Kalabalıkla beraber vapura girerken kalbi acı acı vuruyordu. Hayatın bir günü fevkalade bir hayat geçirmiş, bir zengin gibi yaşamış, beyaz örtülü, müreffeh bir sofrada yemek yemiş, kotralarda gezip tozmuştu ve böyle bir gün bile bu şekilde neticeleniyordu.

Bu mesut gün...

Kendisini herkesten küçük ve herkesten gülünç telakki ederek vapura girdi. Buradaki kadınların en güzeli ve en müstesnası olduğu halde onların içinde en müşkül mevkide evvela kendisi bulunması hakikaten ona tahammül edilmez bir haksızlık gibi geliyordu.

Vapura girerken birdenbire etrafını şöyle bir süzdü. Ve gözlerinin içine bakarak kendisinden bir bakış dilenir görünenler içinde bir tanesini seçmek lazım geldiğini düşündü.

Ve sanki bileti varmış gibi, sanki gayet kendisinden eminmiş gibi sallana sallana yürüyerek vapurun en güzel bir yerinde oturdu. Delikanlı da tam gelmiş ve onun yanında yer almıştı. Öylece yan yana bir müddet oturdular. Sârâ kendi bakışlarını erkeklerin nasıl bir lütuf olarak telakki ettiklerini pekiyi biliyordu. Onun için arada bir başını ona döndürerek

onu minnettar eden bakışlarla onun gözleri içine bakıyordu.

Bu oyun bir müddet devam ettikten sonra yerinden kalktı ve vapurun nispeten daha tenha bir yerine doğru ilerledi. Delikanlı da onun arkasından kalktı ve o tenha yerde ona hitap etti. Bu hitaba karşı katiyen alınmamış görünen genç kız ona cevap verdi. Bu defa en arka güverteye beraber gittiler ve sancak direğinin yanında yan yana durarak konuşmaya başladılar.

Genç adam ona nereden geldiğini sorunca "Arkadaşlarla bir kotra gezintisinden," cevabını vermişti.

"Nerede oturuyorsunuz?" sualine sanki ona adresini vermek istemiyormuş gibi kaçamak bir cevap vermişti.

Delikanlı hoş sohbet bir çocuktu. İsminin Yümni olduğunu söylüyordu. Üniversite talebesiydi. Bir profesörünü ziyarete gelmiş, oradan dönüyordu. İmtihana sonbaharda gireceği için profesörüyle münasebetlerini iyi kurmak ve iyi geliştirmek mecburiyetinde olduğunu hissettiğini söylüyordu.

Fevkalade neşeli ve cerbezeli bir çocuktu. Çok anlatıyor, samimi konuşuyor, bilhassa bu kadar güzel bir genç kızla bu kadar kolay tanışmış olmaktan duyduğu saadeti sözle söylememekle beraber hal ve tavrıyla gizleyemiyordu.

Öyle ki biletçi gelip de genç kız biletinin Kadıköy bileti olduğunu unuttuğunu söylediği zaman bu muhavere ve güzel yüzün birkaç kuruşluk bilet için kendisine bahşedilmiş olduğundan şüphe bile etmeden bu parayı cezalı olarak ödedi.

Köprüye çıktıkları zaman dostlukları bir hayli ilerlemişe benziyordu. Ve bunun için de ondan bir randevu istemek cesaretini gösterdi.

"Randevu mu? Bunu veririm fakat sadece meraklı olmamak şartıyla. Benim ismimi, kim olduğumu, nerede oturduğumu öğrenmeye kalkmayacaksınız. Haydi, şurada birbirimizden ayrılalım bakalım."

"Peki, sizi nerede bulurum? Havalar sıcak... Ada'ya beraber gidelim, olmaz mı?"

"Peki!"

"Ne zaman?"

Sârâ düşündü.

"Yarın değil, öbür gün," dedi.

İki gün sonra buluştukları zaman Sârâ babasının eski beyaz pantolonundan uydurup yapmış olduğu bir etekle kendi beyaz bir şömizetini giyiyordu.

Yümni onun kılık ve kıyafetiyle katiyen alakadar değildi. Onu alakadar eden bu kızın badem şeklindeki o kaskatı bakışlı gözleri, bir diktatör ve yahut gaddar bir kraliçe gibi mütehakkim kaşlı geniş alınlı, hırçın burunlu ve gaddar kıvrımlı dudaklı bu müstebit başıydı. Fakat Yümni açıkgöz ve sükseli bir delikanlı geçinmesine rağmen ne bu gezintide, ne de bunu takip eden gezintilerde Sârâ'dan ümit ettiği yüzü görememişti. Onunla konuşuyor, arkadaşlık ediyor, gidip bir gazinoda yiyor, içiyordu. Fakat hiçbir zaman ona ümit ettiği yakınlığı göstermiyordu.

Ve göstereceğe de benzemiyordu.

Bir müddet Yümni onunla dolaştı durdu. Onu gitmediği yerlere götürdü. Ondan hiçbir iltifat ve yakınlık bulamıyordu.

Bir iki kere kendisini öpmesine müsaade etmişti. Bunun sebebi de onun kendisini gezdirmekten caymamasını temin etmek içindi. Yoksa kendisine karşı tutkun görünen bu genci beğenmiyordu.

O hiçbir zaman, hiçbir genci beğenmemişti.

O hiçbir kimseyi beğenemiyordu. Onun iltifatlarını herkesten esirgeyişi bir ahlak kaygısıyla olmuyordu.

O kendisini herkesten kıskanıyordu. Kendisini kimseye layık görmüyordu.

Kendisine aşkla, arzuyla yaklaşan insanlardan nefret ediyordu.

Kendilerini onun aşkına layık gören bu küstahları tokatlamak istiyordu.

Hayır... Bu ahlaki bir kaygı değildi. O kendisinden başka kimseyi sevemiyor. Ve kendisini kimseye veremeyecek, kimseyi sevemeyecek kadar seviyordu.

Kendisi, kendi nazarında öyle bir kıymetti ki, onu ancak kendisine birçok şeyler verebilecek bir insana vakfedebilirdi.

Kendisine her şeyi verebilecek insan Yümni, onu arzuyla takip etmiş, bu duyguya hissi hiçbir şey katmamıştı. Fakat Yümni'nin yanında onu tanıyan birçok üniversite gençleri içinde ona âşık olanlar da bulunmuştu.

Hepsi onu davet ederek, onu gezdirerek onunla bir samimiyet tesisine çabalamışlardı. Bunların içinde bir macera olarak bunu isteyenler olduğu gibi bu yüzden kendisini öldürmeye kalkanlar bile bulunmuştu. Fakat Sârâ ne ağlayana, ne yalvarana, ne de kendisini öldürmeye kalkışana yaklaşmış ve ona [bir satır okunamadı]

O kendisini vermeyen, vermesini bilemeyen ve vermekten aciz olan hasis bir tabiattaydı.

Bu tabiatı yenemeyeceği muhakkaktı. O, kendisini diğer kadınlar gibi gönlünden kopan bir cömertlikle bahşedemeyecekti.

O kendisini, ancak kendisine her istediği maddi şeyleri verebilene verecekti.

Diğer üniversite talebeleriyle ahbaplığı az devam etmişti. Fakat Yümni ondan ümidi kestikten sonra da onunla bozuşmamıştı. Bu kadar güzel bir kızla arada bir şurada burada görünmek onun en büyük iftiharıydı. İşte Yümni onu tanıdıktan tam bir sene sonra onu piknikte Demir'le tanıştırmıştı.

Demir'i ilk gördüğü dakikada onun kendisine karşı duyduğu alakanın diğer gençlerin duyduğu alakalardan daha başka türlü olduğunu anlamamıştı. Sârâ basit bir zekâya malik olan bir kızdı.

Anlayışı yüksek değildi. *İnsanla dalga geçmek istiyorlar,* diye düşünüyordu.

Halbuki annesinin ilham ve telkinlerinin tesiriyle o çocukluktan beri erkeklerin 'dalga geçmek' isteklerine boyun eğmenin doğru olmadığını, içinden şöyle bir 'kalantor'unu seçip onu kaz gibi yolmak lazım geldiğini öğrenmişti. Erkek onun için alıcı gibi bir şeydi. Parasını tediye edebilirse [ödeyebilirse] ona iltifat gösterirdi. Ve bunun türlü türlü sekli vardı.

Bir Ada gezintisine gidebilmek için Sârâ genç bir adamın elini tutmasına razı olurdu.

Eğer fazla ikramda bulunmuşsa Çamlara gittikleri zaman bir daha davete heves duysun diye onun beline kolunu dolayıp dudaklarını öpmesine izin verirdi. Bir akşam yemeği için kendi kollarını da onun boynuna doladığı vaki olurdu. Onun dudaklarının dudakları üzerinde biraz daha uzun kalmasına da göz yumardı.

Fakat bütün bu kucaklamalar, böyle kol dolamalar ve dudaklardan öpmeler onun kalbinde ve damarlarında en ufak bir akis bulmazdı.

Sârâ korkunç derecede soğuk bir kızdı. Ve aşk ona bu şekliyle ve her şekliyle can sıkıntısı ve tiksintiden başka hiçbir şey vermiyordu.

Ateşin kadınların, duygulu ve hassas kadınların çok sevildiği zannedilir, halbuki ona yaklaşan erkekleri en ziyade alakadar eden şey ona bağlayan, onun için çılgınlıklar yapmaya sevk eden şey Sârâ'daki bu soğukluk ve bu duygusuzluktu. Sârâ bu soğukluğu ve duygusuzluğu içinde bir üstat eliyle yontulmuş mermer bir heykel gibi güzel ve şahaneydi.

Onu sevmek bir taş parçasını, bir ölüyü sevmek ve bir taştan, bir cesetten mukabele beklemek gibi ümitsiz ve yırtıcı bir şeydi.

Ona yaklaşan erkekler, onun lakaydisine, sarp bir kayaya

çarpar gibi çarpıyorlar. Ve bu soğuk karşılayışı ve bu hissiz kalışı yalnız kendilerine karşı zannettikleri için yeis duyuyorlardı.

Onun kalbine ateş, gönlüne alaka vermek için, onu kendi kalplerinden doğan bu yangınla biraz olsun ısıtmak için gösterdikleri bütün gayretler beyhudeydi.

O kimseyi sevmiyordu.

* * *

Demir de ona ilk önce kendisiyle dalga geçmek isteyenlerden biri gibi gelmiş olduğu için onunla fazla alakadar olmamıştı.

Fakat onun kendisini sık sık şuraya buraya götürüşü menfaatlerine uygun geldiği için ona diğerlerine gösterdiği yakınlıktan daha fazla bir yakınlık göstermişti.

Sârâ bir sene süren tecrübeleri neticesinde kendisi gibi kim olduğu, nereden geldiği belirsiz bir kızla kimse ciddi bir şekilde alakadar olmuyordu. Esasen içine düştüğü muhit talebe muhitiydi. Bu muhitin haricinde kimseyi tanımıyordu. Onlar ise parasızdılar. Yüksek aile çocukları dahi olsalar, lüks bir hayat geçirmiyorlar, bu şekilde bohem bir talebe hayatı içinde yaşamayı tercih ediyorlardı.

Pakize'nin evine bir iki kere gitmişti. Fakat bir söz arasında Pakize ve arkadaşları "Bir gün de biz sana gelmek istiyoruz!" dediğinden beri onlarla kat-ı alaka etmişti.

On sekiz on dokuz yaşında bir kızın tek başına onun istediği cemiyet hayatına girmesi, hatta yüksek bir muhitte fuhuş yapması bile mümkün değildi.

Komşularının, evinin sefaletine dayanamayan kızı Gülsüm, günün birinde Etyemez'i bırakıp gözden kaybolmuştu. Gülsüm de kendi yaşlarında bir kızdı. Sinema mecmualarına beraber bakarlardı. Hatta birkaç kere Etyemez'den Beyoğlu'na beraber kaçmışlar ve caddedeki vitrinleri beraber seyretmişlerdi.

Gülsüm "Bunlara sahip olmak için her şeyi yapacağım!" diyordu. Ve Gülsüm her şeyi yapmaya hazırdı.

O, ortadan kaybolduğu zaman artık onun istediği hayata kavuşup kavuşmadığını merak etmişti. Fakat bir sene sonra onunla Yüksekkaldırım'da karşılaşınca onun istediği hayata yükselmek şöyle dursun kendi Etyemez'deki vaziyetinden de daha kötü bir vaziyete düşmüş olduğunu görmüştü. Çıplak ayaklarında ökçeleri çarpılmış, yüzleri pullaşmış, tozlu ve kirli bir çift iskarpin vardı. Yeşil iskarpin ve üzerindeki kibrit başı rengindeki etek çamur ve kir lekeleriyle doluydu. Bu ceketin üstüne lacivert yünden kollu bir erkek süveteri giyiyordu. Vücuduna bol gelen bu süveteri kirden rengi belli olmayan bir kemerle sıkmıştı.

Kumral saçları günlerce tarak ve aylarca sabun ve su yüzü görmemiş bir halde tepesine toplanmıştı.

Onu bu vaziyette gören Sârâ şaşalayıp ona bakarken birdenbire Yüksekkaldırım'ı dolduran tıpkı onun gibi ve ona benzeyen perişan kılıklı genç kadınlar ve genç kızlar görmüştü. Başlarında bir polis, hepsi birden yokuştan aşağı bir kafile halinde iniyordu.

İçlerinden Gülsüm'ün durakladığına gören bir esmer kız "Gülten ne duruyorsun?" diye bağırdı. "Haydi gelsene!"

Fakat Gülten bir müddet hareketsiz Sârâ'ya baktıktan sonra birdenbire onun üzerine doğru yürümüş ve onun ellerini tutmuştu.

Onlar yokuştan aşağı iniyorlar, Sârâ yukarı çıkıyordu.

"Bu ne hal Gülsüm?"

Gülsüm boğuk bir sesle "Dön Sârâ," diye yalvarmıştı. "Bu yokuştan çıkma. Ve oradaki hayatı özleme. Dön."

"Senin bu halin nedir? Bu kadınlarla beraber nereye gidiyorsun?"

"Muayeneye sevk edilmiştik," diye inledi. "Dünyanın en

kötü hastalığına aşılanmışım. Beni hastaneye götürüyorlar."

Sârâ ellerini tutan bu ellerden tiksinmiş ve gayri ihtiyarî şiddetli bir hareketle ellerini onun elinden çekerken "Ne söylüyorsun!" demişti.

Gülsüm ağlıyor, esmer kız onu kolundan çekerek "Haydi şanoda [bir kelime okunamadı] gibi rol kesme," diyordu. "Hastalıksa, hastalık... Hepimiz geçirdik, ölmedik ya! Üç iğne bir şeyin kalmaz." Ve yere tükürdükten sonra elindeki sigarayı dudaklarına götürüyor ve derin bir nefes çekerek "Aynasızı huylandırma... Bak nasıl geri döndü, ciğerlerimizi yiyecek gibi bakıyor," demişti.

Sârâ bir söz söyleyemiyordu, Fakat Gülsüm "Gitme kardeşim yukarıya," diyordu. "Bakma o camekânlara!"

Hayır, Sârâ o camekânlara bakmak, o camekânların arkasında olan şeylere sahip olmak istiyordu.

Fakat Gülsüm gibi delilik yapmayacaktı.

Gülsüm mahalledeki manava bile beş lira verdiği için yüz vermişti.

Gülsüm yanlış yoldan gitmiş ve kendisini parça parça satarak, her gün bir parçasını ilk gelen alıcıya satarak istediği hayata yükseleceğini zannetmişti.

Fakat Sârâ bunu yapmayacaktı. Bunu yapamayacak kadar kendisini seviyor ve kendisini beğeniyordu Kendisinin olduğu gibi bir kıymet olduğuna kanaat ediyordu. Kendisini şuna ve buna peşkeş çekmeyecek, en yüksek fiyatı verebilene bahşedecekti.

* * *

Demir, Şişli'de oturan bir doktorun oğluydu. Şişli'de bir apartmanda oturduklarını biliyor. Şişli ve apartman... Etyemezli Sârâ için ne mühim, ne mühim iki şeydi. Babası doktordu. "Doktorlar altın kırarlar!" Bu umumi bir kanaat... İki meş-

hur doktor, bu asil mesleği mesleklikten çıkarıp ticaret haline sokarak iki apartman yapabilmiş olduğu için halk da bütün doktorların milyoner olduğuna dair bir kanaat vardı. Ve işte Demir ona kendisiyle evlenmek istediğini söylediği zaman, Sârâ dünyanın en büyük sevincini duymuş ve büyük bir heyecanla onun bu isteğini kabul etmişti.

Doktor kendilerine Şişli'de bir apartman tutacak, içini kübik eşya ile döşeyecekler ve Sârâ vitrinde gördüğü, o çiçekli şapkaların, o Arjante tilkilerin, o Vizon mantoların birini giyip birini çıkaracaktı. *Nişanda herhalde bir şövalye yüzük yahut bir başak iğne takar,* diye düşünmüştü.

Fakat mütevazı altın halka ve Şişli'de orta halli bir ailenin zevkle döşenmiş küçük apartmanı, kayınvalidesinin, yakasında bir parça astragan bulunan siyah mantosu, ona Demir'in serveti hakkında daha ilk ziyarette tam bir malûmat vermişti.

Evet, Demir'in evi ve muhiti onun için bir hayal kırıklığı olmuştu.

O, bir Etyemez'i biliyordu. Ve yüksek hayat deyince bir de sinemalarda gördüğü ihtişam ve lüksü düşünüyordu.

Çocukluğunda bir defa gittiği ve başında hatırası hâlâ canlı bir şekilde yaşamakta olan ev, onun için dünyanın cennetiydi. İlk gördüğü bu lüks... Eski bir Nazır Paşa'nın çocuklarına kalmış olan saray eşyalarının debdebesi onun hatırasından hiç silinmiyordu.

Hayatta ikinci gördüğü kibar evi Pakize'nin Moda'daki köşküydü. Bu köşk de ona döşenişi ile sinemalarda gördüğü yazlık villalardan aşağı değil gibi gelmişti. Bol muslin perdeler, modern eşyalar... Renkli masa, dallı kretondan koltuklar velhasıl her şey ona hoş ve güzel görünmüştü.

Doktorun evinde ise ne modern eşya, ne de lüks eşya vardı. Demir'in annesiyle babası evlendikleri zaman yapılmış olan ince tahta kollu ince tahta bacaklı sarı dallı fes rengi kumaşla

döşenmiş salon takımı... İki katlı ve üst katının iki yanında raflar... Ortasında bir dolap olan çift çekmeceli ve dolaplı, oymalı cevizden büfe ve yemek masası... Sinemalarda görülen eşyadan değildi. Demir'in odasında bir demir karyola... Mavi... Bir de mavi renkli dolap vardı. Bir de aynı renkte bir masa ve kitaplık.

Demir yatak odasının kapısını açıp ona bunu gösterirken annesiyle şakalaşmıştı.

"Ben çocukken, yani on iki yaşıma girdiğim zaman annem bana bu mavi renkli çocuk odasını yaptırdı. Ve beni kendi odasından attı. Beni hâlâ çocuk zannettiği için, bu mavi rengi muhafaza ediyor!" demişti.

Doktorla kayınvalidesinin yattıkları odanın bir ceviz karyolası, yekpare geniş aynalı tek kanatlı eski moda bir gardırobu ve bir de siyah beyaz menevişli mermer taşlı bir lavabosu vardı. Kenarda dört çekmeceli bir konsol duruyordu. Antrede ise yapma çiçekleri zamanla solmuş kocaman bir jandenyer ve onun karşısında bir portmanto duruyordu. Doktorun muayene odasında da üstü kahverengi muşambalı bir şezlong üzerinde bazı aletler bulunan bir geridon vardı. Duvarda Pastör'ün ve Besim Ömer Paşa'nın resimleri asılıydı. İki koltuk bir iskemle ve kenarda çok çekmeceli bir dolap...

Muayene odasında yegâne modern olan şey akan suydu. Yanda duran bir havagazı tesisatıyla su çabucak ısınabiliyordu. Hepsi bu kadar...

Kayınvalidesi, tıpkı kendi annesi gibi mutfağa giriyor, yemekleri kendi pişirdiğini söylüyordu.

Yani bu eve de geldiği zaman...

Fakat ne de olsa bu evdeki hayat kendi evlerindeki hayatın yanında bir cennet ve saray hayatıydı.

Sabahları bir de gündelikçi hizmetçileri geliyor, ağır işleri yapıyor, yerleri siliyor, bulaşıkları yıkıyordu.

Sonra da kendisiyle kayınvalidesinin giyinişi arasında çok fark vardı.

Ve Etyemez'den kurtulup bir doktor gelini olmak... Bir avukat karısı olmak hakikaten küçümsenecek bir şey değildi.

Demir'in şahsına gelince... Onun şahsının nazarlarında hiçbir kıymeti yoktu.

Nişanlı oldukları için ona karşı biraz sokulganlık gösteriyordu. Demir'in kendisinden böyle bir şey beklediğini bildiği için... Fakat şimdiye kadar tanıdığı delikanlılarla onun arasında hiçbir fark görmüyor ve o kendisi için diğerlerinden başka bir insan değildi. Onlardan daha fazla kıymet verdiği bir insan! Hatta bazen hayalperestliği tutarsa Demir'le evlenişinin hayatında bir merhale olabileceğini de düşünüyordu.

Herhalde Etyemez'deyken kendisini göremeyen zenginlerle Şişli'de karşılaşmak ümidi daha büyüktü.

Ve o zaman...

Kendisinin çok genç olduğunu biliyordu.

Güzel olduğuna ise kanaati vardı. Önündeki bir hayli sürecek olan bu gençlik seneleri içinde Demir basamağından sıçrayıp daha yükseklere konması pekâlâ da muhtemeldi.

* * *

Hakikaten onun Et Kralı ile karşılaşmasına Demir vesile oldu.

Halbuki Demir bunu hiç bilmiyordu.

Halbuki Demir onu bir akşam şık bir gazinoya götürmüştü. Ve o Nurullah Yurdakul'u orada görmüş, daha doğrusu Nurullah Yurdakul kendisini orada görmüştü.

Nurullah Yurdakul yaşının çok genç olmamasına rağmen kadınlara karşı duyduğu düşkünlükten hiçbir şey kaybetmemiş olan bir taşralıydı.

Hayatı kendi kasabasının içinde geçen bir eşraf çocuğu iken, şu son harp seneleri içinde birdenbire vaziyeti geliş-

mişti. Orduya yaptığı taahhüt işleriyle, vaziyetini basit bir celeplikten müteahhitliğe yükselten Yurdakul dünyada yapılacak işlerin en müşkülünü yapmış ve Romanya vasıtasıyla Almanya'ya kaçak kesim hayvanları yollamıştı.

Bu iş kısa harp senelerinde onu binbir taahhüt işinin yapacağından çok daha fazla zengin edivermişti.

Servetinin korkunç bir vüsat aldığını gören Nurullah Yurdakul taahhüt işlerine bile istiğna [gönül tokluğu] göstermeye başlamıştı.

Harp sonunda bütün gayreti, aç Avrupa'ya hayvan göndermek imkânları bulmakla geçmişti. Memlekette hâkim olduğu et borsasını istediği fiyatta tutacak iktidarda olan Nurullah'a sadece bu memleketi sömürmek kâfi gelmiyordu.

Bu memleketi etsiz bırakabilecek fakat kendi hayvanlarının değerini arttıracak imkânlar arayıp halk etmeye, harice hayvan şevkine çabalıyordu.

Birkaç kere Yunanistan'a ve İtalya'ya bunu gönderebilmiş ve bu şey onun servetine yeni ve mühim bir parça daha eklemişti.

Fakat her zaman böyle imkânlar yaratmak, bulmak ve bunlardan istifade etmek müşkül bir şeydi.

Ve o bir taraftan böyle müşkül imkânları yaratmaya çabalarken, diğer taraftan da bu gayretlerin kendisine verdiği yorgunluk ve can sıkıntılarını gidermek için sık sık İstanbul'a geliyor ve İstanbul'da gönül eğlendirmeye çabalıyordu.

Kendi kasabasında imam nikâhı ile almış olduğu fakat resmen nüfusuna zevce olarak geçirmemiş bulunduğu kırklık bir karısı ve gelinlik iki kızı vardı. Kendisine karışmamasını temin etmek için o kadını daima kendine bir erkek evlat vermemiş olmakla itham ediyor ve sonra da onun boynunu beşi bir yerdelerle süsleyerek ağzını büsbütün mühürlüyordu.

Nurullah öteden beri karısı tarafından çapkınlığı ile tanınmış bir adamdı.

Karısı onun her haline tahammül ediyor, kasabadaki, kasabanın konak ismini verdiği ve hükümet binasından da belki daha gösterişli ve büyük olan bu evde iki kızının ortasında refah içinde yaşıyor, Nurullah'ı aklına bile getirmiyordu.

* * *

Celep Sârâ'yı tanımadan evvel İstanbul'dan birçok güzel ve körpe kızlar tanımıştı. İri ve pehlivan yapılı olan bu taşralı daimi ufak tefek ve ince ve çok genç kızlara musallat oluyordu. Merakı böyle körpe bir vücudu yanında görmekti ve serveti İstanbul'un fakir ve hatta orta halli ailelerinin bile bazen en güzel kızını onun ayaklarına kadar getirecek kadar müthişti.

Sârâ'yı ilk gördüğü akşam diğer kadınların ve kızların hepsinden fazla beğenmişti. Daima masasında olan kendisiyle beraber gezip tozan ve vazifesi her beğendiği kızı kendisine getirmek olan adamına "Şu züppenin yanındaki kız çok hoşuma gidiyor," diye fısıldamıştı. "Onu yapıver!"

Adamı kurt gibiydi. Kısa bir zaman sonra Sârâ'nın yerini keşfetmişti.

Ve günün birinde, aradan çok geçmeden Sârâ'ya sokakta yanaşmıştı. Ve açıkça teklifini yapmıştı.

Sârâ adamın yüzüne ters ters bakarak "Siz beni kim zannediyorsunuz?" diye onu paylamıştı. "Her kuşun eti yenmez!"

Fakat Nurullah Yurdakul bilhassa bu kuşun etini yemek istiyordu. Vasıta olan adam kan ter içinde dönüp dolaşıyor, Sârâ'ya her rastlayışında terslenerek geri dönüyordu. Sârâ bir büyük şehir kızıydı. Koca bulmanın müşkülâtını pekiyi biliyor, bu adamın sonu gelmez ve gayri ciddi tekliflerle kendisine yanaşmasını istikbali için tehlikeli buluyordu.

Belki evli bir kadın olsaydı, kimse bilmeden bir kere olsun bu teklifi kabul edebilirdi. Fakat şimdiki vaziyetinde bütün

istikbalini birkaç yüz lira için heba edemezdi.

Kızdan iş çıkmayacağını anlayan adam bu defa Sârâ'nın babasına yanaştı.

Bay Mahmut kendisine ikram edilecek olan bir tek kadeh rakıyı dahi reddedecek kabalıkta ve mukavemette bir insan değildi.

Adam ona birkaç kadeh rakıdan sonra kızının çok güzel ve çok şanslı bir kız olduğundan bahis açtı. Bay Mahmut onu tasdik ediyor "Evet, gül gibi bir kızdır," diyordu. "Padişahlara layık bir parça... Fakat kısmet işte... Kendisini bir hukuk talebesiyle nişanladık!"

"Ya!" diye sahte bir hayret gösteren adam lakırdıyı biraz daha ileriye götürüyor ima ile değil açıkça her şeyi söylüyor, Nurullah Yurdakul'un Sârâ'ya olan alakasını anlatıyordu.

Ve Bay Mahmut her zamanki pişkinliği ile sözü anlamamazlığa geliyor, şöyle tevil ediyordu.

"Eh," diyordu. "Mademki bu zat bu kadar zengin bir insandır! Kızımın bir nişan ve bir söz için istikbalini kapatmak istemem. Bir kere Bay oğlumuz kendisini yakından görsün, kızımız da öyle. Eğer birbirlerinden haz ederlerse ötesi onların düşüneceği şey... Bir kızı bin kişi ister, bir kişi alır," diyordu.

Sonra adamın Sârâ'yı daveti üzerine "Hayır!" cevabını veriyordu. "Kızım tek başına gidemez. Böyle bir şeye ne ben, ne annesi, ne de kız bizzat kendisi razı olur. Annesiyle yahut benimle beraber davet edilmeli. Esasen usuldendir değil mi mirim?" diyordu.

Adam tecrübeli bir kurttu. Bu hususta birçok usuller olduğunu biliyordu. Fakat bu adamın nedense zevahiri böyle kapatmak istediğini hissediyordu. Buna da boyun eğiyordu.

"Yarın bir otomobil gelip annesiyle kerime hanımı davete götürecektir," dedi.

* * *

O gün Sârâ annesiyle beraber yalıya, Nurullah Yurdakul'un eski bir sultana ait olmuş bulunan yalısına girdiği zaman, ne yapıp yapıp burada kalmasının lazım geldiğini düşündü. Bu yalıya sahip olmasını... Burada onun tahayyül edebileceği bütün ihtişam ve bütün lüks vardı. Yaldızlı eşyalar... Avizeler... Birbirine giren ve sonu gelmez hissini veren salonlar... Halılar... Antikalarla dolu dolaplar... Parkeler... Ve hakiki bir Holivut, hayır, daha müthiş bir binbir gece lüksü...

Nurullah'ı gördüğü zaman onu gazinoda gördüğünü hatırlamadı. *Ne korkunç adam,* diye düşündü.

Nurullah taşralı zarafetleri ve nezaketleri gösteriyor, nükteler yapıyor, Mahmure Hanım'a böyle bir kızın annesi olduğu için iltifatlarda bulunuyordu. Mükellef bir sofrada yemek yediler.

Sonra Nurullah "Siz yorulursunuz Bayan. Küçük hanıma yalıyı gezdireyim," diye yerinden kalktı. Mahmure Hanım nasıl hareket etmek lazım geldiğini bilmez gibi davrandı. Fakat Sârâ mütehakkim bir bakışla ona işe karışmamasını, yerinde oturmasını işaret etti.

Kızının ayrılışından dönüşüne kadar geçen zaman pek uzun geldi ona. Hiç utanmayacağını zannettiği halde, müthiş bir hicabın bütün vücudunu kapladığım hissediyordu. Yanakları al al olmuştu. Boğazı düğümleniyor, Bunu yapmamalıydık, diye içinden bir şeyler söylüyordu. Gözleri dolu doluydu. Hatta bir ara nefes alabilmek için yalının penceresine doğru giderken mendiliyle göz pınarlarını kuruladı. Pencereden deniz havası almak için başını biraz çıkarınca büyük bir memnuniyetle, kızının yalının rıhtımında olduğunu gördü.

Nurullah Yurdakul yanındaydı. Bir şeyler konuşuyorlardı. Rıhtımın önünden yalının cephesine bakarak bir şeyler

anlatıyorlardı. Sârâ annesini pencerede görünce ona bir işaret yaptı. Sonra yanındaki adama bir şeyler söyledi. Tekrar pencereye bakarlarken, eliyle şimdi geliyoruz demek isteyen ikinci bir işaret veriyordu.

Genç anne rahat bir nefes aldı. *Ne de olsa kız evlat. İnsan gelin verse bile fena olur,* diyordu. *Alışık olmayan bir ana için meğer pek güçmüş!* Zihni bu işi daima kabul etmişti. Fakat bunu tatbike geçirmeye kalkışınca bu teşebbüsün pek çirkin ve pek ağır olduğunu anlamıştı.

Odaya girdikleri zaman celeple kızının arasında bir samimiyet peyda olmuş mu diye korkan gözlerle onları tetkik etti. Hayır, kızın saçları bir parça bile dağılmamış, elbisesi hiç kırışmamıştı. Dudaklarındaki boyalar olduğu gibi duruyordu.

Nurullah Bey içeri girince "Allah bağışlasın hemşire," diye söze başladı. "Altın gibi bir kızınız var."

"Onu çok iyi yetiştirmeye çabaladık," diyen Mamure Hanım nerede ise sevincinden ve utancından hıçkıracaktı.

"Akşam yemeğine buradasınız!" diyen adama, bilmiyordu niçin, birdenbire itiraz etti.

"Aman efendim olamaz. Babamızdan sade öğle yemeği için izin aldık."

Kızını bir an evvel buradan kaçırmak istiyordu. Ve bir daha aynı şeyi tekrarlamamaya yemin ediyordu. Bugün birkaç yüz lira için ne kadar ve ne kadar üzüldüğünü şimdi takdir ediyordu.

Mahmure Hanım bütün hayatının seyri içinde, hatta en büyük sefaleti çektiği zamanlarda, aç uyuduğu gecelerde bile bugün duyduğu ıstırabın eşi bir ıstırap duymamış olduğunu anlıyordu. Eğer cesaret edebilseydi, kızını göğsü üzerine çekip kucaklayacaktı. Fakat Sârâ çocukluğunun en küçük devrelerinden beri annesinin kendisini kucaklamasına müsaade etmemişti.

"Seni istemem! Seni sevmiyorum!" diye hep ondan kaçmıştı.

Şimdi de burada bu yabancı adam karşısında kendisini bozabilirdi.

Sârâ annesine bakarak "Kalalım burada akşam yemeğine anne, ne olur!" dedi. "Yalı ne kadar hoş, deniz çok güzel... Akşam yemeğini yer yemez gideriz."

Nurullah Bey "Lûtuf ve inayet buyurursunuz efendim," diyordu. "Kulunuzu ihya edersiniz."

Sonra Mahmure Hanıma dönüyor, "Ne emredersiniz," diyordu. "Kahveniz sade mi olsun şekerli mi?"

Mahmure Hanım kabaran yüreğini yatıştırmak için "Şekeri az kahvesi bol bir kahve iyi olacak!" diyordu. Ve biraz evvel buradan kaçıp gitmek ihtiyacını hissetmesine rağmen kızına hayır demeye, ona karşı gelmeye cesaret edemiyordu.

Onu buraya kendi eliyle getirmişti. Ona karşı kendisini her zaman küçük hissederdi. Fakat ona karşı şimdi kendisini pek sefil hissediyordu. Kızının dizlerine kapanmak ve "Gidelim!" diye yalvarmak istiyordu.

Böyle bir hareketi yapmanın bu kadar güç olduğunu hiç zannetmemişti. Elleri hafif hafif titriyor, *Hafakanlar tutacak gibi*, diye düşünüyordu. *Bir tarafıma inecek benim!*

Bu hicabı o, evli bir kadın ve bir çocuk anası olarak kendisini yabancı erkeklere yerdiği saatlerde duymamıştı.

O zaman hiçbir hicap duymamıştı!

İlk yabancı erkek...

Ne tuhaf o da bir kasaptı. Mahallenin kasabı!

Sârâ zatürreeden yeni kalkmıştı. Doktorlar çok beslemeli demişlerdi ve kasaptan borç almış sonra o borcu böyle ödemişti.

Kasap ne pis et kokuyordu. Mamafih kalın ve pos bıyıklarıyla oldukça yakışıklı bir adamdı. Mahmut Bey gibi bir ayyaşın karısı için harikulade bir erkekti.

Mahmure Hanım, *Belki kasap benimle evlenir,* diye düşünmüştü.

Erkekler nikâhsız olarak koyunlarına aldıkları kadınlarla pek güç evlenirler!

Mahmure Hanım o pis et kokusuna rağmen kasabı sevebilirdi. Onun yanından ayrıldığı zaman et hesabının temizlemiş olmasından dolayı gönlü ferahlamış bir halde eve dönerdi. Kasap onu birkaç kere kucaklamıştı. Fakat sonra Mahmure Hanım her defasında daha kabarık bir hesabı temizlemeye kalkışmış ve bunu hisseden kasap onu bir daha hiç çağırmamıştı.

Ve son hesabı da para ile ödemek için on beş gün bir konakta çalışmıştı.

Şimdi salonun ta öteki ucunda Sârâ sakin bir sesle Et Kralına bunları anlatırken Mahmure Hanım bu maziyi düşünüyordu.

O da kızı gibiydi. Hiçbir zaman hiçbir erkeğin kollarına severek atılmamıştı.

Mahmut Bey'le evlenişi böyle olmuştu. "Okumuş, yazmış adam! İstikbali parlak diploması da var." Bu diploma onu ihtiyat zabiti olarak Umumî Harbe yollamıştı. Fakat harpten sonra bu diploma ile ancak bir odacılık bulabilmişti. Gitmeden evvel de içiyordu. Fakat döndükten sonra artık bir ayyaştı.

Onu bu sefaletten kurtarmak için Mahmure Hanım'ın tekrar bir erkeğe yüz vermesi lazımdı. Bu defaki erkek kasap değil efendiden bir adam, bir dava vekiliydi. Mahmure Hanım onu Sultanahmet'teki eski Adliye binasının döşemesi geniş tahtalardan olan tozlu ve köhne koridorlarında tanımıştı.

Bir komşunun boşanma davasında şahit olarak, dinlenmek için Adliye'ye gitmişti.

Kızı dokuz on yaşlarında ve yanındaydı. O zaman Mahmure Hanım çok güzeldi.

Ve Mahmure Hanım biraz bozulmuş olmasına rağmen şimdi de güzel bir kadındı.

Avukat siyah başörtülü siyah mantolu bu güzel kadını hemen fark etmiş ona yaklaşmış, ona burada niçin bulunduğunu sormuş, onun kim olduğunu öğrenmiş ve nihayet "Ne yazık," demişti, "Bir davanız yok!"

Davası yok ama derdi vardı. Avukat, Mahmure Hanım için çok büyük adamdı. Hâkimleri de tanır...

Avukat onu yazıhanesine davet etti. Sirkeci'de bir çıkmaz sokakta eski bir hanın üstünde pis ve tozlu yırtık kanepeli bir odaydı bu. Fakat avukat orta yaşlı olmasına rağmen yakışıklı bir adamdı.

Güzel lakırdılar söylüyor, kasap gibi sert, haşin ve kaba davranmıyordu. Avukatla iki defa buluşmuştu. Birinci buluşmalarında kocasına iltimas edip icrada boş olan bir işe konması için kendisine yardım etmesini ondan rica etmişti.

Kocası bu iş için esasen bir istida ile müracaat etmiş bulunuyordu.

İkinci ziyareti avukata teşekkür için olmuştu ve avukat bu tatlı teşekkürü bir hayli zaman unutamamıştı. Simdi yaşlı bir efendi olan dava vekili samimî ve neşeli erkek meclislerinde mazisinin tatlı hikâyelerini anlatmaya kalkıştığı vakit anlattığı tatlı hikâyelerden biri de buydu.

Bu hikâye, onun hayatının bir dönüm noktasını teşkil ettiği için Mahmure Hanım tarafından da her zaman memnuniyetle ve hiçbir zaman bir hicap ve pişmanlık duymadan hatırlanan bir hikâyeydi.

Evet, Mahmure Hanım namus ve ahlak telakkisi o kadar kuvvetli olmayan bir kadındı. Bir nazariye halinde iken kızını satmayı da mubah ve mümkün görüyordu. Fakat şimdi... Şu anda... Bu saray gibi yalının içinde, bu saray yalının içinde kendisini cehennemde hissediyordu.

Sârâ bu hususta o kadar budala değildi. Sârâ şimdiye kadar kendisine tutulan erkeklerin kendisinden kolay kolay vazgeçemediklerini iyice görmüştü. Bu yalıyı idare eden serveti bir daha elinden kaçırmak istemiyordu.

Ona yalıyı göstermek bahanesiyle, onu annesinin yanından ayırmış olan taşralı milyonere karşı o şekilde davranmıştı ki o, kendiliğinden ona karşı tecavüzkâr davranmaya cesaret edememişti. Onda erkekleri ürkûten ve arzularını tahrik eden acayip bir kuvvet vardı.

İşte bu kuvvetle onun üzerinde de müessir olmuştu.

Para için annesi tarafından ayağına kadar getirilen bu kıza Celep Nurullah Yurdakul, ancak akşam yemeğinde bir hayli içtikten sonra daha sokulmaya çabalamıştı. Fakat Sârâ ona karşı kendisini bir kol hareketi, bir kaş çatısı bir sözle müdafaa etmesini bilmişti.

Anne mütemadiyen rahatsız bir vaziyette "Babamız bizi çok merak edecek!" diyerek bu garip ziyarete garip bir de çeşni katıyordu.

O akşam saat ona kadar sesini çıkarmayan Sârâ, saat onda "Artık gidiyoruz," diye o kadar kati bir şekilde konuşmuştu ki, bütün sarhoşluğuna ve İstanbullular tarafından aldatılıp burnuna gülündüğünü istemeyen taşralı izzeti nefsine rağmen Bay Nurullah ona kalması için fazla ısrar edememişti. Onlar otomobile binerlerken "Bir daha ne zaman teşrif edersiniz?" diye Mahmure Hanım'a sormuştu.

"Bilmem ki... Babamızdan bu kadar sık sık müsaade alamayız ki!" cevabını veren annesine yan gözle bakan Sârâ "İsterseniz gelecek defa babamla geliriz!" demişti. Mahmure Hanım çok kötü bir macera şeklinde başlayan bu münasebete kısa bir zaman içinde kızının aile toplantıları çeşnisi vermiş olmasına hayran olmuştu. Kendine âşık olan Sârâ kendisini en yüksek bir refaha ulaştıracak bu servete sahip olmak için

sade kurnazlık, sade hile ve sade zekâ kesilmişti.

Hiçbir erkekle meşgul olmadığı gibi Nurullah Yurdakul'la meşgul oluyor; onu baştan çıkarmak ve kendine bağlamak için elinden gelen ve kadın insiyakıyla bulduğu bütün hileleri yapıyordu.

Nihayet bir akşam, yalıda, babasını sarhoş yapan, bir kereste tüccarını annesiyle meşgul etmek için davet etmiş olan celep, kendisini yalının küçük bir bulvarına zorla götürüp, kucaklamak istediği zaman, Sârâ bir an, onu çıldırtacak kadar kısa bir an vücudunun sıcak kıvraklığını onun kolları arasında bırakmış ve dudaklarının dudakları üzerine değmesine müsaade etmişti. Sonra vahşi bir hayvan gibi gerilerek kendisini onun kollarından kurtaran Sârâ sarhoş adama "Benden ne istiyorsunuz?" demişti. "Sizden kaçmamı mı istiyorsunuz?"

Öteki "Sârâ," diye soluyordu. "Sana çıldırdığımı görmüyor musunuz?"

"Benim gibi genç bir kıza onu sevdiğini göstermenin usulü bu mudur?"

"Benden ne istiyorsun? Emret... Söyle!" diyordu.

"Sizden ne mi istiyorum? Sadece bana hürmet etmenizi. Namuslu bir kız olduğumu bilerek ona göre hareket etmenizi..."

"Gazinoda beraber olduğun delikanlıyı seviyorsun sen! Yoksa bu kadar sert davranmazdın."

"O delikanlıyla sözlüyüz, o kadar. Onu sevmiyorum. O çok gençtir. Fakat..."

"Fakat?"

"Ona sadık kalmak mecburiyetini hissediyorum."

Bu ne büyük bir yalandı. Nurullah Yurdakul'u tanıdığından beri bir tek gün bile artık Demir'i düşünmüyordu. Demir'i hayatından tamamıyla silip atmış gibiydi.

Onun bu daimi gaybubetlerden, kendisine haber verme-

den yok oluşlardan şüphelenebileceğini, kendisine kızacağını, aralarını bozacağını hesaplayarak üzülmüyordu bile!

Ve burada Demir'den bahsedişi sırf taşralı milyoneri tahrik etmek hissiydi.

"Nurullah Bey," dedi. "Ben çok ciddi bir kızım. Macera sevmem ve eğer maksadınız benimle eğlenmek ise vaktinizi boş yere kaybetmeyiniz. Ben o kızlardan değilim."

"Sizi seviyorum Sârâ."

Ve kocaman adam bunu söylerken ne kadar gülünç olduğunu anlamıyordu.

Sârâ da onun ne kadar gülünç olduğunu görmüyordu.

Sârâ için o, bir servetti. Ve onun aşkı Sârâ'nın tiksintisini uyandırmıyor, ona sevinç veriyordu.

"Sevmek..." dedi. "Bu sözü hiç kullanmayınız. Siz gönül eğlendirmek istiyorsunuz!"

Nurullah onu tekrar kucaklamak istedi. Fakat yine kaçtı. Et Kralı mütehakkim bir sesle "Sârâ," dedi, "anneniz ve babanız sizden daha makul davranıyorlar."

"Annemle babam çocuk gibi saf insanlardır. Onlar sizin benimle evlenmek istediğinizi ve maksadınızın ciddi olduğunu zannederek beni sizinle yalnız bırakıyorlar."

Nurullah Yurdakul buna inanmazdı. İnanmak da istemezdi.

Çünkü bütün taşralılar gibi onda da kendilerini aptal telakki ettiklerini ve kandırmak istediklerini zannettikleri İstanbullulara karşı küçülmek ve onlara gülünç olmak korkusu vardı.

Ve o, Sârâ'nın sözlerini dinlerken gülümsüyor ve bu gülümseyişle *Ben enayi bir taşralı değilim*, demek istiyordu.

Fakat muhakkak bir şey varsa, o da, ne o gün ve ne onu takip eden haftalar içinde Sârâ'nın onun ısrarlarına kapılmayışıydı.

Kendisine yakın geliyor, sokuluyor, konuşurken gözlerinin ta içine bakıyor, bir şey almak bahanesiyle ona yanaştığı zaman saçlarını yüzüne sürüyor, kokusunu ona hissettiriyor, bütün güzelliklerini ona gösteriyor, elinin çıplak tenine değmesi için kolunu münasebetsiz bir vaziyette unutmuş gibi duruyor... Ona ümit veriyor. Fakat ümit ettiği şekilde ona yüz vermiyordu.

Annesiyle babası kızlarının bu oyununu evvela anlamamışlardı.

Onlar bu zengin celebin kollarına düşüncesizce bu kızı atmayı kabul etmişlerdi.

Onlar bunu bir defa yapılacak bir alışveriş ve âdeta bir vurgun tasavvur etmişlerdi.

Bunun için Sârâ'nın bir istikbale kavuşmasından, belki zengin değil fakat itibarlı ve namuslu bir evli kadın hayatı sürebilmesi ihtimalinden vazgeçmişlerdi.

Çünkü Demir'le geçecek bütün bir hayatın, Et Kralı'yla geçecek bir tek gece kadar kendilerine kâr getiremeyeceğini düşünmüşlerdi. Evvela Sârâ'nın bu soğuk inadı ile Nurullah Yurdakul'un kendilerinden kaçacağını ve ellerine düşen büyük bir fırsatı kaybedeceklerini düşünmüşlerdi. Halbuki şimdi işin aksi olduğunu görüyorlardı. Kızları kendilerinden daha akıllı ve âdeta daha tecrübeli, bu hususlarda daha dessas [hileci] ve ince çıkmıştı.

Bir denizaygırına benzeyen Et Kralı'nın Sârâ'ya karşı duyduğu ihtiras onu hazin bir gülünçlüğe sokmuştu.

Filizler gibi ince bir kızın karşısında iriyarı hayvan adamın âdeta bir eriyişi vardı ki görenlere ikrahtan, nefretten başka belki de gülmek hissi telkin eden biriydi.

Fakat Sârâ onu sanki hiç görmüyormuş gibi hareket ediyordu.

Onun kendisine verebileceği ve ondan almak istediği

şeyler, kendisi için o kadar ön planda duruyordu ki, bunların ta arkasında ve bir köşede, bir kenarda kalan Nurullah Yurdakul'un iğrenç ve korkunç dereceyi bulan çirkinliği onun gözlerinden kayboluyordu.

Sârâ için Nurullah sade bir vasıta, erişmek istediği ve kendi güzelliğine mevut [söz verilmiş] bir hak gibi telakki ettiği servete ve zenginliğe ulaşmak için cansız, manasız bir vasıtaydı. Bu ciheti hiç düşünmüyordu.

Gün geçtikçe Mahmure Hanım kızının bu koskoca adamı kendisine nasıl bağladığını görerek hayret ve hayranlık hissediyordu. Nurullah'ın damarlarında akan kana sanki seyyal bir büyü gibi girivermişti.

Koskoca dev şimdi onun elinde, parmakları ucunda istediği şekle soktuğu bir balmumu gibiydi.

Nurullah Yurdakul artık Sârâ'yı kendi kadını olmaya razı edebilmek için dizlerine kapanıp ağlayabilecek kadar seviyordu.

Ve bunun böyle olduğunu hisseden Mahmure Hanım, sarhoş kocasına bu işin ne çehre aldığını anlatmaya gayret etti.

Sârâ'ya birkaç kere bu mevzuyu açmak istemişti. Fakat Sârâ "Siz bana karışmayınız moruklar!" diye onlara bağırmış ve odasına çıkmıştı.

Onlar Sârâ'nın izinde gitmeye gayret ediyorlar, onu taklide yelteniyorlardı. Ve şimdi eski çirkin vaziyetlerinden kurtulup sıyrılmaya ve evlatlarının namus ve iffeti üzerine titreyen bir ana baba imişler gibi görünmeye gayret ediyorlardı.

Sanki ilk gelişleri, ilk vaziyetleri safiyetten, iyi yüreklilikten Nurullah'ın ilk emel ve arzularını anlamamış olmaktan doğmuş gibi görünmek istiyorlardı. Kızlarını, Et Kralı nikâhla almasa bile, öyle bir gecelik bir zevk için yanında alıkoymayı düşünmeyecek ve muhakkak kendisine metres yapacaktı. Ve ister nikâhlı, ister nikâhsız olsun o muhakkak günün birinde

Et Kralı'nın bu yalısının hanımı olacaktı.

O zaman Mahmure Hanım'la Mahmut Bey bu yalının içinde hâkim bir vaziyete geçeceklerdi. Onlar burada kapıcı olmayı, kâhya kadın olmayı bile Etyemez'deki evde oturmaya tercih ederlerdi.

Bütün aile Demir'i aklından silmişti. Demir artık onlar için bahis mevzuu değildi. Onu düşünmüyorlardı. Ve kendisi eve gelip de kendi mevcudiyetini onlara hatırlattığı zaman iç sıkıntısıyla karşılanıyordu.

Demir'e verdikleri söz onlar için illa ki tutulması icap eden bir söz değildi.

Yalnız Demir'in mevcudiyeti onunla yüz yüze gelmek, her ikisi için de can sıkıcı bir şey oluyordu.

Hatta Mahmure Hanım ve kocası Demir'le karşılaşmaktan Sârâ'dan daha fazla çekiniyorlardı. Ona vaziyeti izah etmek ve ondan kurtulmak, bu işin en temiz şekliydi. Fakat ona ne izah edecekler ve bunu nasıl izah edeceklerdi?

"Biz senden daha zengin bir adam bulduk. Sârâ'yı ona peşkeş çekiyoruz. İster nikâhlı, ister nikâhsız olsun kızı ona vermek istiyoruz. Fakat aralarında uzun bir münasebet olmazsa bile onunla geçireceği bir tek gece bize, seninle geçireceği bütün bir hayattan daha fazla para temin edecek!" diye nasıl söyleyebilirlerdi.

* * *

Annesiyle babası, bunu düşünerek biraz sıkılıyorlardı. Fakat Sârâ için bu kadar bir can sıkıntısı şeklinde dahi olsa Demir diye bir şey mevcut değildi artık. Sârâ onu hiç düşünmüyor, Et Kralı'nın etrafında ağlarını kurar ve onu elde etmek için desise ve hesaplarını hazırlarken, bu hesaplara ve projelere Demir adında en ufak bir engel katmıyordu.

O Demir'i, Demir için değil, kendisi için seçmişti. Demir

onu Etyemez'den kurtarıp Şişli'ye götürecek bir vasıtaydı.

Onun karısı olup Şişli'de yaşayacaktı. Bir Etyemez kızı için, Mahmut Bey'in ve Mahmure Hanım'ın kızı için, bundan daha iyi bir istikbal olmazsa, bu erişilemez bir ufuk telakki edilebilirdi. Fakat şimdi onun önünde daha geniş ufuklar açılmıştı.

Şimdi bir başka vasıta bütün Şişli, Nişantaşı, Maçka, Talimhane, Ayazpaşa'yı kendi ayaklarına serecek bir ihtimal halinde karşısında duruyordu. O zaman Demir tabiatıyla bütün kıymetini kaybetmiş oluyordu.

Sârâ'nın kalbine hiç girmemiş olan bu genç adam, Sârâ'nın hayatımdaki kıymet ve ehemmiyetini kaybettikten sonra, artık ne için onun tarafından bir mevzu gibi ele alınacak ve üzerinde bir mütalaa yürütülecekti?

O fonksiyonunu kaybetmiş bir alet gibi bir tarafa atılmış ve unutulmuş bulunuyordu.

Sârâ bundan dolayı ne bir vicdan azabı ve ne bir hicap duyuyordu. O insanları daima etrafında kendisiyle olan münasebetleri nispetinde mevcut görürdü. Kendi alakasını kaybettikten sonra, onların mevcut, hâlâ mevcut olduklarını, hâlâ yaşadıklarını hissettiklerini, mesut veya bedbaht olduklarını düşünmezdi bile.

Kendisi bir kâinatın mihveriydi. Ve her şey ona nazaran kıymet ve ehemmiyet kesp eder, ondan uzaklaştığı nispette yok olurdu.

Şahane egoizmi onun bütün mantığıydı. Kendisinden başka hiçbir şey düşünmezdi.

Ve bunu suni olarak da yapmazdı. Böyle oluş Sârâ demekti ve Sârâ kendisine tapan bir insandı.

Demir bir zamanlar onun için bir destek ve bir yükseliş ümidi ve daha iyi bir istikbal imkânı olmuştu.

Ve o zaman ona el uzatmıştı. Şimdi ise eğer istikbali ve

refahı için bir engel olursa hiç tereddüt etmeden onu çiğneyip geçebilirdi.

Bunun için, Demir'in makul olması, makul ve medenî bir insan sıfatıyla bunu itirazsız kabul etmesi ve hemen yanından ayrılıp gitmesi lazım geliyordu.

* * *

Demir, ahlak itibarıyla yumuşak ve uysal bir insandı. Şimdiye kadar hiçbir kimseye karşı sert davrandığı ve hayatında kavga ettiği, cebir ve şiddet hareketleri yaptığı hiç görülmemişti.

Böyle yumuşak tabiatlı ve tatlı bir çocuğu çılgın bir yabani haline sokmaya sebep ne olmuştu?

Sârâ'nın kendisinden başka hiçbir şeye ehemmiyet vermeyen egoizmi mi? Yoksa Sârâ ona karşı daha yumuşak davranmış dahi olsaydı, onun kendisinden ayrılışını Demir yine kabul edemeyecek miydi?

Bunu açıkça söylemek Demir için dahi güç bir şeydi.

Sârâ, Demir'i ilk zamanlar daha Et Kralı'ndan emin olmadığı devrelerde büsbütün hayatından uzaklaştırmak ve elinden kaçırmak istememişti. Elinde olan daha devamlı olacağından emin bulunduğu bir hayatı, henüz neticesinin ne olacağı meçhul olan bir ihtimale feda etmek istememişti.

Bunu daha makul ve kendi menfaatleri için daha elverişli bulmuştu.

Bunun için de onu oyalamakta bir mahzur görmemişti.

Günün birinde yalının pencereleri denize açılan muhteşem bir odasında Nurullah Yurdakul'a dudaklarını kasten öptürmüş, fakat ona sanki bu işi cebren yapmış hissini vermişti.

Gayesi ona biraz daha yaklaşmak ve kadınlığını ona biraz daha yakından sezdirmek ve kaçmaktı.

Bu oyunları garip bir insiyakla daima iyi oynamış olan Sârâ bu son işte de muvaffak olmuştu.

Nurullah Yurdakul, ihtirasının humması içkide muhakeme ve iradesini tamamıyla kaybetmiş olan bu yarı hayvan adam, Sârâ'nın tahminlerinden çok kısa bir zaman evvel ona evlenme teklifi yapmıştı.

Nurullah Yurdakul Sârâ'ya başka türlü malik olamayacağını ve onun teninden de vazgeçemeyeceğini anlıyordu. O halde bunu yapmakta ne mahzur vardı?

Esasen Sârâ'nın kendisini sevip sevmediğini muhakeme edebilecek kadar da soğukkana malik değildi.

Bu genç kızı istiyordu. Ve işte düşündüğü şey sade bundan ibaretti.

* * *

Bu evlenme teklifi Sârâ için ne büyük bir zaferdi.

Bu izdivaçla o mahrumiyet içinde geçirdiği bir çocukluğun ve mahrumiyet içinde başlamış ilk gençlik senelerinin intikamını almış gibi oluyordu.

Ökçesi çarpılmış, sağa sola kaçmış iskarpinlerin on beş kuruşa boyanan çatlak yüzlerini kimselere göstermemek için vapurlarda, tramvaylarda ayaklarını kanepelerin altına az mı saklamıştı?

Bir çift ipek çorap alabilmek için Kapalıçarşı'nın Mahmutpaşa kapısındaki işportalardan sakatı az ucuz çorap bulabilmek için az mı dolaşmıştı?

Elini belki elli çift çoraba, en iyisini bulmak için sokup çıkarırken çorapçılarla az mı kavga etmişti? Onlar ne kaba şeylerdi?

Hele eskileri birbirine dikip zarif ve şık olmak gayretleri... Onlar kendisine az mı üzüntü vermişti?

Demir'le evleneydi belki bu üzüntüleri bu kadar acı bir şekilde hissetmeyecekti. Fakat ne de olsa Demir henüz talebe... Daha askerlik yapacak... Gelecek... Hayır... Artık Demir'in ismi bile geçemezdi.

Vaktiyle sultanların oturduğu bir yalının sahibi oluyordu. Bütün o yaldızlı takımlar... O Venedik aynaları, o avizeler, o geniş sofalar, iç içe salonlar, gümüş yemek takımları ve hizmetkârlar hepsi, hepsi onundu.

Ne kadar kumaş beğenirse hepsini alacaktı. Ve vitrinlerde gördüğü zaman bakmaya bile cesaret edemediği bütün elmaslar onun olacaktı.

Hayatının her bir saadetine ve kendi her emeline kavuşacaktı. Tırnaklarını manikürlerde yaptıracak, saçlarını kuaförler düzeltecek, yılan derisi pabuç... Her renginden alacak, hem de çantasıyla örnek plastik pabuçlar... Ve naylon pabuçlar alacak, renard argente kürk, astragan manto... Altın bilezikler... Ve şövalye yüzük...

Sonra iğneler... Ne çok iğneler alacak... Bir tane mine çiçekleri görmüştü, bir de yıldız şeklinde bir şey vardı.

Ya Beyoğlu Caddesi'nin solundaki şapkacıda gördüğü pembe mavi çiçekten yapılmış o canım şapka...

Acaba satıldı mı?

Hemen koşmak, kucak kucak ipek dantel, kürk lama, brokart tüy ve bir çiçek almak istiyordu. Neye hasret çektiyse, neyi içi çektiyse hepsini...

Kendime bir düğün yaptıracağım!

Mahrum fakir kızın, bütün acayip istekleri, bütün hayalleri; hepsi birer hakikat olacak.

Düğünümü yalıda yaptırmam. Otelde yaptırırım. Dünya zenginliğimi görsün.

Bütün bu sarhoşluk içinde bu sevinç ve saadet arasında artık Demir diye bir şahıs aklına gelebilir miydi?

Demir'in teessürünü düşünmüyor, onu bedbaht edeceğini aklına bile getirmiyordu. Yalnız kendisi mevcuttu. Ötekiler ona lazım oldukları müddetçe Sârâ'nın nazarında mevcudiyetlerini muhafaza ederlerdi.

Demir'i o kadar unutmuştu. Ve onu o kadar tabii bir şekilde hayattan dışarıya atmıştı ki, kendisi gelip ortaya çıkmasa ve mevcudiyetini hatırlatmasa, ilk nişanlısından bir veda sözü söylemeden ve izahatta bulunmadan ayrılabilirdi.

Halbuki Demir, Sârâ'nın en beklenilmez bir zamanda birdenbire bir can sıkıntısı olarak ortaya çıkmıştı.

Ve hemencecik Sârâ'nın nazarında tasfiye edilmesi icap eden bir vaziyet ve çiğnenip geçilmesi lazım bir engel olmuştu.

Ve hepsi buydu.

Bunun için işi uzatmak istemedi. Ve ona karşı ne kadar sert, hissiz ve merhametsiz olduğunu gösterdi.

Onu korumayı hiç düşünmemişti.

* * *

Demir bazen, *Bana dokunan şey bu oldu*, diye düşündü.

Gençliğinin bütün hararetiyle sevdiği bu genç kızın hayatında hiçbir şey olmamış bulunduğunu, bütün çıplaklığı ile anlamak hakikaten onu çok sarsmıştı.

Sârâ onu terk edebilirdi belki, fakat terk ederken de ona biraz değer vermiş olsaydı...

Biraz değer vermiş görünseydi...

Hayır! Sârâ bunu yapmamıştı. Onu kırmamaya çalışmamış, bu hususta en ufak bir gayret dahi sarf etmemişti. Onun kalbini değil, gururunu da korumamıştı. Onun izzeti nefsini, aşkını ve benliğini bir paçavraya çevirmiş, kirli bir paçavra gibi yerlerde sürüklemişti.

İnsan kapısından bir uşağını kovsaydı belki de daha nazik olmaya gayret ederdi.

Halbuki Sârâ kapısından bir uşak kovmaktan daha büyük bir kolaylıkla hayatından onu sıyırıp atıvermişti.

Demir bunu mu kabul edememişti? Halbuki bir insan

için sevilmediğini hissedince çekilmesini bilmekten, uzaklaşmaktan daha doğru ve makul ne olabilirdi?

Halbuki o, bu ölüm kararını bir türlü kabul edememişti. Bir türlü *Sârâ beni sevmiyor. Sârâ artık benim olmayacak*, fikrine alışamamıştı.

Ortada bir suitefehhüm [yanlış anlama] olduğunu zannetmişti. Sârâ ile anlaşmak ihtimalleri bulunduğunu vehmetmişti.

Sârâsız yaşayamayacağını zannetmişti.

Sevmeyeni bırakmak, ısrar etmemek, ayrılıp gitmek, uzakta sevmek ve ağır ağır unutmak... Bu yapılacak şeylerin en doğrusuydu.

Demir bunu yapamamıştı. Demir felakete ve onsuzluğa katlanamamış, bunu kabul edememişti.

Eğer gidebilmiş, olsaydı, bu enerjiyi gösterebilmiş olsaydı en doğru hareketi yapmış bulunacaktı.

10.

Düğünü takip eden günlerde Demir bunu birçok kere düşünmüş ve birçok kere yüzünü elleri içinde saklayarak hıçkıra hıçkıra bir kadın gibi ağlamıştı.

Sârâ'nın sevgisinin kendisini ne müthiş bir cehenneme doğru sürüklemiş bulunduğunu sonradan görüp anlamıştı.

Sonradan...

Cinnetinden ayrılıp bütün vuzuhuyla ve korkunçluğu ile bu hakikati anladığı zaman...

Onu nasıl hayvanca kıskanmış olduğunu bugün, şimdi daha fazla hissediyordu.

Onu, öteki adamın, o yarı hayvan herifin kolları arasında tahayyül etmeye bir an tahammül edememişti.

Bu ince ve bu harikulade güzel kolların öteki adamın boynuna dolanacağını ve kendi dudaklarının sevgisine, zaman zaman mukabele etmiş olan bu güzel dudakların o korkunç ve iğrenç dudaklarla birleşeceğini aklına getirdikçe ıstırabından kıvrım kıvrım kıvranmıştı.

Uzun aylardır, o Sârâ'yı artık kendi kadını olacak, ismini taşıyacak ve çocuklarına ana olacak o mukaddes ve muhterem kadın olarak, telakki etmeye alışmış bulunuyordu.

Şimdi Sârâ'nın bu gidişi, kendisinden uzaklaşarak çıkıp bir başka erkeğe gidişi sade bir maşukanın gidişi değil, ona bir yuvanın yıkılışı gibi acı geliyordu.

Sârâ'yı Nurullah Yurdakul'un karı olarak almasını o âdeta

kendi en meşru haklarına bir tecavüz addediyordu.

Bunda kendi haysiyet, kendi izzeti nefis ve hatta kendi namusuna dokunan bir taraf var gibiydi.

Bu kıskançlık garip bir hisli. Bu müthiş bir ıstıraptı. Bu artık, ondan mahrum olmanın verdiği acının türlü kalıplara girerek ve türlü mefhum ve telakkiler halinde iç âleminde kaynaşması, kaynaşıp isyan etmesiydi.

Bu kıskançlık kuduz bir hayvanı kalbinize hapsetmişsiniz gibi içinizi parçalayan şuursuz bir kıskançlıktı.

Demir çok ıstırap ve çok azap çekiyordu.

Teselliye muhtaçtı. Fakat herkesten kaçıyordu.

Sârâ olmayan her şey ona yabancı ve düşman geliyordu.

Onu öldüren Sârâ'ydı. Kurtaran yine o olmalıydı.

Eğer bu vaziyette iken Sârâ'dan en ufak bir alaka görmüş olsaydı, bu onu teselli edebilir, onu yatıştırabilir, kendine getirebilir ve onu daha makul bir yola sevk edebilir, onu daha sakin bir acıyla baş başa bırakabilirdi.

Halbuki Sârâ ondan her şeyini birden almış, aşkını, alakasını, arkadaşlığını her şeyini...

Halbuki o, Sârâ'yı tanıdığından beri hayatını artık onsuz olarak düşünmemişti.

Onunla hep beraber geçecek, sevişerek beraber geçecek bir ömür tahayyül etmişti.

Sârâ onun hayatını tamamlayan, onun kendisini tamamlayan bir şey gibiydi. Sârâ onun elinden gittikten sonra kendisini mühim bir uzvunu kaybeden, hatta canını kaybeden bir adam 'gibi hissediyordu.

O, bütün hayatıma çılgın bir saadet içinde geçen bir aşk hayatı olacağını zannetmişti.

Sârâ için çalışmıştı. İmtihanlara Sârâ için girmişti. Birkaç ay yedek subay mektebinde geçirdikten sonra teğmen olarak ilk gideceği yere onu birlikte götürmeyi, Anadolu'nun her-

hangi bir bucağında olursa olsun müşterek ev kurmayı düşünmüştü.

O neler düşünmüştü... Neler tahayyül etmişti...

Ve bunların şimdi sade bir hülyadan ibaret kalması ve Sârâ'nın şimdi bir başka erkeğe ait olmak için hazırlanması onu çıldırtıyordu.

Bütün istikbali, bütün hayatı mahvolmuş zannediyor, bu hayatı kurmaya devam etmek için isteksiz ve hevessiz kaldığını korku içinde görüyordu.

Sârâ onu terk ederek ümitsizlik ve emelsizlik uçurumuna yuvarlamıştı.

Şimdi o, uçurumun içinde bocalayan Demir, ancak intikamı ve ancak ölümü düşünebiliyordu.

* * *

Müthiş azabını unutmak için içki içiyordu.

Müthiş azabını unutmak işin sefahathanelere gidiyordu.

İçtikçe ve kötü kadınlarla karşılaştıkça içinin boşluğunu daha kuvvetli hissediyordu.

Şimdiye kadar kendine destek olacak daha ciddi fikirlere, bir dünya görüşüne sahip olmamış, kendisine ait olmayan ve mevzuu kendi benliğinden doğmayan şeylere hiçbir alaka duymamıştı.

Onu kendi zevk ve kendi dertlerinden başka hiçbir şey oyalayamazdı.

Ve artık genç adam, kendisinde kendini oyalayacak bir şey bulamıyordu. Kötü bir evin ucuz bodrum kat bir odasında on sekiz yaşında körpe bir kızı tokatlamıştı.

"İsmin nedir?"

"Sârâ."

Sârâ ha! Hepsi böyleydiler. Hepsi para için böyleydi.

Ve genç kız yediği tokattan şaşırmış bir halde onun göz-

lerine hiddetle bakarken "Kaltak," demişti, "hepiniz paraya taparsınız."

"Ya neye tapmalı züppem?"

Ve sonra omuzlarını kaldırmış, dudaklarını bükmüş "Eğer vaaz vermeye niyetin varsa Ağa Cami şurada, oraya git. Yok, eğer maksat gönül eğlendirmek ise bizim kafalara da yazık!" demişti.

Hepsi paraya tapıyorlardı. Hepsi... Hele Sârâ... Öteki Sârâ... Kendi Sârâ'sı... Hayır, Et Kralı'nın Sârâ'sı...

Talebeydim... Onu giydiremedim... Onu kuşatamadım... Güzel elbiseler alamadım!

Halbuki... Kendisi onu menfaat için mi seviyordu?

Zaman oluyor binlerce, yüzbinlerce liraya sahip olmak... Bunu götürüp onun suratına fırlatmak ve "Al, gözün doysun!" diyerek elini saçlarına dolayıp onu döve döve evine, kendi yanına getirmek istiyordu. Ve böyle düşünürken birdenbire, evine getireceği ve para için evine gelecek olan bu Sârâ'nın artık eski Sârâ gibi ona saadet vermeyeceğini hissediyordu.

Hissediyordu... Biliyordu... Emindi...

Artık Sârâ gelse de gelmese de her şey yıkılmış, her şey kırılmıştı. Binbir parça olan saadetini bir daha toplayıp yeniden kurmaya imkân yoktu.

O zaman... İşte içmeye başlıyordu. Hayatında yapmadığı şeyi, körkütük sarhoş oluncaya kadar içmeyi yapıyordu. Fakat bu içki onu uyuşturup ona her şeyi unutturacağına her sarhoşluk onu Sârâ'ya karşı olan kindar aşkının biraz daha esiri yapıyordu.

Onu ötekine bırakmayacağım!

Bu ne iptidaî bir histi. Fakat bu, onda aylarca bir sabit fikir olarak kaldı. Ve o, artık bütün ıstıraplarının tesellisini bu sabit fikirde buluyor ve ona dört elle sarılıyordu.

Onu ötekine bırakmayacağım!

* * *

Bu söz bir akşam, hakiki mana ve mefhumunu anlamadan zihninde belirivermişti.

Fakat bu kelimeler düşüncelerinde böyle mazbut bir cümle olarak şekillendikten sonra, mana ve mefhumunun bütün ebatları ve bütün vüsatlarıyla karşısında tebellür [belirmişti] etmişti.

Ve sonra artık bu müşekkel düşünce onun başında yer edip kalmış ve onun kötü günlerinde yegâne ümidi ve istikbal hayali kalmıştı.

Demek ki bütün ıstırabı onun ötekine ait oluşundan ileri geliyordu, öyle mi?

Hayır! Onun artık kendisine ait olmayışı bu ıstırap yılanının asıl zehirli başıydı.

Fakat ıstırabının sersemliği içinde o en fazla neden azap çektiğini, ona en çok azabı neyin verdiğini tayin edemiyordu.

Hatta öyle oluyordu ki kendine ait olmayışı sanki mesele değil de sade ona kendini verişi asıl felaketin ve acının sebebiydi.

Kıskançlığın bütün şuursuzluğu içinde kıvranıyordu. Onları beraber bilmektense... Her şeyi, her şeyi tercih edecekti.

O her gece *Sârâ o hayvanın oldu,* düşüncesiyle kıvranmıştı.

İçinde bir cehennem vardı. Bütün bir cehennemi sanki zebanileri, azap kuyuları ve işkence âletleriyle yutmuştu. İçi yanıyordu. Bu içini kemiren şey kıskançlıktı.

Bu azabı ortadan kaldırmak, bu ateşten kurtulmak, rahat nefes almak ve rahata kavuşmak istiyordu.

Bunun yegâne çaresi ona, "Onu ötekine bırakmamak!" gibi geliyordu.

Tek başına içki masasında oturduğu geceler kendi kendine düşündüğü şey buydu.

Onu ötekine bırakmayacağım!

Fakat buna nasıl muvaffak olacaktı? Günlerce bu işin nasıl olacağını, nasıl olabileceğini düşündü.

Şuuru, sanki son ve müthiş cümleyi sarf etmemek istiyordu. Onu korumak istiyordu.

"Onu ötekine bırakmamak?" azim ve kararını, vuzuhsuz, müphem bir şekilde bırakmak ona daha doğru geliyordu.

Bu kadar düşünüyor, ötesini düşünemiyordu.

Şuuru ona ilk açık cevabı sabık kayınbabası Mahmut'a meyhanede rastladığı gece verdi.

O birdenbire onu ötekine bırakmamak için ne yapmak lazım geldiğini anladı. Bu şey bütün vahşi korkunçluğu ile zihninde şekil almıştı.

"İkisini de öldüreceğim!"

Ve sanki göğsünün üstünden bir taş kalkmış gibi geniş bir nefes almıştı.

İkisini de öldürmek!

Bu kararını mümkün olsa köşe başlarına çıkar, herkese bağırırdı.

"İkisini de öldüreceğim!"

Demir, aşkının ıstırabını bununla teskin edeceğini zannediyordu. Bu kadar büyük bir cinnete ve bir yanlış fikre saplanmış olduğunu anlamıyordu.

Istırabıyla, kiniyle, ümitsizliğiyle baş başa ve yalnızdı. Kimseye yanaşmıyor, herkesten hatta gözlerinin içine bakarken onun ne kadar mustarip olduğunu anlayan annesinden kaçıyordu.

Tıpkı kudurmak üzere olan bir hayvan gibi gizli, karanlık, kuytu köşeler arıyor, insanlardan, hatta ışıklardan uzak odalara siniyor, saatlerce oralarda kalıyordu.

Kimseye görünmek, kimseden tek söz işitmek ve hiçbir kimseye içini açmak istemiyordu.

Fakat sade o günlerde dahi kendisine bir parça kıymet verse ve biraz alaka gösterseydi, bir sevgili olarak değil bir arkadaş ve bir dost gibi gelse ve ona bir şeyler söylese ve onu teselli etseydi... Ondan daha iyi ve dost bir şekilde ve onu artık birleşemeyeceklerine ikna ederek ondan ayrılsaydı, belki de Demir için hâlâ bu cinnetten ve bu sabit fikirden kurtulmuş olmak ümidi vardı.

Halbuki Sârâ hiçbir şey düşünmüyor, kendisinden başka kimseyi umursamıyordu.

Yalnız kendisini düşünüyor, yalnız kendisini seviyor, yalnız kendisiyle meşgul oluyordu.

Tabiat onun kalbine korkunç bir sakatlık vermişti. Bu şey onun elinde olmayan bir şeydi.

Kimseyi sevmiyordu. Kimseyi sevemiyordu. İçi kendiyle o kadar doluydu ki başkasını sevmek için artık yer kalmamıştı. Sanki kendisi bir mezbehe konulmuş put gibiydi.

Bu puta acımadan can kurban ediyor, bu puta kıymetli ve iyi her şeyi kurban ediyordu.

Yalnız onun etrafında, yalnız kendi etrafında dönüyor, onu süslüyor, ona tapıyordu.

Demir'i, ayrıldıkları günden düğün gecesine kadar sürüklemiş olan hisler işte bu cinnet duyguları ve bu sabit fikirlerdi.

Fakat taban [bir kelime okunamadı] hunhar olmayan bütün insanlar gibi o birdenbire karşısında Nazan'ın solup sallanışını gördüğü zaman bütün varlığı ile irkilmiş ve "Ben ne yaptım?" şuuru kafasındaki bütün dumanları dağıtmıştı.

Şimdi onu Nazan'ın hatırını sormaya sevk eden amil de, onu sıhhatli görmek, onun yaşadığını ve eskisi gibi güzel olduğunu görmekle huzura kavuşmak istemesiydi.

Onu hastaneye kadar getiren amil, karşısına geçip ondan özür dilemek ve affedildiğini görmek isteğiydi.

* * *

Terasın kapısından çıkıp kendisini doğru ilerleyen genci gördüğü zaman Nazan gayri ihtiyari irkildi.

Kalbinin çok hızlı çarptığını, şakaklarında, boynunda, bileklerinde ve vücudunun her tarafında binlerce kalbin dağılmış ve çırpınmakta olduğunu hissetti.

Başı hafifçe dönüyordu. Ve gözlerinde renkli yıldızcıklar uçuşuyordu.

Kendi kendine, *Korkuyor muyum?* diye düşündü.

Hayır, korkmuyordu. Kendisi için bu çocuktan korkacak hiçbir şey olmadığına gayet iyi biliyordu. Bu, korku değil, o kötü gecenin hatırasının yarattığı heyecandı.

Çok güzel bir delikanlıymış, diye düşündü.

O akşam tıraşı uzamış, yanakları sarhoşluktan ve bilhassa kötü niyetlerinin aksinden hayvanlaşmış ve adileşmiş manasıyla bu yüz ona bu kadar güzel gelmemişti.

Şimdi ona baktıkça, bütün bu vücutta, bu kafada, atlet vücut ve heykellerini hatırlatan bir tenasüp olduğunu sezdi.

* * *

Demir de ona bakıyordu. Solgunluktan âdeta şeffaflaşmış olan bu yüze baktıkça, *Onu bu kadar solduran benim,* derken bütün vücudu titriyordu. Şimdi buraya kadar gelmiş bulunmasından bir de pişmanlık duyuyordu.

Bu kadın ne yapacaktı? Ona elini uzatacak mıydı? Burada bir hastane terasında onun eteklerine yüzünü sürüp "Canımı, istikbalimi siz kurtardınız. Her şeyimi size borçluyum," diyecek miydi?

Nazan'a bakıyordu. Nazan da ona bakıyordu. Onun yüzüne bakıyordu. Son günlerde fazla ıstırap çekmiş olduğu belliydi.

Yanakları süzgün, gözlerinin altı koyulaşmıştı. Ve bu çehreye şimdi şuurun, nedametin, insanlığın ve insani ıstırapla-

rın ve azap çekmiş insanların asil nikabı gelmişti. Gözlerinin içinde bütün pişmanlığı, bütün mahcubiyeti ve bütün ümidi parlıyordu.

Nazan, kadın insiyaklarıyla bu ümidin, kendi tarafından affedilmiş olmak ümidi olduğunu hissetti.

Bu yabancı adamla, az kalsın beni öldürecek olan bu adamla, ben nasıl olur da ahbaplık yaparım!

Onu soğuk karşılaması ve hatta ona yer göstermeden bir iki soğuk sözle ayakta tutup görüşmesi ve ona el vermemesi lazımdı.

Böyle olması daha doğru, diyordu ve ona bakıyordu. Ona bakarken eski korkusundan sıyrıldığını, gözlerinin önündeki yıldızcıkların onun çehresini pırıltılı beneklerle artık süslemediğini ve vücudunun her tarafına yayılmışa benzeyen sayısız küçük kalplerin sükûnete kavuşup sustuğunu hissediyordu.

Demir kendisine doğru yürüyerek geliyordu. Arkadaki hastabakıcı geriye dönüp gitmişti.

Yapayalnızdılar. Sarmaşıklı duvarın üstüne çizilen vücuduyla gitgide kendisine yaklaşıyordu.

Hava güzel bir havaydı. Akşam tatlı tatlı iniyor, böcek vızıltıları kulakları dolduruyor.

Beni öldürecek olan adam, diye düşünürken birden gülümsemek ihtiyacını duydu. Bu güzel akşamın çiçek kokularıyla dolu sıcak havası içinde insanın cinayet ve ölüm gibi şeyler düşünmesine imkân yoktu. Her şey güzel, her şey tatlı ve insanları düşmanlığa değil bilâkis birbirine yaklaşıp dost olmaya sevk ediyor gibiydi. Ve karşısındaki şu beyaz kostümü içindeki genç ve güzel delikanlının yüzü hiçbir zaman bir caniyi düşündürmüyordu.

Bu gülümseme ona cesaret verdi. Aralarında kalan birkaç adım mesafeyi daha büyük bir süratle geçti.

Ona elimi vermem! Fazla dostluğa lüzum yok, diye düşünen Nazan düşünceleri hilafına olarak ona elini uzattı. Kendi kendine, *O kadar yakına geldi ki... Artık başla selam vermeye imkân kalmadı,* diye düşünürken, uzattığı elin genç tarafından iki el ile kavrandığını gördü.

Şimdi Nazan'ın yanındaki iskemleye davetsiz olarak çökmüş bulunan genç adam onun elini dudaklarına götürmüş, dudaklarını ve gözlerini bu elin üzerine dayamış, hiç sıkılmadan bir çocuk gibi hıçkırıyordu.

Nazan, kalbinin içindeki ve bütün hayatınca ona hâkim olmuş bulunan en kuvvetli hissin yine diğer hislerini susturduğunu ve ön planda yer aldığını gördü.

Bırak ağlasın! Istırap çeken bu adamı itmek, onu yeni çılgınlıklara sevk etmek değil midir? diyordu. Fakat içindeki bir başkası *Ben bir gün bu yabancıyı felaketten alıkoymak istemiştim... Biliyorsun az kaldı ölüyorduk,* cevabını veriyordu.

Görmüyor musun? Onda artık adam öldürecek hal mi kalmış? Bak haline ne kadar pişman. Sonra bir başka ses içinde, *Zaten o seni öldürmek istemiyordu ki,* diyordu. *O seni sevmiyordu ki... O, bir başkasını seviyordu.*

Evet, o bir başkasını seviyordu. Nazan'ın ihtiyati, *Allah göstermesin,* diyordu. *Eline tabanca alan böyle bir yabaninin beni sevmesini dünyada istemezdim!* Ve bir başka ses göğüs geçirerek *Zaten insanlar kendilerini sevenleri değil, sevmeyenleri severler,* diye hüküm veriyordu.

Vahdet beni bana tabanca çekecek kadar sevseydi!

Bu da ne! Hayatında hiçbir zaman içindeki duygu ve düşüncelerin bu kadar manasız ve gülünç bir mütalaada bulunabileceklerini düşünmemişti. İçindeki bu manasız ses, *Fakat* diyordu, *ben hiçbir zaman ona tabanca çekmesi için fırsat vermezdim.*

Hayır, sevgi bu değildir. Bu gayri tabii bir his... Sevişmek bir

ahenk ve imtizacın ifadesidir. Sevişmek ruhların ve etlerin aynı şekilde birbirini anlayıp tutması ve tam bir ahenk ve imtizaç içinde birbirlerinin tamamlamasıdır!

Bunu nerede okumuştu?

Bunu nerede okuduğunu hatırlayamıyordu.

Fakat bu çocuk da biraz münasebetsizdi. Hâlâ yüzü elleri üstüne kapanmış, hâlâ hıçkırarak ağlıyordu.

Bu çocuk beni rezil etmeye memur, diye düşündü ve gülümsedi. *Pencerelerden gören hastalar benim âşığım zannedecekler,* diye bir ara korkar gibi oldu.

Ne olur! Böyle olması daha iyi... Bütün otelde benim Vahdet için intihar ettiğim söyleniyormuş! Hiç olmazsa bu zan bir tekzip olur. Bu şeyin fena halde kibrine dokunduğunu şimdi anladı.

Bu işi yapmamıştı. Ve böyle tefsir edilmiş olması... Birdenbire ellerinin üstünde gözyaşı döken bu adama karşı hiddet hissetti.

Hep bu serserinin yüzünden, değil mi? diye düşündü.

Ben bir deli kadınım... Bir de ona yüz vererek buraya kadar kendisini kabul ettim!

Elini onun ellerinden çekmek istedi. Fakat yapamadı. İçindeki hislerin en hâkimi olan merhamet hissi yine birinci plana geçmiş bulunuyordu.

Yapma... Bu, çirkin bir hareket olur. Görmüyor musun, nasıl ağlıyor?

Bu çocuk muvazenesiz [dengesiz] bir insan mıydı? Bu kadar sıhhatli ve iyi işlemiş, iyi inkişaf etmiş bir beden içinde bu kadar mariz [hastalıklı] bir ruh... Bir müntehadan [sondan] ötekine giden adam... Öldürmeye kalkışacak kadar vahşi ve kaba olabildikten sonra, bir kadın gibi hıçkıra hıçkıra ağlayarak nedametini izhar edecek bir adam!

Sanki Demir bu genç kadının böyle düşündüğünü hisset-

miş gibi birdenbire başını bu ellerden kaldırdı.

Hâlâ içinde yaşlar pırıldayan gözlerle onun gözleri içine bakarak "Bütün hareketlerimle kim bilir size ne kadar çok tiksinti veriyorum," diye şaşkın ve acı bir gülümsemeyle gülümsemeye gayret etti.

"Bu şuursuz, bu tezatlı, hareketlerim ve bu iradesizliğimle..."

Nazan "Evet!" diye cevap vereceğini ve yahut susacağını zannediyordu.

Fakat öyle yapmadı. Demir sağ elini hâlâ iki eliyle tutuyordu. Nazan sol elini Demir'in elleri üstüne koyarak ve iki elini birden hafif hafif vurarak okşadı ve hayret ettiği derin bir sesle "Sizi anlıyorum," diye fısıldadı. "Çok seviyorsunuz."

Evet, şayanı hayret bir şey... Birkaç gün evvel az kaldı kendisini öldürecek olan bu adama karşı içinde merhamet ve sempati duyuyordu. Ona hiddetlenemiyordu.

O yokken, onu görmediği ve sade hatırladığı zaman Azrail'i hatırlar gibi ürperirken şimdi, işte ondan en ufak bir nefret duymuyordu.

Bilâkis ona acıyordu.

"Seviyordum!" diye tashih etti. "Artık nefret dahi etmiyorum."

Nazan gülümsüyordu.

"Keşke bu iş bu kadar çabuk geçse... Bu kadar çabuk geçebilse," dedi. Bu sözü söylerken ağlamaya başlayacak bir çocuk gibi dudakları titriyor ve gözlerinden akmasına mani olduğu yaşlar boğazında düğümlenerek sesine boğuk ve derin bir ahenk veriyordu.

Fakat genç adam bu yüzdeki manayı anladı. Akmayan, zapt edilen yaşların ıslak sıcaklığını sanki elleri üstünde hissetti ve "Siz de seviyorsunuz, öyle mi?" diye sordu.

Nazan onun bakışlarından bakışlarını ayırarak bir başka

tarafa çevirdi. Bu sual dolu yaşlı gözlere bakmaya tahammülü yoktu. Demir derin bir sesle "Siz de ıstırap çekiyorsunuz," diye fısıldadı. "Hissediyorum. Siz de ıstırap çekiyorsunuz. Sizin ıstırap çekmemeniz için hayatımı seve seve veririm. Sizin hiç üzülmemeniz için hanımefendi... Hayatımda şimdi nasıl en kıymetli varlığın siz olduğunuzu bilemezsiniz. Siz beni hayata iade eden kadın... Benim kurtarıcı meleğim..."

Nazan hep öteki tarafa bakıyordu. Meçhul ve uzak bir noktaya... Demir ise şimdi kuvvetli avuçları içine onun iki minik elini almıştı. Hem hafif hafif öpüyor, hem de konuşuyordu. Ta ilk andan beri onların münasebetlerinde her şey gayri tabiiydi. Her şey olmaz gibi görünüyor ve her şey oluyordu.

"Günlerden beri sizi görmeyi, eteklerinize, ayaklarınıza kapanarak sizden özür dilemeyi, af dilemeyi istedim. Cesaret edemiyordum. Beni kabul etmeyeceğinizi, beni kapıdan kovduracağınızı zannediyordum. O kadar korkuyordum ki... Fakat sizi görmek iştiyakım da o kadar kuvvetli ve o kadar önüne geçilmez bir hız almıştı ki... Nihayet bütün küçülme tehlikelerini gözüme alarak buraya geldim. Beni kovdursaydınız layık olduğum bir hakarete maruz kalmış olurdum. Kabul ederseniz gönlümün en büyük isteği yerine gelmiş olurdu. Siz İkincisini yaparak bilseniz bana ne kadar büyük bir iyilik yaptınız."

Nazan hep başka tarafa bakıyordu.

"Vaktiyle bir peygamber, veli olduğuna inanmayanlara ispat etmek için bir ölüyü mezardan çıkararak diriltmiş derler. Bu büyük mucizenin hikâyesi asırların içinden geçerek bize kadar ulaşmış ve bize kadar gelmiştir. İsa'ya inananlar Lazar'ı hep hatırlarlar. Siz de aynı mucizeyi yaptınız. Ben de ölmüş bir adamdım. Günlerden beri, aylardan beri ölmüş ve kaybolmuş bir insandım. Siz beni cehennemin kapısından geri

çevirdiniz. İsa ellerini uzatmış ve kalk demişti. Siz benim canımı kurtarırken ona karşılık kendi canınızı veriyordunuz. Siz cehennemle benim arama bir melek gibi girdiniz, kurtarıcı bir melek gibi... Beni hayata iade ettiniz. Ve şimdi tekrar döndüğüm bu hayatı, onu bir kere kaybettikten sonra tekrar dirilmiş bir adam gibi seviyorum. Bu hayatın kıymetini herkesten çok ben anlıyorum. Size ne çok şeyler borçluyum. Siz isteseydiniz, ben şimdi en korkunç bir şekilde bütün istikbalini kaybetmiş bir sefildim... Siz sustunuz."

Nazan hafif bir sesle "Bunu bu kadar büyütmeyiniz," dedi. "Benim susuşum sade sizin için değildi. Belki hiç de sizin için değildi. Odamda o saatte bir erkeğin bulunuşunu ne ile izah edebilirdim?" diye açıkça söyledi. Bu çocuğu, kendisine lüzumsuz yere minnettar görmek istemiyordu.

Belki bir başka kadın bu vaziyeti istismar eder, istemediği halde karşısında hâsıl olmuş bulunan bu zehabı yenmeye hiç de çabalamazdı.

"Yalnız bu hareketimin sizin de menfaatinize uygun olduğunu düşünmek bana memnunluk veriyor."

Demir onun ellerini sıkarak "Siz ölmediniz ya!" dedi. "Bu da benim için en büyük lütuf!"

"Bunu da bana değil, tesadüfe borçlusunuz."

"Nazan Hanımefendi, o halde mademki siz bana hiçbir lütufta bulunmadığınızı iddia ediyorsunuz, sizden bir tek lütuf istesem belki kabul edersiniz. Benden dostluğunuzu esirgemeyiniz. Sizinle arkadaş olmak ve bu suretle nazarınızda bir yabani, sarhoş vahşi bir adam gibi telakki edilmediğimi hissetmek istiyorum. Ne olur... Beni en yakın bir dostunuz olarak telakki ediniz. Ve beni..."

Genç kadın onun sözünü keserek "Buna nasıl söz vereyim ve evet diyeyim," dedi. "Dostluk da aşk gibi kendiliğinden doğan bir histir. Evvelden kararlaştırılarak âşık olunamayaca-

ğı gibi evvelden kararlaştırılarak da dost olunamaz."

"O halde bana müsaade ediniz, dostluğunuzu kazanmaya çabalayayım. Bütün hizmetlerinize amadeyim. Sade bana bu dostluğu kazanmak içki muhitinizde sık sık bulunmak fırsatını veriniz. Ne olur... Ne olur Nazan Hanımefendi... Ne olur, o zaman benim ilk zannettiğiniz gibi kötü ve serseri bir genç olmadığımı anlamış olursunuz."

Nazan onun yüzüne dikkatle baktı.

Onda çok samimi bir ifade vardı. Öyle samimi bir ifade ki, başını hafifçe kaldırarak "Dost olacağımıza evvelden söz vermemek şartıyla," cevabını verdi.

11.

Evvelden kararlaştırılarak âşık olmaya imkân yoktu.

Halbuki Vahdet... Nazan'a karşı duyduğu hiddetle otele geldiği zaman, kapının önünde Sârâ'yı görünce ve Sârâ ona hafifçe gülümseyince, *İşte böyle bir kadına âşık olmalı,* diye düşünmüştü.

Esasen onu daha düğün gecesi o korkunç damadın yanında gördüğü zaman da aynı fikir zihnine gelmişti.

Böyle bir kadına âşık olmak...

Eğer o şimdiye kadar hiçbir kimseye âşık olamadıysa, herhalde bu, onun kendi kabahati değil... Şimdiye kadar karşısına çıkan kadınların hiçbiri ona aşk telkin edecek kudrette kimseler değildi. Bunlar ya erkekten kendi gururlarının tatminini isteyen birtakım egoist ve içi boş kuklalardı yahut da hemencecik romantik bir sevgiye kapılıp şairane jestler, sözler bekleyen beyinsiz ve eski moda gülünç mahlûklardı.

Bunların içinde o, şimdiye kadar Nazan'a benzeyenlere de rastlamamıştı.

Nazan şüphesiz ki tanıdığı bütün diğer kadınlara benzemiyordu.

Ne aşkını izhar edişi, ne de onun kötü jestleri karşısındaki aksülameliyle [tepkiyle] ona şimdiye kadar tanıdığı ve kolları arasında tuttuğu kadınların hiçbirini hatırlatmıyordu. O, bambaşka bir şeydi. Hayatında onun kadar iradesiz görünen, onun kadar bütün hissi mücadelelerinde pasif duran, onun

kadar karşısındaki erkeğe uymaya, ona boyun eğmeye meyyal görünen hiçbir kadına rastlamamıştı.

Kendi tek arzusunu söylemeyen, kendi tek isteğini erkeğine belli etmeye çabalamayan bu kadının ateşli ve çılgın bir sevgiyle sevmesi ve kendini vermesi ondan beklenilmeyen bir şey olduğu için insana daima umulmadık bir yenilik karşısında olduğu hissini veriyor ve onu oyalayabiliyordu.

Esasen Nazan'la kendi aralarındaki maceranın bu kadar uzun sürebilmiş olmasının sırrı onun böyle pasif oluşundaydı. Ve Vahdet'in bütün huysuzluklarına karşı isyan etmeden boyun eğişinde, kendiliğinden bir hareket yapmadan orada kalışında ve ondan ayrılmayışındaydı.

Şimdiye kadar hiçbir kadın onun kaprislerini çekmemiş ve Vahdet'in kendilerinden uzaklaşmasına ihtiyaç hâsıl olmadan onlar Vahdet'ten kaçmışlardı. Bu suretle Vahdet'e bir kadını terk etmenin külfetli ve üzüntülü mesuliyetini yükletmemişlerdi.

Nazan'a gelince... O şimdiye kadar Vahdet'in hiçbir kadına yapmadığı kötülüklerine tahammül etmişti. Bütün kavga ve sinirli hareketlerine boyun eğmişti.

Vahdet kendisinde onun bu boyun eğişlerine karşı garip bir isyan duymuştu ve onu da isyana teşvik etmek için ona karşı olan fena, kaba söz ve hareketlerine şiddet vermişti. Fakat her defasında da onun büyük bir teslimiyetle bunlara katlandığını görmüştü.

Şüphesiz ki Nazan tatlı, sıcak ve sevimli bir maşukaydı. Hiçbir şey istemeyen, hiçbir karşılık beklemeyen bir aşkla sevmesini, susmasını, silik kalmasını ve sonra birdenbire ne çılgın ve derin bir aşkla sevdiğini izhar etmesini bilen bir kadındı. Nazan hiç rahatsız etmeyen, istendiği zaman mevcut olan ve istenilmediğini hisseder etmez silinebilen bir kadındı.

Ve işte bunun için de Vahdet'le aralarındaki münasebet

Vahdet'in hayatının en uzun kadın macerası olabilmişti. Fakat Nazan da diğerleri gibiydi. Nazan sevmesini bilen, fakat kendisini sevdirmesini bilemeyen bir kadındı.

Fakat şu yaralanma hadisesi olduğundan ve hastanede Nazan'a yollanılmış olan çiçek demetini gördüğü günden beri, Nazan hakkında içinde garip bir şüphe hâsıl olmuştu.

Ve hastabakıcının ziyaretçi geldiğini haber verdiği andan itibarense bu şüphe artık bir hakikat oluvermişti. Nazan sade kendisine ait olan bir kadın değildi.

Ona karşı hiddet hissediyordu. Onun hakkında aldanmış olduğunu, kendisiyle alay eder bir vaziyette bulunduğunu düşündükçe kadınlara karşı bu hakkın sade kendisine ait olduğu vehminden gelen bir isyanla âdeta genç kadından nefret eder gibi oluyordu.

Aşk olsun ona, diyordu. *Şu kadarcık da enteresan olmadığı iki erkeği parmağında oynatmak istemiş.*

Ne kadar aptalmışım, diye düşünüyordu. *Benim için kendisini vurdu zannettim.*

İşin içinde kendi aklının henüz ermediği bir taraf olduğunu hissediyordu.

Fakat aşk meselelerinde gülünç olmak işine gelmediği ve gülünç etmeyi tercih ettiği için, *Bu mesele benim için bitmiştir,* diye düşünüyordu. Hiddetim kıskançlıktan değil, sadece aldatılarak gülünç bir mevkie düşmüş bulunmaktan ileri geliyor!

Fakat ona da dargınlık yapacak değildi ya!

Bu hadise üzerine hemen münasebetlerini kesmeyecekti. Kıskanç olmadığını, ona fazla ehemmiyet vermediğini ve onun bu hareketinin kendisini zerrece müteessir etmediğini ona göstermesi lazımdı.

* * *

Akşam terasta yemek yerlerken hep Sârâ'ya baktı.

Beyaz üzerine bol, renkli çiçekler serpilmiş emprime bir elbise giyiyordu.

Saçlarının arasında beyaz incilerden yapılmış yeşil, altından dallı iri bir kamelya vardı.

Ve aynı büyüklükte bir başka kamelya elbisesinin sol göğsünde yer almış, elinde iri inci bir yüzük ve kulaklarında inciden iki küçük kamelya vardı.

Saçları cömert dalgalarla omuzlarına dökülmüş, yeşil gözleri zalim bir pırıltı ile tutuşmuş, bir heykel kadar güzel ve bir heykel kadar cansız olarak o müstekreh [iğrenç] kocasının karşısında oturuyordu.

Halinde öyle garip bir ifade vardı ki sanki "Bana bakımız, ben buradayım, İstanbul'un, Türkiye'nin en zengin ve en güzel kadını... Bana bakınız ve bana hayran olunuz!" demek istiyordu.

Hakikaten harikulade güzel bir kadındı.

Mücevherlerinin fazlalığına rağmen çok güzel bir kadındı.

Ve bütün kadınlar hasetle ve bütün erkekler hayranlıkla gözlerini ondan çeviremiyorlardı.

Kadınlar, jestlerinde bir kusur buldukça âdeta intikam hissiyle seviniyorlar, erkekler ise onda hiçbir kusur göremeyecek kadar ona karşı takdir duyuyorlardı.

Kocasının bu müstesna vücudu saran çıplak bakışları herkesin üzerinde aynı tesiri bırakıyordu.

İnsandan çok hayvana benzeyen bu sakil adamın, onun karşısında öyle zelil ve köpek gibi bir duruşu vardı ki...

Bakışlarında ise bir köpeğin ayak yalayışlarını hatırlatan bir küçüklük vardı.

Ve adamın gözleri gün geçtikçe bu kadına daha çılgın ve daha köpekçe bir sevgi ile bakıyordu.

Ne müthiş kadın, diye Vahdet birçok kere düşündü. *Ne müthiş bir kadın!*

Ona bakıyordu. Ve onun kendisine baktığını hissediyordu.

Hayatımda benim halimi şu herifin haline çevirecek tek kadına rastlamayacak mıyım? Kendi kendine gülüyordu. *Bana da ıstırabı ve küçüklüğü tattıracak bir kadına...*

Yine her akşamki gibi Et Kralı'nın sofrasında şampanya vardı.

Sârâ o pek sivri ve ince parmaklarıyla kadehi tutuyor ve garip bir zevkle dudaklarına yaklaştırıyordu.

Hayır! O, şampanyanın lezzetini değil, bütün bu salona her akşam şampanya içtiğini göstermeyi seviyordu.

Sonra yine mühmel bir elle kadehi masaya bırakıyor, kocasının bir sözüne gülümsüyordu.

Vahdet, *Bu adam insana gülmek arzusu veren ne söyleyebilir,* diyordu.

Masaları şimdi ilk günleri kadar tenha olmuyordu. Otelde bu zengin çifte sokulmak isteyen bir sürü fırsat gözetleyiciler vardı. Hepsi onlara yaklaşıyor, sanki bir milyonerle beraber bulunmak insanı zengin edermiş gibi garip bir iç rahatı içinde onlara dalkavukluk ediyorlardı.

Şair Fahir bunların en başında geliyordu. Fakat bu gece henüz karı koca yalnızdılar. Masaya daha kimse gelmemişti.

Her zaman olduğu gibi Sârâ hiç konuşmuyor, kocası bir şeyler anlatıyordu. O, kocasının sözlerini hafif baş işaretleriyle tasdik ediyor ve arada bir gülümsüyordu.

Bu adamın karısı olmaktan hiçbir nedamet ve hiçbir tiksinti duymadığı her halinden belliydi.

Onun çirkinliklerini görmüyordu. Yahut görse bile bunu fark etmiyordu.

Kimse Sârâ'nın varlığının yaradılışının büyük sırrını bilemezdi. Sârâ taştan yapılmış, cansız ve ruhsuz bir cisim gibi hissizdi.

Onun için en güzel, en mükemmel ve en çirkin erkek diye

bir tasnif yapmaya hacet yoktu. En kötüsünü ve en çirkinini sevemediği gibi o en güzelini, en iyisini ve en mükemmelini de sevemiyordu.

Ve hepsinin karşısında bir taş parçası gibi hissiz ve cansız kalıyordu.

* * *

Esasen ona yaklaşanların ona çılgınca bağlanmalarındaki amil de bu değil miydi? Onun bu alakasızlığı, uzak ve yabancı kalışı onu esrarengiz ve enteresan yapıyordu.

Nurullah kadar kaba ve basit bir erkek dahi ona hiçbir zaman sahip olmadığını anlıyor ve mütemadiyen ona sahip olmak, ona tamamıyla malik olmak hırsı ile çıldırıyordu.

Sârâ'yı sevmek ve Sârâ tarafından sevildiğini zannetmek, tıpkı bir sarhoşun veya bir yaralının rüyasında su içmesine benziyordu.

Bardaklarla, sürahilerle bol bol içilen bu sular nasıl hararetı teskin etmez, susuzluğu büsbütün kamçılarsa Sârâ'nın yakınlığı da hiçbir zaman onu sevmek ve onun tarafından sevilmek duygusunu tatmin edemiyordu.

Her zaman ona karşı kuduz bir susuzluk hissediliyordu. Onun, insanın ta yanında ve yakınındayken öyle bir mevcut olmayışı, uzaklarda ve erişilemez yerlerde öyle bir bulunuşu vardı ki...

Demir bunu nişanlılıklarının zaruri bir ayrılığı, bir genç kız aşkının hırçın ve haşin uzaklaşışı ve kendini erkekten uzak tutuşu zannetmişti.

Evlendikleri zaman ona sahip olacağını vehmetmişti.

Halbuki Nurullah Yurdakul onun yakınında bulunduğu nispette onun kendisinden ne kadar uzak olduğunu anlıyor, her yanından uzaklaşışta ona kavuşmak iştiyakıyla tutuşuyordu.

Sârâ kocasına karşı hain ve fena değildi.

Bilâkis onunla iyi geçiniyor, aralarındaki ne yaş, ne de güzellik farklarından müteessir görünüyordu.

Bu kendi elinde olmayan bir şeydi.

* * *

Vahdet bu harikulade güzel kadına baktıkça *İşte böyle bir kadın sevmeli,* diye düşünüyordu. *Ancak bu kadın insana ıstırap verebilir,* diye onun hakkında daha ilk gününden peşin bir hüküm vermişti.

Nazan istediği kadar iyi bir kadın olabilirdi.

Kendisini sevdirmesini bilmedikten sonra...

Pekiyi hatırlamıyordu. Bir akşam Nazan ona "Sen sevmesini bilemezsin!" demişti. Eğer şimdi Sârâ'ya âşık olsaydı, Nazan'ın bunu görünce ne kadar müteessir olacağını düşünüyordu.

Sârâ yemeğini bilinmişti. Badem şeklindeki uzun gözlerini hafifçe kısarak etrafına bakınıyordu.

Bu bakışlarda kendisinin etrafa karşı duyduğu bir alakanın izi yoktu. Etraftan kendi üzerine çevrilmiş olan alakayı kontrol ediyor gibi bir hali vardı.

Daha doğrusu öyle bir duruşu vardı ki, sanki "Bakınız işte buradayım. Ben İstanbul'un en güzel ve en zengin, en şık kadını! Karşınızda duruyorum. Mesut değil misiniz?" diyordu.

* * *

Onlar bir hafta sonra birinci defa olarak konuştular.

Nazan otele dönmemiş, doğrudan doğruya Şişli'ye gitmişti.

Vahdet, Nazan'la buraya geldiğini herkese anlatmış olmamak için otelden ayrılmamıştı. Otelde yalnız kalmıştı.

Otel gitgide kalabalıklaşmaktaydı.

Mevsim bütün ihtişamıyla giriyor gibiydi.

Ankara'dan yazı geçirmeye gelen müşteriler ekseriyeti teşkil ediyordu. Otelde boş oda kalmamış gibiydi. Sabahları otelin plajında bir gürültü ve cıvıltı başlıyordu. Denize girmeyenler tam deniz üzerindeki gazinodan tentelerin altında uzun iskemlelere uzanıp denizde oynayıp yüzenleri, kumlarda yatanları seyrediyorlardı.

Nurullah Yurdakul denize girmeyenlerdendi. Vahdet ise sabah erken denize giriyor ve ortalık kalabalıklaşmadan evvel banyosunu alarak gazinoya geliyor ve o gürültüyü uzaktan seyrediyordu.

Sârâ denizi çok seviyordu. Çünkü bu onun için her sabah bir yeni şort, bir yeni plaj pijaması veya *bain de soleil* bir elbise göstermesine vesile oluyordu. Her gün yeni bir mayosu, her gün yeni bir plaj sandalı vardı.

Çok güzel deniz kılıkları olan diğer zengin kadınlar ona hiddet ediyorlar, 'sonradan görme' diye onu küçümsemek istiyorlardı.

Vahdet'le Nurullah Yurdakul'un konuşmasına benzini bitmiş bir çakmak vesile olmuştu.

Fakat Vahdet kendi kendine bu vesileyi biraz da kendisinin yaratmış olduğunu itiraf ediyordu.

Nurullah Yurdakul sigarasını yakmak istemişti. Çakmağını birçok kere çevirmiş, fakat çakmak bir türlü yanmamıştı.

Garson ta uzaktaydı. Vahdet'in yanındaki masada oturup sigarasını yakmaya çabalayan ve çakmağı ateş almayan bu adamı pekâlâ görmeyebilirdi.

Fakat işte o bunu bir fırsat bilmiş olacak ki, cebinden bir sigara çıkarıp ağzına götürmüş, onu yaktıktan sonra çakmağı Nurullah Yurdakul'a uzatmış ve "Buyurunuz beyefendi!" diye vermişti. Taşralı şivesiyle "Teşekkür ederim efendim, zahmet oldu," diyen Nurullah Yurdakul çakmağı iade ederken ekse-

riya ateş almayan çakmakların üzerinden başlayan söz uzayıp gitmişti.

İki adam oturdukları yerde mütemadiyen konuşmuşlardı.

Nurullah Yurdakul oldukça ağzı kalabalık bir adamdı.

Sârâ'nın yanındaki terbiyeli köpek hali başkalarının yanında yoktu.

Bilgiç bir eda ile hiç bilmediği mevzular üzerinde konuşuyordu. Ve o konuştukça bir köy mütegalibesi [zorba takımı] evladı olduğu mütehakkim edasından hemen meydana çıkıyordu.

Temas etmediği bir mevzu yoktu. Çakmaklardan sözü Tekel'e dökmüştü. Tekel'den serbest ticaret meselesine intikal ettirmişti.

Serbest ticaretin hararetli bir taraftarı görülüyordu.

Bilhassa harice et ihraç etmek meselesinde ısrar ediyordu ve bunun imkânları hakkında pratik fikirleri de vardı.

Hayatında yalnız afaki mevzularla iştigal etmiş ulan ve katiyen konkre bir mevzu üzerinde fikir yürütmemiş bulunan Vahdet'e, her mesele hakkında kati pratik düşünceleri olan, en çetin iktisadi meselelere dahi kendi fikirlerinin tam bir katiyetle çare olacağını ileri sürmekte zerrece tereddüt göstermeyen bu adam gayet acayip bir mahlûk gibi görünüyordu.

Onunla konuştukça içinden, *Bu kadın müthiş bir kadın,* diye Sârâ'yı düşünüyordu. *Bu adamla yaşayan ve onunla yaşadığı halde saadetten ve gururdan pırıldayan bu kadın müthiş bir kadın!*

Nurullah Yurdakul hep konuşmuş ve Vahdet onu tasdik ederek dinlemişti. Memleket içindeki et işlerine, hayvan yetiştirme, sevk etme meselelerine, sevkiyat navlunlarına velhasıl hiç, hiçbir şeye aklı ermiyordu. Onun için onu dinlerken mütemadiyen tasdik etmek mecburiyetinde kalıyordu.

Nurullah Yurdakul otelin bu en şık adamının kendisini böyle mütemadiyen tasdik ederek dinleyişinden âdeta gurur

duyuyordu. Ve bundan dolayı da ona karşı büyük bir sempati hissetmeye başlamıştı.

Nihayet sözün bir yerinde ahbapsızlıktan şikâyet etti. "Karım da ben de pek sıkılıyoruz!" diye sözünü bitirdi. "Fahir Bey, sağ olsun, bize briç öğretti. Hanım çok seviyor. Hakikaten de eğlenceli oyun."

"Evet," diye Vahdet tasdik etti. "Ben de pek severim. İyi oyuncular bulmak biraz müşküldür."

"Biz akşamları oynuyoruz. Eğer sizi sıkmazsa bu akşam bizimle oynayınız," diye hemencecik bir teklifte bulundu.

Sârâ'yı yakından tanımak için bu mühim bir fırsattı. Vahdet bunu kaçırmadı.

Briç masasında Sârâ ile karşı karşıya oturdukları zaman, onun yakından da uzaktan göründüğü kadar güzel olduğunu anladı. Gözlerinin rengi bilhassa yakından daha fevkaladeydi.

Bu yemyeşil gözlerde hakiki bir zümrüdün rengi ve dumanlı pırıltısı vardı. Fakat yakından bu gözleri gördüğü zaman, Bu kadının gözleri ya çok ketum veyahut bu kadının içi bomboş, diye düşündü.

Oyuna dahi fazla alaka göstermiyor, kâğıtları atarken kendi parmaklarına veya yüzüklerine daha fazla kıymet verdiği, onları unutamadığı kolayca anlaşılıyordu.

Dişlerini göstermek için gülüyor hissini veren acayip bir kadındı bu.

Hep kendisiyle meşguldü.

Kendisini bir tek an unutamıyordu. Kendi kendisiyle dolu olan bir mahlûktu. Oyunu alakasız ve kötü oynuyordu. Oyundan zevk duymadığı da anlaşılıyordu.

Briçi 'kibarlar hep briç oynuyor,' diye oynadığı belliydi.

Nurullah Yurdakul bilakis oyundan zevk duyuyordu. Şişman vücuduna, kalın ensesine rağmen o iptilaları olan bir insandı, ihtiraslı ve iştihalı bir adamdı. Kadını sevdiği kadar kumarı, kumarı sevdiği kadar içkiyi ve iyi yemekleri seviyordu.

Ve hiçbir zaman da zaaflarını yenemiyor, onlarla mücadele edemiyordu.

Briçi de hevesle ve ihtirasla oynuyordu. Fahir de ona bunu öğrettiğinden dolayı çok bahtiyardı. Çünkü artık bir akşamlık rakısını kadeh kadeh bütün bir otelin masalarından düşünmeye ihtiyacı kalmamıştı.

Masalardaki siyasi şahsiyetlerin kanaatlerine göre muhalifleri olan partilerin adamlarını çekiştirmeye, kimisinin icraatını, kimisinin nutkunu, kimisinin kanun tasarısı teklifini methetmeye ihtiyacı kalmamıştı.

Hanımların tuvaletlerini ve şu ecnebi muhabirin karısının menhus [uğursuz] buldok köpeğini methederek bir kokteyl içmekten halas olmuş bulunuyordu.

Nurullah Yurdakul'un ve karısının briç hocası, şimdi de briç partneriydi. Nurullah "Yakında biz ona hocalık edeceğiz!" diye böbürleniyor, her şeyde olduğu gibi briçte de kendisini yenecek adam bulunmayacağını iddiaya savaşıyordu. Fahir, hemen bu sözü tasdik ediyordu. Ve hiç de oyuncu izzeti nefsi göstermiyordu.

"Bizde zekâ olsa şair olur muyduk?" diye boyun büküyordu. Masalarında tufeyli olarak oturduğu adamların karşısında o pek ziyade münakaşaya şayan olan şairliğini daima bir tefevvuk [üstünlük] gibi ileri sürer, dilenciliği bohemlik, bohemliği haysiyetsizlik telakki ederdi.

Şimdi de her akşam Nurullah Yurdakulların masasında havyarla rakı içerek yemeye başlıyor, ıstakozlarla istiridyelerle yemek yiyip şampanya ile sofrayı bitiriyordu.

Sonra briç masasında, sanki kendi hesabına yazdıracakmış gibi garsona "Dört viski... Beş viski!" diye bir ısmarlayışları vardı ki, metrdoteli de, garsonları da, komileri de güldürüyordu.

"Fahir Bey el kesesinden develer kurban ediyor!" diye gülüşüyorlardı.

Öteki masalarda Fahir'in böyle eksikliği ise bir nevi nikbet [güçsüzlük] olarak telakki ediliyordu.

Bunun yüzünden alınanlar bile vardı. Çünkü Fahir'in çöktüğü masa bir nevi refah ve bolluk masası telakki edilebilirdi. Halbuki Fahir bu sene bütün masaları istihkar ediyor ve sadece Nurullah Yurdakulların masasında ve onların dalkavuğu olarak yaşamaktan âdeta gurur ve huzur duyuyordu. Nispeten de daha az yoruluyordu. Masasına göre nükte sarf etmekten ve bir masada söylediği bir fikrin aksine fikirleri hemen yanındaki masada aynı talâkat [düzgünlük] ve aynı parlaklıkla derleyip dökmekten hakikaten çok yorulmuştu. Şimdi bu iş ona pek rahat geliyordu.

Eğer öğle yemeklerinde de onların masasında bulunmuyorsa bu sırf onları bıktırmamak için yaptığı bir ihtiyattı. Sonra da öğle yemeklerinde bazen Sârâ yalnız bulunuyordu.

Nurullah Yurdakul bir haftadan beri işleriyle yeniden meşgul olmaya başlamıştı. İstanbul'a haftada dört beş kere iniyor, sabahtan akşama kadar Sârâ yalnız kalıyordu.

Fahir "Herif manda gibi adam... Kıskanır, kıskanır!" diye kendi kendine vehmediyordu. Halbuki Fahir hiçbir erkeğin kıskanamayacağı bir zavallıydı. Çünkü erkekler kendi insiyaklarıyla çok iyi bilirlerdi ki, kadınlar, tufeyliyi [başkasından geçinen] ve gülüncü sevmezler.

Fahir ise hem gülünç, hem de tufeyliydi. Başka erkeğin karşısında gerek para, gerek zekâ ve gerek kuvvet tarafından yenildiği görülen erkeklerin kadınlar arasında hiçbir kıymeti olmayacağını bütün erkekler kavrarlardı. Ve bunun için de Fahir tipte adamları en kıskanç kocalar dahi kıskanmazdı.

Fakat Fahir şairdi. Vehim etmesi tabiiydi. Kendi hayatının tadını kendi kendini gayet kaba ve sathi [sığ] bir şekilde aldatarak çıkarmakta buluyordu.

12.

Nazan'la Vahdet'in hikâyesini Sârâ, Fahir'den öğrenmişti. Ve bu hikâyeyi öğrendikten sonra da Vahdet'i fark etmişti.

Kendisi için kadınların intihar ettiği erkek...

Sârâ hayatında herhangi bir erkek için intihar edilebileceğini bir an aklına getirmemişti.

Şimdi kendi yüzünden hayatını feda eden kadınların mevcut oluşu Vahdet hakkında onda bir merak uyandırmıştı.

Fahir onun için "Bu adam hiçbir kadını sevmez!" demişti. "İstanbul'un en güzel kadınları ona âşık oldular, o hiçbirini sevmedi."

Sârâ, Nazan'ı sormuştu.

"Güzel midir?"

"Harikulade güzel bir kadın!"

Harikulade güzel ne demekti? Kimseyi sevmemiş olan bu erkek kendi sihrine ve cazibesine de acaba mukavemet edebilir miydi?

Kendi kendine, *Ben istesem,* diye düşündü.

Kendi iradesiyle bugünkü vaziyete geçtiğinden beri kendisi istediği takdirde yapamayacağı hiçbir şey yok zannediyordu.

Sârâ sofrada o gece "Kadınına düşmemiş de ondan!" diye cevap vermişti.

O gece restoranda ve onu takip eden günler bahçede, terasta, gazinoda ve plajda hep onunla alakadar olmuş ve onu kendisiyle alakadar ettirmeye çabalamıştı.

Bu, şüphesiz ki Vahdet'e karşı duyduğu beğenme hissinden ileri gelmiyordu.

Nurullah'a, daha doğrusu onun servetine sahip olduktan sonra o zamana kadar yaptığı mücadeleler bitmişti. Şimdi o tıpkı zafer kazandıktan sonra ne yapacağını şaşıran milletlerin hisleri içindeydi.

Sıkılıyordu. Çetin bir savaşa alışmıştı. Şimdi hayatta her istediği şeye istediğinden fazla sahip olduktan sonra artık ne isteyeceğini bilememekten ve mücadelesiz kalmaktan sıkılıyordu.

Şimdiye kadar İstanbul'un en zengin kadını, en iyi giyinen kadını olmak istemişti. Artık kendisinin bu isteği fazlasıyla tatmin edilmiş bulunuyordu.

Şimdi o kimseyi sevmemiş ve kadınları, lakaydisi yüzünden intiharlara sürüklemiş olan bir erkeğin sevdiği ve uğrunda öldüğü kadın olmak istiyordu.

Bu isteği kalbinde vazıh bir şekilde tebellür etmemişti ama onu Vahdet'le alakadar olmaya sevk eden amil hızını tahteşşuurundaki [bilinçaltı] bu istekten alıyordu.

* * *

Sârâ ile Vahdet'in tanışmaları bunun için garip bir şekilde her ikisi tarafından daha evvelden istenilen bir tanışma olmuştu. Ve her ikisinin de arzusu aynı şekilde tecelli ediyordu.

Sârâ bu adam tarafından sevilmeyi ve Vahdet böyle bir kadını sevmeyi istiyordu.

Ve gayet garip bir his haleti içinde olan bu çiftin aralarında bunun için daha ilk tanıştıkları akşam konuşmadan bir anlaşma olmuş gibiydi.

Vahdet o kadının diğerlerine, hatta kocasına, muhakkak kocasına bakmadığı hususi bir bakışla kendisine baktığını hissediyordu.

Ah bana kendisini bir sevdirse, diye âdeta içi titreye titreye onu sevmeyi temenni ediyordu.

Daha balayındalar! Ne çıkardı? *Bu güzel kadın o denizaygırı gibi herifle ömrünün sonuna kadar yaşar da sadık kalır mı?*

Fakat mesele şu ki, ömür sonu henüz bahis mevzuu değildi. Henüz müşterek ömürlerinin başında ve ilk haftalarındaydılar.

Fakat Sârâ'nın, bu adamı bu ömrün seyri içinde aldatacağı, bu çifti gören insanların hepsine muhakkak ve kabil gibi geliyordu.

Kocasıyla karısını aynı masada birlikte gördüğü ve ilk briç oynadıkları gece Vahdet sabahki cebbar ve bilgiç adamı karşısında bulamamıştı. Karısı yanına gelince bu adamın yüzü garip bir şekilde değişiyor, yüzünün hatları sanki balmumundanmış gibi eriyor, âdeta birbirleri içinde kayboluyordu. Yüzüne o kadar derin bir hayranlığın ve bir saadetin ifadesi geliyordu ki insanın bu güzel kadını, bu derecede seven bu korkunç erkeğe acımamasına imkân yoktu.

Vahdet ilk önce, *Onu bu adamdan büsbütün tiksindirmeyen his belki de bir merhamet hissidir,* diye düşünmüştü.

Fakat hayır! Gecenin seyrinde bu kadının bakışlarında bir tek an bu merhameti ifade edecek bir tek pırıltı görmemişti.

Yüzünde, korkunç derecede lakayt bir nikapla orada oturuyordu.

Sârâ arada bir kendisine biraz hususî bir bakışla bakıyordu.

Bu bakışın bir alakanın ifadesi olduğu muhakkaktı.

Beni beğeniyor mu? diye düşünürken kendisiyle alay etti. *Ben de ne kendimi beğenmişim! Bu kadında en ufak bir estetik meſhumu olsaydı,* diyordu.

Bunun böyle olmadığı pek muhakkaktı.

Sârâ konuşmuyordu.

Ortada fikir beyan etmiyor, bütün muhaveresi basit şeylerden ibaret kalıyordu.

Nurullah da şimdi briçe dalmış görünüyordu.

Vahdet, bütün münevver erkekler gibi enteresan bir mevzu açıp Sârâ'nın gözlerinde parlamak istemişti. Ve sözü yeni bir sanat cereyanı olan egzistansiyalizme dökmüştü.

Fakat muhatapları kendisini dinlemiyorlardı bile. Sadece Sârâ "Ben edebiyattan hoşlanmam!" dedi. Lakırdıyı kısa kesmek istediği belliydi. Sözü hemen iskambillere döktü.

Fahir, Vahdet'in böyle konuşmasının, onların hoşuna gitmediğini hissedince "Nurullah Beyefendi bizden öğrendiği ile bizi mahvediyor. Aman zihnimi dağıtma!" diye yalandan ona çıkıştı. Gayesi briçte kazanmak değil, yenilmekti.

Nurullah Yurdakul onu yendikçe keyifleniyor, arada sahte bir taşralı tevazuu ile "Affet fakiri üstat... Affet!" diye tefevvukundan dolayı özürler diliyordu. Saat on birde Sârâ o harikulade güzel ellerini kocasının kolunun üstüne koyarak "Uykum geldi... Gidelim?" diye fısıldadı.

Bu el hareketi ve gözlerinin içine tembel ve rehavetli bir kedi bakışıyla bakan bu güzel kadının uykulu halini gören Nurullah'ın yüzü bir anda değişti. Yerinden kalkarak "Haydi yavrum," dedi. "Zaten sabah, ben de erken İstanbul'a ineceğim.

* * *

Fahir o gece, onların mutattan yarım saat evvel kalkıp gidişlerinden dolayı bir hayli müteessir oldu.

Çünkü kendisine lazım gelecek olan alkolü kâfi derecede alamamıştı.

Vahdet'i biraz daha yanında alıkoymak için bu çifte ait olan müşahede ve intibalarını anlatmaya başladı.

Şimdi ikisi de briç masasından kalkmışlardı. Aşağıya gazi-

noya gitmemişler, yemek salonunun önündeki karanlık terastaki rahat koltuklara gömülmüşlerdi.

Caz uzakta çalındığı için gürültüsü onları fazla rahatsız etmiyordu. Ve konuşuyorlardı.

Bir ara Fahir uzaktan gördüğü garsona seslendi.

"Oğlum gel, baksana, Vahdet Bey iki viski istiyor."

Garson emri duymuştu. Fakat itaat etmedi ve onların masasına kadar geldi. Ve Vahdet'e bakarak "Ne emrettiniz efendim?" dedi.

"Beyefendi söylerdiler ya..."

"Fahir Bey mi?"

Fahir hiddetle "Sağır mısın?" dedi. "İki viski ısmarladım."

"İki viski," diye tekrarlayan garson oradan uzaklaştı.

Vahdet onun bu kadın hakkında söylediği sözleri dikkatle dinliyordu.

"Sfenks gibi kadın azizim," diyordu. "Ya içi bomboş ve Sfenks gibi onun da hiçbir sırrı yok. Söz aramızda ben Sfenks'in bir sırra sahip olduğunu zannetmiyorum. Yahut da korkunç bir şey... Fakat tasavvur et, bu güzellikte ve içi bomboş bir kadın... Bu büyük esrardan, bu daha korkunç değil mi? Ortada bir kadın var. Mesela insan âşık oluyor ve ona yaklaşıyor. Bir de bakıyor ki bu muhteşem kadın görünüşünün arkasında hiçbir şey yok. Sanki tiyatro sahnelerine konulan muhteşem saray dekoru... Arkasında sahne makinisti oturmuş, peynir ekmek yiyor mesela. Hoş bunda o bile yok galiba! Yak kaplan gibi bir kadın var. Gözlerine baktın mı? Nasıl bakışları var. Hoş ben Almanya'da tahsilde iken, Berlin'deki hayvanat bahçesindeki aslanların, kaplanların, panterlerin bakışlarına merak sarmıştım. Bahçeye gider, kafeslerin karşısına geçer, gözlerimi onların gözlerine diker ve uzun uzadıya onlara bakardım. İnsan ne zanneder... Cengellerin bu en vahşi sakinlerinin bakışları parlak, cevval, ateşli filan

zanneder değil mi? Halbuki dikkatle bu gözler, bu en kanlı ve yırtıcı hayvanların gözleri Sârâ Hanımefendi'nin gözleri gibi bulanık bakışlarla etrafa bakar. Bu bakışlar sade bulanık değil, tıpkı Sârâ Hanımefendi'nin gözleri gibi âdemi tenezzül ve lakaydi ile doludur. Size bakışlarını çevirdiği zaman onların ateşinden ve vahşi pırıltılarından dolayı ürkmezsiniz. Size, sabit fakat ne düşündüğü belirsiz bir bakışla uzun uzun bakarken, 'hakkımda nasıl bir fikri var!' diye biraz korku ve endişe duymaya başlarsınız. Bilmiyorum. Kafeste öldükleri için mi gözleri böyle donuktur. Fakat bu gözlerin ben kendilerine atılan kanlı et parçalarına da böyle baktığını gördüm. Bu gözler kana da öyle bakıyorlar ki sanki alakadar değillermiş... Sonra birdenbire o parçaya öyle büyük bir dehşetle saldırıp diş ve tırnaklarını geçiriyorlar ki...

"İnsanı korkutuyorsun!" diye güldü.

"Yoksa şimdi de... Onu baştan çıkarmak mı istiyorsun tehlikeli adam?" dedi.

"Böyle bir niyetim olsa bile sen bütün cesaretimi kırıyorsun!" diye cevap verdi.

"Sizin mücadelenizi uzaktan seyretmek hakikaten enteresan bir şey olacak... Aslan güreşi hiç seyretmemiştim. Çünkü o kadının karşısına senin çapında bir erkek çıkmalı! Zavallı Nurullah Bey... Onun karşısında küçücük bir süt kuzusu gibi. Halini görmüyor musun? İnsan nerede ise meleyeceğini zannediyor."

Yanlarından geçen garsona dönen Fahir "Vahdet Beyefendi buz istiyor!" dedi.

Garson içinden küfrederek oradan uzaklaştı.

Garsonlar Fahir'i sevmezlerdi. Başkalarının nam ve hesabına onlara yüksekten emirler verişi hepsinin sinirine dokunuyordu. Onu hasis diye itham ederlerdi. Halbuki o bu garsonlara istediği gibi emirler verebilmek için, arada bir

mecmualardan birine para ile bir şiir verirse o parayı gelir, bunlara bahşiş diye verirdi. Kendisi, ölü kocasından dul maaşı alan ablasının evinde otururdu.

Ablası ondan on beş yaş büyük olduğu için Fahir'i kendi kardeşi gibi değil, çocuğu gibi severdi. Ve Türkiye'de onun şairliğine yegâne iman eden insan bu kadındı. Fahir'e inanırdı. Şiirin ve sanatın hiçbir zaman para getiremeyeceğine kadıncağızı tamamıyla inandırmıştı. Masalarında tufeyli olarak oturduğu yüksek mevkilerdeki kimselerin kendisini bayıla bayıla davet ettiklerini her akşam birçok büyük zevatın sofrasına davetli olduğuna onu inandırırdı.

Fahir'in, ablasının evinde çok başka bir mevkii vardı. Orada haricin tamamıyla aksi olarak onu ciddiye alırlar, evde büyük bir sanatkârın anlayışlı bir aile içinde göreceği bütün saygı ve hürmeti görürdü.

Fahir, samimi bir insandı. Evinin içinde kendisi de böyle bir sanatkâr olduğu kanaatini taşırdı. Hatta evden aldığı hızla dışarıda da bunun böyle olduğuna bir müddet inanırdı. Fakat yavaş yavaş içki kadehlerinin sayısı arttıkça, içmek, daha içmek ihtiyacı onda çoğalmaya başlar ve o zaman büyük sanatkâr haysiyetini evvela ağır ağır, sonra büyük bir süratle kaybederdi.

İçinden, *Versinler domuzlar,* derdi. *Para onlarda var. Bende onlarda olmayan bir şey var... Deha! Bu dehayı yaşatmaya onlar mecburdurlar!*

Ve kendi kendine yabancı masalardan ona ikram edilen içkilerin kendisine bütün Türkiye'nin ödemeye mecbur olduğu bir borç olduğunu telkine çalışırdı.

İstikbal için daima projeler yapardı. Şiirin para getirmediğini gördüğünden beri roman ve tiyatro piyesi yazmaya karar vermişti. Büyük bir roman projesi vardı. Üç piyes için mevzuları hazırdı. Bir tanesine hatta başlamıştı bile. Manzum olacaktı.

Harikulade bir şeydi.

Evvela Şehir Tiyatrosu'nda oynanacaktı. O para ile bütün borçlu olduğu bu insanlara ziyafetler verecekti. Hepsini tıka basa dolduracak, şef garsona bir yüz liralık atarak "Garsonlar arasında bunu taksim et!" diyecekti. O zaman şu sarışın Rum delikanlısı kendisi emir verdikten sonra bakalım bir daha masaya kadar gelip "Ne emrettiniz efendim!" diye masa sahibine soracak mıydı? Sonra da ablasına siyah lütr palto alacaktı. Zavallı ablası ta gençliğinden beri hep bu siyah lütr paltoyu istemişti.

Fahir'in bu düşünceleri hiçbir zaman ağzının durmasına sebep olmazdı. O bir taraftan konuşup bir taraftan düşünmeye ve kendilerini methettiği adamlara bu methiyeleri yaparken içinden onları zemmetmeye [kötülemeye], hatta onlara küfretmeye o kadar alışmıştı ki...

"Zavallı Nurullah Bey'e gelince," diyordu, "milyoner de olsa, milyarder de olsa iyi adam vesselam... Biliyor musun Vahdet, para bir insanın elinde muayyen bir seviyeye ulaşıncaya kadar insanları gayet küçültüyor. Fevkalade sonradan görmüş yapıyor. Halbuki muayyen bir seviyeye ulaştı mı, artık insanlarda küçük zenginlerin hasis, gülünç ve sonradan görme gururları kalmıyor. Herif Türkiye et piyasasına hâkim. Avrupa'ya hayvan ihracı meselesi üzerinde mühim mevkilerle müzakerede eğer istese alimallah, şuradaki dazlak kafalılar midelerine günlerce bir lokma et atamazlar. Müthiş bonkör bir adam... İnsana ikram yapsa farkında değil. Ama bu nereden geliyor? Bolluktan azizim, bolluktan... Servet yüzbinleri aşmalı, milyonları bulmalı ki o zaman insanların en hasisi bile efendi adam oluyor. Azizim, ben küçük servetin, müthiş aleyhindeyim. Şu, mesela, Atıf Bey... Şu demir ticareti yapar. Herife Allah yürü ya kulum dedi, yürüdü. Beş yüz binde bir 'Dur ya kulum!' dedi. İnsan tesadüfen onun sevmediği bir

adamı üç saat zemmetmeli ki herifin cömertliği tutup bir kadeh rakı ısmarlasın. O da Kulüp değil, Yeni... Şurada, terasta oturan adamlar yok mu, ben hepsini iyi bilirim. Hayatlarındaki hususi maceraları ve işlerindeki dalavereleri, kuvvetleri ve zaaflarıyla hepsini bilirim. Vahdet vallahi içlerinde adam ismine layık olanlar pek azdır."

Lakırdıyı Sârâ'ya intikal ettirmek isteyen Vahdet "Ya Yurdakul beyefendi?" dedi.

"Yoo... O inci gibi adam. Onda tam eski Türk cömertliği var. Adamın ikram ettiği şey üzerinde gözü yok. Karısını görmüyor musun, bir çiçek gibi süslüyor."

Vahdet "Biraz fazla süslü değil mi?" diye sordu. "Çok mücevher takıyor."

"Fakat her zaman değişik şeyler takıyor. Hepsi de birbirinden güzel, birbirinden kıymetli şeyler... Genç kızlığında pek büyük bir refah içinde olmadığı söyleniliyor. Servete kavuşunun ilk günleri olduğu için elbette bu kadarcık olsun bir görmemişlik yapacak tabii. Fakat tasavvur et, yine bu hususta çok ince bir kadın... Çünkü söz aramızda bir Nurullah Yurdakul'un karısı bize nasıl gelir... Herhalde bu kadar zevkle giyinen bir kadın olabileceğini hiçbirimiz düşünemeyiz. Nurullah Yurdakulların eşleri bizce çarşı işine benzeyen esvaplar giyecek ve göğüslerine sıra sıra beşibirlikler takacak bir kadındır. Halbuki Sârâ..."

Sözünü kesti. Çünkü yanlarından bir garson geçiyordu.

"İki viski!" diye seslendi.

Garson "Sizin hesabınıza mı?" diye alay etti.

Garsonlarla pek yüzgöz olmuştu.

"Hayır! Bu akşam Vahdet Bey'in hesabına..."

"Yarın akşam da sizin olur."

Vahdet'in bu laubalilik hoşuna gitmemişti. Onun namına Vahdet müteessir ve muazzep [sıkıntı çekiyordu] oluyordu.

Şimdi Fahir garsona karşı duyduğu hiddeti Sârâ'dan çıkardı. Hafifçe hissedilir bir istihza ile "Film Mode diye bir mecmua var... Bilmem hiç gördün mü? Sârâ'nın en kötü tarafı... Elbiselerini o mecmuadaki sinema yıldızlarının elbiselerinden kopya ettirmesi... Geçen gün bir gazetede Dük dö Windsor'un karısının mücevherlerinin tafsilatını okuduğunu söyledi. Mümkünse bu mücevherlerin resimlerini istiyormuş. 'Ne olur, bana bu resimleri tedarik edemez misiniz?' dedi. Kendisine bulacağımı vaat ettim. Bir İngiliz gazeteci arkadaşım var. Hani şu bu buldoklu kadının kocası... Çirkin bir hayvan! Ona söyledim. Bana bu resimleri bulacağını vaat etti. Son zamanlar -çalındığı zaman- bu resimler intişar etmişti. Herhalde onların eşini yaptıracak."

"Bu fena bir şey değil," dedi. "Herhalde sabık İngiltere kralının eşinden daha zevkli mücevherler kullanıyordur. Keşke onu taklit etse..."

Fahir "Geçen gün plajda giydiği şortu ben bir Amerikan revü filminde görmüştüm," dedi. "Glamour Kızları'nın şortunu giyen bir sfenks! Hakikaten bu kadın korkunç bir kadın..."

* * *

Nurullah Yurdakul'un ertesi günü İstanbul'a indiğini duymuş olduğu için Vahdet onu plajda tek başına bulacağından emin olarak, onun denize girdiği saatte plaja gitti. Saat on buçuktu. Plaj çok kalabalıklaşmamıştı. Güzel kadınlar, güzel genç kızlar sarı kumların üzerine serpilmişler, mavi ve kırışıksız bir denizin içine dağılmışlardı.

Vahdet de henüz denize girmemişti. Güzel, mütenasip, atlet vücudunu parlak güneş altına sermiş yatıyor, yüzünü kolunun üstüne dayamış, bir gözünü serbest bırakmış, otel tarafına bakıyor ve genç kadının gelmesini bekliyordu.

Bu hemen hemen onun her gün plaja geldiği saatti.

Vahdet "Acaba bugün gelmeyecek mi?" diye düşünüyordu.

Bu düşünce onu bayağı üzüyordu bile. Birden uzaktan onun ince vücudunun çizgilerini seçmişti. Üstünde tirşe rengi bir plaj pantolonu vardı. Vücudunun üst kısmını tirşe ile narçiçeği renginde bir basmadan omuzları askılı küçük bluz örtüyordu. Omuzlarını, gerdanını, vücudunun arkasını tamamıyla açık bırakıyordu.

Başında simsiyah saçlarının arasından bağlanmış narçiçeği renginde bir bant vardı.

Saçları başının arka kısmının tepesine doğru dağınık bukleler halinde duruyordu. Kulaklarında iri kırmızı küpeler ve boynunda aynı renkte bir kolye vardı. Ufak deniz hayvancıklarından yapılmış olan bu küpe ve bu kolye hakikaten çok orijinal ve pek güzeldi.

O kumsala yaklaşırken sanki plajda bir garip rüzgâr esmiş gibiydi. Bir anda bütün bakışlar ve bütün dikkat ona çevrilmişti. O, sağa sola bakmadan yürüyordu. Onun öyle bir gelişi vardı ki sanki antik bir kraliçeydi ve kumların üstünde yatan bu insanlar onun huzurunda yerlere kapanmış köleleriydi.

O yaklaşırken sanki tesadüf etmiş gibi Vahdet yerinden doğruldu.

Ve o zaman göz göze geldiler. Göz göze geldikleri zaman Sârâ ona uzaktan bir el işaretiyle selam verdi.

Bu çok dostane bir selamdı! Vahdet de ona aynı şekilde mukabele etti. Ve genç kadın başka bir yere gitmeden doğru onun yanına gelerek ayakta durdu.

"Çok sıcak bir gün!" dedi.

"Evet."

"Herhalde siz birinci banyonuzu alıyorsunuz."

"Hayır! Ben her zaman gayet erken banyomu alır, sonra is-

tirahat ederim. Burası kalabalık olduğu zaman sevmiyorum."

"Ben daha erken kalkamıyorum," dedi. Fakat yalan söylüyordu. O, buranın en kalabalık saatini tercih ediyordu.

Tuvaletlerini ve güzelliğini ancak böyle kalabalık saatlerde teşhir edebilirdi.

"Belki de biz sizi dün gece uykusuz bıraktık!"

"Siz çekildikten sonra biz daha birkaç saat Fahir'le beraber kaldık."

"Ooh Fahir Bey," diye güldü. "Bilmem ki o adam ne zaman uyku uyur. Ben onun bir gece herkesten evvel kalktığını görmedim."

"Fahir Bey geceleri yaşar."

"Kim bilir size neler anlatmıştır. Öyle hoş sohbet bir adam ki... O konuşurken insan saatlerin nasıl geçtiğini anlamıyor."

Sonra ilave etti.

"Kocam kendisiyle konuşmaktan pek hazzediyor," dedi.

Sonra bir şey unutmuş da tamamlamak ister gibi ilave etti.

"Ben de."

"Fahir'i herkes sever," dedi.

"Ama o kimseyi sevmiyor galiba!"

"Acaba size benim aleyhimde mi bulundu?"

"Herhalde dün gece de size benim aleyhimde bulunmuştur."

Gülüştüler. Fakat Vahdet bunun bir tasdik olarak kabul edilmemesi için hemen "Fakat Fahir sizi pek seviyor," dedi. "Aleyhinde konuşmadığı insanlar yalnız sizsiniz. Siz ve kocanız..."

"Kalp kalbe karşıymış!" diyen Sârâ yalan söylüyordu. O Fahir'i hiç sevmiyordu. Fahir'i burada şunun bunun masasında rakı çimlenirken gördükçe babasının bir zamanlar daha süfli masalarda, aynı şeyi yapmış olduğunu hatırlayarak muazzep [sıkıntı çekiyordu] oluyordu.

Fahir'le beraber sanki bütün çocukluğu ve çocukluğunu zehir eden bütün unsurlar hortluyordu.

Ve ona sofrasında bol bol ikram ettikçe babasına yapılmış olan ikramları ödemiş gibi garip bir his doğarak içi ferahlıyordu.

Şimdi Sârâ dün gece gibi değildi. Biraz daha konuşkan görünüyordu.

"Acaba deniz soğuk mu?" diye sözü değiştirmek için sordu.

"Ben henüz girmedim."

"Ben evvela denize girmeyi, sonra kumda uzanmayı tercih ediyorum."

"Haydi, girelim öyleyse..."

Biraz sonra... Tirşe deniz pijamasından sıyrılan ince mevzun ve uzun bacaklarıyla tirşe narçiçeği deniz mayosu içinde kumlardan ilerliyordu.

Bütün vücudunda genç ve çevik bir hayvanın güzelliği vardı. Güneşten bakırlaşmış bu vücudun hatları hep birbirine uygun, müthiş bir ahenk içindeydi.

Vahdet biraz arkada kalmıştı. Ona bakarak ilerliyordu.

Onun şimdi ayakları denize girmiş bulunuyordu.

Soğuk suyun temasıyla hiç ürpermeden, kumsalda yürüdüğü telaşsız adımlarla ilerlemekteydi.

Sular yarı beline kadar çıktıktan sonra birdenbire yüzmeye başladı.

Fevkalade değil, fakat oldukça iyi yüzüyordu.

Telaşsız, sakin, güzel, ahenkli bir yüzüştü bu.

Vahdet biraz sonra kendisini suların zevkine terk etmişti. Ve bütün iyi yüzücüler gibi hemen hemen her şeyini unutarak yüzmeye başlamıştı. Harikulade güzel bir gündü. Gökte en şeffaf bir bulut bile yok... Deniz bir göl gibi, hayır, bir havuz gibi sakindi.

Suların öyle ağdalı bir görünüşü vardı ki... İnsanın vücuduna sanki yapışacakmış hissini veriyordu.

Vahdet biraz açılıp geri döndüğü zaman onu suların içinde göremedi. Sahile çıkmış olacaktı.

Kendisi de kumlara çıktığı zaman onu aradı. Sağ tarafta kumların üstünde arka üstü yatıyordu.

Gözlerinde siyah gözlükler olduğu için gözlerinin açık mı, yoksa kapalı mı olduğunu fark edemedi.

Fakat onun tarafına doğru gitti ve yanına yaklaşırken "Çabuk çıkmışsınız," dedi.

"Evet... Bu sabah nem var bilmiyorum. Çabuk kesildim. âdeta yoruldum."

"Ben arkamdan geliyorsunuz zannetmiştim."

"Ne söylüyorsunuz?" dedi. "Sizin arkanızdan nasıl gelinir? Siz müthiş bir yüzücüsünüz."

"Mübalağa ediyorsunuz... O kadar müthiş değil. Fakat daima yüzdüğüm için..."

"Hayır, hayır," dedi. "Ben sizin gibi yüzebilsem..."

"Güzel yüzdüğünüzü gördüm."

"Batmayacak kadar bir şeyler yaparım."

"Spor sevmez misiniz?"

"Sevmem," dedi.

Bir akşam evvel 'Edebiyat hiç sevmem!' diye sözünü kestiği zaman yüzündeki mana tekrarlanmıştı.

Muhavereyi sanki kesmek istiyor, bu mevzudan sıkılmışa benziyordu.

Vahdet "Spor sevmiyorsunuz, edebiyattan hoşlanmıyorsunuz," dedi. "Sizi en çok meşgul eden şey nedir?"

Sârâ'nın bu suale canı sıkıldı. Onu şimdiye kadar tek şey en fazla alakadar etmişti. Sahip olamayacağını zannettiği eşyalarla süslü dükkân camekânları... Ve şimdi onlara sahip olabilecek duruma geldikten sonra da onu en ziyade alaka-

landıran şey gidip onları satın almaktı. Fakat hiçbir zaman bunu söyleyemezdi. Zengin bir sosyete kadını sıfatıyla onu birtakım şeylerin alakadar etmesi icap ediyordu.

Zengin kadınların nelerle meşgul olabileceğini ise henüz kestiremiyordu. Yeni hayatına girdiğinden beri o hiçbir şeyle meşgul olmamış, sadece ısmarlamış olduğu elbiseleri, satın aldığı mücevherleri bir manken gibi herkese teşhir etmekten zevk duymuştu.

Sârây gibi yalısına gitmeyip otelde yazı geçirişine sebep de bütün bunları ve zengin hayatını daha çok gözlere teşhir edebilmek kaygısıydı.

Vahdet sualine cevap almak ister gibi onun yüzüne bakarken "En büyük meşguliyetim tembelliktir," dedi. "Hiçbir şey yapmadan, hiçbir şeyle meşgul olmadan uzun saatler geçirmesini pek severim..."

Yalan söylemiyordu. Annesi mutfakta evin çetin işleriyle uğraşır, mutfakta yemek pişirir veya bahçe kapısının önünde çamaşır yıkarken o kerevetin üstüne uzanır, elinde bir yanı hafif kırılmış duvar aynası saatlerce yüzüne bakar ve Beyoğlu'ndaki dükkânlarda gördüğü güzel şeyleri düşünürdü. Ve belki de kendisine onları temin edecek, birileriyle tanışırım diye akşama doğru gezmeye çıkardı.

Şimdiyse kuş tüyü yataklar içinde yatmasını, bu eski vükela köşkünün en süslü tavanına sahip yatak odasında yatağında arka üstü uzanarak tavanın süslerini hiçbir şey düşülmeden seyretmesini pek seviyordu.

Büsbütün hiçbir şey düşünmeden de değil!

Arada bir, o gün giyeceği elbiseleri zihninde kararlaştırıyordu. Sonra, zile basıyordu. O zile basar basmaz, insanların gelip kendisine hizmet etmeleri ne güzel bir şeydi.

Zile basıyordu ve birdenbire karşısına fam dö şambr geliyordu.

"Berber salonuna haber veriniz... Kuaför, pedikür ve manikür yaptıracağım."

Ne fevkalade bir şeydi bu! Geliyorlar, onun elleriyle, ayaklarıyla, saçlarıyla uğraşıyorlardı.

Onu güzel yapıyorlardı. Sonra denize gelse yine aynı şeydi. Kendini yormayacak kadar yüzüyor ve sonra kumların üstünde sıcak güneşin altında yatıyordu.

"Tembelliği seven hayalperesttir. Tembellik saatleri insanların kendi kendileriyle konuştukları saattir," dedi.

Sârâ gülümseyerek "Ben hiçbir şey düşünmeyecek kadar, hiçbir hayal kurmayacak kadar tembelim," dedi.

Vahdet "Ben bir yerde okumuştum," diyordu. "Yirmi dört saatin içinde yarım saat, hatta bir çeyrek saat arka üstü uzanıp bütün vücudu gevşek, mafsalları boş bırakarak hiçbir şey düşünmeden gözleri kapayıp yatmak, insanın ömrünü bir misli uzatırmış."

"O halde," diye gülümsedi. "Benim birkaç yüz sene yaşayacağım garanti edilmiş demektir."

* * *

O gün öğle yemeğini masada tek başına yedi. Vahdet'in masasında tanıdığı bir karı koca vardı. Bal rengi ketenden çok güzel bir esvap giyiyordu. Bu güneşten yanmış olan ve âdeta yaldızlı bir esmerliğe bürünmüş bulunan tenine pek yaraşıyor ve yeşil gözlerini daha güzel, kara saçlarını daha pırıltılı gösteriyordu.

Uzaktan selamlaşmışlar, gülüşmüşler ve birbirlerini görecek bir şekilde oturmuşlardı. Bütün yemek sırasında gözleri birbirleriyle karşılaştığı zaman hep gülümsediler.

Yalnız öğleden sonra herkes sıcakta dinlenmek için odasına girdiği zaman Vahdet, Nazan'ı hatırladı.

Ona ne olmuştu?

Şişli'ye gittiğinden beri kendisini hiç aramamıştı. Mamafih bu onun her zamanki haliydi.

Kendiliğinden hiçbir zaman Vahdet'i aramış değildi.

Vahdet ne zaman onu ararsa büyük bir memnuniyet göstermişti. Fakat Vahdet onu aramazsa hiçbir zaman bu jesti yapmamıştı.

Fakat bu defa onu aradığı takdirde memnun olacak mıydı?

Tabanca ile yaralanma veya yaralama hadisesi geçtikten sonra eski sevgilisiyle barışmışa benziyorlardı.

Bu hadisenin esasını Vahdet hâlâ iyice anlayamamıştı.

Fakat bu hadise onun hiç de hoşuna gitmemişti. Hatırladıkça onu rahatsız eden bir hususiyeti vardı.

Nazan'ı o kendisine çılgınca âşık zannetmişti.

Ve o da hayatında hiçbir kadına bağlı olmadığı kadar ona bağlanmıştı.

Çünkü onun samimiyetine inanmış, ona acımıştı.

İnsana bağlılığı ve sessizliğiyle yaklaşan itiyatlarınız arasına giren ve birdenbire hayatınıza yerleşen kadınlardandı. Hiçbir şey istemediği, hiçbir şey istemez göründüğü halde her şeyi alan tatlı ve munis kadınlardan.

Sârâ ile aralarında ne büyük bir tezat vardı.

Konuşmaları, bilhassa konuşmaları... Nazan'ın namütenahi bir tatlılığı olan biraz derin bir sesi vardı.

Halbuki görünüşü bu kadar güzel olan bu şık, zarif ve zengin kadının sesi müthiş surette bozuk, çatlak bir mahalle kızı sesiydi. Tahta perdeden tahta perdeye kavga eden cırlak, şirret bir ses...

Belki kendisi de sesinin bu nahoş ahengini biliyordu. Ondan dolayı fazla konuşmaktan daima çekiniyordu.

Esasen konuşacak olsa muhavereleri [karşılıklı konuşma] de daima sathi şeyler üzerinde kalıyordu. Konuşmayı istemiyor, konuşmayı bilmiyordu.

Vahdet hayatında bütün münevver erkekler gibi yanlarında konuşabileceği, kendi lakırdılarına hayran olabilecek kadar kültürleri olan kadınları daima diğerlerine tercih etmişti.

Fakat bu kültür kendi fikirleriyle mücadele edecek, onların tenkit edecek seviyede olmamalıydı. Ancak anlayıp hayran kalacak kadar bir kültür onun istediği kadına kâfiydi.

Nazan işte bu kadındı. Daima kendisine hayran görünüyordu. Kültürü belki de zaman zaman onu tenkit edebilecek kadar vardı. Fakat o hayran kadın kalmayı tercih ediyordu.

Kendisini sever görünüşünde ne sonsuz bir samimiyet vardı. Halbuki işte karşısına nasıl bir işle çıkmıştı.

Vahdet ona dargınlık yapmıyor, bu işin farkında olup olmadığını göstermek istemiyordu.

Onun için Şişli'ye gittiği gün kendisine refakat etmiş, eve yerleştirmişti.

Nazan kendisi de ona daha birkaç zaman otelde kalmasını tembih etmişti.

Bu, böyle daha iyi olacaktı. Sonra... Belki biraz daha iyileşirse kendisi de arada bir gelip birkaç gün orada kalacaktı.

"Bu suretle seninle dargın olmadığımızı dedikoduculara göstermiş oluruz," diyordu.

Vahdet birkaç kere ona ötekini sormak ve ziyaretçisi hakkında malûmat almak istemişti.

Fakat bunun bir kıskançlık sahnesine benzeyeceğini düşünerek böyle bir sual sormaktan vazgeçmişti. Otele tekrar döndükten sonra günlerce ona telefon etmemiş, onu aramamıştı.

Hiçbir hususiyet taşımayan lakayt ve uzak bir dost sesiyle ona neşeli bir şeyler anlatmıştı.

O da bu neşeli ve eğlenceli sözlere telin öteki ucunda gülerek mukabele etmişti.

Halbuki Vahdet, konuşurken onun dudaklarının hafif ha-

fif titrediğini ve kara gözlerinin akmayan yaşlarla pırıl pırıl donandığını düşünüyordu.

Bu neydi?

Hakikaten kendisini seviyor muydu?

Vahdet şimdiye kadar hiç tanımamış olduğu bir duygu ile muazzepti [sıkıntı çekiyordu].

Telefonu kapadığı zaman izzeti nefsinde bir yara varmış gibiydi. Sonra yine günlerce onu aramamıştı. Bugüne kadar...

Kendi kudretinin onun üzerindeki tesirlerini görmek ona büyük bir zevk olmuştu.

Nazan onun, o kadar onundu ki... Şimdi birdenbire kendisini karşı lakayt duruşu asabına fena tesir ediyordu.

Ona eziyet etmeye alışmıştı.

Bundan da garip bir zevk duyuşu vardı galiba.

Sahip olduğu çok lüzumlu bir şeyi elinden alınmış bir insanın hırçınlığını duyuyordu.

Birkaç gün içindeki boşluğu doldurmak için Sârâ ile alakadar oldu. Onu sevmek istiyordu.

Hayatında bir kere de o sevmek istiyordu. Bu suretler Nazan'a "Bana kızıyordun... İşte karşıma sevilebilecek bir kadın çıkınca bak nasıl sevebiliyormuşum," diyerek kendisini sevdirmeye muktedir olmayan bir kadın olduğunu söylemek ve onu bir kere daha müteessir etmek istiyordu.

Üzmek ve ezmek istiyordu.

* * *

Sârâ ile yan yana bir öğleden evveli geçirmiş bulunuyorlardı. Uzaktan o kadar bayıldığı, o kadar güzel bulduğu ve büyük aşklar ilham edecek zannettiği bu kadının bu yakınlığından hiç de fazla bir zevk duymamıştı. Ve onun yanında olduğu müddetçe gayri ihtiyari olarak hep Nazan'ı, hep... Hep Nazan'ı düşünmüştü.

Sanki yegâne tanıdığı kadın Nazan'mış gibi ikisi arasında mütemadi bir mukayese yapmış ve itirafa mecburdu ki bu mukayese daima ve daima Nazan lehinde olmuştu.

Halbuki o, Nazan'ı sevmiyordu, sevemiyordu.

O kadar iyi, o kadar müstesna olduğu halde sevememişti. Halbuki Nazan şimdi kendisini aldatan bir vaziyetteydi.

Kendisine gösterdiği soğukkanlılıkla, hayranlıkla şimdi ötekine sokulduğunu ona yaklaştığını düşününce bayağı kızdı.

Ve sonra neden, bilmiyordu... Telefonu eline alarak Nazan'ın numarasını istedi.

"Allo... Allo... Nazan sen misin?"

"Evet Vahdet, benim!"

"Aferin sana... Ben seni aramasam beni hiç hatırlamayacaksın."

Bu sözü sarf ettiğine kızdı.

"Bilirsin beni... Ben rahatsız etmeyi sevmem."

"Ya! Demek ben seni şimdi rahatsız ettim."

"Deli!"

"Sen küçük bir egoistten başka bir şey değilsin."

"Öyle mi?"

"Tabii... Kendini daima aratmak istiyorsun. Daima aranmak, aranılan bir insan olmak... Bu büyük bir zevk değil mi?"

"Şüphesiz!"

"İtiraf mı ediyorsun?"

"Aranılmanın zevk olduğunu itiraf ediyordum ama... Vahdetciğim o zevki bana ne kadar seyrek tattırıyorsun."

"Nazan beni özledin mi?"

"Bu da sual mi Vahdet?"

"Geleyim mi Şişli'ye?"

"Yine bana kötü bir söz mü söylemek istiyorsun?"

"Bu da ne?"

"Sen bana sonunda fena bir söz söyleyip üzmek için evvela lafa iyi gibi başlarsın."

"Nazan... Sitem mi?"

"Böyle âdetim var mıdır?"

"Yoktur ama şimdi telefonda söylediklerin."

"Gayri ihtiyari bir korkumu ifade ettim."

"Beni sever misin?"

"Sevildiğini duymak mı istiyorsun?"

"Nazan seni özledim."

Gayet acayip konuştuğunu hissediyordu.

"Beni özledinse Şişli o kadar uzakta mı? Kalk gel..."

"Bugün geliyorum... Şimdi, hiç gecikmeden..."

Yataktan fırladı, kalktı. Hemen giyinmeye başladı. Çabuk çabuk giyiniyordu.

Bir tramvayla Kadıköyü'ne gitti. Nakil vasıtaları ona geç gidiyorlar gibi geliyordu.

Bir an evvel Nazan'ı görmek istiyordu. Kendini sevmeyen, bir başka erkeği seven Nazan'ı...

Nazan'ın beni sevmesine imkân var mıdır? diye düşünüyordu.

Vapur ona sıkıcı ve kalabalık geldi. Tünel'den çıkıp Şişli tramvayına atladığı zaman geniş bir nefes aldı.

Hele Nazan'ın son duraktan biraz ötedeki küçük apartmanının kapısından içeriye girerken kalbinin üstünden âdeta bir taş kalkmış gibi sevinçli ve hafifti.

Nazan onu ya pencereden görmüştü yahut da merdivenlerden ayak sesini işitmişti.

O daha kapıyı çalmadan açtı.

Vahdet hiçbir şey söylemeden onun güzel vücudunu kollarıyla sardı.

İnce, bir soğuk bezden, pembe benekli beyaz bir elbise giyen Nazan on dört yaşında bir kıza benziyordu. Havanın

sıcaklığından bunalmış, ensesinden saçlarının altından geçirdiği bir kurdeleyi alnının tepesinde bağlamıştı.

Onun küçük vücudu her zamanki gibi muti ve ateşli onun kolları arasına sokulmuştu.

Vahdet onun yüzünü, gözünü, kulaklarının ucunu, boynunu durmadan öpüyordu.

Bir an kendisini onun kollarından kurtaran kadın "Kapıyı örtelim," dedi. "Komşulara rezil olacağız."

Vahdet bir kolunu onun belinden ayırmadan öteki eliyle kapıyı aradı ve örttü.

"Seni ölesiye özlemişim be kadın!" diyor ve onun saçlarını, gözlerini, yanaklarını, burnunu, dudaklarını öpüyordu.

Nazan birdenbire onun bu kucaklayışı karşısında şaşkın gibi kaldı. Kalbinin içindeki tatlı sıcaklık bir an için ona bütün kırgınlığını, bütün dargınlığını ve hıncını unutturur gibi oldu.

Biraz daha kalsa... Biraz daha geri çekilmese birkaç zamandan beri kopmuşa benzeyen o bağ yine kendini Vahdet'e bağlayacaktı. O zaman bilmiyordu, ne olacaktı... Fakat muhakkak ki iyi bir şey olmayacaktı. Yeniden ıstıraplar ve üzüntüler, onun dudaklarına takılarak yaşamak... Veyahut yeniden en büyük hakaretleri küçümseyerek, dövüldükçe kulaklarını kısan ve sahibinin ayaklarını yalayan bir köpek gibi yaşamak...

Hayır! Hayır! Bunu artık istemiyordu.

Böyle şeylerin bir daha tekerrür etmemesi lazımdı.

Yavaşça kendini onun kollarından sıyırmaya çabalayarak "Dur, ne oluyorsun? Çıldırdın mı? Senin yüzünü bir göreyim. Gel, içeri gir," diye geriye çekildi.

Esasen Vahdet onu kolları arasına alır almaz, birdenbire kolları arasındaki kadının artık eski Nazan olmadığını anlayıvermişti.

Kollarını vücudu etrafına doladığı, hatta elini parmaklarının ucuna dokundurduğu anda... Kendisini öptüren ve kendisinin olduğunu hissettiren o tatlı ve o muti kadın neredeydi, şimdi kolları arasından sıyrılmaya çabalayan, kendisini vermek istemeyen, kendi kendine sahip olmak ve onun arzu ve aşkına tâbi olmak istemeyen kadın nerede?

Onun bu hareketi kendisini sinirlendirmekle beraber bunu ihsas etmek istemedi. Ve bir kolunu onun belinden çözmeden "Ne o?" dedi. "Birkaç hafta görüşmedik diye yabancı mı olduk?"

"Onun gibi bir şey."

"Vefasız seni! Beni hiç özlemedin mi?"

"..."

Nazan cevap vermek istemedi. Küçük odanın içine girdiler. Bu Nazan'ın küçük salonuydu.

"Şöyle bir otur bakayım," dedi. "Seni bir göreyim. Evvela fena bir haber vereyim. Şişmanlamışsın..."

"Çok istirahat ettim. Artık ben de şehre inmek istiyorum."

"Şehirde sanki çok yorulursun da," diye güldü ve ilave etti. "Bir sigara içmez misin?"

"Ne nazik bir ev hanımı olmuşsun?"

"Her zaman öyle değil miydim?"

"Her gelişimde benim kadınım oluverirdin daha kapının eşiğinde... Bana yabancı ve misafir olduğumu unuttururdun."

"Sen yabancı değilsin Vahdet?" dedi.

"Ama misafirim öyle mi?"

"Ben seni tanıyamıyorum."

"Ben de kendimi ve bilhassa seni tanıyamıyorum."

Genç kadının uzattığı kutudan bir sigara alırken "Ben de sana iyi bir şey söyleyeyim Nazan," dedi. "Sen tamamıyla iyileşmişsin, rengin yine çilekler gibi pembe olmuş! Daha genç olmuşsun. Daha genç de söz mü? Çocuk olmuşsun yeniden, diyeceği geliyor insanın."

"Sana bir şey söyleyeyim mi Vahdet? O hadiseden beri, o kazadan beri hayatı daha çok sevdim ve hayattan daha çok zevk almaya başladım. Eskiden öyle değildim de ondan. Bünyem ve ruhum yaşamak istiyor. İyi bir şekilde yaşamak... Yüzümde gördüğün bu renkler hep o iştiyakın akisleri olacak."

"Artık mahzun bir kadın olmadığın için senin namına çok seviniyorum. Fakat..."

O, 'kendi namıma hayır!' diyecekti. Bunu söylemek istemedi.

Ve kendi hissiyatını ona anlatmış olacaktı.

Halbuki o, kadınlar arasında muvaffakiyetli bir erkek olmak için onlar tarafından tamamıyla meçhul bir kimse olarak kalmanın lazım geldiğini, bir muamma olmanın icap ettiğini pekiyi bilirdi.

Mütelevvin [kararsız] tabiatlı olduğu muhakkaktı ama kendi kendine eğer samimi olabilse ve itiraf edebilseydi. O mütelevvin tabiatlı olduğu kadar da böyle olduğunu, yukarıdaki sebepten dolayı göstermek istemeyen bir insan olduğunu teslim etmek mecburiyetinde kalırdı.

Şimdiye kadar, bütün kendine meclûp olan kimseler gibi o da hayatın ve hayatı hayat yapan şeylerin sathında kalmıştı. Kendini bile, kendine üzüntü verir belki diye derin derin tanımak istememişti.

Mamafih bunu söylerken onun büsbütün de sathi [baştan savan] ve akılsız bir adam olduğunu iddia etmek tarafgirlik olurdu.

O, ne akılsız ve ne de yaradılışta sathi bir adamdı.

Ve fakat o, devrinde çok akıllı çok malûmatlı ve çok münevver telakki edildiği halde, istikbale kendinden hiçbir şey bırakmak iktidar ve kabiliyetinde olmayan kimselerin zümresine dâhildi. Hayatı, hadiseleri, her şeyi ona öğretildiği kadar ve yalnız o taraflarını kabul edip ve öğretilenler yalan ve

yanlış da olsa onlarla üstüne temel kurarak, fikir ve mütalaa yürütmeyi daha az yorucu, daha çok tehlikesiz bulan, rahatını seven ve rahatını sevdiği için her şeyin olduğu gibi iyi olduğunu kendi görmediği şeylerin arkasında bilmediği fenalıkların bulunamayacağını kendine zorla kabul ettiren ve bu suretle rahat yaşayan daha doğrusu rahat yaşamak isteyen kimselerdendi.

Fakat bu meyil, bu egoizm onun tamamıyla akılsız olmasını mümkün kılamıyordu. Hür dimağı ve zekâsı ona görmek istemediği şeylerin mevcudiyetini ihsas ediyor, sezdiriyor ve tenkit eden gözleri her şeyin zannettiği kadar güzel, doğru olmadığını görüyor, muhakeme kabiliyeti her şeyin davasız olmadığını, her şeyin satıh olmadığını, satıhlar arkasında daha başka şeyler bulunduğunu ve her şeyin içinde davalar kaynaştığını açıkça gösteriyordu.

Bunun için o hiçbir zaman tam manasıyla tatmin edilmiş olamıyordu. Hayatı satıh olarak kabul etmek ve bu sathın meseleleriyle uğraşmak istiyor fakat bu onu tatmin etmiyor ve egoizminin bağları ise onu daha ötelere sevk etmek, rahatsızlık ve huzursuzluk verecek şeylerin eşiğinden ileri geçirmek istemediği için, birdenbire mahir binici elindeki dizginler gibi kısılıveriyordu. Ve zekâsının hamle kabiliyeti egoizminin elinde kıskıvrak bağlanıp kalıyor, egoizmi zekâsının bu isyanından ve zekâsı egoizminin bu aptal tahakkümünden rahatsızlık duyuyordu.

Kendi kendisiyle anlaşamamış olmanın füturu içinde başkalarına karşı kötü oluyordu.

Şimdi de şu anda Nazan'daki değişikliklerin manasını ve kendisi için nahoş olan taraflarını pekâlâ anladığı halde onu anladığını göstermek istemiyor... Ne kendisine, ne de Nazan'a.

Hodkâmlığı içinde o şimdiye kadar Nazan'ı kendi eli al-

unda bir şey farz etmişti. Ve esasen de böyle olmamış mıydı? Nazan o istediği zaman mevcut olan, onun her kaprisini, her hainliğini, kötü ahlakının bütün tezahürlerini boynu bükük çeken ve ses çıkarmayan bu muti kadın, o isteyince gelip o istemeyince uzaklaşıp bir kenarda kalmamış mıydı?

O Şişli'ye onu görmeye gelirken, yine böyle olduğunu düşünmüştü. O gelecek, her zamanki hâkim tavrıyla ona elini uzatınca, Nazan koşarak kendisine koşacaktı. Fakat işte iş hiç de böyle olmamıştı.

Nazan, değil onun bir el işaretine koşmak, onun kolları arasından uzaklaşabilmişti.

Gözleri içinde şimdi titreyen bir korku ve hüzün yoktu. Başı dik, omuzları geniş... Kendisine bakan gözlerinin bakışları, onun nazarlarıyla karşılaşınca baygınlaşmıyordu.

Dudakları hafifçe titreyerek ve başı arkaya düşerek, ona yaklaşmıyor, ötede koltukta misafir kabul eden bir ev sahibi gibi oturmuş, gülümsüyor ve ona sigara kutusu uzatıyor, kendisine ve ona ait olmayan şeylerden konuşmaya hazır bir halde birkaç adım ötesinde bulunuyordu.

"Nasıl... Otel kalabalık mı?"

"Çok kalabalık. Zaten beni biraz da o sıkıyor ya!"

"Tanıdıklardan kimler var?"

"Pervin ve şürekâsı şimdi orada değildir. Fahir..."

"Tabii her zaman orada değil mi?"

"Oradan ayrılır mı hiç?"

"Ya yeni evliler?"

"Et Kralı'yla karısı mı? Onlar hep oradalar. Hem biz de iyi ahbap olduk. Her akşam briç oynuyoruz."

"Ay onlar briç biliyor mu?"

"Fahir briç hocaları..."

"Fahir iyi çattı desene!"

Vahdet anlatmaya başlıyordu. Fahir'in güldürücü binbir

hâlini... Onlara sokuluşunu, onların masasında her akşam havyar ve ıstakoz yiyişini ve artık eski efendilerine dalkavukluk etmeyip uzaktan şöyle bir merhaba çaktığını...

"Görme Fahir'i," diyordu, "mühim şahsiyet oldu. Hele tutacakları işe Bay Yurdakul'u alakadar etmek ve ondan biraz sermaye koparmak isteyen ufak çaptaki işadamlarının ona bir sokuluşu var ki görülecek şey..."

'Çocuğu rahat bırakın', 'oğlana ilişmeyin, balayı geçiriyor!' diye ona bir tesahup edişi [sahip çıkışı] ve ondan öyle bir şefkatle bahsedişi var ki... Bu gidişle methini duyduğumuz Boğaz'daki yalıda kendisine bir daire ayıracak.

Nazan "Yaşadı desene!" diyor ve gülüşüyorlardı.

O Nazan'ı hiçbir zaman güler görmemişti. Dudaklarında, o da nadiren mahzun bir tebessüm belirirdi. Fakat böyle sıhhatli ve yürekten gelen kahkahalar hiçbir zaman onun dudaklarından dökülmezdi.

"Ya sen ne yapıyorsun?"

"Ben mi? Ben her zaman gibi sıkılıyorum. Her zamanki gibi sıkılarak yaşıyorum ve şaşılacak şey; seni özlüyorum."

"Senin kötülüklerini benden başka çekecek insan bulamadığın için..."

"Belki doğru... Fakat şekerim, sen de şunu iyice bilmiş ol ki... Ne de olsa sana alışmışım."

"Bütün kaprislerinizi çeken, huysuzluklarınıza tahammül eden bir sütnineye alışır gibi değil mi?"

"Seni sevmediğimi söylemek istiyorsun Nazan."

"Beni sever misin?"

"Bilmiyorum. Sevgi ne demek? Eğer bir insanın yokluğundan dolayı huzursuzluk hissetmek ise evet, seni seviyorum. Fakat o romanlarda yazdıkları gibi bir insan için rahatını, huzurunu, varını, yoğunu kaybetmek ise hayır."

Nazan susuyor ve garip bir tebessümle onu dinliyordu.

Eğer bundan birkaç zaman evvel olsaydı o bu sözlerden büyük, bir ferahlık ve sevinç duyar, *Vahdet gibi bir adam sevmese böyle konuşmaz,* derdi.

Fakat şimdi, eğer o kendisini sevmiş olsaydı da bundan zevk duyamayacağını anlıyordu.

İçinde bir şey burkulup kopmuştu o gece.

Sanki omuzundan açılan yaradan kötü ve zehirli bir kan çıkmıştı.

O gece ile o geceden sonraki Nazan'ın aynı kadın oluşu ve bugünkü Nazan'ın o günkü Nazan'ın bir devamı oluşu inanılmaz bir şeydi.

Ölümü karşısında gördüğü zaman, hayat ve ölümün tam bölündükleri iki kati çizgi halinde yan yana ve ayrı ayrı bulundukları noktada birdenbire hayatın manasını ve kıymetini kavramış, onun karşısında Vahdet'in hareketlerinin ne kadar küçük, ne kadar çocukça olduklarını görüvermişti. Ve koskoca adam... Deli gibi sevdiği erkek birdenbire nazarlarında âdeta saçma sapanla meşgul olan bir zevzek seviyesine düşüvermişti.

Ve hastanede yattığı günler içinde kendisini de gülünç ve manasız bulduğu çok vaka olmuştu.

Gülünç buluyordu.

Bütün hayatını, bütün meşgalesini, bütün ümit ve ümitsizliğini ona bağlamış, bu saçma sapan şeyleri manalandırmaya, "Acaba benim hakkımdaki hissiyatı hakikaten bu kadar kötü mü?" diye üzülmeğe vakfetmiş gibiydi.

Şimdi Vahdet'i karşısında gördükçe kendi kendine soruyordu

Onu hâlâ seviyor muyum?

Buna kati bir cevap bulamıyordu. Kendisini kolları arasına alıp çılgın bir hamle ile yüzünü, gözünü öperken birden eski sarhoşluğun kendisini sarar gibi olduğumu hissetmişti.

Fakat artık içkiye tövbe etmiş, enerjik bir içki müptelası taassubuyla ona tekrar kapılmak ihtimalini uzaklaştırmak için fevkalade bir kuvvet sarf etmiş ve kendini onun kollarından sıyırıp kurtarmıştı.

Şimdi ona bakıyordu. Onu biraz şişmanlamış buluyordu. Bunu kendisine de daha evvel söylemişti.

Yüzünün çizgileri hâlâ hoşuna gidebilirdi.

Fakat bu harici görünüş altında beliren şahsiyeti o manasız bulunuyordu.

Sanki bu vücut kristaldenmiş gibi şeffaftı. Ve Nazan bunun içinde sade Vahdet'in ruhunu, benliğini görüyordu.

Eğer Vahdet şimdi buraya kadar geliyorsa ve ona bu sözleri söylüyorsa buna saik olan sadece egoizmiydi.

Sevmeye muktedir olduğu şahıs sade kendisi olan ve kendi mihveri etrafında dönen bu adamın Nazan'ı arayışının baş amili de bu değil miydi? Nazan onu değerinden çok daha fazla kıymetlendirmiş olan kadındı.

O kendisinin bütün arzularına körü körüne boyun eğen, bütün kaprislerini çeken ve eziyetlerine isyan etmeyen, kendini kendi nazarında büyüten bu insana bağlanmışsa, sırf bu şey onun gururunu tatmin ettiği için bağlanmıştı.

Vahdet'in, kadın muvaffakiyetleri bol erkek şöhretini kazanmış olmasına rağmen hakikaten bu şöhrete layık bir macerasını da bilen hiçbir kimse yoktu.

O kadınların ancak bir gün, bir hafta, en fazla bir ay kapılabilecekleri erkeklerdendi.

Onu, kimse ciddi ve devamlı bir aşkla sevmemişti.

Ona yegâne kapılmış ve bir günlük macerayı ciddi bir aşk şekline sokmuş olan yegâne kadın... Onu ciddiye almış bulunan biricik kadın Nazan'dı.

Ve şimdi Nazan herkesin bambaşka telakki ettiği böyle bir erkeği sevmiş olmaktan utanç duyuyordu.

"Otele dönmeyecek misin?"

"Düşünmüyorum."

"Şehir sıcak, değil mi?"

"Evet, fakat omuzumdaki yara ile henüz banyo yapacak vaziyette değilim."

"Nasıl vakit geçiriyorsun?"

Nazan anlaşılmaz bir el işareti yaptı ve "Oldukça iyi!" cevabını verdi. Vahdet, *Kendisini kıskanıyorum zannedecek,* diye düşünerek başka sual sormadı.

"Eğer yeniden bizim otele dönmek istemiyorsan... Birkaç gün Boğaz'a, bir otele git. Ben de orayı geleyim."

Nazan ona bakıyordu.

Eskiden olsaydı onun bu ısrarı kendisini ne kadar çok mesut edebilirdi.

Hayır, artık onu sevmiyorum!

Bu mucize nasıl olmuştu, bilmiyordu.

"Çok yorgunum!" Cevabını verdi. "Evimde kalmayı tercih ediyorum."

"Aramızdaki münasebeti kesip atmak ister gibi bir halin var Nazan."

"Aramızda bir münasebet kaldı mı Vahdet?"

"Benden bıkmışa benziyorsun!"

Gülmeye ve şaka eder görünmeye gayret ediyor fakat muvaffak olamıyordu.

"Senden bıkmadım. Fakat çok yorgunum," cevabını veren Nazan'ın yüzü birdenbire değişmişti.

Kalbinde de buruk ve acı bir lezzet vardı.

"Ben çok ıstırap çektim Vahdet!" derken dudakları hafifçe titriyordu.

Vahdet bir anda onu yeniden zaafa düşürdüğünü zannetti.

Nazan da bundan korkuyordu. Gözlerine yükselen bu yaşlar neydi?

Neden yeniden boğazı tıkanır gibi oluyor, neden yeniden bu yaşlar gözlerine geliyor, neden yeniden içinde bir ıstırap duyuyordu?

Onu seviyor muydu?

Bu gözyaşları nükseden bir hastalığın ilk alametleri miydi?

Dudaklarındaki bu titreyişe ve kalbindeki bu acıya ne mana vermek lazımdı?

Yeniden onun karşısında zaaf mı duyuyorum?

Hayır... Bunu kalbi kabul etmek istemiyordu.

Onun gözlerine gelen yaşlar artık bir hatıra için dökülen gözyaşlarıydı.

Onun yüzünden ıstırap çektiği günlerin ve saatlerin hatırası onu ağlatıyordu.

Varlığından, en temiz hislerinden, en kuvvetli heyecanlarından pek çoğunu o bu aşka, o Vahdet'e feda etmişti.

Onun karşısında küçüldüğü, küçülürken ıstırap duyduğu, fakat isyan edemediği günlerin acısını taptaze olarak kalbinde bulurken, kendi o eski haline, heba olmuş o güzel hislerine ağlamak istiyordu.

Bütün o küçüklüklerine...

"Niçin ağlıyorsun?"

Neden gözleri yaşaran bir insana böyle bir sual sorarlardı.

Ağlıyordu işte, artık açıkça ve gözyaşlarını saklamaya lüzum görmeden ağlıyordu.

"Nazan yavrum... Sana çok ıstırap vermiş olduğumu anlıyorum."

Onu iyi tanıyan Vahdet, şimdi onu tekrardan kazanmak için nasıl bir hareket yapmanın icap ettiğini anlıyordu. Onu kazanmasını sadece kendi gururunu tatmin için istese dahi onun kendine avdetini şiddetle istiyordu.

Bunu şimdi biraz da bir izzeti nefis meselesi yapmış gibiydi.

"Bana çok mu dargınsın?"

"Hayır!"

"Beni hiç mi affetmeyeceksin?"

"Böyle bir şey bahis mevzuu dahi olamaz!"

"Yani beni affedemez misin?"

"Yanlış anladın. Ben seni affetmek için sende bir suç görmüyorum."

Hem ağlıyor, hem konuşuyordu. Ve ağlarken gülümsemeye gayret ederek "Beni yanlış anlama," diyordu. "Bu gözyaşları bugüne ait olan yaşlar değil. Bunlar gecikmiş gözyaşları anlıyor musun? Bugün bedbaht değilim."

Vahdet yerinden doğruldu. Onun yanına kadar giderek birdenbire saçlarına parmaklarını geçirdi ve başını arkaya doğru devirerek dudaklarını dudaklarına yaklaştırırken "Aptal!" dedi. "Beni hâlâ seviyorsun!"

Nazan yaklaşan bu dudakların zehrini tatmak istemiyordu. Hayır... Aşk bu olmamalıydı. Aşk, sadece derinin ve asabi ürperişi değildi.

Aşk daha başka, daha ciddi, daha temiz ve manalı bir şeydi.

Bunu hakiki sevgi ile karıştırmaya imkân yoktu.

Bu hisse artık mağlûp olmak istemiyordu.

Dudaklarını onun dudaklarından kurtardığı zaman, vücudunda ılık bir ürperiş ve başında tatlı bir dönme vardı.

Buna rağmen "Hayır... Hayır," Dedi. "Bırak beni. Aynı şeylere yeniden başlamak istemiyorum."

Ondan biraz uzaklaşmış fakat ona bakıyordu. Ondan gözlerini çevirmek istemiyordu. Ona bakmaya cesaret edemediği dakikada yeniden ona bir kıymet izafe etmiş, yeniden onu mühim bir şey farz etmiş olacaktı.

Karşısında olan adam, ebediyen hayatın sathında kalmaya mahkûm olan, yalnız dışa kıymet veren ve yalnız hayatın kabuğunda yaşayan egoist insandı.

Şimdi kendisini elden kaçırmış olmanın şaşkınlığı ve kız-

gınlığı içinde biraz da şişmanlamış vücuduyla hakikaten tuhaf bir çehre takınmışa benziyordu.

* * *

Nazan'ın kendisinden tekrar kaçışından fazlaca bozulmuş olan Vahdet'in onu tekrar elde etmek isteyişindeki ısrar sevgiden ileri gelmiyordu.

Kendi elinde esir halinde bulunmuş olan bu kadının birdenbire ona karşı böyle kafa tutuşu ve onun tesirinden kurtulmak için ayak direyişi ve gösterdiği ısrarda ondan ayrılmak endişesi değil, izzeti nefsini korumak kaygısı vardı.

Eğer Nazan bir kere daha zaaf gösterse, bir kere daha ona kendini kaptırsaydı o zaman kendisi yapacağını biliyordu. Hiçbir zaman terk edilmiş olmak istemiyordu. Sanki başka düşüncesi olmayacak kadar genç bir delikanlı imiş gibi bu hususu hayatının birinci planına alıyordu.

* * *

Pencere açıktı. Üst kat apartman bir hayli sıcaktı. Fakat açık pencerelerden içeri dolan hafif bir rüzgâr ne de olsa bu sıcaklığı biraz daha tahammül edilir bir hale koyuyordu.

İkisi hâlâ yan yana oturuyorlardı. Fakat fazla canı sıkılmış olan Vahdet artık ona elini uzatmıyordu.

Aralarında müthiş derecede can sıkıcı bir sessizlik vardı. Bu sessizliği birdenbire kapı zilinin ötüşü ihlal etti.

Genç kadın yerinden fırladı.

"Kimdir acaba?" diye soran Vahdet'e dudaklarını büzerek "Bilmem," cevabını verdi ve kapıyı açmak için hole çıkarken Vahdet'in gelene işittirmemek için gayet yavaş bir sesle söylediği "Açma!" Sözünü duymadı. Holdeki endam aynasında elbisesinin bozulmuş ve saçlarının dağılmış olduğunu görerek hemen onları intizama soktu. Ve sonra kapıya yaklaştı.

Ve tokmağı çevirerek kapıyı açtı.

13.

Vahdet de yalnız kalınca kendi saçlarını kravatını düzeltti.

Nazan'ın karşısında uğradığı mağlûbiyet hakikaten izzeti nefsini çok kırıyordu.

O hiçbir zaman, hiçbir zaman bu kadının kendisi istediği zaman ve kendisi istediği müddetçe kendisinden vazgeçebileceğini bir ihtimal olarak bile aklına getirmemişti.

Nazan'ın bugün kolları arasından kaçışı ve dudaklarını dudaklarından ayıracak enerjiyi kendisinde buluşu, onun artık kendisinden tamamıyla sıyrıldığını ve kurtulduğunu gösteriyordu.

Buna sebep acaba ne olabilirdi? Onu kendirinden alan, onu oyalayan neydi?

Dışarda sesler duydu.

Nazan birisiyle gülerek bir şeyler konuşuyordu. Sonra ayak sesleri duydu.

Bir dakika sonra Nazan yanında Demir'le birlikte odaya girdiği zaman Vahdet, *Demek böyleymiş*, diye düşündü.

Demir onu görünce biraz bozulur gibi oldu. Fakat hemen kendini toparlayarak ona elini uzattı.

"Nasılsın bakayım Demir? Baban, annen nasıldırlar?"

"Teşekkür ederim Vahdet Bey... Sizi de çok iyi görüyorum."

Vahdet "Bilâkis," dedi. "Neden bilmiyorum, bu son günlerde şişmanladım da..."

"Spor yapmıyor musunuz?"

"Hayır... Arada bir denize giriyorum. Ama uzun uzun yüzmüyorum... Daha fazla kumda veya şezlongla yatıyorum."

Nazan'a dönerek "Şimdi yeni ahbaplarım da var. Et Kralı'yla karısı... Gece uzun uzun briç de oynuyoruz. Hep oturmak..."

O, bu sözleri söylerken Nazan gayri ihtiyari gözlerini Demir'e çevirdi.

Bu ismi duyunca onda fiili bir aksülâmel [tepki] olacağını görmek istediği gözlerinin mütecessis [meraklı] bakışlarından okunuyordu.

Demir kendine herhalde cebretmiş olacaktı.

Yüzünde en ufak bir değişiklik olmadı.

Nazan onun fazla müteheyyiç [coşkulu] olmayışından niçin memnun olduğunu kendisine izah edemedi.

Acaba o benden daha mı enerjik çıktı? diye düşünürken, Vahdet'in demin kollarından ve dudaklarından kaçmak için bir hayli kuvvet sarf etmiş olduğunu ve bunun kendisine güç gelmiş bulunduğunu tespit ederken utandı. *Onu hâlâ seviyor muyum?* diye düşünürken, *Acaba Demir hâlâ o kadına âşık mı?* diye de düşünmekten kendini anlamadı.

Vahdet kendisini pek rahatsız hissediyordu.

Beni bu çocuk için ihmal ediyor. Bu aptal, toy talebe için, diye içinden tekrarlarken kendisini hayatında hiçbir zaman bu kadar gülünç bir mevkide ve vaziyette hissetmemiş olduğunu da kendine itiraftan yeis duyuyordu.

Nazan'ı, o hiç de tanıyamamıştı. Vaktiyle kendisine karşı gösterdiği sonsuz mutavaat ve teslimiyetten sonra bu kadına birdenbire ne olmuştu?

O ne zamandan beri o delikanlıyı tanıyordu. O kurşun yarası neydi? Bir intihar teşebbüsü mü yoksa bir kıskançlık neticesi mi? Nazan onun korkusundan mı böyle yapıyor? Eski âşığı

mıydı? O sahneden sonra korkarak yine onunla barıştı ve beni hayatından uzaklaştırmak için mi bu işi yaptı?

Bütün bunlar Vahdet'in kendi kendine izah edemediği şeylerdi. Ve bundan dolayı da kendisini çok kötü bir vaziyette hissediyordu.

Kendisini hiç şüphesiz ki onlardan kat kat yüksek buluyordu. Biri bir talebe, diğeri bir biçare kadın ve aylarca balmumundan yapılmış bir bebek gibi elinde ezip büzdüğü, istediği şekle ve biçime soktuğu kadın...

O zaman bunun enerji ve irade ve şahsiyeti neredeydi? Ve neden birdenbire bu şahsiyet ve irade birdenbire onun varlığında tebellür [belirginleşmiş] etmiş bulunuyordu.

O son gece...

Hadise gecesi, Nazan merdivenlerden yukarıya doğru çıkarken Vahdet birdenbire onun kendisinden başka bir türlü uzaklaşmakta olduğunu hissetmişti. Bu uzaklaşış merdivenden yukarı çıkan bir maşukanın kendi yanından ayrılışı değildi. Bunda çok daha başka bir mana vardı.

Kendisi kapıcıdan anahtarını ve gazetelerini almak için bir kat daha aşağıya inerken *Nazan'ı kendimden kaçırıyorum,* diye müphem bir fikir başında dolaşmıştı ve sonra o fikir birdenbire yerini, *Ölür de benden ayrılamaz,* emniyetine vermişti.

İnsan bazen kendisinde ne mühim kuvvetler tevehhüm eder [kurar]. *Ölür de ayrılmazmış!* Vahdet şimdi gülmek istiyordu. Bu kadar hayat tecrübelerine rağmen o hâlâ kadınları tanıyamamıştı.

Kadınlar hiçbir zaman kendi cinsinden erkekleri ölesiye sevemezler ve böyle bir erkeğe ölesiye bağlanamazlardı. Bunu başka münasebetlerinin kopuşlarında da hissetmişti.

Fakat Nazan macerasında bu çok daha tipik bir şekilde tecelli ediyordu. Sevmesini bilemeyen bir adamın sevilmesine imkân mı vardı?

Aşk, karşılıklı hissedilen heyecanla beslenen acayip bir mahlûktu.

Kendisini sevmeyeni sevenler, başkasını seveni, hiç kimseyi henüz sevmediği halde sevmek iktidarında olanı, kadınlar hisseder ve sevebilirlerdi. Fakat sevmesini bilmeyeni, sevemeyeni sevmek aczini duyanı hiçbir kadın sevemezdi. Böyle bir insanı sevmek kimsesiz ve aksiseda dahi yapmayan bir boşluk içinde tek başına bağıra bağıra konuşmaya benzerdi.

Böyle bir şart içinde konuşan en büyük hatip bile nihayet konuşmaktan bezer, yılar, hevesini kaybeder ve susardı. Sevmesini bilemeyen bir erkeğe âşık olan en ateşli, en hassas ve en sebatkâr bir kadın da nihayet aksisedası olmayan bu aşktan bezer, yılar, usanır, sebatını kaybeder ve o sevgiden âdeta tiksinti ile uzaklaşırdı.

Nazan kendisini sevmişti.

Nazan'ı kendisi sevmiyordu. Ve Vahdet iyi bir şeye malik iken birdenbire onu kaybetmiş, zayi veya ziyan etmiş bir adamın duyacağı bir can sıkıntısı hissediyordu.

Ben hayatta hiçbir zaman memnun olamam. Çünkü o beni sevdiği zaman da can sıkıntısı duyuyorum.

Kendisi de ne istiyordu? Bilmiyordu.

Kenarda âdeta somurtarak oturmuş duruyor ve kendisini lüzumsuz, gülünç ve fazla hissediyordu.

Hemen kalkıp gitmek istiyor fakat bu hareketinin de Nazan tarafından bir kıskançlık telakki edileceğini düşünerek bu hareketten çekiniyordu.

Şimdi Nazan'la Demir onun karşısında oturuyorlar ve bir gece evvel geçmiş olan bir hadiseden bahsediyorlardı.

Hadise Bomonti'deki küçük bira bahçelerinden birinde geçmiş olacaktı. Vahdet oraya Nazan'la ikisinin yalnız gitmemiş olduğunu araya karışan diğer isimlerden anlıyordu. *Herhalde bir arkadaş grubu halinde dolaşmışlar,* diyordu.

Nazan'la Demir neşeli bir lisanla konuşuyorlar, kendisine hitap ediyorlar, kendisine de bir şeyler anlatıyorlardı.

Fakat Vahdet hiçbir şey anlamıyor, onların sözlerini işitmeden dinler görünüyordu.

Kıskanç adamlar gibi gülüncüm ben, diye kendi kendisiyle alay etmek istedi.

Fakat o kadar hiddetliydi ki kendisine gülmeye muvaffak olamadı. *Burada ne duruyorum? Kalkıp gitmeliyim,* diyordu. Fakat *Onları kıskanıp da bozulup gittim zannedecekler,* mülahazasıyla yerinden kıpırdayamıyordu.

Dikkat ediyordu. Bir işleri varmış gibi Demir durmadan saatine bakıyordu.

Benim gitmemi bekliyor, dedi. Ve sonra daha büyük bir hiddetle, *Bekliyorlar,* diye ilave etti. Demir'e bakıyordu.

Uzun boyu, geniş omuzları ve atlet gövdesiyle hakikaten güzel bir delikanlıydı.

Ufak bıyıklarını tıraş etmiş olduğunu fark ettiği zaman Nazan'ın bir gün *Bıyıklı erkekleri hiç beğenmem,* demiş olduğunu hatırladı. Onlara dikkat ediyordu. Aralarında sevişen ve birbirlerine sahip olan kimselerin istedikleri kadar saklamaya gayret etseler de saklayamadıkları o hususiyet yoktu.

En resmi kelimelerde, en uzak ve terbiyeli jestlerde, en hafif bir bakıştan bile birbirlerini seven ve birbirine ait olan insanların sözlerinde, jestlerinde, bakışlarında bulunan işaret edici ve meydana çıkarıcı manalar yoktu.

Aralarında, arkasında gizli bir şey saklı olmayan açık ve samimi bir dostluk var gibiydi. Fakat Vahdet fark ettiği bu şeye inanmıyordu.

O, Nazan'ı biliyordu. Onun âşık, ateşli, yumuşak ve mutavaatkâr kadınlığını yakından biliyordu.

Ve Demir yaşındaki bir erkekle Nazan yaşındaki genç bir kadın arasında samimi ve tek cepheli bir arkadaşlığın mevcut olabileceğine inanmıyordu.

Onun hayatında tek kadın arkadaşı olmamıştı. Kadınlar onun için karşı taraf, düşman cephe, barikatın ötesiydi. Onlar mücadele edilir, yenilirler, esir edilirlerdi.

Onlarla dost ve arkadaş olunmazdı.

* * *

Demir'in üçüncü defa olarak bileğindeki saate baktığını görünce *Artık kalkayım, herif beni nerede ise kapı dışarı edecek,* diye düşündü.

Nazan'ı hiç böyle zannetmezdim! Bu hayal kırıklığı kendi kendine ilk itirafıydı. Nazan'ın kendisini seveceğini, ne yapsa, ne etse kendisine tahammül edeceğini zannetmişti.

Demir'in bir daha saate bakmasına vakit bırakmadan kalkmak lazımdı.

Yerinden doğruldu. Ve muhaverenin [karşılıklı konuşma] ortasında birdenbire ayağa kalkarak "Nazan yavrum," dedi. "Bana müsaade edeceksiniz... Ben vapura yetişeceğim. Gidiyorum."

Nazan onu alıkoymak için tek söz söylemedi.

"Gidiyor musunuz," dedi. "Saat o kadar oldu mu sanki? Ne zaman şehre ineceksiniz?"

"Havalar çok sıcak! Birkaç hafta daha kalacağım... Ama sizi telefonla ararım. Siz gelmeyecek misiniz?"

Nazan "Hayır," dedi. "Otel hayatı için kendimi henüz çok zayıf hissediyorum," cevabını verdi.

"Kapının yolunu biliyorum. Beni geçirmek için zahmet etmeyiniz," diyen Vahdet'in arkasından ilerledi.

Vahdet, Demir'le onun arasında olanı hiç de fark etmemiş görünmek istiyordu.

Fakat tam kapıdan çıkacağı zaman yine dayanamadı ve "Şimdi Demir'i mi seviyorsun Nazar?" diye sordu. "Bu güzel atleti mi? Onu benim yerime mi koydun? Yoksa o benim bir

zamanlar işgal etmiş olduğum kendi eski yerini mi tekrardan aldı?"

Nazan bu sözlere darılmış veya şaşırmış görünmedi. Sade dudaklarını büzen müstehzi bir gülümseme ile "Deli!" dedi.

Kendisini müdafaa dahi etmiyordu.

"Yakışıklı ama!" diye hiddetle fısıldadı.

"Evet, yakışıklı!"

"Onu çok mu seviyorsun?"

Nazan ona cevap vermedi.

"Beni sevdiğinden çok mu seviyorsun?"

Nazan'ın yüzü birdenbire çok ciddi bir mana alıvermişti.

"Seni sevdiğim gibi sevmek bir kadının hayatında bir tek defa başına gelir," diye fısıldadı.

Vahdet onun keder dolan gözlerine baktı. Bu kadını bir zamanlar ne kadar bedbaht etmiş olduğunu bu kederli gözler ne acık bir şekilde ifade ediyorlardı. Vahdet kendi ısrarına kendi de şaşarak "Nazan beni affetmeyecek misin?" diye yalvardı.

"Seni çoktan affettim Vahdet!"

Sonra birdenbire yüzündeki, gözlerindeki hüzün yerini yaramaz bir neşeye bırakıvermişti.

"Senin affedilmesi icap eden bir gayri mesul olduğunu takdir ettiğim günden beri seni artık sevmiyorum," dedi.

Vahdet de sinirlendiğini belli etmemek için gülmeye gayret etti ve "Şu plaj mevsimi bitsin yine sen benimsin," dedi. "Senin gibi nefis bir kadrini hain bir hukuk talebesine bırakacak kadar sersem değilim!"

Nazan gülerek "Hele bir yaz geçsin, yine görüşürüz!" diye mukabele etti.

Şimdi kapı Vahdet'in arkasından kapanmıştı.

Nazan onun merdivenlerden inen ayak seslerini dinledi.

O, bu ayak sesleri, bu kapıdan uzaklaşıp giderken kalbi aşk ve heyecanla dolu olarak bu kapıda durup onları nasıl sevgi ve heyecanla dinlemişti.

O uzaklaştıkça kalbinde bir şey kopup parçalanıyormuş gibi acılar duyarak, onların hiç uzaklaşmamasını temenni ederek ne kadar çok defa böyle kapıya dayanmış durmuştu.

Şimdi ortada değişmiş olan neydi?

İşte yine aynı şekilde, aynı ayak sesleri ağır ağır uzaklaşıp gidiyorlardı.

Fakat Nazan...

Nazan üzüntü değil, bilâkis sevinç duyuyordu.

Vahdet gidiyordu. Hem de dargın bir halde gidiyordu.

Ve Nazan buna seviniyordu!

Kendisine daha bir iki ay evvel böyle bir şeyin olacağını söyleselerdi, kabil değil buna inanmazdı.

14.

Odaya döndüğü zaman Demir'i pencerenin önünde buldu.

Nazan, Vahdet'le beraber kapıdan dışarı çıkınca Demir pencerenin önüne doğru ilerlemiş ve dışarısını seyretmeye başlamıştı.

Bir taraftan pencereden görünen kırları seyrederken bir taraftan da odanın dışındaki seslere gayri ihtiyari kulak kabartıyor ve kendi kendine garip bir huzursuzluk, kendine izah edemediği bir üzüntü hissediyordu.

Vahdet Bey'i çok seviyor galiba, diye düşünüyordu. *Acaba bu saatte gelerek onları rahatsız mı ettim?*

Fakat beni kendisi bu saat için çağırmıştı! Gitmek terbiyesizlik olurdu. Sanki onların münasebetini fark etmiş de gitmiş gibi bir şey!

Acaba onların arasında bir münasebet var mı?

Bir münasebet vara benziyordu.

Vahdet Bey geldiğim için pek içerledi. Bana benim gitmemin lazım olduğunu ihsas etmek ister gibi de yerinden kımıldamadı. Benim gitmemi bekledi.

Gitmek herhalde daha doğru olacaktı.

Demir hata etmiş olduğunu hissediyordu. Kendisini Vahdet'in yerine koyuyor, "Terbiyesizlik ettim," diyordu. Fakat Nazan'a karşı öteki türlü hareket de münasebetsizlik olmaz mıydı?

Genç kadınla arasındaki münasebetin şekli tamamıyla

bambaşkayken bu şey Vahdet'e 'Kıskandı da gitti' şüphesini uyandıramaz mıydı?

Geldiğine pişman olmuştu. Nazan'ın kendisini niçin çağırmış olduğunu anlayamıyordu.

Mademki âşığı gelecekti. -Zihnen Vahdet'e bu sıfatı verirken can sıkıntısı arttı- Gelecekti, pekâlâ kendisini çağırmayabilirdi.

Kendisini bilhassa bugün çağırmasının sebebi sevgilisini kıskandırmak işleği olabilir miydi?

Nazan'a o kadar çok şey borçluydu ki, onun hakkındaki bu kötü şüpheyi hemen zihninden sökûp attı.

Nazan bütün bu küçüklüklerden, bu oyun ve hilelerden nefret duyacak kadar sade, samimi ve bambaşka bir kadındı. Ona başka kadınların kullandıkları bu hileleri mal etmek haksızlık olurdu.

Ne kadar da uzun vedalaştılar, diye düşünürken onlar hakkında haksızlık ettiğini hiç de fark etmiyordu.

Ben münasebetsizlik ettim. Vahdet'i görünce hemen çıkıp gitmeliydim. Yapacağım en doğru hareket bu olacaktı. Fakat Nazan hep beni lakırdıya tuttu. Hep benimle meşgul oldu. Gitmemi istemez bir hâli vardı.

Kadınlar hakkında çok kötü fikirleri olmasına rağmen Nazan'ı o kategoriye sokmak istemiyordu.

Sokak kapısının kapandığını duyduğu zaman içinde bir ferahlık hissetti.

Bundan sonra Nazan'ın ayak sesleri odaya yaklaşırken bayağı sevindi.

Ve kendi kendine izah edemeyeceği bir hisle pencerenin önünden ayrılmaktan dışarıya bakmaktan vazgeçmekten ve ona bekliyor görünmekten utandı.

Onun geldiğini fark etmemiş gibi hep dışarı bakmaya devam etti.

* * *

Nazan işte bunun için onu pencereye dayanmış bir halde buldu. Ve içeriye girer girmez "Haydi, artık gidebiliriz," dedi.

Ve Demir bu sesle başını çevirince ona iki elini birden uzattı.

Nazan neden ona iki elini birden uzatmak, niçin ona karşı böyle samimi ve dost bir harekette bulunmak ve niçin Vahdet'i kendi evinde gördüğü için ona herhangi bir mazeret söylemek ihtiyacını duyduğunu kendine anlatmaktan âcizdi.

Demir kendisine uzanan iki eli birden ve garip bir sevinçle tutarken Nazan "Geleceğinden hiç haberim, yoktu. Birdenbire kalkmış gelmiş," dedi ve sonra, *Bu izahatı neden verdim?* diye sıkıldı. Ve buna bir mazeret olsun diye "Bizi geciktirdi," dedi.

"Ne çıkar?"

"Hepsi gitmişlerdir."

"Biz de gitmemiş oluruz."

Odanın ortasında duruyorlardı. İki elleriyle birleşmiş birbirlerinden kollarının boyları uzaklığında ayrı duruyorlardı.

Demir ona ellerini böyle uzattı diye minnet duyuyordu.

Benim kendilerini rahatsız etmediğimi bana anlatmak istiyor, diyordu.

"Çok eski bir aile dostu galiba."

"Hayır, kendisini tanıyalı tam bir sene bile olmadı. Yedi sekiz ay kadar bir zaman..."

Demir, Nazan'a bakıyordu. Rengi pembeydi. Saçları omuzlarına doğru sallanarak dökülüyor, kara gözleri iri iri açılmış, düz ve açık bir bakışla kendi gözlerine bakıyordu.

İnce burnu ve bilhassa pek güzel olan çilek rengi dudaklarıyla ne kadar güzeldi. Vahdet'i düşündü ve içinden *Ne bahtiyar bir erkek,* demekten kendini alamadı. Sonra yüksek bir

sesle "Vahdet Bey çok kıymetli bir insandır," dedi. "Büyük bir münevver..."

Nazan onu kötülemek istemedi.

Fakat bu sözü tasvip ederken dudaklarını garip bir şekilde büzdü.

"Evet!" dedi.

Bu, öyle bir evetti ki... Omuzlarının hafifçe kalkışı, dudaklarındaki kıvrım, başını yana doğru eğişi, velhasıl bütün benliğinden çıkan hisler *Pekâlâ! Ben karışmam, öyle olsun,* der gibiydi.

Onu beğenmemesine imkân var mı? diye düşündü.

Nazan elini çekmiyordu. O da bu elleri bırakmıyordu. Hep aynı vaziyette duruyorlardı. Demir "Ben kendisini çok takdir eder, çok beğenirim!" dedi. Nazan'ın gözlerine kara bulutlar gibi koyu bakışlar doldu. Mırıldandı. "Ben de kendisini çok beğenirdim."

Kendini tutamayan Demir âdeta telaşlı bir sesle sordu.

"Ya şimdi? Şimdi beğenmiyor musunuz?"

"Onu hiçbir zaman takdir etmemiştim. Sade beğenmiştim..."

"Sade beğenmiş miydiniz?"

"Hayır, çok sevmiştim..."

Küçük oda içinde hep karşı karşıya durmuşlardı... Hep birbirlerinden uzak ve avuçları birbirinin içinde...

Demir bu umulmaz itirafı duyunca birdenbire irkildi. Nazan'ın yüzü âdeta değişmiş gibiydi.

Mustarip bir ifade almıştı.

Demir avuçlarındaki eli birdenbire muhabbetle sıktı. Bir şey söylemedi.

Nazan "Fakat takdir etmeden, bir resim beğenir gibi beğenmek ve sonra haz duyup sevmek... Bu, devamlı bir şey değil," dedi.

"Onu şimdi sevmiyor musunuz?"

Nazan ona, ifadeleri değişmeyen bulutlu gözlerle bakmaya devam ederek yine biraz evvel yaptığı gibi omuzlarını kaldırdı, dudaklarını büktü.

"Galiba!" dedi. Biraz sustu ve "Galiba onu artık hiç sevmiyorum!" diye ilave etti.

Onu hiç sevmiyorsa, neden şimdi ağlamak ihtiyacı hissediyordu. Eğer onu hiç sevmiyorsa neden biraz evvel onun kolları arasında bütün eski kırgınlıklarını, eski hınçlarını, hatta onun gülünçlüğünü unutacak hale gelmişti.

Neden aynı baş dönmesini, aynı uçurumun içine düşüşün sarhoş eden, zevkli ve korkulu iç kabartışını duymuştu? Nefesi zevkten veya korkudan kesen o acayip his ile sağ elini onun avucundan çekti. Sol eli hep onun sağ eli içinde pencereye doğru yürüdü. O da beraber geldi.

Yan yana sedirin üstüne oturdular. Hep el ele duruyorlardı.

Şimdi konuşmuyorlardı.

Demir az kaldı öldüreceği bu kadını okşamak hissini içinde duyarak orada oturuyordu.

Onu kolları arasına almak, göğsüne basmak, onu teselli etmek istiyordu. Onun ıstırap çektiğini, mesut olmadığını sezmemek için kör olmak lazımdı.

Ne kadar güzel, ne harikulade bir kadın... Bu adam, onu sevmiyor mu?

Bu olur şey değildi. Bu kadar müstesna bir kadın tarafından sevilen bir erkeğin onu sevmemesine imkân mı vardı?

* * *

Hiç konuşmadan böyle yan yana uzun bir müddet oturdular. Elleri birbirlerinin eli içinde susuyorlardı. Uzun bir sükûttan sonra Nazan deminki muhavereye, sanki aralarında bu muhavere hiç kesilmemiş gibi devam etti.

"Uzun bir hastalıktan yeni kalkmış gibiyim. Öyle bir nekahet devresi ki... Sanki doktor her an hastalığın nüksedebileceğini iddia edebilir. Kendimi korumam lazım."

Demir neden mustarip olduğunu anlamadan büyük bir esefle "Onu seviyorsunuz," dedi. "Onu hâlâ seviyorsunuz... İddia ettiğiniz gibi hastalıktan tamamıyla kurtulmuş olsanız bir nüks ihtimalini hatıra hile getirmezdiniz."

"Hayır, Demir, onu artık sevmiyorum. Onu hatta hiç, hiç sevmedim diyebilirim. Kafanın iştirak etmediği, hatta kalbin bile tasvip etmediği bu çılgın sarhoşluğa, bu hislerin cinnetine aşk demek bilmem ki ne kadar doğru olabilir... Onun hiçbir şeyini kabul etmiyorum. Her şeyini yadırgıyorum. Buna rağmen bir eroinman, morfinman gibi entoksideydim. Ondan ayrılamıyordum. Her an onu istiyordum. Yanından uzaklaşırken, uzak olduğum zamanlar, *Bu işi bitirmek lazım,* diye düşünüyordum. *Bu işi bitirmek lazım!* Ve sabahları uyandığım zaman, hatta aynı gecenin gözlerime uyku girmeyen saatlerinde *Mümkün değil, ondan ayrılamam,* diye kendi kendime tekrarlıyordum."

"Onu niçin sevmek istemiyorsunuz? Niçin ondan uzaklaşmaya azmettiniz? Mademki onsuz olmak size ıstırap veriyor."

Şimdi işledikleri bir suçtan utanıyorlarmış gibi artık birbirlerinin yüzüne bakmadan konuşuyorlardı.

"Sen hiç tek başına, kimsenin bulunmadığı ve hiçbir aksiseda vermeyen bir boşlukta konuştun mu?"

"Ben çocukken bir yaz Burgaz Adası'na taşınmıştık. Adanın Marmara'nın açıklığına bakan bir tarafında, bir kayanın üstüne çıkardım, bakardım. Bizim Marmaramız kadar hangi deniz güzeldir? Tirşe renginde uzanıp giden ufuklara doğru gümüşten aynalar gibi rengini kaybederek mücella bir düzlük manzarası gösteren ve akşamları güvercin kanı rengine bulanan bu denize baktıkça onun altında masallarda okudu-

gum bir peri âlemi tahayyül ederdim. Vücutlarının alt kısmı balık üst kısmı insan birtakım denizkızları düşünür, onlarla konuşmak ister ve onları çağırırdım. Avaz avaz bağırır, cevap almazdım. Kendi kendine bir boşluğa bağırıp oradan cevap almamaktan daha acı hiçbir şey yoktur."

Genç kadın biraz sunmuştu. Gözleri dalgın bir noktaya bakıyordu.

"Ben aynı kötü hissi bir de kocamın ölüm yatağının başucunda hissettim. Ölüm yatağının ve mezarının başucunda... Karşınızda cevap veren, sizi dinleyen bir adam olmadan konuşmak... Bunun nasıl korkunç bir his yarattığını ben büyük bir acılıkla hissettim. İşte Vahdet'le de böyle oldu. Onu sevmek bir deniz kenarında, bir mezar başında tek başına konuşmak gibi bir şeydi."

Sustu. Demir onun elini kendi dizleri üstüne çekti ve iri avucu içine aldı.

"İçi olmayan bir adamı sevmek... Bu ne müthiş bir şey!"

İki avucu içinde bu buz gibi olan eli hafif hafif sıkıyordu.

"Bir çocuk nasıl bir deniz kenarında ve bir mezar başında tek başına konuşmaya devam edemezse, yine aynı hislerle bir taraftan hislerinize cevap vermeyen bir adamı sevmekte devam edemiyorsunuz. İşte benim için bu böyle oldu. Onu sevip sevmediğimi soruyorsunuz Demir... Demin buna tereddüt ettim, birden cevap veremedim. Şimdi kendi içime baktıkça bu cevabı daha kuvvetli bir kanaatle hayır diye verebileceğimi hissediyorum. Hayır, onu sevmiyorum. Eğer onu sevmememe rağmen hâlâ biraz müteheyyiçsem, bu aşkın benim için vaktiyle ne büyük, ne mühim bir şey olduğu içindir."

Demir onun elini sıkı sıkı tutuyordu.

Uzun bir zaman daha böyle hiç konuşmadan oturdular. Odaya akşamın ışıkları yavaş yavaş çökünceye... Köşelerde peyda olan gölgeler odayı tamamıyla kaplayıncaya kadar...

15.

Vahdet bütün yol esnasında sinirliydi.

Nazan tarafından kendisine bir oyun oynanmış gibi kendisini hakaret görmüş ve gülünç telakki ediyordu.

Bütün bu hikâye nereden ve nasıl başlamıştı? Tabanca hadisesi gününün sabahı Demir'in telefonuyla uyanmış olduğunu hatırlıyordu.

Demir kendisinden Nazan'ın sıhhatini... Ve... Evet, evet... İsmini de sormuştu.

O güne kadar ismini bile bilmediği bu kadınla bugünkü samimiyetinin manası ve hikmeti neydi?

Nazan'ı ilk ziyaret ettiği gün Nazan da ondan Demir'i tanıdığını saklamıştı.

O halde bu tanışma ne zaman, hangi tarihten beri başlamış bulunuyordu?

Nazan'ı kendi kollarına düşmekten men eden bu yeni aşk mıydı? Bütün bunlar neyi ifade ediyorlardı?

Vapur Caddebostanı'na gelinceye kadar güvertede ve bütün kalabalığa kızarak olurdu.

Onu bir daha hiç ziyaret etmeyeceğim. İşin bitmesini kendisi istiyor.

Ona karşı bugün hayatında hiçbir kadına karşı olmadığı kadar yumuşak, iyi ve samimi olmuştu. Çünkü onun yumuşak, tatlı ve sokulgan varlığına alışmıştı.

Bu kadın kendi bütün hırçınlıklarını ne kadar da sessiz bir şekilde çekmişti.

Vahdet onu tanıdıktan sonra kendisinin harikulade bir erkek olduğuna tamamıyla kani olmuştu.

Bu egoist adam şimdi kendine emniyet ve iç rahatı veren bu sevginin eksikliği ile rahatsızdı.

Zaten aşka inanmam ki, derken kendi kendini teselli etmek için bunu söylediğini anlıyordu.

* * *

İskeleye çıktığı zaman bir elin kendi kolundan tuttuğunu gördü.

"Aman bir tanem neredesin böyle? Akşama kadar otelde seni arayıp durduk."

Başını çevirince Fahir'i gördü.

Başı açıktı. Üstünde beyaz keten ve biraz buruşuk bir ceket vardı.

Yakası açık bir gömlek, beyaz bir pantolon giymişti. Beyaz çoraplı ayaklarında ayak parmaklarını serbest bırakan bir beyaz sandal vardı.

"Biraz şehre inmiştim."

"Bu sıcakta... Pek mi lazımdı?"

"Tabii ya... Artık köyde pek vahşi olduk."

"Kimseleri görebildin mi?"

Müşterek dostları pek yoktu. Böyle, kimseleri görebildin mi demekle ne murat ettiğini o da anlamadı. Laf olsun diye soruyordu.

"Kimseyi görmedim," cevabını verdi.

"Bu akşam bir yere mi gidiyorsun?"

"Hayır... Yalnız otelden sıkıldım. Biraz Caddebostanı'nda tanımadık kimseler arasında kalayım dedim."

Fahir istiskale aldırış eden kimselerin değildi. Bu herkesçe malûmdu.

"Âlâ," dedi, "ben de öyle... Bizim çocuklar da aynı şeyi dü-

şündüler. Hep beraber şurada yol kenarında küçük bir gazino var, oraya geldik. Sen de bizimle ol."

"Sizin çocuklar da kim?" diye sormaktan kendim men edemedi.

"Canım Nurullah, Sârâ filan."

"Filan da kim?"

"İşte o kadar. Bir de ben varım."

Fahir onun kolundan tutmuş, mütemadiyen onu bir tarafa doğru sürüklüyordu.

"Ben yalnız kalmak istiyordum," diye kendini müdafaa eden Vahdet'e "Yalnız ne demek?" diyordu, "Biz yabancı mıyız?"

Kendisini artık onlarla bir tutuyor. Onlarla kendisi artık biz olmuş, diye Vahdet için için gülmekten kendini alamadı.

Fahir şimdi ona bir şeyler anlatmaya başlamıştı.

Bu sözler abuk sabuk fakat eğlendirici şeylerdi.

Vahdet gitgide ona mukavemet etmemeye ve onun adımlarının sürüklediği tarafa doğru gitmeye başladı.

Nihayet işin ötesi ne olacaktı? Nazan bir üniversite talebesine âşık oldu diye kendi kendini inzivaya mı mahkûm edecekti?

Somurtkanlık vakıa onun karakterinin esas vasıflarından biriydi. Fakat hiddet ihtiyarlara yaraşan bir şeydi.

Bu yaşta ihtiyar itiyatları mı edineceğim? diye ürktü.

Şimdiye kadar bu münasebetsiz karakteri yüzünden birçok kadınlar tarafından terk edilmişti. Fakat bu bırakılışlar Nazan'ın yaptığı gibi dokunmamıştı. Onlarla evvelâ uzun veya kısa, fakat her zaman şiddetli bir kavga devresi olmuştu.

Sonra bu kadınlarla arasında tam manasıyla bir ayrılış vuku bulmuştu. O ayrılışlarda her iki taraftan gelen ve daima Vahdet'in suçlu olduğu sebepler vardı.

Halbuki Nazan onu en çok sever veya en çok sever görü-

nürken, hatta kendisi için ölmek istediği bir günden sonra birdenbire terk edivermişti.

Bu terkediş en umulmadık bir zamanda ve tek şikâyetsiz vaki olmuştu.

Bu nasıl vaki olmuştu? Bu defa da suçlu kendisiydi. Bunu biliyordu.

O, Nazan'ı sade kendisinden değil, aşktan ve hayattan da bezdirmiş, iğrendirmişti. Fakat ne olursa olsun bu iradesiz, biçare ve mazlum kadının birdenbire böyle bir hareket yapacağına, kendisinden sıyrılıp kurtulabileceğine katiyen inanamıyordu.

İşte asıl onu sinirlendiren buydu. Fahir'in "Kuzum ne cevap vermiyorsun? Deminden beri soruyorum?" suali üzerine, irkilerek "Anlamadım!" diye cevap verdi.

"Dinlemiyordun beni."

"Vallahi çok dalgınım. Bugün başımda bir dalgınlık var. Vapur çok kalabalık, şehir pek sıcaktı."

Fahir ispirto kokan terlerini silerek "Dayanılmaz bir gün, bugün..." dedi. "Dayanılmaz... Ağır, boğucu bir gün..."

Birden sözünü keserek eliyle koluyla işaret vermeye başladı.

"Hallo! Hallo! Geliyoruz. İşte bakınız size bir briç kaçağı getiriyorum."

Başını kaldıran Vahdet ileride ve yolun kenarında küçük bir çitle ayrılmış mini mini bir gazinonun ön sıralarında oturan Sârâ ile kocasını gördü.

Ve onu görür görmez *Ne güzel kadın*, diye düşünmekten kendini alamadı.

O ne zaman Sârâ'yı görse hep böyle *Ne güzel bir kadın*, diye düşünüyor ve ilk düşüncesi her zaman bu oluyordu.

Nurullah, Fahir'le ona gayet dostane bir selam veriyor, Sârâ yalnız dudaklarında peyda olan, fakat gözlerinin iştirak

etmediği bir gülümseme ile onlara bakıyor.

Vahdet onun kırmızı, uzun tırnaklı elini öperken Sârâ "Aşk olsun Vahdet Bey," dedi, "sizi bugün bütün öğleden sonra otelde arattık. Nerelerdeydiniz? Briçimizi sizin eksikliğiniz yüzünden oynayamadık."

"Şehre inmiştim," diye cevap verirken, *Ne çirkin bir sesi var,* diye düşünüyordu. *Tıpkı bir tavus kuşu gibi!*

"Ama böyle devam ederse kışa kadar ben iyi briç öğrenemeyeceğim ve kışın da istediğim partileri yaptıramayacağım."

"Siz çok istidatlısınız hanımefendi," diye cevap verdi. "Kışa kadar briçi fevkalade öğreneceğinizden eminim."

"Siz eminsiniz ama ben emin değilim."

Konuşmasa daha ne kadar manalı oluyor. Ya konuşmasa yahut bu sesle, Etyemez'de basma entarili genç bir mahalle karısı olsa çok daha cazip olacak!

Tenkit etmeden hayatta hiçbir şeye yanaşamadığını birdenbire tespit etti.

Güzel bir kadın, çirkin bir kocası var. Sesi ne kadar bayağı olursa olsun, diye düşündü.

Nurullah ile Fahir ise çoktan konuşmaya başlamışlardı.

Fahir, Nurullah Yurdakul'un arkadaşı olduğundan beri onun anlayacağı şekilde nükteler yapmasını da öğrenmişti.

Vahdet ondaki bu dalkavukluk sanatının harikuladeliğine daima hayrandı.

Şimdi de "Affet fakiri," diye başlayan birtakım şeyler söylüyor ve mey ile bâde ile dolu nükteler savuruyordu.

* * *

Biraz sonra fevkalade iyi mezelerle dolu içki masasının başında dördü oturmuşlardı.

Sârâ her zamanki gibi az konuşuyor, harikulade güzel muz rengi bir elbise içinde vücudunun bütün güzelliğini teşhir

ediyordu. Kulaklarındaki sarı topazlar güneş gibi ışıldıyor ve saçlarının kara rengini daha tebarüz ettirdiği gibi sanki gözlerinin yeşiline güneş vurmuş gibi sarı ışıltılar katıyordu.

Vahdet ikinci kadehi içtiği zaman *Onu muhakkak sevmeliyim*, diye düşündü. *Hissiz bir kadın... Onu diriltmek, ona hayat vermek, ona kendini ve aşkı tanıtmak enteresan olacak.*

Böyle düşünürken birdenbire gülmek isteğini yenememekten korktu.

Bütün bu hisleri bana kim öğretecek?

Seven bir erkek böyle bir kadınla ne kadar uğraşabilirdi.

Onun aşkı etrafında dönüp uçarken ateş etrafında dönen bir pervane gibi kendi yanar ve tutuşurdu.

Ancak kendisi gibi, daima hissiyata hâkim olabilmiş, hiç sevmemiş, hiç sevememiş bir erkek oynayabilir, onu kıskıvrak bağlayabilir, onu yakabilirdi.

* * *

Üçüncü kadehte Vahdet, *Amma da ahlaksız bir adamım*, diye düşündü. *Masasında oturduğum bir erkeğin karısını ayartmayı düşünüyorum.*

Nurullah'ın yüzüne bakıyordu. Korkunçluğuna tahammül edilmez bu adamın böyle güzel bir kadını sade kendi inhisarı altına almak isteyişini akıl kabul etmez bir egoizm buluyordu.

Bu kadar güzel bir kadınla evlendiği zaman bunun nasıl neticeler doğuracağını evvelden düşünmeliydi.

Sigarasını çekerken, *Nazan'a eziyet ettiğim zaman günün birinde benden kaçacağını benim de evvelinden düşündüğüm gibi*, diye kendisiyle alay ediyordu.

* * *

Dördüncü kadehi içerken hep Sârâ'ya beğenerek bakıyordu.

Onu kolları arasında tutanak arzusunu hissediyordu.

Fakat Nazan'a olan kıskançlığı kalbinden silinmemişti.

Sârâ'nın, kendi bakışlarındaki bu manayı anlayacak kadar tecrübeli bir kadın olduğu muhakkaktı.

Fakat Sârâ'nın bu bakışlar karşısında neler düşündüğünü anlamak biraz güç... Biraz değil, pek çok güçtü.

Çünkü aynı hareketsiz tavırlarla, aynı taş gibi duruşla oturuyor, ne kocasının çirkinliğine, ne masalarındaki güzel erkeğin kendisine bakışlarına karşı her hangi bir alaka gösteriyordu.

Hiçbir şey düşünemeyecek kadar aptal, hiçbir şey hissedemeyecek kadar duygusuz muydu?

Vahdet bu kadına eğer bir gün bağlanacak olursa muhakkak bu tecessüsle bağlanacağını anladı.

Dönüşte otomobilde yan yana oturdukları ve vücutları birbirine dokunduğu zaman büyük bir hayret hissetti. Bu vücut, bu sıcak havada bir yılan vücudu gibi soğuktu.

Ölü kadın, diye kendi kendine düşünmekten kendini men edemedi.

Ölü kadın, diye vücudu, her vücuduna değişte tekrarladı.

16.

Sârâ müthiş bir saadet içerisinde yaşıyordu.

Nurullah Yurdakul'un kendi hayatında en ufak bir mevkii olmadığı muhakkaktı ama o bunun dahi farkında değildi.

Kocasıyla meşgul bile değildi. Sârâ kendisiyle uğraşıyor, bir ilahe heykeli süsler gibi Sârâ kendi kendini süslüyor ve kendine aynalarda hayran oluyordu.

Şık, güzel bir kadın olmasını hiç şüphesiz ki o beğenilmek, hayran olunmak için değil, haset tahrik etmek, kıskançlık uyandırmak, üzüntü yaratmak için istiyordu.

İçinde nereye matuf olduğunu kendisinin de kestiremediği namütenahi bir kin ve giyindikçe, süslendikçe mücevher takıp güzel oldukça tatmin ettiği anlaşılmaz bir intikam hissi vardı.

İntikam almak isterken giyiniyor ve aynada kendisini bütün gördüğü kadınlardan üstün bulduğu zaman intikam almış bir insan gibi geniş ve rahat nefes alıyordu.

Bütün bunların sebebi neydi? Sonsuz mahrumiyetler içinde geçen çocukluk senelerinde ve tatmin edilmemiş isteklerin yarattığı hasetlerle geçmiş gençliğin intikamını mı alıyordu?

Kimseyi sevmeyen bu kadın başkalarına karşı lakayt olmadığına göre nefret etmesini bile bilmiyordu.

O bütün gençliğinde dünyanın kurulusunu âdeta kendi aleyhinde bir şey telakki etmişti.

Evvela süslü anneleri kıskanmakla ve kendi annesinden

utanmakla başlayan bu duygu onun bütün hayatındaki hareketlerinin amili olmuştu.

Kendisinden başka kimseyi sevmeyişi her şeyin, bütün unsurların ve insanların kendi aleyhinde olduğunu his veya vehmettiği günden itibaren başlamıştı.

Beyoğlu'nun zengin mağaza vitrinleri önünde kendi uydurma elbiseleriyle durup onlara haris gözlerle baktığı ve bütün bunlara sahip olmak için kendisini ilk geçecek erkeğe ve bütün sokakları dolduran erkeklerin hepsine satmaya dahi razı olduğu zamanlardaki ıstırabının acılarını şimdi çıkartmaya başladığını hissediyordu.

O gecelerde çarpılmış iskarpinleri, yıkanmaktan renkleri solmuş uydurma elbiseleriyle orada boynu bükük ve mahrum bakarken dükkân kapılarından giren kadınların üstüne atılıp kaç kere onların saçlarını yolmak ve vücutlarını ısırmak istemişti.

Şimdi aynı hasedi uyandıran ve sade soluk basma elbiseleri değil, o kıskanılan, en şık zannedilen kadınlarda bile en büyük haset ve kıskançlığı tahrik eden kadının kendi oluşu onun için saadetlerin en sonsuzu ve en büyüğüydü.

Böyle bir hayata kavuşmak, böyle bir hayatı idame edebilmek için bir Nurullah Yurdakul'la değil, her gece birbirinden daha çirkin sayısız Yurdakullarla beraber bulunmaya razıydı.

Sonra ipek çamaşırlar giymek... Sârâ manikür yaptırmak için ellerini değil, pedikür dahi yaptırmak için ayaklarını insanların burnuna uzatmak, herhangi bir hususi iş için parmağını dahi kıpırdatmamak, her hizmetinde başkalarını kullanmak, en pahalı kumaşları giyip en kıymetli mücevherleri takınmak, en çıldırtıcı parfümler kullanmak...

Bütün bu saadetler karşısında kocasının güzel veya çirkin olması ne mana ifade edebilirdi?

O kimseye âşık olamaz, kimseyi sevemezdi.

Kimseyi sevemeyecek ve kimseye âşık olamayacak kadar kendisini seviyordu.

* * *

Vahdet'in kendisine kur ettiğini anlıyordu.

Esasen bu koskocaman otelde onun yüzüne aynı bakışlarla bakmayan tek erkek mi vardı?

Güzel bir kız olduğu için kendisine erkekler daima çok bakmışlardı.

Fakat şu otelde yaşayan züppelerin sınıfından hiçbiri sokakta yanından geçerlerken ne gözlerini ona çevirmişler ve ne de onu fark etmişlerdi.

Şimdi ona bakanlar diğer bütün erkeklerle beraber bilhassa bunlardı.

Bunların içinde Vahdet kocasıyla da bir arkadaşlık tesis etmiş olduğu için çok daha fazla kendi yanlarında bulunuyordu.

Sârâ, Vahdet'in kendisini elde etmek için sarf ettiği gayretlere ancak içinden gülümsemekle mukabele ediyordu.

Vahdet'in kendi etrafında dolaşmasından memnun olmadığını söyleyemezdi.

Fakat bu memnuniyetin sebebini Vahdet'e karşı duyduğu en ufak bir sempati ile izah etmek çok büyük bir hata olurdu.

Vahdet otelin en sükseli erkeğiydi.

Öteden beri kadınlar arasındaki muvaffakiyetleriyle tanınmış bir insan olduğu için kadınlar onun nazarı dikkatini celp etmek ve onun tarafından beğenilmek istiyorlardı. Onun kendilerine kur etmesini bir nevi sükse alameti olarak kabul ediyorlardı.

Sârâ, Vahdet'i kendi etrafındaki insanlar arasında bulundurarak otelin en alamut erkeğinin de kendi peşinde olduğunu göstermek istiyor ve bunun için de Vahdet'in etrafında bulunuşundan memnuniyet duyuyordu.

Vahdet'in 'Hiçbir kadını sevmeyen erkek' şöhretine gelince... Sârâ bu şöhretin üstünde fazla durmuyordu. Hiçbir kadını sevmeyen bir erkeğin her zaman kendisini sevebileceğini umacak kadar kendini beğenmiş olduğu için bu, kendisi için o kadar mühim bir şey değildi.

Onun için mühim olan şey kadınların kendisini kıskanması ve bütün insanların kendisini görüp hayran olmasıydı.

Müthiş bir görmemiş de olmuştu.

Sabahtan akşama kadar işi gücü giyinmek, elbise, ayakkabı ve mücevher değiştirmekten ibaretti.

Sanki bu eşyaları teşhire mecbur bir manken, bir seyyar vitrin gibiydi.

Her şeyini, herkese göstermek istiyordu.

Evlerini, eşyalarını, her şeyini...

Büyük sultan yalısı şahane bir şeydi. Fakat Boğaz'da oluşu onu pek tatmin etmediği için şimdi Nişantaşı'nda da bir yer yaptırıyorlardı.

Evi Boğaz'ın en güzel yerinde olduğu halde böyle Boğaz'dan çok daha sıcak bir yer olan Suadiye'de bir otelde kalışı da sırf kendisini ve servetini teşhir etmek arzusundan doğuyordu.

Yalının çok daha komfortabl ve bu tahammül edilmez sıcaklarda çok daha serin olmasına rağmen ona oteli tercih ettiren sebep yalnız buydu.

Sonra burada yüksek sosyete ile temas imkânını buluyordu. Yavaş yavaş onları tanımak, bu aralarına giremediği ve girmeği dünyanın en büyük şerefi saydığı insanları yakından tanıyor, onların arasına karışmak ve artık onlardan olmak, fakat onların en birincisi olmak istiyordu.

Niyeti kış geldiği zaman o sinemalarda zengin Amerikan filmlerinde görüp ihtişamına hayran olduğu suareler yapacak, en güzel sinema artistlerinden daha güzel olmak için onların giydikleri tuvaletlerden daha güzelini, daha şıkını giyecekti.

Hayatta hiçbir görgüsü olmadığı için filmlerde gördüğü şeyleri hakiki hayata tatbik etmek istiyordu.

O günü düğünündeki çiçek kapı ve çiçek halı hep bir revü filminin kopyasıydı.

Kışın yalıda bir suare yapmak istiyordu.

Bütün avizeleri yakacak ve her tarafa kamelya koyacak, sofra kamelya şeklinde bir sofra olacak, kendisi kamelya çiçeğinden ilham almış bir tuvalet giyecekti.

Sârâ bunu istiyordu.

Onun için Vahdet'in onun kalbinde bir aşk uyandırma gayreti saçma bir hayalden başka bir şey olamazdı. Sârâ sevmeyen, sevemeyen ve sevmeyecek olan insanlardandı.

Tıpkı Vahdet gibi...

Onlar kendi mihverleri etrafında dönen birer garip bir seyyareydiler.

17.

Oda, tamamıyla karanlık olduğu zaman Nazan da Demir de hep aynı vaziyetteydiler.

Yan yana oturuyorlardı.

Birer elleri yastıkların üstünde, birbirinin yanında fakat birbirine değmeden hareketsiz duruyordu.

Uzun müddet konuşmamışlardı. Her ikisi de kendi düşüncelerinin peşinde veyahut hiçbir şey düşünmeden şu akşam saatinin sessizliği içinde tatlı bir hüzün, hüzünlü bir huzur içinde susmuşlardı.

Nazan kendini Demir'e bağlamış olan bu acayip dostluğa ve yakınlığa şaşmıyordu. Kısa bir zaman eliyle ölmesine ramak kalmış olan bu gence karşı içinde sonsuz bir itimatla dostluk nasıl doğmuştu? Bunu kendi kendine izaha uğraşmıyor, böyle bir izahı düşünmüyordu.

Onunla olan münasebeti başı ve gönlü için bir istifham değildi.

Bu yakınlık duygusu yavaş yavaş ve gayet tabii bir şeklide doğmuştu.

Tıpkı bir tohumun yavaş yavaş toprağın kışrını delerek serpilivermesi, büyümesi ve gelişmesi gibi...

Ne zaman tohumdu ve ne zaman o boya gelmişti?

Bu düşünülmez bir şeydi.

Nazan uzun müddet nankör bir bencilliğin haşin elleri arasında hırpalandıktan ve zedelendikten sonra, şimdi ken-

di mevcudiyetine, bir mucizeye hayranlık duyar gibi hayran olan Demir'in yanında, uzun bir hastalık geçirmiş bir insanın nekahet devrindeki tembellik hisleriyle doluydu.

Dul bir kadın olmasına rağmen hayatta bir genç kız kadar tecrübesiz olan Nazan, Vahdet'i sevdiği zaman o aşkta kendine müsavi bir kuvvetle çarpışmayı isteyen bir sporcu zevki tanımamıştı.

Edebiyat hocasına karşı duyduğu, bir evlenme ile devam eden ve bir ölümle neticelenen ilk aşkı tam manasıyla romantik bir sevgi olmuştu.

İkinci defa ise karşısındaki erkeği sadece teniyle sevmiş olduğu muhakkaktı.

Kocasını birçoğunu kendi genç kız muhayyilesinin ona izafe ettiği meziyetleri için sevmişti.

Halbuki Vahdet'i, katiyen beğenmeden, takdir etmeden ve daima biraz da küçümseyen bir hisle sevmişti.

Bu, izah edilemez, garip bir duyguydu. Basit kadınların inandıkları büyüye benzeyen bir şey...

Bütün şuuru ondan kaçmak isterken, kendini ona doğru sürükleyen bir kuvvetin zebunu olmaktı. Ve bu kuvvet daha fazla etlere ve asaba hükmeden çılgın ve hayvani bir kuvvetti.

En zeki, en mükemmel insanların bile zaman zaman zebunu olabilecekleri bir kuvvetti bu.

Kocasını hülyaları ile sevmiş olan Nazan, Vahdet'i etiyle sevmişti.

Fakat onu severken, onun kendisiyle didişmesini değil, kendisine dost olmasını istemişti.

Varlığını emniyetle ellerine teslim edeceği, ellerini birbirlerinin avuçlarına bırakıp müştereken ve her şeyi göze alarak hayata birlikte atılmak istediği bir erkek... Onunla beraber olmaktan cesaret duyacağı, güveneceği bir erkek istemişti.

Halbuki karşısında âdeta bir düşman bulmuştu. Bir kedi-

nin bir fare yavrusuyla oynamasından duyduğu zevki, kendisine eziyet ettiği zaman duyan egoist bir erkek...

* * *

Onunla ayrılmaya kaç kere karar vermiş, kaç kere bunu tatbik edememişti.

Eğer Demir hiç beklenilmedik bir günde odasına yanlışlıkla girmiş olmasaydı, başka bir kıza atmak istediği kurşunu onun sol omuzuna saplamasaydı, ona ölüm korkusunun kudretli ve terbiye edici lezzetini tattırmasaydı... Ve bu korku ona hayatı ve hayatın esas olmak icap eden huzur ve saadetinin kıymetini anlatmasaydı, o kendisini Vahdet'ten bu kadar büyük bir kolaylıkla kurtaramazdı.

Onun böyle kurtulmasına yardım eden şey sade ölümden ve kötü şeylere karşı duyduğu ikrah değildi.

Ayrıca Demir'in de mevcudiyeti ona yardım etmişti.

Eğer ondan ayrıldığı zaman yapayalnız kalmak zorunda olsaydı, belki de buna cesaret edemeyecek, zayıf bir anında ona tekrar koşacaktı. Halbuki Demir onu meşgul etmişti. Onu yalnız bırakmamış, onun hayatına girivermiş, yalnız bir hayatın fena teşviklerini tatmak için ona fırsat vermemişti.

Demir'le arasındaki münasebet hiç şüphesiz ki bir aşk münasebeti değildi. Zaten böyle bir şey bahis mevzuu olamazdı. İkisi de ayrı ayrı başkalarını sevmekteydiler.

Ve sadece iki erkek veya iki kadın gibi dost oluvermişlerdi.

Hayır! Bu dostlukta iki kadın veya iki erkeğin birbirine duyacağı dostluktan daha başka bir çeşni vardı.

Tıpkı bir ağabeyle bir kız kardeş veya bir abla ile bir erkek kardeş arasında olacak bir hisse benziyordu.

Nazan onunla olan dostluğunda hayatında şimdiye kadar hiç tatmadığı bir lezzet tadıyordu. Bir erkek kardeşe sahip olmak tadını...

Demir, onun her şeyiyle alakadar oluyor, onu himaye ediyor, onu şefkat ve ihtimamlarıyla sarıyor, ona hizmet ediyor ve hayatının ufak müşküllerini ona kolaylaştırmak istiyordu.

Onun işleriyle alakadardı. Onun gezinmesiyle, sıhhatiyle, istirahatiyle, bütün hayatıyla alakadardı.

Bu alakayı ona bütün hareketleriyle, bütün sözleriyle, konuşuş ve susuşlarıyla ihsas ediyordu.

Nazan'ın ona itimadı vardı. Onun dostluğunun güvenilebilir bir dostluk olduğuna inanıyordu.

Evet, bu münasebette bir erkeğe bir kadını, bir kadına bir erkeği bağlayan hislerden hiçbiri yoktu.

İkisi de hâlâ birer başka aşktan mustariptiler.

Daha doğrusu eski bir aşkın, eski ıstırapların ruhta bıraktığı bir boşluk içine gömülmüş, biraz sersemlemiş ve biraz uyuşmuş gibi bir hal içindeydiler.

O da tıpkı Nazan gibi bir başka sevgiyle sürüklendiği bir uçurum kenarından garip bir şekilde doğmuş olan bu dostluğun sayesinde kurtulmuş gibiydi.

Hayatının en büyük zaafından onu Nazan kurtarmıştı.

Nazan'ı öldürmüş olmak korkusu onun o güne kadar kıymet verdiği bütün şeylerin fevkine çıkınca Demir'in üzerinde çok kuvvetli bir tesir yaratmıştı.

Sârâ'ya olan sevgisinin veya kininin hayatının birinci planında ve onu artık kıymetsizleştiren, hayvanlaştıran bir duygu haline girmiş bulunduğunu ancak Nazan'ın kızıl kanının aktığını gördüğü anda ayılarak anlamıştı.

Ve birdenbire mektubunda da izah ettiği gibi hayat onun için tek endişe haline gelmişti.

Nazan ölüyor mu?

Nazan'ın ölmeyişini, yaşayışını âdeta onun tarafından, onun iradesiyle tahakkuk etmiş bir mucize gibi telakki ediyor ve ona karşı âdeta bundan doğan bir minnet duyuyordu.

Evet, onu Nazan'a bağlayan ilk duygu bu olmuştu.

Fakat Nazan'ın hayatının yalnızlığı içinde onu yavaş yavaş bir kız kardeş gibi, bir çocukluk arkadaşı gibi sevmişti.

Açık sözlü ve kalbini avuçlarında taşıyan bir kadın olduğunu görüyor ve onun bedbaht olduğunu anlıyordu. Onun hissi hayatı hakkında şimdiye kadar hiçbir şey konuşmamışlardı. Buna dair bir sual sormaya ve bir cevap istemeye kendini mezun da hissetmemişti.

* * *

Nazan'la son haftalar içinde çok arkadaş olmuşlardı.

Onu kendi arkadaş muhiti içine sokmuş, hatta annesiyle babasına dahi tanıştırmıştı.

Genç ve neşeli bir muhit içine onu sokmaya gayret etmişti.

Eskiden, kocasının ölümünden beri tek başına yaşamayı tercih etmiş olan ve Vahdet'i sevdikten sonra da yine büyük kalabalığa hiçbir zaman karışmamış bulunan Nazan yaralandığından beri artık diğer insanlarla kaynaşmaktan da çekinmiyordu.

Biraz romantik ve çekingen ruhunun eskiden istihkar ettiği birçok basit eğlenceleri, tenis kortlarını, dansları da küçümsüyordu.

Her şeyden zevk almak, hayatın dışında kalmamak, hayatla alakadar olmak istiyordu.

Sıhhatinin müsaadesi nispetinde yaya gezintiler yapıyor, genç ve münevver üniversite kızlarından olan yeni dostlar edinmiş bulunuyordu.

Bu muhiti alakadar eden umumi mevzulara alaka duyuyordu.

Şimdiye kadar kendi hususi hayatının kapılarının eşiğini aşmamış bütün umumi meseleler ona şayanı alaka görünüyordu.

Her şeyi öğrenmek ve hayatta ne varsa hepsini bilmek istiyordu.

Kendisinden gayrı insanların da şayanı alaka olduğunu hissediyor, kendi hususî vaziyetinin dert ve meselelerinden başka meselelerin de cazip olabileceğini kavrıyordu.

Kafasının içinde okuduğu derslerden kalmış bütün lüzumsuz telakki ettiği bilgiler başının ön planına yavaş yavaş geliyordu.

Kendisini, kendi içine bakan bir insan olmaktan kurtarıyordu.

Ölümden kurtulduğu günden beri bütün kâinatı seviyor, hayatı her buudundan ve her çizgisinden görmek, onu olduğu gibi kucaklayıp kavramak istiyordu.

Yalnız kendi içinde yaşamanın az yaşamak olduğunu düşünüyor ve yüzde yüz yaşamak için dünya ile beraber, dünyanın içinde ve dünyaya ait olarak yaşamak istiyordu.

* * *

Demir için karşısında her mevzuya alaka duyan, her şey hakkında fikir edinmeye uğraşan, bildiği şeyi derinleştirmeye çabalayan ve her mevzu karşısında kendine mahsus orijinal ve sevimli hükümler yürütmeye çabalayan bir arkadaş bulmak bir hayli zevkli oluyordu.

Bu hadiseyi takip eden günler içinde Demir'le Nazan arasında her iki taraftan da hiçbir şuurlu gayret sarf edilmeden ve hiçbir iradi hareket yapılmadan seneler sürebilecek bir dostluk ve bir anlayış doğmuş bulunuyordu.

Hayır! Demir de bunu kendi kendine izah edemezdi.

Nazan'ı tanıdığından beri, Nazan'ın yarası geçtiğinden, Nazan kurtulduğundan beri hayatı seviyordu.

Hayata karşı eski tiksintisini kaybetmişti.

Ümitsizliği de kalmamıştı.

Sârâ'ya karşı olan aşkına gelince... Kalbinin o tarafına hiç bakmak istemiyordu. Üstü kabuk bağlamış bir yara gibi kalbinde duran bu şeyin ne olduğunu kendi kendine sormak dahi istemiyordu. Bu kabuğun altında hâlâ cerahatli bir ufunet mi vardı? Yoksa yara kurumuş ve tırnak ucuyla kabuk kaldırılıp çıkarılırsa altından yeni ve taze bir şey mi çıkacaktı?

Hayır, Sârâ'yı düşünmüyordu. Bunu yapmak için de hiçbir gayret sarf etmiyordu.

Nazan'a karşı olan alakasında bir erkeğin bir kadına karşı duyduğu alakanın hiçbir izini görmüyordu.

Sârâ bir başka adamın kolları arasına giriyor diye onu öldürmek istemişti.

Şimdi şu anda bir başka adam Nazan'ı bedbaht ediyor diye elem duyuyordu.

* * *

Nazan, oda bu kadar karanlık oluncaya kadar hiçbir şeyin farkına varmadan kendi düşüncelerine dalmıştı.

Bir an düşüncelerinden sıyrılınca odanın kapkaranlık olduğunu fark etti.

Yerinden ağır ağır doğrularak "Lambayı yakayım," dedi. Ve Demir de o zaman saatlerden beri karanlıkta oturmakta olduklarını fark etti.

"Sahi ortalık kararmış," diye hayret ederek yerinden kalktı.

Açık pencerelerden sade gökyüzü ve yıldızlar görünüyordu.

Yıldızlara baktı.

Hafif bir rüzgâr tül perdeleri şişirerek odaya dağılıyordu. Nazan'ın saçlarından çok güzel bir koku etrafa yayılıyordu.

O, genç kadın lambayı yakmak için elektrik düğmesine doğru ilerlerken, *'Mesut olmak için bütün meziyetlere sahip,* diye düşündü.

Ve lamba yanıp da oda aydınlanınca oda ortasında duran ve bir mucize kadar güzel olan bu kadına baktı.

Simsiyah gözlerinin bir donanma gecesi gibi ışıltılı bakışları ince bir dal gibi mevzun vücudu, ancak çiçeklerde görülebilir bir kadifenin tazeliğindeki teni, kıpkırmızı dudakları, uzun dar ve solgun elleriyle bu kadını görünce *Mesut etmek için de her şeye sahip olan bir kadın,* diye düşüncesini tamamladı.

İçinde Vahdet'e karşı bir haset duymakta olduğunu hissedince de şaştı.

Nazan ona gülümsüyor ve biraz evvelki havayı unutturmak isteyen bir gayretle "Ben acıktım," diyordu. "Mutfağa gideyim, bir şeyler hazırlayayım."

"Yorulacaksınız Nazan... Çıkıp dışarıda bir şey yesek..."

"Hayır, hayır!" diye itiraz ediyordu. "Evde yiyelim daha iyi. Çok yorgunum. Canım hiç de dışarı çıkmak istemiyor."

"Fakat yemeği hazırlarken yorulacaksınız... Bari ben gideyim..."

Nazan'ın ona gülümseyen yüzü birdenbire ciddi bir mana alıvermişti.

"Hayır," dedi, "gitmeyiniz Demir! Bu akşam yalnız kalmak istemiyorum. Yemeği beraber yeriz."

Demir, içinde izahı imkânsız bir sevinç duygusuyla "O halde yemeği beraber hazırlarız," dedi.

* * *

Mutfağa beraber girmişler, gündüzden gündelikçi kadının hazır edip bıraktığı yemekleri yine beraberce hazırladıkları yemek masasının üstüne koymuşlardı.

Nazan, *Vahdet hiçbir zaman böyle bir şey yapmazdı,* diye düşünüyordu.

Hiçbir zaman arkadaş olmasını bilememişti.

Böyle şeyleri hatta küçümser bir hali vardı.

Nazan ona böyle bir şey de teklif edemezdi.

Şimdi sofraya oturmuşlardı. İkişer kadeh votka da içmişlerdi. Nazan, Demir'le baş başa kalmaktan hiçbir zaman ürkmüyordu.

Neşeli bir mevzuya dalmaya çabalıyorlar, iki erkek veya iki kadın arkadaş gibi her şeyden konuşuyorlardı.

Vahdet'in hayalini aralarından kovmak istiyorlar, tabii olmak istiyorlar ve tabii olamıyorlardı.

Demir, *Bu gece yalnız katmaktan ürktü,* diye düşünüyordu. *Hâlâ Vahdet'i seviyor!*

Ve böyle düşünürken üzülüyordu. Nazan da ona baktıkça aklından, *O kadar sevdiği halde niçin onu sevmemişler?* diye kendi kendine soruyor ve sonra onun hakkında şu hükmü veriyordu, *Tam sevilecek erkek doğrusu,* diyordu.

Ve içinden onu sevmeyen ve kendisini Et Kralı'nın kolları arasına atan Sârâ'ya karşı hayret ve hiddet duyuyordu. Sofra masasından kalktıktan sonra Demir "Kahveleri ben pişireceğim!" dedi.

Nazan "Olmaz!" diyordu. "Başımı şöyle bir düzelteyim. Tepeye doğru gideriz. Bahçelerden birine oturur, kahve içer ve döneriz."

* * *

Gece çok sıcak değildi. Daha doğrusu sıcağı biraz tahammül edilir yapan şey hafif rüzgârdı.

Rüzgârla dağılan tozların kokusu genze doluyordu.

Tepeye doğru giden yoldaki bahçelerden birine girerek küçük bir ampulle aydınlanan bir masaya oturdular. İlerde karanlık bir köşeden bir ney sesi geliyordu.

Ve kırlardan fısıltı halinde tabiatın sesi yükseliyordu.

18.

Ağustos nihayetine doğru yalıya geçmelerinin müsebbibi Şair Fahir'di.

Sârâ'ya yalıya dönülmesini, Boğaz'ın yaz mevsiminin asıl yeri olduğunu mütemadiyen telkin etmişti.

Sârâ için yalıdaki hayat bütün debdebesine rağmen tatmin edici değildi.

Çünkü o gelip yalıya kapanınca kimse onun servet ve ihtişamını göremiyordu.

Halbuki otelde herkes vardı ve otelde herkes onun günde üç dört kere değiştiği elbiseleri, takındığı mücevherleri, harç ettiği paraları görüyordu. Halbuki yalıya gidecek olsaydılar onları kim görebilirdi?

Fakat yalıya gidip yerleşmek Fahir'in en içten bir dileğiydi. Nurullah Yurdakul'u bu işe ikna etmek çok kolaydı.

Çünkü taşralı celep bu fazla kibar otel hayatından yoruluyor, kendi odasında çıplak ayak, takke ve gecelikle dolaşmanın için için hasretini çekiyordu.

Yalıya giderlerse bu mümkün olacaktı. Otelde bunu yapamıyordu. Garsonlara varıncaya kadar herkesten çekiniyordu.

Sârâ'ya gelince, Sârâ başka insanlara kendini ve servetini teşhir etmek hevesinden usanmıyordu. Fahir bunun farkındaydı. Bunun için de yalıya taşınmak fikrine Sârâ'yı kandırmak lazımdı.

"Boğaz'da böyle muhteşem bir yalısı olur da insan yazı orada geçirmez mi?"

Bu şekilde telkinleri hiç tutmuyordu. Sârâ'yı kandırmak ve yalının propagandasını yapmak için bir başka şey uydurmak lazımdı.

Bunun için de günün birinde aklına şöyle bir şey geldi. Yalıda bir suare verdirmek...

"Siz otelde kâfi derecede ahbap edindiniz. Briç de öğrenildi. Artık mükemmel oynuyorsunuz. Bütün tanıdıklarınızı bir akşam yalıya davet etseniz..."

Sonra ilave ediyordu.

"Dillere destan olacak bir program yaparız. Size vaat ediyorum, davetliler Türkiye'nin en meşhur simaları olacak, her iki partinin yaz tatilini İstanbul'da geçiren milletvekilleri, eski vekillerden birçoğu, şehrin en meşhur gazetecilerini ve memleketimizde bulunan meşhur ve kibar ecnebilerin hepsini davet ederek o gece sizin suarenize getirtirim. Bu suare bir binbir gece masalı olacak... Göreceksiniz."

Sârâ, Etyemez'de yaşarken günün birinde 'sosyete hayatı' denildiğini işittiği hayata kavuşmak isterdi. Onu görmeyi ve öğrenmeyi çok arzu ederdi.

Bütün hayatınca onun için bir başka seyyarenin insanları gibi uzak gelmiş olan bu 'sosyete hayatına' mensup insanlarla bu otelde tanışmıştı. Fakat o, mahdut bir kısmı ile İstanbul'un en yüksek sosyetesini kendi davetlisi olarak, kendi yalısında kabul etmek, bütün onlara kendi servetini, evinin ihtişam ve debdebesini gösterebilmek... Bu, inanılmaz bir saadetti.

Bu propaganda Sârâ'ya iyi tesir ediyordu. Ve Sârâ'yı yavaş yavaş sarıyordu.

* * *

Nurullah Yurdakul'la zengin bir kadının yapmak istediği her şeyi yapıyordu. Gönlü çekerse satın alıyor, en pahalı şeylerle süsleniyor, giyiniyor, kuşanıyor, kendini bir manken gibi gösteriyor ve teşhir ediyordu.

Otelde, Vahdet başta olmak üzere, ona kur edenler, hayran olanlar pek çoktu.

Gayet çok beğenilen bir kadın olarak yaşıyordu.

Fakat bütün bu şeyler sade onun gururunu tatmin ediyordu.

Kocasına karşı olan sadakati şimdiki halde bozulmamıştı.

Buna sebep de, bu sadakate veya namusa atfettiği büyük kıymetten ileri gelmiyordu.

Nurullah Yurdakul ile diğer genç ve güzel veya daha meziyetli erkeklerin onun nazarında bir farkı yoktu. Bütün insanlarla kendi arasında şeffaf fakat aşılmaz garip bir duvar vardı.

Kimse oraya giremiyor ve kendisi de oradan dışarıya çıkamıyordu.

Bu set, bu duvar ve bu mani onun tabiatının soğukluğuydu. Vahdet'in kendine kur etmesine müsaade edişi ona karşı diğerlerinden fazla bir alaka duyuşundan ileri gelmemişti.

Her şeyin en modasını almak isteyen bir hevesten ileri gelmişti.

Vahdet, hele Nazan'ın intihar hadisesi diye etrafa yayılan yaralanışından sonra, bu muhitin kadınları içinde büyük bir alaka uyandırmıştı.

Zaten öteden beri kadınlar arasında muvaffakiyetleri olan bu adamdı. Ve şimdi bu hadise onu büsbütün ön plana getirivermişti.

Kadınların birçoğu, bütün kadınların zapt edemediği bu erkeği kendine esir edecek diye bir vehmedişleri vardı.

Esasen bu neviden erkeklerin bütün kadın muvaffakiyetleri de bu yüzden doğmaz mıydı? Kadınların kendilerini beğenmişlikleri bu tıynette erkeklere şöhret temin etmez miydi? Kadınların, diğer kadınlardan üstün olduklarına karşı varlıklarında hissettikleri emniyet ve bunu herkese ispat etmek hevesleri erkeklerin her gün şöhretlerini biraz daha yükseltir ve yayardı.

Böyle erkeklere yaklaşan kadınların hemen ekseriyetini ona çeken kuvvet aşkın kuvveti olmazdı. Sade bir gurur ve hodpesentlik duygusuyla ona sokulurlardı. Böyle erkeklere daha fazla onları değil kendilerini seven, onları değil kendilerini beğenen kadınlar sokulurlardı.

Ve işte Sârâ da Vahdet'in kendisine yaklaşışını bu bakımdan sert karşılamamıştı. Tıpkı elmaslarını taktığı, en güzel esvaplarını giydiği zaman nasıl sadece diğer kadınları, kendi tabiriyle 'hasetten çatlatmak' istiyorsa Vahdet'in de hep kendi peşinde dolaşmasını da bu yüzden istemişti.

Vahdet'e gelince, Vahdet'in ona yaklaşması da hemen hemen aynı hislerle olmamış mıydı?

Vahdet'in de aradığı kendi muvaffakiyeti değil miydi? Dünyanın en zengin ve en güzel kadınına kendini sevdirmek veyahut bir defacık olsun diğer insanlar gibi sevebilmek...

Vahdet'in kendisini ona sevdirmesine imkân yoktu. Aynı seviyede, aynı kültür irtifalarında değildiler. Onun yaptığı hareketleri, Etyemez'in taş bebek gibi beyinsiz, taş bebek gibi hissiz ve taş bebek gibi kültürsüz kızı ne anlayabilirdi? Onu hangi sözle hayran edebilir, hangi sözle hiddetlendirebilir, hangi sözle darıltır, sevindirir, güldürür veya ağlatırdı?

Ayrı memlekette yetişmemişler gibi iki ayrı lisan konuşuyorlardı.

Ve bu farkı görmemek için onu Demir'in sevdiği gibi sevmek lazımdı.

Vahdet, Demir gibi değil, hiç sevmesini bilmeyen bir adamdı.

Tabiatın ona verdiği müziç bir tenkit ihtiyacı onu daima uyanık bırakırdı.

Ve bu münasebette o Sârâ'ya yaklaştığı nispette Sârâ'nın güzelliklerini değil, çirkinliklerini ve kusurlarını görüyordu.

Vahdet'in esas varlığı bir egoizm olduğu için karşısında

onun hareketlerinin akissiz kalmayacağı bir kadına ihtiyaç vardı.

Öyle bir kadın ki, kendi ellerinde en mükemmel bir musiki âleti gibi istenilen nağmeyi pürüzsüz verebilsin.

Yahut öyle bir kadın ki, karşısındaki erkeği istediği gibi parmakları arasında eritip mahvederek istediği kalıba sokabilsin.

Vahdet için Sârâ, Yurdakul'un tam eşiydi.

Tam onun seviyesinde bir kadın... Hatta birçok noktalarda Yurdakul'un ondan çok daha yüksek tarafları vardı. Ona nazaran daha münevverdi. Hayatta birtakım pratik bilgileri vardı. Kendi işinin ise tam ehli, bir et tahtasına benzeyen dört köşe kafasında umulmaz hileler ve kombinezonlar bulunan acayip bir insandı.

Sârâ bir dere kenarında boy vermiş sazlar gibiydi. İçi bomboş bir kadın...

* * *

Nazan'dan o gün ayrıldıktan ve otele tekrar döndükten sonra, Nazan'a karşı duyduğu hiddetle Sârâ'ya yaklaşırken ve ondan sonra da daima yaklaşarak Vahdet onda ve kendinde ne aramıştı?

Bunu kendi kendine tahlilden âcizdi. Bomboş içini bir şeylerle mi doldurmak istemişti? Yoksa Nazan'ın kendisini bırakışından dolayı duyduğu hiddetle bir intikam almak hevesine mi düşmüştü?

Nazan'a çok kızıyordu. Ve onun, hayatına yegâne girmiş olan kadın olduğunu anlıyordu.

Bu sevgi değildi. Boyuna kendi kendini sevmek, kendinin onun içindeki aksine hayran olmak gibi bir şeydi.

Nazan'ın kendini sevişine hasreti vardı.

Hiçbir kadın, hayatında kendini Nazan'ın sevdiği gibi sevmemişti.

Nazan'ı kendi kaybetmişti.

Nazan'ın hayatından sıyrılışına kendi sebep olmuştu. Bunu bilmesine rağmen Nazan'a kızmaktan nefsini men edemiyordu.

O, Nazan'ın kendisini ebediyen seveceğini zannetmişti herhalde.

Nazan ona Demir'i tanımadığını evvela söylememiş olduğu halde sonra kendi evinde ona bu hususta en ufak bir izah dahi vermeden Demir'i en yakın bir dost gibi kabul etmişti.

Ve kim bilir şimdi de bu genç adamın kaprislerine kendi kaprislerine boyun eğdiği gibi boyun eğiyordu.

Demek kendisine karşı olan sevgisi de sahteydi.

Bunu hiddetle düşünüyor, fakat buna içinden inanmıyordu. Çünkü Nazan kendisini sevmişti.

Sârâ kendisini hiç sevmeyecekti. Nazan'ın kendisini nasıl sevdiğini biliyorsa Sârâ'nın da kendisini hiç sevmeyeceğini o kadar büyük bir katiyetle biliyordu.

Şimdiye kadar bütün kadınlar onu kendisini sevdikleri için bıktırmışlardı.

Onları, *Beni çok seviyorlar, onun için onları sevemiyorum,* diye itham etmişti.

Sârâ'yı ilk gördüğü gün onu harikulade güzel bulmuş, kalpsiz, taş gibi bir kadın olduğunu düşünmüş, hiç kimseyi sevemeyecek olan böyle bir kadını sevebileceğini zannetmişti.

Şimdi Sârâ'ya yaklaştıkça onu hiçbir zaman sevemeyeceğini anlıyordu. Hiçbir zaman...

Çünkü sevgi cevheri insanın kendi kalbinde olan bir şeydi. Yabancı eller ancak bunu işletir veya söndürüp mahvedebilirdi.

Fakat ne Sârâ'nın, ne de Vahdet'in kalbinde böyle bir cevher vardı.

* * *

Şair Fahir bu yalı daveti işinde Vahdet'i kendisine şerik [ortak] olarak aldı. Vahdet'e yalının güzelliklerini methetti. Vahdet güzel bir lisanla bir iki kere Boğaz'dan ve yalıdan Nurullah Yurdakul'la Sârâ'ya bahsetti.

Diğer taraftan da Fahir suare işini Sârâ'ya kabul ettirdi.

Onlar Ağustos'un sonlarına doğru yalıya dönmüşlerdi.

Ve Fahir onlara vaat ettiği bu suareyi Eylül'ün ilk haftalarında hazırlamıştı. Yalı yukarıdan aşağıya ışıklar içinde yanıyordu.

İçeride bir salonda ve rıhtımın bir kenarında muazzam soğuk büfeler kurulmuştu.

En nefis İskoç viskileri ve en güzel Fransız şarapları, en nefis siyah havyarlar ve çeşitli av hayvanlarından yapılmış soğuk mezeler, Sârâ'nın isimlerini değil neden yapıldıklarını bile anlamadığı çeşitli yemekler masaların üzerine dizilmiş bulunuyordu.

Davetliler kalabalığı neşe içindeydi.

Vaktiyle bir padişah kızının ikametgâhı olmuş bulunan bu sultan yalısı padişahlar devrinde bile böyle bir sefahate ve böyle bir israfa sahne olmamıştı.

Sârâ vücudunun üst kısmını göğüsler ve mide müstesna çırılçıplak bırakan ve sade sol omuzda kırmızı yakuttan büyük bir çiçek demetiyle tutturulan akıllara hayret verici tuvaleti içinde bu gece bütün İstanbul kadınlarının gıpta ve hasedini tahrik edecek kadar güzel ve şahaneydi.

Nurullah Yurdakul siyah frakı içinde acınacak kadar gülünç olmasına rağmen etrafını bir hayranlar çemberi sarmış bulunuyordu.

Eski bir vekili yanına almış, ona ve diğerlerine büfede bir şeyler ikram ederken tevazu göstermek için ikide birde "Bir kusur varsa affet fakiri üstat," diye tebessüm ediyordu.

Sârâ pencerenin önünde duruyordu. İstanbul'un en iyi iki

orkestrası biri susup biri başlayarak güzel dans havaları çalıyor, yüzü aşan çift aşağı salonda dans ediyorlardı. Yukarı salon ise daha fazla istirahat etmek isteyenlerle doluydu.

Kenarda neşeli bir Çinli, İsveçli bir kadına İngilizce bir şeyler anlatıyor, ötede İstanbul'un meşhur bir ihracat taciri bir meşhur şairin karısına hafif sesle aşktan bahsediyordu.

Birkaç gün memlekette kalacak olan bir Amerikalı heyet azalarından bazıları da nasıl olmuşsa olmuş, bu gecenin davetlileri arasına girivermişlerdi. Bu heyetin içinden yaşlı bir zat yukarı salona çekilmiş, kendisine neşeli şeyler anlatan altı yedi genç ve güzel kadının teşkil ettiği bir grup onların etrafını sarmıştı.

İşte en moda ressam Zuhal de buradaydı. Saçları dağınık ve siyah tuvaletinin yakası pudra ile ağarmış, fakat yüzü hiçbir kadının beceremeyeceği kadar bir ustalıkla boyanmış ve gayet kısa sarı saçları çılgın bukleler halinde tepesindeydi. Bu kadının yaşını tayin etmek imkânı yoktu.

Yirmi yaşında da, elli yaşında da olabilir. Ressam Zühal bir zamanlar İtalya'da Mussolini ile tanışmış olan ve rivayete nazaran Almanya'da iken Fon Ribentrop'un metresi bulunan kadın...

Zühal uzun bir çubuktan sigarasını içerken bir eliyle de şampanya kadehini tutuyor ve başı yanındaki erkeğin omuzunda...

Sârâ lisan bilmediği için, bu salonları dolduran kalabalığın içinde biraz sıkılmış olduğu için pencerenin önüne kaçmıştı.

Burada herkes iki üç lisanı kendi öz lisanı gibi sühuletle [kolaylıkla] konuşuyor.

Misafirlerinin birçoğu kendisine hitap ederlerken konuştukları sözlerin arasına birçok ecnebi cümleler ve kelimeler sıkıştırdılar. Ve kendisine hiç bilmediği şeylerden bahsettiler.

Şurada üniversitede doçent olduğu söylenilen yüzü boya-

sız bir orta yaşlı kadın, kendirine "İnanılır şey değil," dedi. "Ahmet Bey şayanı hayret bir adam... Kont hakkında inanılmaz fikirleri var. Dinlemek istemez misiniz?"

Kont! Herhalde bu, herkesin tanıdığı biri olacak... Fakat Sârâ bu kontun kim olduğunu bilmiyordu.

Bu sözlerden fena halde sıkılıyor, bir pot kırarım korkusuyla kalbi âdeta sıkışıyordu

"Ben şimdi gelirim, şuradan işaret ettiler," diye sözü yarım bırakarak onların yanından kaçtı. Fakat biraz sonra yolunu Zühal'in kolu kesmişti.

"Aman hanımefendiciğim," diyordu. "Karşıdaki bir Sezan değil mi? Tam Sezan... Doğrusu şahane bir tablo, zevkinizi tebrik ederim."

Sârâ korkak gözlerle karşıya bakıyordu.

Zühal'in nereye baktığını anlayamıyor, Sezan'ı bilmiyor, kimden konuştuğunu sezemiyordu.

Canı sıkılırken tebessüme gayret ederek oradan uzaklaştı.

Şimdi yanlarına yaklaştığı kadınlı erkekli büyücek bir grup bilmediği birçok ecnebi isimleriyle dolu bir siyasi münakaşa yapmaktaydı. Bir genç kız "Siz 948 de göreceksiniz," diyordu.

Fakat esmer, gözlüklü, ufak tefek bir adam ona itiraz ediyor "948 de siz göreceksiniz," mukabelesinde bulunuyordu.

"Taft'ın kazanacağına ben yüzde yüz eminim."

Pembe tuvaletli bir başka genç kız, sarı saçlarını dalgalandıra dalgalandıra "Görürüz," diyordu. "Eğer Truman'dan bir başkası kazanırsa ben ellerimi keserim."

Ufak tefek adam "Wallace," diyordu, "göreceksiniz."

Fakat ona sözünü bitirmeye müsaade etmiyorlar "Ya Stassen!" diye bir başkası söze başlıyordu.

Sârâ'nın burada da daha fazla kalmasına imkân yoktu. Hangi kümeye, yaklaşsa, hemen onlardan kaçmak iştiyakıyla kenara çekiliyordu. Bu karmakarışık kalabalığın içinde o,

kalabalık bir caddede annesini kaybetmiş bir çocuk gibi korkaklık hissediyordu.

Gurbette kalmış toy bir kura eri gibi içine bir gariplik çökmüştü.

O bütün hayatınca, böyle bir muhteşem bir gecenin davetçisi değil, bir saatçik olsun davetlisi olmayı tasavvur etmişti. Halbuki ona büyük ümitler vermiş olan bu gece, ona beklediği eğlence ve sevinçleri vermemişti.

Bu gecenin en güzel, en zengin ve en zevkli giyinen kadını olduğunu bildiği halde yine memnun ve mesut değildi.

Bu gecenin ilk misafirleri kapıdan girerken başlayan ve gitgide büyüyen bir hüzün kalbini kaplamıştı. Endam aynasının karşısında bulunduğu zaman kendi nefsine karşı duyduğu itimat, gözleri ilk misafire takıldığı anda silinip gidivermişti. Bunun sebebini bir türlü izah edememişti.

Onlara elini, sinema perdelerindeki yıldızların tavrıyla uzatırken, onlara buyurunuz derken, onları karşılarken, büfeye götürürken, onlar kendisiyle konuşur ve kendisi onlara cevap verirken birdenbire kendi nefsine karşı duyduğu itimadı kaybedivermişti. Bu acayip hissi sahneye birinci defa çıkan bir sanatkârın korkusuna benziyordu.

Evet, otelde yabancı insanlar içinde bir yabancıydı. Burada ise 'Türk sosyetesi'ne karışan, yüksek Türk sosyetesi mensuplarını kendi evinde kabul eden bir insandı.

Otelde kendisini oldukça uzaktan seyreden meraklılar karşısında bir film afişi gibi cansız ve buutsuz bir resimdi. Halbuki şimdi, evinde misafir kabul eden canlı bir kadındı. Orada iken cemiyet hayatını uzaktan seyreden bir müşahit gibiydi. Şimdi kendisi de bu hayatın içine karışmış bir aktördü.

Orada o, ya kendini teşhir etmiş yahut seyretmişti. Şimdi herkes onu yakından görüyor ve o, uzaktan seyrettiği bu hayatın bilfiil bir oyuncusu oluyordu.

Haftalardan beri 'herkesi hasetten çatlatmak' için en güzel bir fırsat olarak düşündüğü bu geceden en ufak bir zevk bile duymuyordu. Herkesten şık ve herkesten güzel olmasına rağmen tarif edilmez bir küçüklük duygusu birdenbire kendisini sarmıştı.

Çok güzel olduğu için kendisini daima herkesten değerli zannederdi ve eğer günün birinde zengin olursa bu değerinin anlaşılacağını düşünürdü.

Bu kadar güzellikle, bir de zengin olunca kendisinin bütün insanlardan daha yüksek olacağından ve artık ona yetişilemeyeceğinden emindi.

Şimdi bütün Türkiye'nin en kibar, en zengin, en münevver, en sanatkâr tanınmış insanları kendi evine toplanmış bulunuyordu.

Herkes, o sanki bir kraliçeymiş gibi etrafında eğiliyor, ellerini öpüyordu.

Neredeyse ayaklarına kapanacak bir halleri vardı.

Ve buna rağmen Sârâ kendini rahat hissetmiyordu.

Bu gecenin, İstanbul'un, belki bütün Türkiye'nin en zengin, en güzel, en süslü kadını olduğu halde kendini bahtiyar hissetmiyordu.

O hayatında kendinin böyle bir eve sahip olacağını, böyle bir hayata ulaşacağını, böyle eğlence içinde yaşayacağını hiç zannetmemişti.

O Holivut revü filmlerine benzeyen suareler düşünmüştü. Bu hayat içinde bir sinema yıldızının perdeye aksettiği gibi şayanı perestiş bir satıh olarak kalacağını, bunun arkasında bütün buutları ile hakiki bir hayatın mevcut olabileceğini bir an tasavvur etmemişti.

Burada, doğma büyüme bu hayat içinde yaşamış olanların, bu hayatın birer parçası, birer kısmı bulunanların içinde o hakikaten bir tablo gibi dolaşıyordu.

Onların mevzuları, onların lisanları, onların birbirlerine karşı muameleleri, yemek yiyiş, içki içişleri hiç de kendisine benzemiyordu. Sesleri bile bambaşkaydı. Sârâ ağzını açtıkça gırtlağından tahta perdeden tahta perdeye kavga eden kenar mahalle kadınlarının sesinin adiliği çıkıyordu.

Kullandıkları kelimeler başka, cümleleri başka, alakaları başka, her şeyleri, her şeyleri başkaydı.

* * *

Kendi evinde herkes eğlenirken sıkılan Sârâ yavaş yavaş kaçmaya, geri çekilmeye, âdeta ricat etmeye başlamıştı.

Çocukluğunda annesiyle beraber birinci defa olarak o süslü zengin evine gittikleri gün içinde hissettiği acıyı duyuyordu.

Kimse ile konuşmamak veya bütün bu adamları evinden kovmak istiyordu.

Hayır... Bütün kudretine ve servetine rağmen kendini rahat, emin hissedemiyordu. Güzel elbisesine, mücevherlerine ve etrafında uyandırdığı hasede rağmen o kendisini bahtiyar hissedemiyordu.

Aylardır boş yere o kendisini bu hayatın içine girmiş ve kibarların arasına karışmış zannetmişti.

Bu akşam bütün açıklığı ve bütün acılığı ile kendisinin o hayata ait olmadığını görüyordu.

O, büyük bir serveti tuvalet ve mücevher halinde teşhir eden güzel bir mankenden başka bir şey değildi. Bu hayat ötekilerin hayatıydı. Kendisi burada eğreti, misafir ve yabancı kalıyordu.

Aralarında yaşamak için dünyanın en korkunç ve iğrenç adamının eşi olmaya razı olduğu bu insanların hepsinden nefret ettiğini hissediyordu.

O, bu hayatın değil ebediyen mazisinin kadını kalacaktı?

Gece son derece neşeli ve eğlenceli geçiyordu.

Misafirler artık kendi âlemlerine dalmışlardı.

Sarhoşluktan gözleri kayan Nurullah Yurdakul büfede ecnebi misafirlere "Affedin fakiri!" diye viski ikram ediyordu.

Herkes sarhoş ve herkes coşkundu. İkramın ve içkinin sonu gelmiyordu. Herkes eğleniyordu.

Yalnız Sârâ yalının bir balkonuna kaçmış, orada duruyor, serbest serbest konuşan, serbest serbest içen, ecnebi lisanları bilen, dans etmekten sıkılmayan, her şeyi tabii olarak yapan bütün bu insanların kendisini tenkit etmesinden korkuyordu.

* * *

"Burada tek başınıza ne yapıyorsunuz? Bütün gece sizi aradım. Ve doğrusunu isterseniz kıskandım."

Sârâ gülmeye gayret etti ve "Kimden?" dedi.

"Bilir miyim? Meçhul bir sevgiliden..."

"Ne hakla?"

"Sizi sevmenin verdiği hakla."

Vahdet balkonun kapısı önünde duruyordu.

Biraz fazla içmiş olduğu için başı hafif hafif dönüyordu.

Sârâ omuzlarını silkti.

"Ben hiç kimseyi sevmem!" dedi. "Benim sevgilim yoktur."

Bu söz onun buz gibi kalbinde bir ürperiş gibi dolaştı. Sonra birden Vahdet'in elini tutarak "Çok sıkıldım bu gece," dedi. "Ne olur, beni yarım saat için olsun bu evden kaçırınız."

"Evden kaçırmak mı?"

"Evet, otomobilinizle Boğaz'da bir gidip gelelim. Bu gece, bu misafirlerden nefret ediyorum."

"Sizi kızdırdılar mı?"

"Katiyen... Fakat bu geceden haz duymadım."

"Nasıl gideriz? Kocanız merak etmez mi?"

Eliyle büfenin önünde onu gösterdi. Mütemadiyen misafirlere ikram ediyor ve mütemadiyen kendi içiyordu.

Biraz sonra yerlere yuvarlanması çok muhtemeldi.

"O bir şey fark etmez," dedi. "Hem de bunda ne fenalık var?"

"Hayır... Ama ne bileyim... Sizin gibi güzel bir hanımı olan koca belki kızar."

"Haydi, çok konuşmayınız," dedi. Bu müziklerden ve bu adamlardan yarım saat kaçalım."

* * *

Vahdet, bu gezintiyi evvela kendisiyle baş başa kalmak için bir bahane zannetmişti.

Fakat genç kadın ona zerrece kıymet verir görünmüyordu.

Küçük spor otomobilde Vahdet'in yanına oturuyor ve ona "Fazla içki de içmedim ama nem var bilmem!" diyor ve yüzünü elleriyle örtüyordu.

Sârâ, yarım saat kaçmak istemişti. Kendi kuvvetine inanmak, kendisine yeniden itimat edebilmek için yarım saatçik bu muhitten kaçmak ve uzaklaşmak istemişti.

Mesut olmadığını anlıyordu. Öteki hayatın içinde doğanlar gibi mesut olmadığını ve olamayacağını anlıyordu.

Onlar bu hayat içinde doğmuşlardı. Fakat kendisi onların arasında yaşamak için her gün bu müstesna vücudunu Nurullah'ın kolları arasına terk etmeye mecburdu.

Bu hayat için bu şekilde yaşamak ona biraz yüksek geliyordu.

Hakikaten fazla içmiş olacaktı. Ötekiler böyle konuşmayı, böyle oturup kalkmayı nereden öğrenmişlerdi?

Büfedeki o güzel yemeklerin hiçbirine Sârâ el sürememişti. Korkusundan, bir yabancı gibi, bir yanaşma gibi, hangi tabağı, hangi çatalı kullanacağını bilmediği için büfeye el sürmemiş, sade içmişti.

Halbuki yabancılar, kendisinden çok daha serbest o büfelere yanaşıyorlar, oradan yemekler alıp yiyorlar, bu acayip yemeklerin hepsinin ecnebi lisanında isimlerini bilip söylüyorlardı.

Kendisi...

Bütün davetlileri tokatlamak isteğini kendisinde buluyordu.

Sanki aradaki bu farktan oraya gelen davetliler mesulmüş gibi...

"Daha hızlı sürünüz," diye ısrar etti.

"Dönsek artık."

"Daha gidelim... Biraz daha hızlı sürünüz."

"Fakat kocanız fark ederse başka şeyler düşünür."

"Ne düşünür?" diyor ve sonra "Ne düşünürse düşünsün!" diye ilave ediyordu.

Ne düşünürse düşünsün, o kendisine saadet getirmeyen bu servet için ona en kıymetli şeyi, kendini vermedi mi? Ondan daha ne isteyebilir?

* * *

Deniz kenarında duruyorlar. Otomobilin içi simsiyah... Deniz simsiyah... Tabiat içerisinde sanki yapayalnız gibiler. Sârâ birdenbire ona dönüyor, kollarını ani olarak onun boynuna doluyor. Dudaklarını onun dudaklarına yaklaştırırken içinde hâkim olan his, parası için vücudunu sattığı Nurullah Yurdakul'dan intikam almak değil, hayattan kendi saadet ve zevk nasibini aramak, bütün kadınların sevdiği söylenilen bu erkeği sevebilmek, yeni ve başka bir saadet duyabilmek ümidi...

* * *

Otomobille geri dönerlerken ikisi de susuyorlar.

Sârâ başını arkaya dayamış, gecenin yıldızlarına bakıyor ve Vahdet, *Acaba uzaklaştığımızı fark ettiler mi?* diye düşünüyor.

Onunla geçirdiği bu çılgın yarım saatten sonra içindeki yegâne kıpırdanış bundan ibaret...

Sârâ yıldızlara bakıyor. İçi karanlık geceden daha siyah...

İçinin ve gecenin karanlığı içinde kendisini öyle bir yapayalnız hissedişi vardı ki...

Ne oldu sanki? Kimden ve hangi talihten intikam aldı?

Yaptığı hareket ona hangi saadeti getirdi?

Hiç!

Sârâ, Vahdet'in kolları arasına kendini terk ettiği zaman yine taştan bir bebek kadar hissizdi ve kendini kollarında tutan adamın onun için bir Nurullah Yurdakul veya bir Vahdet oluşunda en ufak bir fark bile yoktu.

Bütün hareketlerine kalbi yabancı kalıyordu.

Ne siyah gece, ne deniz, ne o çılgın dakikalar... Hiçbir şey onun kalbini dolduramamıştı.

Vahdet'i sevmediğini zaten biliyordu. Sevemeyeceğini de bütün açıklığıyla şimdi anlamıştı.

Gece suareden çıkarken, hatta evini, kocasını, servetini kaybetmek pahasına bir saadet aramaya gitmiş, gittiği gibi boş ellerle, boş bir kalple geri geliyordu.

* * *

Yanındaki adamın, elinin dahi şimdi eline sürülmesini istemiyordu.

Yan yana geliyorlardı. Ve Sârâ, bir günah işlediğini hissetmeyecek kadar duygusuzdu.

Servetin kendisine saadet getirmediğini anladığı bu gece saadeti aşkta aramak istemişti.

Evlendiğinden beri peşinde olan bu güzel adama aylarca yüz vermedikten sonra birdenbire böyle umulmadık bir şe-

kilde kendini verişi bir sevginin ilcaatıyla [zorlamasıyla] olmamıştı.

Onun hiçbir hareketine şimdiye kadar gönül hâkim olmamıştı.

O kendisini bir yabancı erkeğe verişini yine tıpkı bir alışveriş yapar gibi telakki etmişti.

Ona hâkim olan his bu münasebette saadet bulmak ümidiydi.

Sevenler, sevebilenlerin bu nevi teslimiyetlerine daha evvel takaddüm eden [öncelik eden] amiller olabilir miydi?

Onlar sevdikleri için severlerdi. Böyle bir münasebetten kendi paylarına saadet diye bir şey alacaklarını daha evvelden hesaplamadan böyle hareket ederlerdi.

Peşinden pazarlıklı sevgi ve böyle bir sevginin vereceği bir saadet olur muydu hiç?

Hayır, Sârâ bütün elleri ve kalbi boş olarak ilk günahından dönüyordu.

Ve o kadar hissizdi ki içinde bir nedamet bile yoktu.

Yola çıkarken mesut olmadığını müdrik [anlamış] olarak çıkmıştı.

Geri dönerken mesut olmadığını müdrik olarak dönüyordu. Hepsi bu kadar?

Yalıya yaklaştıkça müzik sesi duyulmaya başlamıştı.

Sârâ uyanıyor, yaptığı hareketten ürküyordu.

Fakat hayır! Beyhude korkmuştu. Yalıda hiçbir kimse onun bir saat kadar ayrılmış olduğunu farkına varmamıştı.

Nurullah Yurdakul yalının rıhtımındaki büfede gözleri yarı kapalı, koluna girdiği bir ecnebi elçiye zorla içki ikram ediyordu.

Vahdet gecenin mabadını yalıda geçirmek istemediği için otomobiline yavaşça sıvıştı.

19.

Nazan'dan uzaklaştığından beri o, bu gece birinci defa olarak bir kadını kolları arasında tutmuştu.

Şimdi otomobille apartmanına doğru giderken bunu hatırlıyordu.

Farkına varmadan ayrıldıktan daha bu kadar uzun zaman demek ona sadık kalmıştı.

O Demir'le sevişirken, diye düşündü ve hiddet duydu.

Bugün İstanbul'daki bütün erkeklerin kendisine gıpta edeceği bir muvaffakiyet kazanmıştı.

İstanbul'un en güzel, en şık, en zengin kadınını kolları arasında tutmuştu.

Neden bundan kendisini büyümüş hissetmiyor ve gururlanmıyordu.

Beraber çıkış, otomobille uzaklaşış ve boynuna birdenbire dolanan kollar... Bunlar hep ondan, hep Sârâ'dan gelmişti.

Ve işte bu... İşin bu tarafı Vahdet'in hoşuna gitmiyordu. Sârâ onu kucaklamış, Sârâ onun dudaklarına dudaklarını yaklaştırmış ve sonra yine Sârâ onun yanından âdeta tiksinir gibi uzaklaşmıştı.

Bütün kadın görünüşüne rağmen ne kadar az kadındı bu Sârâ.

Ne mütehakkim, ne haşin, ne tatsız bir ruhu vardı.

Çok güzel de olsa seven kadınların kendilerini cömertlikle bir verişi olurdu.

Halbuki Sârâ alıyordu. Hiçbir şey vermiyor, hasis ruhu ve hasis teni ile sade alıyordu.

Vahdet bütün münasebetlerinde kendi hâkim olmak isterdi. Kadın istediği zaman kolları arasına düşmeli, istediği zaman onu itmeliydi.

Halbuki Sârâ kendi istediği için onun boynuna kolunu dolamış, onun dudaklarında kendi zevk ve saadetini aramıştı.

Nazan'ı düşünüyordu. Ufak bir kedi gibi sokuluşlarını ve itilince yeisten büyüyen gözler, ağlamaya hazırlanan bir küçük bebek dudakları gibi hafif hafif titreyen dudaklarla kendi yanından uzaklaşışlarını hatırlıyordu.

Bu akşam kendisinde Kleopatra'nın kucakladığı bir köle hâletiruhiyesi hissediyordu.

Sârâ'yı kolları arasında tuttuğu andan beri Nazan'ı daha ısrarla düşünmüş ve daha kuvvetle özlemiş bulunuyordu.

* * *

Kendisini hiç aramamıştı, aramıyordu.

Kendisini unutmuş olduğu muhakkaktı.

Şimdi otomobiliyle onun evinin kapısına gitse, ona kadar çıksa, onun kapısını çalsa ve gecelikle yataktan çıkacak olan ince vücudunu ani olarak kolları arasına alsa Nazan mukavemet eder miydi?

Onun dudaklarını, boynunu, ensesini, şakaklarında saçlarının tam başladığı yeri öpse ve ona, *Kadın seni çıldırasıya özledim,* deseydi... Nazan onu yine istemez miydi?

Evet... Şimdi bilhassa onun kadife rengi şakaklarına ve saçlarından sızan o bayıltıcı kokuya ne kadar mütehassir olduğunu hissetti.

Gidecekti... Mecidiyeköyü'nden geçerken buna katiyetle karar vermiş bulunuyordu.

* * *

Otomobili köşede bıraktı. Komşular gürültüyü duyup da merak etmesinler ve pencerelerden bakmasınlar diye böyle yapmıştı. Küçük sokakta ilerledi.

Apartman kapısı her zamanki gibi açıktı. Üst kata çıktı. Ve kapıyı çaldı. Bir müddet bekledi. İçerde evvela hiçbir ses olmadı. Sonra hafif bir ayak pıtırtısı... Bir kadın terliği yere çarpıyordu. Kapının önünde endişeli bir ses... Sordu.

"Kim o?"

"Benim Nazan."

"Sen mi?"

Genç kadın evvela anlayamamış olacaktı. Bir an sükûn ve hareketsizlik oldu. Sonra kapı yavaş yavaş açıldı.

Karşısında Nazan, ayakta duruyordu. Üstünde ona pek yakışan filizi renkte tül bir gecelik ve geceliğin üstünde dallı, ipekten bir kimono vardı.

Kimononun önünü kapamaya uğraşarak geri çekiliyordu.

"Ne var? Ne oldu? Bir şey mi var?" dedi.

Vücudu hafifçe ürperiyor, ne olduğunu ve bu şeyin mahiyetini pekiyi anlıyordu.

Bunu o kadar uzak ve o kadar yabancı bir sesle söylemişti ki, Vahdet bütün yolda karar verdiği şeyi yapamadı. Dargın bir sesle "Gecenin bu saatinde ne olur?" dedi. "Seni özledim, görmeğe geldim..."

Arkasından apartman kapısını kapamıştı.

Fakat Nazan orada küçük antrede duruyor, arkasını duvara dayamış ona "İçeriye buyur," demiyordu. Bu vaziyette geldiği gibi dönmesini isteyen bir hali vardı.

"Beni evinin içine sokmuyor musun?"

"Bu saatte mi? Bu ziyaret saati mi?" dediğini duyunca hiddet duymaktan kendini alamadı.

"Ben lalettayin [gelişigüzel bir misafir mi oldum Nazan?" diye ona yaklaştı.

Nazan'ın bütün vücudundan henüz yataktan kalkmış, uykudan uyanmış güzel bir kadının havası süzülüyordu.

Harikulâde güzel ve yumuşak bir hâli vardı.

Fakat Vahdet bütün cesaret ve cüretkârlığına rağmen eski sevgilisini kucaklamaya kalkışamıyordu.

"Seni ne kadar özlediğimi ve sabahın bu saatinde seni görmeye gelecek kadar ne kadar sensiz edemediğimi anlamıyor musun?"

Nazan gülümsedi.

"Bırak bu sözleri şimdi," dedi. "Bu gece, bu saate kadar biraz fazla içmişsin. Hepsi o!"

Vahdet bu sözle hakikaten fazla içmiş olduğunu anladı.

Kulakları uğulduyor, başı hafif hafif dönüyordu.

"Nazan," dedi, "hayatımda ısrarla peşine düştüğüm ilk kadın sensin."

"Benden ne istiyorsun Vahdet, benden sen ne isteyebilirsin?"

'Seni seviyorum' diyecekti. Bu sözü çok manasız buldu. Çünkü hakikatte onu sevmiyor, ona sadece ihtiyacı vardı. Onun kendisini sevmesini, kendi bütün eziyetlerini, bütün kaprislerini çekmesini istiyordu.

Onu kaybetmekten, içinde rahat edilen bir elbise, bir ayakkabıyı veya bir apartmanı kaybetmiş olmanın sıkıntısını duyuyordu.

Onu, yine eziyet etmek, onu yine bedbaht etmek, onu yine karşısında ağlatmak için kendi kendine Beni çok seviyor... Ben onu hiç sevmiyorum, demek için hatta bunu zaman zaman onun yüzüne söylemek ve bütün hakaret ve eziyetler ve küçümsemelere rağmen onun kendisinden ayrılamadığını görerek gururlanmak için ona ihtiyacı vardı.

"Sana ihtiyacım var."

"Evet, bana ihtiyacın var," dedi. "Bunu biliyorum... Kendi

kudretini, kendi kuvvetini denemek için, bir insanı ne kadar bedbaht edebileceğini anlamak için, seni nasıl çıldırasıya ölesiye severler, bunu görüp zevk duymak için bana ihtiyacın var değil mi?"

"Nazan!" dedi. "Bırak bunları, hepsini unutalım."

"Unutmak!" Nazan güldü. "Unutmak ha! Fakat bütün bunları unuttum... Hepsini, anlıyor musun, hepsini. Sen bir eski Nazan tanıyordun, şimdi ben o değilim. Ben artık sessizce ıstırap çekmesini becerecek kadın değilim. Gözyaşını sevmiyorum, ıstıraptan nefret ediyorum. Hayatta güzel, iyi, neşeli ve sıhhatli ne varsa hep onları seviyorum. Mariz ruhlardan, mariz hislerden nefret ediyorum."

Onun gözlerine yakından bakıyor, şakağına, şakaklarında tam saçlarının başladığı noktaya bakıyordu.

O noktayı öpmek istiyordu. Nazan bunu anlıyordu. Arkasında sade bir duvar... İki adım ötesinde Vahdet vardı.

Sabah ağarmak üzereydi ve bir apartmanda tek başlarına bulunuyorlardı.

"Nazan bırak bütün bu sözleri," dedi. "Ben de bir başka adam olacağım!"

"Sen Vahdet'ten başka hiçbir şey olamazsın, anlıyor musun? Sen kendine tapan adam!"

Bu söz ona birdenbire Sârâ'yı hatırlattı. Ve zihninden 'Kendine tapan kadın' sözünü birkaç kere tekrarladı.

Evet, şimdi, şu anda Vahdet, Nazan'ın kendine ne demek istediğini anlıyordu.

Kendine tapan adam!

Kendine tapan kadın!

Başkasını sevmeyen, başkasıyla sevişirken, onu kolları arasında tutarken bile bu aşkı kendine neşredilmiş bir kurban gibi alan insan...

O, Sârâ'nın yakınlığının benliğinde yarattığı küçüklük hissini öldürmek için buraya koşmuştu.

Nazan'ın kendisine ne demek istediğini anlıyordu.

Kendine tapan insanlar, eninde de sonunda da tek başlarına kalmaya mahkûmdular. Kendine tapmak, kendini başkalarına sonuna kadar kabul ettirmek için bir sebep değildi.

Kendine tapan insan, kimseye saadet veremeyeceğine ve saadet ise ancak verildiği zaman alınan bir şey olduğuna göre hiçbir zaman mesut olamazdı.

"Seninle evlenelim!" dedi. Bu sözü, o ana kadar hiç düşünmediği şeyi nasıl bir teklif halinde ortaya atmıştı?

Kulaklarında uğultu vardı. Amma da içmişti bu gece!

Bu teklifi yaptıktan sonra içinin birdenbire rahatlamış olduğunu hissediyordu.

Fakat Nazan tatlı bir gülümseme ile "Böyle bir teklif yapmakta çok geciktin Vahdet," dedi. "Şimdi bunun üzerinde düşünmeye dahi mezun değilim."

Duvara dayadığı bir elini ona doğru uzattı. Bu elin bir parmağında sarı altın bir halka vardı.

"Ne o?" diye baktı.

"Nişanlandım!"

Vahdet bir adım geri çekildi ve biraz boğuk bir sesle "Demir'le mi?" diye sordu.

"Evet!"

"Ve sen beni... Onun için o..."

Sözünü kesti.

"Ondan bahsetme," dedi. "O her şey olabilir... Genç, toy, tecrübesiz olabilir... Fakat onda, sende bulunmayan bir şey var. O, sevmesini biliyor. Sizi kendisi için değil, sizin için sevmesini, sizi anlamasını, size kıymet vermesini biliyor."

Vahdet genç kadına baktı. Yüzünde o zamana kadar görmediği mesut bir nikap [durum] vardı.

"Onu seviyorsun ha!"

"Evet, onu seviyorum. Fakat sade gözünden, kaşından

hoşlandığım bir resim gibi değil. Bir evde büyüdüğüm bir kardeşim gibi, sanki uzun seneler iyi ve kötü günlerimi paylaştığım bir arkadaşım gibi seviyorum. Bana saadet vermek istediği, beni mesut etmeye çabaladığı için onu mesut etmek istiyorum."

Susuyorlardı.

"Şimdi anladın mı?"

Anlamıştı.

Şimdi anlamıştı.

Kendine tapan bütün insanlar gibi o da hayatının sonuna kadar tek başına kalmaya mahkûmdu.

"Seni rahatsız ettim!" dedi.

Ve onun elini tutmadan, elini öpmeden, hatta selam bile vermeden kapıdan dışarıya çıktı.

Merdivenleri sessiz adımlarla indi. Köşeye ilerledi.

Otomobiline gitti. Elleri bomboş, hayatı bomboş, tek başına apartmanının yolunu tuttu.

* * *

Bu saatte bütün davetliler Nurullah Yurdakul'un yalısını terk etmişlerdi.

Atlas yorganlı muhteşem bir karyolada Nurullah Yurdakul horluyor, Sârâ banyosuna uzanmış yatıyordu. Eğer antik bir hükümdar kadın olsaydı bu gece Vahdet'in başını uçurtabilirdi.

Kocasını ilk aldattığı gece içinde duyduğu his, bu günahı beraber işlediği adama karşı sonsuz bir nefretti!

Kocaman saray... Yalının kocaman banyo odasında yatıyor... Gözleri kapalı, içi bomboş, kalbi bomboştu.

Ve bütün gürültüsüne, bütün debdebesine, bütün kalabalığına rağmen bu gece hayatını ıssız bir çöl gibi bomboş hissediyordu.

S O N